C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\E\Erben, V\Erben_V-Denár v dívčí dlani.pdb

PDB Name: Erben Vaclav-Denár v dívčí dlan
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.5.2007
Modification Date: 18.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VÁCLAV ERBEN
DENÁR V DÍVČÍ DLANI

Prostředí, osoby a události, o nichž vypráví tento příběh, nemají se skutečnými osobami a skutečnými událostmi nic společného a jsou plodem autorovy fantazie.

1.
Děje, o nichž stojí za to vyprávět, bývají načaty náhodami nebo bezvýznamnými maličkostmi. Jeden z nejpozoruhodnějších archeologických artefaktů a numizmatický nález – jak se nyní s oblibou říká – století, byl předurčen prostě tím, že jeho ukrývatel – a to bylo téměř před jedním tisícem let – měl dost času a sil, aby hrnec s denáry zakopal víc než metr pod zem. Přesně: dno jámy, v níž byla nádoba uložena, leželo 172 cm pod současným terénem, 58 cm pod základovou zdí západní zdi stodoly z padesátých let minulého století, 90 cm pod předpokládaným terénem hradiště z 10. století. Okraj jámy byl vzdálen 532 cm od destrukce zdi z 10. století a 687 cm od základů této zdi, a to východně, lze předpokládat (původní archeologické zdůvodnění je příliš rozsáhlé), že objekt G 25 archeologického výzkumu na Libíně byl dvorec, v němž byl zahrabán hliněný hrnec. Typická nádoba z pozdní fáze mladší doby hradištní, přikrytá nepravidelnou, přibližně oválnou deskou velikosti talíře. Celý depot byl zasypán říčním štěrkem a přikryt opukovou deskou zhruba otesanou do čtverce. Deska byla silná 10 až 15 cm a její strany měřily 70, 76, 92 a 88 cm. Nad deskou až do výše základů stodoly byla v jámě zemina s odpadem, kusy omítky a úlomky keramiky nepochybně z 10. století.
Kamenná deska byla v jámě uložena šikmo, protože se tam jinak nevešla, ten, kdo díru kopal, neměl čas nebo chuť ji rozšiřovat, aby mohl placák položit vodorovně. Jeden roh čněl vzhůru.
A to právě pět centimetrů nad rostlý terén, na jehož horizontu uzavřela dr. Olga Janovská výzkum. Placák vyčníval pouhých pět centimetrů. A pouhých deset centimetrů z profilu jedné ze sond, které dr. Janovská položila od destrukce zdi z 10. století ke zdi soudobé stodoly, aby měla jistotu, že jde o archeologicky sterilní půdu. Měla jistotu, až na ten kousek kamene.
Vážné a důležité věci se většinou odehrávají v nepříhodnou chvíli.
Na okraji zmatků.
V časové tísni. Nebo když leje jako z konve.
Nad hlavou doktorky Olgy Janovské, která po dr. Sultánovi vedla výzkum Libína, trčela do výše střechy stodoly půlkubíková lžíce autobagru. A trochu se ještě houpala, neboť řidič právě nacouval do proluky mezi domky na libínské návsi a prudce zabrzdil.
Paní doktorka v šortkách, teniskách a slamáku byla právě skloněná nad koncem sondy. A obrácená k bagru zády. Teprve když řidič vypnul motor, se doktorka Janovská vztyčila.
„Hele, paní doktorko," zeptal se řidič, „můžu jet? Hele, je pátek. Když to mám vydloubnout do večera, musím sebou mrskat. Prej to můžu zatím házet semhle," ukázal palcem do míst objektu G 25, jehož výzkum byl uzavřen. „Franta dnes s tatrou nemoh, tak to tady musíme nechat ležet do zejtřka. Mají to sjednaný s mixem, chtějí zejtra položit spodní desku."
Doktorka Janovská, v jedné ruce tužku, v druhé blok, slamák trochu na stranu, hleděla poněkud nepřítomně. „Ano. Jistě. Je s vámi soudruh předseda?"
„Jako Hálek? Ne. Co by tady dělal. Je na výboru. Von říkal, že je to s váma sjednaný."
„Jo, to by bylo… Jenže…," Janovská hryzla spodní ret.
Popotáhl si kalhoty a kráčel k ní. „Prej už jste výzkum uzavřela před měsícem. Tak co? Jedem na to. Ať má předseda ke kulturáku pořádnej septik, že jo?"
„Jistě, pane Chvalina, ale…" Rozhlédla se po tom prostranství, tak dvacetkrát pětadvacet metrů velkém, kde strávila dva roky. Bylo už vyklizeno, loňský a předloňský výzkum zarostlý trávou, čerstvé byly jen tři sondy na tom kousku mezi objektem G 25 a západní zdí stodoly. Placmistr Břetislav Urban, železniční úředník v důchodu, skládal slunečník a stolek. „Když, pane Chvalina, my jsme předevčírem narazili tadyhle u zdi na takový kámen…"
„Kdy?"
„Předevčírem. Ve dne v noci na to myslíme."
Řidič pokrčil rameny a šel se do sondy podívat. „Jo, paní doktorko, to bude z tý zdi."
„Nechci se s vámi přít, pane Chvalina, ale domnívám se, že se patrně mýlíte." Doktorka Janovská seskočila do sondy. Lehce, obratně, až pan Chvalina spokojeně zamrkal. „Podívejte," ukazovala tužkou.

„Jo," řekl a viděl houbeles.
„Zde je ten kámen, pod ním opět násep, ale jiné barvy, je to asi písek."
„Tak do toho rejpněte krompáčem. Hele, vemu si z auťáku krompáč a ten kamínek vydloubnu."
„Jenže to se nesmí, pane Chvalina."
„Nebojte, stodola nespadne."
„O to nejde, víte, já myslím, že tady začíná další objekt."
„A je pod stodolou, jo? Tak to se s tím, paní doktorko, nedá nic dělat." Mávl rukou: „To budou základy starý studně. Jako támhle u Marků. A v tý studni jsou všelijaký krámy. Je prostě zasypaná. Zdravíčko, pane Urban. Tak jdem na to. Říkal předseda, že dnes můžu začít. Že je s paní doktorkou domluvenej."
„Jistě, pane Chvalina, to je." Břetislav Urban se nejistě podíval na paní doktorku. „Když my tam ale máme ten kámen, pane Chvalina."
„Dyť jsem říkal paní doktorce, že jí ho vykopnu krompáčem." Břetislav Urban, obě ruce plné, balancoval býlím a blížil se k nim po hromádkách suti. „To bude objekt pod tou stodolou, paní doktorko…" řekl smířlivě. „Tomu asi nepomůžeme."
„Jenže já si tím nejsem vůbec jistá, pane Urban. Přece my tady řežeme tou sondou nějakou jámu. Řežeme ji. A ta jáma může pokračovat níž. Pod tenhle kámen. Pod tenhle horizont."
„Nikdy jsme níž nešli. Jen když…" pan Urban se zarazil. Zavrtěl hlavou a šel se na kámen podívat. Už asi podesáté v tomto týdnu. A pak se podíval na Janovskou a viděl pod jejíma šedýma očima kruhy. „Běžte se vykoupat. Tohle dám do boudy a vrátím se. Zůstanu tady s panem Chvalinou. Jak dlouho vám to bude trvat, pane Chvalina?"
„Dlouho ne. Pár hodin. Tenhle kousek udělám nakonec. Má to bejt pětkrát šest metrů. Vemu to podle zdi a pak se na to budete moct pohodlně podívat. A ten kámen vydloubnu ručně."
„To ne, pane Chvalina," řekla doktorkaJanovská. „Kdybyste byl tak laskav a mohl ho ve stěně toho profilu nechat."
„Jo," souhlasil bagrista. „To zkusím."

2.
Obec Libín leží v Labské nížině. Východním okrajem se dotýká řeky Suriny v místech, kde pod mostem silnice Libín – Osek končí vzdutí řeky od zdymadla na Labi v lázeňském městě Brodech. Západní konec obce končí u terénní vyvýšeniny, která nad okolím vystupuje takových pět metrů. Má okrouhlý tvar a je to místo, kde odkryl doktor Sultán pozůstatky starého libínského hradiště. Především kostel z 10. a palác z 11. století. Přesněji řečeno, jejich základy nebo negativní obrysy základů. Cesta k plochému terénu návrší je tisíciletá a tam, kde opouští ves, stojí u ní památník a připomíná trudnou historii hradiště.
Ostatně, která místa nemají svou trudnou historii.
Od památníku jiná cesta odbočuje k soutoku Suriny a Labe. Vine se mezi loukami a poli, dotýkajíc se řady starých lip a dotýkána keři lísek a polním plevelem, až ke keřům pámelníku u břehu Suriny a podél ní jde dál, k domku převozníka, k soutoku, k dřevěné letní restauraci. K přístavišti výletních parníčků, co vozí lázeňské hosty od Brodů k Osečku mezi zbytky lužního lesa.
Ten jeden kilometr mezi vsí a keři pámelníku projela doktorka Janovská na starém dámském kole v plavkách. Potkala jen starého pána, patrně lázeňského hosta. Nevšimla si ho, měla jiné starosti.
Ale starý muž v brýlích s černou obroučkou, trochu shrbený vysedáváním u psacího stolu, ji sledoval velice pozorně. Dokonce, když projela kolem něho, se zastavil, obrátil a sledoval ji až k mostku přes zavodňovací kanál. Potměšile se usmál. Ohmatal kapsu plátěného saka. Sako svlékl a opatrně je přehodil přes ruku.
Nachýlený, trochu šouraje nohama, pokračoval v pochodu ke vsi. Severního okraje Libína se dotýká trať a ještě severněji vede stará císařská silnice. Dnes přeplněná E 12, z níž odbočuje silnice číslo 34 na sever k horám a rekreačním oblastem. V pátek k večeru – a to byla právě ta chvíle, o níž vyprávíme – je na E 12 k zbláznění. Kamión za kamiónem, náklaďáky, velkotonážní vozy, služební auta těch, co spěchají do hlavního města nebo z něho, a konečně začínající a dlouho do večerních hodin trvající proud vozů, odvážejících obyvatele hlavního města za vzduchem a do hor.
Na křižovatce k Libínu je u E 12 velká chalupa, která bývala zájezdní hospodou pro formany. Kdyby zde byli touhle dobou formani, nejdřív by zešíleli a pak by zašli smradem.
Z modravého oparu, jenž se nad E 12 vznášel, odbočil na Libín bílý vůz. Jen za tu malou chvíli, kdy musel před odbočkou přibrzdit, vytvořila se za ním kolona patnácti vozů.
Muž za volantem vydechl a otevřel okno naplno. Mnohým by jeho tvář byla povědomá. Mnozí by ho poznali okamžitě. Jeho obličej zíral na občany země z obálek mnoha knih. A také z televizní obrazovky. To ovšem zřídkakdy, neboť televize je opatrně skoupá na publicitu z oblasti kulturního života.
Muž v bílém voze byl spisovatel děl literatury faktu, a to z oblasti historie, doktor Boleslav Johan.

3.
Nachýlený starý muž s plátěným kabátem přes ruku se zastavil na okraji Libína u panelu, na němž byl ze skleněné mozaiky sestaven text, který kolemjdoucí stručně informoval o dějinách hradiště Libín. Na konci byl letopočet hromadné vraždy vládnoucího rodu. Devět set devadesát pět. Letopočet byl sestaven z červených kamínků.
Zdálo se, že si muž roztržitě hraje s okrajem svého saka. Nebylo tomu tak. Hrabal se v kapse. Vytáhl malou lahvičku s lakem na nehty a ukryl ji v dlani. Odšrouboval zátku se štětečkem.
Rozhlédl se.
Sklonil se k panelu. Jako někdo, kdo si chce prohlédnout techniku práce toho, kdo panel zhotovil. Pak odstoupil, odfrkl a spokojeně zamrkal očima za tlustými skly brýlí.

Jeho ruce byly prázdné, sako se mu pokojně houpalo na paži, jak vál mírný podvečerní vítr. Přehodil si je přes ramena. Na panelu byl však letopočet záhuby panujícího rodu – devět set devadesát šest! Muž spokojeně přikývl, otočil se mladicky na podpatku a vešel do vsi.
Bílý vůz se spisovatelem Johanem zastavil u dřevěných vrat, kde rostly slézové růže. Johan vystoupil a protáhl se. Starý pán se zarazil. Pootočil se k plotu na druhé straně ulice, dal nohu na podezdívku a předstíral, že si zavazuje tkaničku u boty. Pokradmu sledoval doktora Johana, který stiskl zvonek na sloupku vrat.
Rozštěkal se pes. A jakási žena se zeptala, kdo zvoní.
„Hledám paní doktorku! Je doma?“
„Jela se koupat!“
„K soutoku?“
„Kam jinam?“
Spisovatel Johan poděkoval za informaci uctivou úklonou hlavy, ačkoliv zde nebylo nikoho, kdo by tuto zdvořilost mohl přijmout. Žena zůstala skryta za plotem a pes, z něhož byla vidět jen hlava prostrčená pod vraty, pes zuřivě štěkající na Johanovy nohy, o takové projevy úcty zřetelně nestál.
Johan nastoupil a odjel, starý muž, který ho až do té chvíle pokradmu pozoroval, se konečně napřímil a šel dál do vsi. Tam, kde na návsi stojí fara obklopená starými stromy a zdí zahrady tak vysokou a pevnou, že by mohla odolávat i dělostřelectvu pruského krále, zaujal starého pána autobagr na výzkumu.
Možná ani ne tím, že pracoval, ale naopak. Motor bafal, lžíce bagru ležela. Odpočívala na čerstvé hromadě hlíny. Muž obešel tabulku, jež oznamovala, že jde o pracoviště Archeologického ústavu ČSAV, a překročil jinou, která přísně zakazovala vstup na pracoviště.
Starý pán byl nepochybně zvědavý všetečka.
Balancoval po nerovném terénu, až stanul nad zbytkem sondy, kterou před necelou hodinou s povzdechem opustila doktorka Janovská. Za sondou teď byla jáma, sonda sama už neexistovala, lépe řečeno, zbyla z ní svislá jižní stěna, nad níž stál bagr, a stěna východní, nad níž se tyčila kamenná zeď stodoly.
Opukový kámen, o němž byla řeč, vyrostl a trčel ze stěny výkopu pod základy stodoly. Nyní bylo zřetelné, že jde o masivní desku.
Bývalý vrchní inspektor státních drah a nyní placmistr Urban a Václav Chvalina, řidič bagru, stáli na dně jámy.
„No jo,“ říkal Chvalina a sahal po cigaretě. „Jak znám paní doktorku, tak to můžu jet domů…“
Urban hleděl do země pod balvanem jak výpravčí na pootevřené dveře vagonu s nákladem vajec, ze kterých, jedno po druhém, vyskakují kuřata. „Musíte pro ni zajet.“
Starý pán nad nimi se rozhlédl, aby našel nějakou schůdnou cestu, kterou by se k nim dostal. Podařilo se mu to oklikou jámami starého výzkumu.
„Zajet! S tímhle krámem! To na ni mám čekat u přívozu?“
„Je to důležitý, pane Chvalina, přece vidíte!“
Starý pán si za nimi sedl na bobek a jukal pod balvan. „Jeje,“ uklouzlo mu. Lžíce bagru zachytila opukovou desku, poněkud ji nadzvedla a sklouzla po ní. Část zeminy pod deskou spadla na dno jámy. Obnažila bok hliněné nádoby. Nádoba byla buď porušená dřív, nebo pukla, když bagr pohnul deskou. Kousek boku nádoby odpadl. Z tohoto otvoru se vysypala část obsahu.
Byly to kulaté, temně šedé až černé, nazelenalé kulaté plíšky.
Starý muž natáhl ruku mezi nohy placmistra a řidiče, aby jeden zvedl. „Máte pravdu,“ řekl. „Zdá se mi to velice zajímavé.“ A přiblížil kotouček k očím. „Namouduši,“ vydechl.
Pan Chvalina leknutím uskočil. Odplivl si. „Fujtajxl, člověče.“
„Okamžitě to položte, pane! Kdo jste, pane?“ zeptal se přísně Břetislav Urban.
Muž poslechl a plíšek opatrně vrátil na místo, odkud jej vzal. S námahou se narovnal. „Ehm,“ řekl. „To vám blahopřeju, pánové.“
Obrátil se, vyhrabal se k autobagru. „Na shledanou, pánové,“ pozdravil a pokračoval ve své cestě vsí. Několikrát potřásl zamyšleně hlavou.
Na mostě, u něhož končila obec, se zastavil. Díval se po kvetoucích leknínech na hladině řeky, viděl i černé stíny pstruhů, ale těžko by se dalo vsadit na to, že tuhle přírodu pozoruje a vnímá. Pak šel pěšky až do Oseka.
Tam nasedl na první vlak a vrátil se do Brodů.

4.
Hladina řeky nad soutokem, ponořená do travnatých strání regulačních hrází, byla klidnější než hladiny rybníka a v temně zelených až černých stínech hloubky a v zrcadlení žlutých leknínů tajuplnější než jezírko z Rusalky.
Z jihu stínily řeku duby a osiky lužního lesa.
Proti proudu, který zde byl u konce svých sil, plavala dívka. Dlouhými a ráznými tempy zkušeného vytrvalce. Čepice, jejíž žluť závodila s barvou leknínů a prohrávala to, se vynořovala s klidnou a unavující stejnoměrností. Lekníny, které se dravě šířily od břehů do středu řeky, se na chvíli poplašeně zakolébaly ve vlnách. Pak se v kolébání uklidnily. Jeden člověk je nemohl ohrozit. Spíš se mohly nadít úspěchu nad ním.
Ale na plavkyni, která se nedaleko mostu obrátila a vracela se k soutoku, neměly naději. V poslední čtvrtině té přibližně dvoukilometrové trati začala kraulovat. Lekníny nadskakovaly, pstruzi prchali a žáby s očima vypoulenýma se drápaly mezi kořeny trav při březích.
Tam, kde cesta od památníku v Libíně dospěla na hráz, u skupiny keřů pámelníku vysázených náhodou, nebo úmyslně tak, že otvíraly loučku na hrázi jen pro břeh a řeku, tvoříce dokonalé zákoutí pro jedny milence nebo pro dva vozy, nuže

v těch místech stál na kameni regulace metr od břehu a dvacet centimetru pod hladinou doktor Johan. Nad plavkami měl ruce v bok a spokojeně se rozhlížel přírodou. „Paní doktorko!“ zavolal vesele a zamával.
Vynořila se na okamžik z vody, nadechla a zmizela pod hladinou. Snad opravdu na okamžik zauvažovala, zda by nebylo lepší zůstat pod vodou.
Pak zřejmě usoudila, že stejně nemůže uniknout, vynořila se a zvolna se blížila ke břehu.
„Dobrý den, pane doktore. Už jste si zaplaval?“
„Ještě ne. Ostatně, raději se koupu večer,“ lhal Boleslav Johan, kterému se do vody vůbec nikdy nechtělo. Ani za jiter ani za teplých nocí. „Rád bych s vámi probral…“
„Já vím,“ řekla rychle.
Vylezla na břeh.
Zachytila se kamene, posadila se na něj, svlékla čepici a rozhodila vlasy. „Myslela jsem, že přijedete zítra.“
„Mám zítra jakousi práci na chalupě. Ale příští týden bych se zde usadil a neopustím vás dříve než za čtrnáct dní,“ oznámil radostně.
„Máte trochu smůlu,“ řekla víc suše, než bylo zapotřebí. „Jeden výzkum končí a druhý sotva začne…“
„Mně jde hlavně o to, povídat si s vámi o některých problémech. Pan doktor Sultán vás velice chválil.“
Vzdychla: „Já vím.“

5.
„Tak,“ pravil Václav Chvalina, vstupuje do kanceláře národního výboru, „jsme v pytli, předsedo. V pytli.“ A svalil se do křesla. „Můžeme si dát kafe.“
Předseda se hrabal v nějakém šanonu a pohlédl přes brýle na Chvalinu jako pan učitel na nezbedného žáka. Ostatně Josef Hálek býval učitelem, takže to uměl. „No no, Václave. A nekuř mi tady.“
„Vždyť máš votevřený vokno. Až ti to vyklopím, zapáliš si taky.“
„Copak?“
„Našel jsem poklad,“ prohlásil Chvalina suše. A díval se, co to s panem učitelem Hálkem udělá.
Neudělalo to s ním nic. Listoval v šanonu. „Je teplo, „ řekl opatrně za chvíli, „nějaký to pivo sis koneckonců zasloužil. Ale frťana sis do něj neměl zazdívat. To ne,“ zavrtěl hlavou. „To ne. Jak ti to šlo?“ Najednou se zarazil. Vzhlédl a ruce mu klesly na stůl. „No jo. Sakra. Vždyť máš hloubit septik. Tys ho hloubil?“
„Jo.“
„Ale Václave. Doktorka to má přece prokopané. Každý kamínek přesátý a obrácený. Nemůžeš bagrovat, když si dáš pivo. Ani tady ve vsi ne,“ hovořil jak s dítětem, ale neměl svou jistotu. „Dáš si kafe, vid?“
„Nedám. Převrátila všechno, paní doktorka. Až na jeden kámen. Rovnou pod zdí Svobodovy stodoly. A pod tím kamenem to bylo. Čeká u toho starej Urban. Bude na tobě chtít revolver. Celej se klepe a tvrdí, že je to nesmírně vzácný. Klepe se jak výhybkář, co hodil rychlíku špatně veksl.“
Předseda národního výboru zvážněl. „Co jste našli?“
Václav Chvalina pokrčil rameny. „Hrnec s kulatejma a špinavejma plíškama. Velký jsou asi jako tadyhle bříško mýho prstu. Vlez za náma do díry nějakej dědek a prohlížel si to.“
„Znáš ho?“
„Jo. Myslím, že jsem ho tady párkrát viděl. Asi sem chodí z Brodů na procházky.“
„Je u toho taky?“ Předseda balil šanon, ukládal ho do skříně, rovnal papíry na stole a zavíral stůl.
„Není. Zběh. Vlastně ho starej Urban vyhodil.“
Josefu Hálkovi se mírně tmělo před očima. Bylo jisté, že harmonogram výstavby kulturního domu nebude dodržen. V pondělí měla nastoupit pracně opatřená firma na stavbu septiku. Volební sliby se hroutí ranami osudu. Na druhé straně zde však byla naděje, že by věhlas Libína mohl tímto nálezem vzrůst a tak odsunout do pozadí drobné neúspěchy v činnosti lidosprávy. Například opožděnou výstavbu kulturního domu.
„Prokristapána,“ vzdychl Hálek.
„Cože?“
„Nic,“ předseda mávl rukou. „Jdeme.“
Václav Chvalina vstal a prohlásil spokojeně: „Tak vidíš, předsedo. Už to na tebe taky sedlo.“

6.
Je nezbytné konstatovat, že Václav Chvalina se ukázal být pravým mužem, který umí vzít těžkou věc na svá bedra. Vypůjčil si od předsedy kolo a jel oznámit doktorce Janovské, že nejen cosi našel, ale zároveň že to bagrem rozrejpnul. V Libíně trval archeologický výzkum už víc než deset let a každý občan byl o základních zásadách práce v terénu informován, zvláště proto, že chtěl-li kdokoliv postavit garáž, nebo jen kůlničku, nebo základy pro podezdívku na plot, musel požádat doktorku Janovskou o povolení a záchranný výzkum. Takže bylo dobré s ní vycházet v co nejlepším soužití.
Václav Chvalina cestou několikrát vzdychl.
Hele, řekl si, když zabočil do zákoutí mezi pámelníky.
Neboť uzřel, jak nějaký hubený mužský pomáhá paní doktorce na břeh. Nemohl rozhodnout, jestli je to pro celou záležitost lepší nebo horší. „Pardon,“ řekl.
Vzhlédla. A zbledla. „Spadla stodola?“
„Ne. Paní doktorko, ten kámen…“
„Spadl jste tam vy? S bagrem?“

„Ne. Pod tím kamenem… Abyste se raději jela podívat."
„Na co, pane Chvalina? Co se stalo?"
„Rejpnul jsem kapánek do nějakého pokladu, paní doktorko. Ten hrnec puk…"
Doktorka Janovská, jak je to ostatně u dobrých plavkyň přirozené, nebyla ženou útlou a křehkou.
Nyní ji musel spisovatel Boleslav Johan zachytit. Až sám mírně poklesl v kolenou.

7.
Bílý vůz doktora Johana se pomalu kolébal po výmolech prašné cesty k Libínu. Na okraji vsi se doktorka Janovská podívala jako pokaždé na panel mozaiky. „Zastavte," vydechla.
Poslechl, a pan Chvalina, který jel za nimi na kole a druhé vedl vedle sebe za řidítka, jim málem bouchl do nárazníku.
Vyskočila z vozu a rozběhla se k panelu.
Přesvědčila se, že ji zrak neklame. Dotkla se nehtem červené barvy na bílé mozaice.
Vrátila se do vozu a přibouchla dveře.
„Stalo se něco, paní doktorko?" zajímal se doktor Johan, který cestou vymýšlel první věty do svého pojednání o Libíně. (Asi takhle: Z žírné krajiny opodál soutoků řek, kolem nichž se kudrnatí lužní háje tak snad jako před tisíciletími, zvedá se pahorek, který zde na pokraji vsi přehlédne náhodný poutník, strojvedoucí z blízkého vlaku, a který zcela unikne očím automobilisty, řítícího se silnicí na Hradec. Pahorek je patrně písčitý… a tak dále.)
„Ano. Vlastně ne."
Pan Chvalina je mezitím předjel, dohonili ho před návsí.
Sestoupili společně do jámy vyhloubené bagrem.
Pan Urban nemusel nic ukazovat. Bylo to zřejmé na první pohled.
Zrudla vzrušením.
Václav Chvalina sklonil provinile hlavu. Spisovatel Johan sedl na bobek, aby se dotkl jednoho z kotoučků.
„Nesahat," napomenul ho pan Urban přísně. „Absolutně nesahat." „Lituju, paní doktorko," řekl Chvalina. „Ale ono to není pod tou starou zdí, co jste odkrejvala. Ta jáma na poklad myslím. Ale voni jako by udělali kapsu, že jo? Mají to vykopaný šejdrem, že jo?"
Bagristův postřeh byl v podstatě správný.
„Co budeme dělat?" zeptal se pan Urban.
„Necháme to, jak to je. Musím svolat komisi. Tohle nemohu dělat sama."
Cítila, že se jí točí hlava. Neodvážila se odhadnout počet denárů. Jistě mnoho set. V životě takový depot neviděla a věděla, že nikdo z její ani z předešlé generace.
„Poslyšte," ozval se doktor Johan. „To je patrně znamenitý nález…"
„Patrně ano," odpověděla. „Pane Urban. Musíme to nechat, jak to je. Pan Chvalina bude tak laskav a srovná dno toho septiku. Já vám nakreslím, až kam. Abyste zde nic neporušil. Pane Urban, zajedete do boudy pro stan. Postavíme ho tady na dno. A lucerny. Dvě tři. Třeba čtyři. Víc jich tam stejně nemáme. Stan postavíme dolů, jámu osvětlíme. Budeme to muset v noci hlídat. Vystřídáme se my dva. Možná že pan Hájek by nám pomohl. A pan Hlavatý. V pondělí už mohou přes den brigádníci. Pane Chvalina! Vy budete tak laskav, a až to srovnáte, pomůžete panu Urbanovi. Teď v pátek k večeru bych už nikoho nesehnala. Ale zatím zde počkejte. Pane Urban, dejte pozor na to urovnání. Pane doktore, natáhněte se mi pro tamhleten klacek. Ano, ten. Děkuju."
Rozkročila se a rázným tahem naznačila hranici, po níž bude panu Chvalinovi dovoleno urovnávat terén.
„Pojďte, pane doktore. Jdu telefonovat. Okamžik," pohlédla vzhůru na rameno bagru. „Nesletíte sem? Nepovolí to? Neměl by se ten profil podepřít fošnami?"
„Bez starosti, paní doktorko."

8.
Malostranský palác hleděl netečně zavřenými okny na podvečerní dopravní šílenství u jeho zdí. Viděl za pár století už ledacos, a nerozběhne-li se jednou do stran, jak o něm prorokoval doktor Soudek, neboť palác neměl žádné základy, ještě ledacos uvidí.
Dům byl pustý, což je v létě samozřejmé. Většina badatelů pracovala na svých výzkumech. Administrativě a lidem z laboratoří končila pracovní doba.
Pouze dva badatelé jak opuštění mnichové zde dosud trávili svůj čas. V zastrčené pracovně zvící třikrát tři metry a hledící oknem na pustý dvoreček, pracoval na korekturách svého základního díla o pravěkém železářství doktor Reiner.
Ve vlastním paláci, v prvním patře, v místnosti zcela reprezentační, vzklenuté do dobrých čtyř metrů, pod pozlaceným barokním lustrem stál uprostřed beden a kufrů badatel Václav Slánský, který se chystal opustit toto pracoviště vědeckého tajemníka a věnovat se aspoň měsíc malé lokalitě lidu zvoncových pohárů poblíž svého rodného města. Měl k tomuto lidu vztah patrně proto, že byl stejný antropologický typ.
Na jeho stole zazvonil telefon.
„Já vím, pane doktore," řekla mu vrátná, na níž bylo po pracovní době spojovat hovory, „že bych vás neměla rušit, ale paní doktorka tvrdí už pět minut, že je to strašně důležitý. A volala bleskem."
„Která paní doktorka? Slánská?"
„Ne. Janovská. Z Libína. Chce s vámi mluvit."
„Jistě. Děkuji. Zde doktor Slánský u aparátu. Ježíšmarjá, co se děje, paní kolegyně?" Posadil se na stůl a kýval dlouhýma nohama. Za chvíli jimi kývat přestal. Za ještě další chvíli se začal drbat v kudrnatých vlasech. „Ano, jistě. Pokusím se, drahá. Ovšem. Vzácnému našemu doktoru Sultánovi bys to ovšem měla ohlásit sama. Kde by byl? Doma,

nebo v muzeu. Ale trochu si ho předvař. Jo, s tebou je to dobré, kolegyně. Mluvíš jakžtakž souvisle. Ale jestli si myslíš, že ti komisi seženu do pondělí, tak je to blbost. Počítej se středou. Dyť je pátek večer. Že ano? Tak jo.“ Vzdychl.
„Přijedu. Samozřejmě. Pan profesor bude informován. Nazdar.“
Podivné. I ostřílený muž a badatel Václav Slánský byl pobledlý. Na čele měl krůpěje potu. Ťukl sluchátkem na vidlici přístroje a zavolal vrátnici. „Paní Hladká… Jo, to jsem já, Slánský. Jo, bylo to důležitý. Paní Hladká… prosím vás, dejte mi bleskem výzkum Hrádek. Ano, kolegu Melíška. A Bylaves. Taky bleskem. Dnes je pátek, jinak se nedovoláme. Dík.“
Znovu ťukl sluchátkem do vidlice a zavolal doktora Reinera. „Ahoj. Zde Slánský. Co děláš?“
„Korektury.“
„Co budeš dělat příští týden?“
„Korektury.“
„Takhle ve středu?“
„Korektury.“
„Nebudeš. Pojedeš se mnou do Libína. Kolegyně Janovská tam nakopla depot. Komise.“
„Nemůžu. Nestih bych korektury.“
„Přijede Kateřina na neděli domů?“
„Ne. Dělám korektury. Co budeš dělat ty?“
„Pojedu do Libína.“
„Vždyť jsi měl jet…“
„Měl a chtěl. Jenže musím do Libína.“
Doktoru Reinerovi se patrně zželelo kolegy. „Co to je?“
„Denáry. Podle toho, co Janovská říkala, poklad století.“
„Nepřehání?“
„Nemá to ve zvyku.“
„Kateřina nemůže. V pondělí jí přijedou na skrývku s buldozerem. Budou tam tři dny. Stavby silnic. Zajel bych pro ni v neděli a jukli bychom se aspoň, jak to vypadá.“
„To mi náramně pomůžete.“
„Vím, Václave. Je to smutný. Ale dělám korektury. A Kateřině přijede na výzkum buldozer.“
„Jo,“ řekl Václav Slánský odevzdaně. „Ahoj.“
Sáhl po telefonním seznamu.
Telefon zazvonil.
„Ano?“
„Máte tady Hrádek. Hrádek, mluvte!“
„Doktora Melíška.“
„Je zde. Ahoj, Václave.“
„Podrž se stolu, kolego.“
„A copak?“
„Ve středu pro tebe pošlu auto. Pojedeš do Libína. Komise. Co se tam stalo? Maličkost. Depot. Denáry. Kolegyně Janovská opatrně tvrdí, že několik set. Nepočítala je. Haló! Haló! Jo, seš tam. Živej? Tak je to dobrý. Ne, nevolej ji. Já tam jedu taky. Sejdeme se na místě. Ano. Jistě. Chtěl jsem v pondělí na výzkum. Ale jak vidíš. Práce pro blaho celku.“
„Skončete hovor,“ ozvalo se ve sluchátku. „Máte zde Bylaves.“
„Tak nashle. Volám Soudka.“ Položil sluchátko a vzápětí zazvonil přístroj znova. „Bylaves? Sežeňte mi doktora Soudka. Zde centrála veškerého archeologického bádání, u aparátu Slánský, badatel. Čekám. Má poklona, pane doktore!“
„Mám práci, pane kolego,“ řekl doktor Soudek ledově. „A vy si telefonujete.“
„Já si netelefonuju, pane doktore. Já telefonuju.“
„Copak že bleskem? Hoří nám ústav? Já jsem zde. Ať hoří.“
„Měl bych k vám prosbu, pane doktore.“
„Ale?“
„Malou.“
„Ale?“
„Potřeboval bych, kdybyste se mohl na středu uvolnit.“
„Potřebujete to jako Václav Slánský, nebo jako vědecký tajemník ústavu?“
„Jako tajemník ústavu, pane doktore, ale mám na tom osobní zájem.“
„Pracuji. Pilně. Nemám čas.“
„Máte to kousek.“
„Kam?“
„Potřeboval bych vás jako předsedu komise.“
„Ale? Kampak? Do Austrálie? Jedu.“
„Do Libína.“
„Nejedu.“
„Ježíš, pane doktore. Vždyť je to kousek. Padesát kilometrů.“
„Padesát osm. Copak se stalo?“
„Paní kolegyně odkryla depot. Vlastně bagr na okraji výzkumu.“ „Paní kolegyně to zbodla, co?“
„Myslím, pane doktore,“ řekl Václav Slánský opatrně, „že ne. Vždyť víte, jak je pečlivá.“
„Jo. To je. Co tam našli?“

„Mluvila o stovkách denárů v hrnci."
„Cože?" zařval vědeckému tajemníkovi svého ústavu do ucha doktor Soudek. „Kolik?!?"
„Několik set."
„Kecá."
„Ale pane doktore," řekl Václav Slánský smířlivě. „Paní kolegyně přece nekecá."
Bylo dlouho ticho. Tak dlouho, až si Slánský myslel, že je to porucha. Už se chtěl ozvat, když znova promluvil doktor Soudek: „Nepojedu tam. A předsedu komise vůbec nebudu dělat. Heleďte, tam musí jet kolega Sultán. To mu nemůžete vzít."
„Já o tom uvažoval, pane doktore. Ale obávám se, že pan doktor má už příliš vysoký věk. A v tomhle vedru ho posílat do Libína…"
„Neblázněte, kolego. Jestli je ten depot tak obrovský, jak tvrdí paní kolegyně, a vy správně říkáte, že paní doktorka Janovská nekecá, tak by se kolega Sultán zbláznil, kdyby nebyl při tom, a urazil by se, kdyby nedělal předsedu komise."
„Jenže já ho o to nemůžu požádat. Jednak nespadá do mé pravomoci, protože je v muzeu a ne u nás, a jednak…"
„Jen pípněte a poběží pěšky. Já si tady bádám nad svým neolitem, ať on si tam bádá nad svým desátým stoletím. Udělejte mu, člověče, radost. Na starý kolena. Vidíte, jsem známý dobrák a lidumil."
„Jistě, pane doktore. Ale přece bych byl rád, kdybych vás tam měl."
„Vy snad, ale kolega Sultán nikoliv. Podívejte, mrknu se tam zejtra nebo v neděli. Ze zvědavosti. To se málokdy vidí, taková věc, že? Ale… kdy je ta komise? Ve středu? Ve středu ne. Nekazme kolegovi Sultánovi radost mou přítomností. Až se budete vracet, stavte se u mě."
„Máte tam něco zajímavýho?"
„Pozdravuje vás paní asistentka a Antioch. Zajímavýho? Nenačatou flašku koňaku."
„Tak se stavíme s Melíškem."
„Prima, pane tajemníku," řekl doktor Soudek a položil sluchátko.
Tajemník Slánský učinil totéž a podrbal se v zátylku. Sáhl znova po seznamu. Našel číslo a vytočil je. „Doktor Radimský? Já mám dnes štěstí. Nazdar, Stanislave. Chtěl jsem… Cože? Pan doktor Sultán už s tebou mluvil? Takže víš všechno. Budeme tam potřebovat samozřejmě numizmatika. Ve středu. Pojedeš vlastním autem. Jej, to je klika, že jsem tě stihnul doma. Jo. Budu tam. Tak ve středu ahoj !"
A jak už byl Václav Slánský v ráži, zavolal do bytu doktora Sultána. „Pardon, milostivá paní. Zde doktor Slánský. Ano, ten. Pan doktor je ještě v muzeu. Ano. Zavolám mu tam."
Učinil tak.
Ve sluchátku se ozval jásavý hlahol. „Tohle jsem čekal! Tuhle zprávu jsem čekal, pane kolego. Kolegyně Janovská byla vždycky mou nejlepší žačkou."
Václav Slánský si nechal pro sebe myšlenku, že by bagr vyrejpnul depot, i kdyby byla kolegyně Janovská debilní, ale nechal si to pro sebe. Místo toho uctivě řekl: „Měli bychom k vám, pane doktore, já osobně i ústav, samozřejmě, prosbu. Kdybyste byl tak laskav a ujal se vedení komise, která se ve středu zúčastní vyzvednutí depotu."
„Pan profesor je informován?" zeptal se doktor Sultán.
„Zajisté," zalhal chladnokrevně doktor Slánský. „Byl by potěšen. Samozřejmě že bychom vám hradili náklady na cestu. Jen kdybyste byl tak laskav a požádal v muzeu o vůz. My totiž nemáme žádný volný. Nebo že byste se snad svezl s kolegou Radimským, který jede vlastním autem."
„Požádám v muzeu. Ano. Jistě. Samozřejmě. Říkala vám kolegyně, co tam našla?"
„Zajisté, pane doktore. Informovala mě podrobně. Již se těšíme. Děkuji vám a ve středu na shledanou, pane doktore."
A Václav Slánský položil sluchátko a složil ruce do klína.

9.
Pan Klouda měl na sobě klotový plášť a v ruce tyč na stahování rolet. Vyšel z krámu do staroměstské uličky, pozdravil kolegu odnaproti (prodej použitých optických přístrojů a fotoaparátů) a obrátil se k výkladu svého krámku, za jehož sklem se na zaprášených sametových podložkách a v krabicích matně leskly mince. Rázně stáhl železnou roletu a zajistil ji zámkem. Roletu na dveřích zatáhl do dvou třetin a proklouzl pod ní zpátky do krámu.
Do kumbálu vzadu odložil tyč, otevřel pokladnu a začal uklízet zboží. Potom utřel kulatý stolek, ke dvěma křeslům přinesl ještě tři židle a připravil pět skleniček na víno. Každou pečlivě vyčistil papírovým ubrouskem.
Byla to příprava na pravidelnou schůzku neoficiální, ale zato naprosto všemocné numizmatické rady státu. Největší a nejpoučenější sběratelé. Vlastníci unikátů a jejich znalci. Mocnáři tolarů, grošů a denárů. Schraňovatelé zlatek, korun a pětadvacetníků. Majitelé ocelových skříní plných šuplat, v nichž by se našly i takové vzácnosti, jako falešný peníze Rostislavův nebo Malej groš Rudolfa II.
Roletu podlezl a do krámu vstoupil magistr farmacie Arnošt Maizl. Patřil do tohoto kroužku, ale byl mírně podceňován. Jednak pro své mládí, neboť mu bylo pouhých čtyřicet let, a dále proto, že numizmatický věhlas nezískal vlastní diletantskou pílí, ale podědil jej, spolu s rozsáhlou sbírkou, po svém otci, profesoru Vítězslavu Maizlovi (po pravdě řečeno, ten zas po svém otci, radovi Ottovi Maizlovi, a bylo známo, že už obchodník Rudolf Maizl, dědeček Ottův, měl jakousi zcela neuspořádanou kolekci mincí po svém otci, obchodníku Hugovi Maizlovi).
„Dobrý den, pane magistře."
Roleta zarachotila, jak se pod ni dral archivář Svatopluk Sadílek. Sepjal ručičky, jak to činívají při pozdravu Indové (protože archivář Sadílek neměl opravdu ruce), uklonil se a řekl mírně jak farář k hříšným farníkům: „Nejradostnější chvíle jsou tyto páteční podvečery. Salve, pánové!"

Zajisté, ve svém sáčku s vydojenými kapsami, v černých, mírně poprášených botkách a s pokorně odstávajícími růžky límce měkké košile musel být pan Sadílek archivářem.
„Servus," pravil magistr Maizl. A šel nadzvednout roletu, na kterou fukal dr. Karel Železný, pracovník muzea, jediný profesionál mezi těmito diletanty. Pro svůj věk se špatně ohýbal, takže jako jediný měl při vstupu do krámku výsadu povytažené rolety.
Pozdravil, prohrábl šedivé vlasy, položil na stůl velice opatrně sešlou aktovku a vyňal z ní láhev. Roztrhl obal.
„Ale ale!" zvolal archivář Sadílek. „Slunce od Rhony! Co se stalo, pane doktore?"
Karel Železný se rozhlédl. „Kdo z vás, pánové, má největší sbírku denárů z 10. století?"
Magistr se zasmál.
Sadílek sepjal ruce, roztáhl prsty a zaluskl. „Kdo jiný než vy, pane doktore!"
„Tedy, pánové," pozvedl doktor Železný láhev.
„Máte dost denárů ve své sbírce, pane magistře?" zeptal se doktor Železný.
„Dost," připustil Maizl. „Sem tam nějaký by se našel."
„Máte jednu z největších sbírek denárů. Jednu z nejcennějších."
„Někteří to říkají, pane doktore." Ukázal na láhev: „Proč tolik slávy?"
„Protože," řekl slavnostně doktor Železný, „vaše sbírka je dnešním dnem trapně neúplná."
„Ale ale," podivil se Arnošt Maizl. „Našel jste poklad, pane doktore?"
„Já ne. Ale doktorka Janovská na Libíně. Vývrtku, pane Klouda."
„Poklad? Kolik kousků?"
Doktor Železný pozorně zavrtával vývrtku do zátky. Opatrně stiskl láhev mezi nohama, zatáhl, vzduch lupl. Železný postavil obřadně láhev na stůl, podíval se na magistra Maizla a pravil ledabyle: „Paní doktorka hlásila kolegovi Sultánovi, že jde nepochybně o sta exemplářů." Arnošt Maizl pokrčil rameny.
Archivář se tiše zasmál.
A Václav Klouda vesele hvízdl. Pak olízl rty.

10.
Byla krásná, až se musel kdekomu tajit dech. Vyšla před pankrácký panelák do zapadajícího slunce a ze slámových vlasů bylo tekoucí zlato, z pudru teplá hebkost sametu. Z velkých rtů růže a vůbec: byla štíhlá a nepotácela se na podpatcích, ale nesla se, i když udělala jen dva kroky k okraji chodníku.
Rozhlédla se, rozechvěla obočí a byla to královna, co se diví, kde je šestispřeží.
Místo kočáru se od protějšího chodníku odlepil mladý muž v odřených džínech.
Neviděla ho. Ostatně, koho ty hluboké oči barvy Suchardovy čokolády viděly?
„Promiňte," řekl ten mladík uctivě. „Slečna Lautererová?"
Rozhlížela se dál, a to šestispřeží pořád nejelo. „A co má být?"
„Já… já dělám se Zdeňkem… Se Zdeňkem Linhartem."
„No a?"
„Volal mě. Má něco s elektrikou na auťáku. Poprosil mě… Abych vás odvezl do divadla. Když nemůže…" Mhouřil malé oči a na kulatém obličeji mu vyrážely krůpěje potu.
Bylo pořád ještě horko. Snad se chystala bouřka.
Vyznamenala ho. Dotkla se ho pohledem. Byli tak stejně velcí, ale vypadal vedle ní jak pidimuž.
„Proč nezavolal taxík?"
„Nevím. Nic mi neříkal. Jen abych vás odvezl."
Nadzvedla řasy a zachvěla labutím krkem.
Odklusal pro auto.
Byla to mírně zašlá škodovka. Vyběhl od volantu a otevřel dveře. Zaváhala. „Neumažu se?"
„Je to čistý. Vážně," řekl a opatrně zabouchl dvířka. Když usedl k volantu a rozjel se, zřetelně se mu ulevilo. „Hned jsem vás poznal," řekl. „Jste moc krásná. Holt má Zdeněk štěstí."
Zvedla obočí. „Myslíte?"
„No jo," rozesmál se. „Vždyť jsme mu ani nikdo nechtěli věřit."
„A co jste mu nechtěli věřit?"
„Že… že vás zná, no!"
Rozšířila rty do úsměvu. Zuby zářily, že kdyby je mohl vidět víc než koutkem oka, oslnily by ho a zmátly tak, že by se zajisté dopustil desatera dopravních přestupků.
A ani by si nevšiml té maličkosti, že to vůbec nebyl veselý úsměv.

11.
O přestávce seběhla k telefonu za vrátnicí. Bylo to malé divadlo, opačná stěna kukaně vrátné byla pokladnou obrácenou do foyeru. Zde bylo pološero, tam světlo, úlohy se vyměnily, viděla návštěvníky jako na jevišti. „Prosím pana Linharta. Spravuje? Zavolejte mi ho, prosím. Počkám."
Podívala se na hodinky a čekala víc než tři minuty. Mezitím si přidržela sluchátko ramenem a zapálila si cigaretu.
A když se ozval, řekla: „Tohle jsme si neujednali, pane Linhart. Rozbité auto mě nezajímá. Měl jste objednat taxíka nebo sjednat jiný vůz, a ne poslat nějakého kluka s rozpadající se plechárnou. Protože je poslední představení a trochu posedíme, stačí, když přijedete v jedenáct."
Renáta Lautererová položila sluchátko a bezděčně se zahleděla na svůj obraz v zrcadle na stěně vrátnice. Sklo kukaně

bylo špatné a zrcadlo nebroušené, vypadala v rezaté paruce jako deformovaná rusalka.
Musela se pohledem do výstřihu kostýmu (bylo to zplihlé bavlněné tričko) přesvědčit, jestli je všechno v pořádku a ve formách.
Bylo a naprosto.

12.
Ocelový regál se zásuvkami byl v tom solidním měšťanském pokoji, zařízeném počátkem století, jak grundig mezi loutnami a violami da gamba.
Svatopluk Sadílek vytáhl z jedné zásuvky bílý penízek. Obrátil se k oknu, kde v křesle u kávy a před televizorem seděl chlapec, s obličejem jak dobře propečený bramborák. Ten, co před večerem vezl Renátu Lautererovou. Uctivě popíjel kávu.
„Podívej, milý Vlastíku," Sadílek mluvil jak František z Assisi, když rozmlouval s ptáky, „tohle je právě denár z desátého století."
Bílé kolečko leželo netečně na baculaté dlani.
Mladík je vzal do ruky a obracel je, snad aby si prohlédl ražbu. Archivář Sadílek mu podal lupu. „Je tam: Boleslav dux. Boleslav kníže. A tahle maličkost má dnes cenu patnáct set korun. Jeden."
„Vida, pane archivář," řekl Vlastimil Brožek. „A takovej plíšek, že jo?" Ukázal na obrazovku. „Hele, už je obraz dobrej."
„Co jsem ti dlužen, chlapče?"
„Nic, pane archivář. To nestálo za řeč. Jedna elektronka!" Archivář přistoupil ke skříni a nalil sobě i svému hostu koňak. „A ty bys měl čas?"
„Jistě. To je maličkost. Maminka říká, že jste hodnej člověk a že se pro vás musí udělat všechno."
„Jistě, jistě," souhlasil Sadílek rozpačitě. „Tak na zítřek a na náš výlet!"
Napili se a archivář vyňal z ocelové skříně celou zásuvku. Položil ji pod lustr na jídelní stůl. Rozsvítil. „Pojď se podívat. To jsem ti ještě neukázal. Moje sbírka denárů!"
Zdálo se, že hebká modř sametu a lesk stříbra vábí chlapce míň než pokračování televizního seriálu.

13.
Bagrista Václav Chvalina přišel úderem jedenácté. „Tak jsem zde," hlaholil, „hlásím se do služby, pane přednosta."
Místo důchodce Urbana vyhlédla ze stanu doktorka Janovská. „Nevím," řekla, „jestli bych tady neměla zůstat přes noc sama." Chvalina se zasmál: „Nevěříte dobrovolníkům?"
„Ale to ne, pane Chvalina. Trochu bych si četla. Volala jsem do Brodů na Veřejnou bezpečnost. Občas sem v noci zajedou."
„Tak běžte spát," rozhodl. „Já jsem si místo knížky vzal tranzistorák, stejně," dodal, když lezl dolů, „stejně by si každej zloděj dřív polámal hnáty."
Rozloučila se s ním.
V hostinci naproti ještě svítili. Otevřeným oknem bylo slyšet hlasy. Strejci hráli karty.
Noc byla teplá a voňavá.
Přiběhl jí naproti čokl té paní, co u ní v domku bydlela. Pes se pokojně vrtěl a lísal. Byl legrační a nebylo na něm nic z té zběsilé zuřivosti, s níž se pod vraty vrhal na nohy doktora Johana.
Světlo v hostinském pokoji ve štítě hospody zářilo do noci. Spisovatel Johan patrně pracoval. Odložil odjezd. Posílal telegramy. Rozhodl se zůstat v Libíně až do doby, než komise skončí práci a depot bude vyzvednut a odvezen.
Vzdychla.
Šla domů, pes s ní. On zalezl do boudy a ona do své světničky.
Potmě našla křeslo u otevřeného okna a zavřela oči. Potom si na něco vzpomněla.
Vstala, rozsvítila, vyhledala na poličce odlakovač, utrhla kus vaty a ze zásuvky vytáhla baterku.
Vyšla na zápraží a tiše zavolala na psa. Ochotně k ní přiběhl. Bok po boku kráčeli k panelu, na němž, vyložen mozaikou, byl informační nápis o základních historických datech bývalého slovanského hradiště.
Posvítila na letopočet. Namočila acetonem vatu a čistila sklíčka. Takže letopočet se opět změnil. Devět set devadesát pět.

14.
Divadlo bylo malé, tísnilo se ve starém domě.
Bílý mercedes se motal spletí uliček. U divadla vyjel na chodník a zastavil. Muž za volantem si zapálil cigaretu.
Vůz měl nejlepší léta za sebou. Naleštěná karosérie se blížila k neodvratnému rozpadu rzí.
Pár lidí vyšlo z divadla a loučili se. Rozcházeli se a byli rozjařeni. Jakási drobná dívka si zatančila sólo na dlažebních kostkách a vytratila se kdesi za rohem.
Hvězdy, dosud slabě viditelné mezi domy a nad jejich střechami, potemněly.
Neboť vyšla ona.
V bílém a vlajícím. Jako zářivé znamení věčné ženské krásy.
Zahodil cigaretu, vyskočil z vozu, aby jí otevřel dvířka.
„Dobrý večer."
Přikývla, že je to v pořádku.
Někdo ve stínu vchodu do divadla se zasmál. Byl to muž. Vzápětí se ozval i krátký ženský smích.
Usedl za volant, nastartoval, rozsvítil světla a pomalu se rozjel. „Jsem zvědavej," poznamenal, „kdy budu platit tři

stovky.“
Mlčela.
„Tebe to…“
Zarazila ho: „Vás to!“
Přikývl. „Promiňte. Vás to nezajímá?“
„Proč? Tři stovky? Proč?“
„Nemám parkovací áčko. Nesmím sem vůbec jet.“
Zavrtěla udiveně hlavou. „Ale to je přece vaše starost, ne? Moje v žádném případě.“
Přikývl. „Domů?“
„Dnes ano. A budu vás potřebovat až v neděli večer. V šest hodin. Abyste uklidil byt.“
Přikývl. „Přineste nějaké květiny. Chci, aby tam v pondělí ráno bylo jasno. Mně začínají prázdniny. Nejlépe růže. A přineste diazepam. Pětku.“
„Drogy…“
„Diazepam pětka není droga. Opiáty, fenmetrazin. Ale tohle ne. V pátek odjíždíme na zájezd. Někdy venku špatně usínám.“
„Ano.“
„A to, co bylo dnes, to už nikdy, prosím. Myslím, že je mezi námi jasno, ne?“
Zastavil u jednoho vchodu do dlouhého domu. Šílící investor spořílek by ten blok hnal do nekonečna nebo aspoň do Strakonic, kdyby mu v tom nebránila strž nad Podolím.
Naklonil se k ní. Zvedla kabelku a udělala z ní paraván mezi svou a jeho tváří. „Je vám něco nejasného?“ zeptala se.
„Promiňte, Není. Kdy?“
„Vy si nic nepamatujete?“
„Pamatuji,“ řekl suše a vystoupil z vozu, aby jí opět otevřel dvířka. „Počkejte ještě chvíli, než za sebou zavřu dům,“ řekla. „Vždycky se bojím tamhle těch stínů. I když vím, že jsou to jen keře a popelnice.“
„Dobrou noc.“
Podala mu ruku. Vlahou a patrně něžnou.

15.
Hodiny na věži kostela odbily půlnoc.
Večerní vánek povíval jemnými, dosti už šedinami prokvetlými vlasy spisovatele.
Spisovatel psal. Jak se na spisovatele sluší, perem a rukou. Samozřejmě, není nic divného na tom, že spisovatel píše. Vlastně spíš by udivil opak. A koneckonců nic zvláštního, píše-li po půlnoci. Spisovatel totiž nemůže jen tak sednout a sypat z rukávu slovo za slovem a fabuli za fabulí (to si mohl dovolit Shakespeare). Spisovatel musí totiž pozorně poslouchat hlas intuice a inspiraci, mít oči na šťopkách, aby viděl, jak víří život, a když to na něho sedne, tedy psát, jak se obecně soudí. A v tom případě hlava nehlava, půlnoc nepůlnoc, trudný pokoj v hostinci, rozkývaný stolek. A musí zajet i do Brodů pro linkovaný sešit a nové pero, jak to učinil doktor Boleslav Johan.
Za onoho pozdního odpoledne pochopil, že ho potkala životní příležitost. Je naprosto nepravděpodobné, že by v nejbližších desítiletích, možná i století, měl některý člověk v jeho oboru tak neskonalé štěstí, aby na vlastní oči viděl, jak byl nalezen poklad. Protože je obecně známo, že je lidská paměť nespolehlivá, rozhodl se zůstat na místě a dokumentárně zachytit všechno, co se mu přihodilo a přihodí na této pouti, zde v této vsi.
Ten pátek bylo parno. (Tak začal plnit školní sešit drobným písmem.) Bylo bezvětří. A přesto se koruny stromů podél silnice míhaly prudkými poryvy vichřice. To vířily vzduch desítky a desítky vozů. Lidé utíkali z dusného města do přírody. Zpocení řidiči nákladních aut toužili po chladných domech. Plevele v příkopech vadly výhní prudkého slunce. Avšak nebylo dusno. Jak bývá před bouří. Jedu tou starou císařskou silnicí a uvědomuju si, že pár kilometrů po mé pravici, někde jen dva, někde ani ne, tam mezi poli, kde už jsou dávno rozorané meze a cesty mezi nimi, vedla z hlavního města historická cesta na východ království…
A tak dále. Příjezd, hledání doktorky Janovské, její nalezení a konečně: Archeoložka je vzrušena zprávou, která se zdá být nesmyslná, fantastická, až směšná. Strne. Váhá. Snad by to mohl být nevhodný žert. Ale že by bagrista s ní žertoval tímto způsobem? Vyloučeno. Nabízím se, že ji odvezu do vsi, a nemám ani čas se obléknout. Pořád mám dojem, že se bojí pravdy objevu. Zodpovědnost badatele je příliš veliká. A na její bedra, skoro ještě dívčí… Těsně před vsí mě dotekem ruky prosí, abych zastavil. Snad proto, aby mohla vydechnout a nabýt rovnováhy, kterou po tom všem, co jí prošlo hlavou, snad začínala ztrácet. Poslechl jsem a několik vteřin, snad minutu, jsme nehybně seděli v rozpáleném voze, pak se šla krátce projít tam, kde doktor Sultán nechal postavit památník tomu slavnému slovanskému, čistě již slovanskému a mocnému hradišti a jeho vládnoucímu rodu, tak tragicky a krutě, a přesto dějinně spravedlivě vyvražděnému. Je to paradox dějin…
Spisovatel Johan pracoval téměř pět hodin. První sešit byl skoro popsán. Bylo v něm opravdu vše, děje i úvahy, jak je z připojených ukázek patrné.
Před jednou hodinou napsal poslední věty: Nyní už dávno odbila půlnoc. Vyklonim-li se z okna, vidím přes tichou náves slabý odlesk světla na kamenné zdi. Hlídač bdí. Nad pokladem dávných předků. Snad jejich přímý potomek.
Tak.
A nadepsal nové datum.
Protáhl se a napadlo ho, že by se mohl projít. Podívat se na hlídače, nasát noční atmosféru vesnice a naleziště. Zaslechl sovu a připsal: Houká puštík. Jeho milostná píseň má strašidelně tragickou notu. Nedivme se předkům, kteří z tohoto houkání hádali temné osudy.

Vyšel zadními dveřmi hostince, odsunul závoru na vratech.
Při otvírání pronikavě zavrzala. V sousedství se rozštěkal pes. Po něm další a další.
Zavřel a zůstal nehybně ve stínu vrat.
Psí štěkání umlkalo.
Vykročil na náves. Nezamířil k výzkumu přímo, ale obešel vysokou zeď zahrady staré fary. Pod korunami lip byla černočerná tma.
Puštíci mlčeli, asi se báli.
Přiblížil se pomalu k výzkumu a stanul na okraji jámy. Ve stanu hrál tiše tranzistor. Z otevřeného vchodu čouhaly nohy v ponožkách a kývaly se v rytmu hudby.
„Dobrý večer," řekl Boleslav Johan.
Stan se zachvěl a něco tam spadlo. „Sakra. Kterej blbec!" Pan Chvalina vystrčil hlavu. „Jo, to jste vy, copak tady…"
Chtěl říci: bloumáte, ale zarazil se. „Děláte?" Pro jistotu sáhl za sebe, kde měl připravený klacek. Věděl, že tento návštěvník obce je spisovatel, ale to v něm nevzbuzovalo žádnou důvěru. Zdravý instinkt mu našeptával, že takovej potulnej intelektuál může bejt pěknej lump. „Já jsem se pořádně lek," dodal.
„To nic," řekl doktor Johan. „Jdu se trochu projít."
„Že se vám chce," prohlásil Václav Chvalina. „Jo, takhle s holkou, to by se dneska randilo."
Spisovatel kolegiálně přisvědčil. Mnozí spisovatelé jsou záletní.
„Smím se podívat dolů?" zeptal se.
Bagrista pokrčil rameny. Věděl naprosto bezpečně, že na tohodle chlápka vždycky musí stačit. A nudil se. Takže se mu zazdála dobrá i společnost spisovatele.
Šílené brejlaté sůvy, co bloumá po nocích.
Boleslav Johan mrkl na poklad pod přístřeškem. V mihotavém světle lampy se roztroušené kotoučky téměř ztrácely.
„To je krámů," řekl pan Chvalina upřímně, „pro prasklej hrnec. Kdyby to bylo aspoň zlato. Hrajete mariáš?"
„Ne. Ale to snad ani ve dvou nejde."
Bagrista vytáhl z aktovky karty. Otevřel termosku a nalil do víčka kávu. „Tumáte."
„Děkuju. Je dobrá."
„Jo. Kafe si vařím sám. Tak pokra, jo? Nebo aspoň voko."
„Jako jednadvacet?"
„Jako jednadvacet. Vo sirky. Jedem!"
Když hodiny na kostelní věži odbily druhou, prohrával spisovatel doktor Johan 480 sirek, a to držel bank.
Chvalinovi přišla dvě esa a hopnul to.
Doktor Johan prohrával 1960 sirek. Vzdal bank a pan Chvalina zamíchal na novou hru. „Hazard je smutná vášeň," konstatoval.

16.
Bylo nedlouho po rozbřesku dne. Slunce vrhalo dlouhé stíny do marnotratných barev letního jitra. Vůz nemohl na úzkých a klikatých okresních silnicích ukázat, co umí.
Ale držel se přibližně západního směru. Sjížděl z pahorkatiny do rozlehlé roviny staré řeky.
V té rovině, v oparu, jenž byl dosud modrý, téměř na obzoru, svítila rudá světla na stožárech vysílačky. U které, jak kdekdo ví, leží na břehu řeky město Brody. A na přístupových silnicích k němu hlásá starý slogan:
NA SRDCE JSOU BRODY!
Řidič krajinu znal, jel najisto. Volil zkratky a postranní cesty. Vlasy mu trčely na všechny strany. A vousy, co měl od ucha k uchu takové, jaké nosívají kapitáni dálných plaveb, vtiskly tomu osamělému muži na liduprázdných cestách výraz vyděšeného martyra z gotického obrazu.
Rádio na panelu mlčelo. Komu by se chtělo hrát a rozprávět v této hodině.
Ve městě, úctyhodném a starém, jež nyní páchlo rafinérií olejů, přejel řeku, která se v těchto místech měnila ve stoku.
A byl v rovině, hladké a táhlé, v lukách, kde se snad ještě skrývaly mezi zbytky lužních lesů rusalky.
Na přejezdu trati zvonil výstražný signál a červená světla neúnavně blikala.
Muž zvolnil, rozhlédl se a usoudil, že vlak je příliš daleko. Přejel.
Strojvedoucí zděšeně vztáhl ruce k nebesům.
Vlakvedoucí hrozil z okna za odjíždějícím autem.
Muž mrkl do zpětného zrcátka.
Zdálo se, že je nadmíru spokojen. A odbočil vlevo, na Libín.
Muž zastavil na návsi u zdi farské zahrady. Protáhl se a promnul si oči. Vylezl a rozhýbal kolena. Kolem nohou mu visely nohavice bílých džín. Měl sandály na boso, jako mnich. Ostatně, něčím mnicha připomínal. Ale jaksi mu chyběla kutna.
Složil ruce za zády, spokojeně se rozhlédl po lípách a domcích. Vykročil k výzkumu.
Už zdálky slyšel hudbu. Časový signál. Podíval se na hodinky. Byly opravdu čtyři.
Právě čtyři hodiny po půlnoci.
Prohlédl si zbytky uskutečněného a zahrnovaného výzkumu, obhlédl destrukci zdi, klacíkem si oprášil profil výkopu, který vedl na hranici pozemku u okraje chodníku.
A takhle, zaujatě, a vlastně pracovně se dostal až k okraji jámy.
Ze stanu nemohl být viděn, neboť stál nad ním, stan byl delší osou umístěn ve směru severozápad-severovýchod, v severovýchodním rohu byl pod přístřeškem placák a pod ním poklad.

Vousatec pokojně usedl na hromádku suti a dlouho si prohlížel stěnu pod zdí stodoly.
V tranzistoráku pěl Venda Neckář. A muž pohyboval oběma palci u nohou do rytmu písničky.
Pak vstal a sestoupil do jámy, aby se podíval pod přístřešek. Naklonil se a chtěl přisednout na paty, ale bylo mu strnout.
„Tak se ani nehni, chlape," řekl za ním klidně a s rozvahou chladného desperáta Václav Chvalina. „A koukej vypadnout."
Muž si nebyl jist, zda nad ním není napřažena hůl, nebo zda mu na zadek nemíří revolver jakékoli ráže. Proto se nepohnul, jen poznamenal: „Je tu jistý rozpor ve vaší řeči, pane."
„Jakej rozpor, vousatá žížalo?"
„Nemůžu vypadnout, když se nesmím hnout."
„Ty seš nějakej chytrej," konstatoval klidně Václav Chvalina. A pronesl formuli jako kouzelník v pohádce. „Tak se hejbej a vypadni." Muž natáhl levičku za záda.
„Copak tady cvičíš?"
„Nemáte tam nějakou podložku?"
„Podložku? Podložku?!? Nač potřebuješ podložku? Jakou? Prokristapána, lidi! Von chce podložku. Dyť je vožralej!" svolával pan Chvalina nejsoucí svědky.
„Noviny nebo něco," řekl ten muž poněkud netrpělivě. „Nezdržujte." „Tak prr, chlapče!"
„Chci si kleknout," vysvětloval vousatec netrpělivě. „Chci se podívat, jak byl ten hrnec vlastně uloženej." Sedl na bobek. „Tam musela být nějaká kapsa. Nebo ta jáma pod stodolou má sklon. Nevíte, jestli tady nad tím nebyla nějaká zeď. Pak by to bylo vysvětlitelný. Zakopali to šikmo pod barák."
„Paní doktorka nic vo zdi neříkala."
„Nevíte, jestli bylo s touhle deskou hnuto?"
„To náhodou vím. Malinko jsem s ní hnul. Neboť jsem zde bagroval. A zeď nad tím nebyla, to bych poznal."
„Ty noviny."
„Jaký?"
„Pod kolena," řekl muž netrpělivě.
Václav Chvalina se při rozhovoru posadil. Natáhl ruku za sebe, našmátral tam starý časopis, který si do stráže přinesl pan Urban, a strčil jej chlapovi do ruky. „Když někam přijdu," poznamenal, „zvláště takhle v noci, pozdravím a představím se."
„Je ráno."
„Tedy ráno," opravil se mírně Václav Chvalina. „Slušně pozdravím a představím se. To je taková zásada mezi lidma. Jinak si vo mně ty lidi můžou myslet, že jsem bud nějakej blbej nebo podezřelej hajzlík."
„Pardon," pravil vousatec. Vzal noviny, přiklekl a prohlížel si nález. „Opomněl jsem, pane. Dobré jitro. Dovolte, abych se představil…"
„Beze všeho to dovolím."
„Jsem doktor Soudek. Moje povolání je být archeologem. A můj výzkum je na okrese Hory."
„Jste nepochybně podezřelej, pane."
„To se mi stává," odpověděl doktor Soudek roztržitě. „Že jsem pořád někomu podezřelej. Asi s tím umřu. A proč jsem podezřelej vám, pane?"
„Já jsem z týhle vesnice, doktor Sultán sem jezdí už dobrejch dvacet let a taky jiní archeologové. Desítky."
„No a?"
„Eště jsem žádnýho neviděl v tuhle hodinu na výzkumu. Anebo jo. Někdy. Párkrát. Ale to šli spát. A zpívali písně a budili lidi."
„Občas trpím nespavostí," řekl suše Soudek. Vstal, vrátil noviny a oprášil si ruce.
„Copak? Už vás to nebaví?" zeptal se jízlivě Václav Chvalina, který zdaleka nebyl přesvědčen o pravdomluvnosti toho chlapa. Ale dokud se ničeho nedotkl, tak neměl strážce příčinu k ráznějšímu zákroku.
„Mám svou práci, pane. Paní doktorce vyřiďte můj pozdrav. Některý lidi mají prostě štěstí."

17.
Byl to fiat se stříbrnou metalízou. Trpělivě čekal za závorami. Loket měl řidič na okénku. Prstem si podpíral spánek. Do světa zářil lesk jeho zlatých brýlí, prstenu, hodinek a knoflíčků u manžety. U krémové manžety, naprosto vzorně vyžehlené.
„Obdivuju tě, Arnoště. Skutečně tě obdivuju," řekla mladá žena na sedadle vedle něho a zapálila si cigaretu.
Magistr Maizl přikývl a pozoroval projíždějící vlak. „Ano…"
„Slyšíš?" zeptala se důrazně.
Trhl sebou. „Ano. Jistě."
„Říkám, že tě obdivuju."
Přikývl. „To jsem rád."
Vzdychla a vyhodila cigaretu oknem. Všimla si, že se jí dívá na kolena. Protože si nebyla bezpečně jista, zda ho opravdu zajímají, nebo zda je sleduje jako prve ten vlak, přetáhla si přes ně sukni.
Díval se do toho místa dál. Jako na nic. Jako na vzduch.
„Spíš?"
„Ani ne, drahá."
„Tak jeď."

„Co, vždyť… Aha. Děkuju. Jo, prosím tě, bylo by snad dobré… Kdybys na mě někde počkala.“
„Ale?!?“
„Tebe samozřejmě takové věci nezajímají.“
„Kdyby tam byl někdo známý, byly by zbytečné řeči. Tohle poslouchám dva roky. Doufala jsem, že dnes, kdy ses odhodlal přijet už ráno, časně ráno, a našel jsi v sobě odvahu být se mnou den a noc a ještě další den…“ Zarazila se.
„Zastav.“
„Ještě tam nejsme, drahá.“
„Ráda bych se na něco zeptala.“
„Později, ne?“
„Ne. Hned.“
Poslušně zastavil. „Ano?“
„Pochopila jsem to. Teď jsem to, holka pitomá, konečně pochopila. A já byla u holiče. Koupila jsem si včera tyhle šaty. Protože mi nedošlo… Já jsem myslela…“ Zavrtěla hlavou a svěsila koutky rtů. Ani tak nevypadala nejhůř. Snědá, zelenooká, se žlutými skvrnami v duhovkách. Se zlatým kruhem kolem krku a menšími podobnými kruhy v ušních lalůčcích. „Já, holka hloupá, se vystrojím, protože mě napadlo, že snad konečně…“ Zaťala pěst a bouchla s ní do stehna. „A ty si dovolíš pozvat mě na víkend jen proto, že máš konečně rozumnou výmluvu. Poklad! Všichni to budou vědět, budou o tom mluvit, ty budeš kývat moudře hlavou a ta tvoje nebude dělat scény, protože bude mít, když ne jistotu, tak omluvu: protože za nějakým pokladem jet samozřejmě smíš. Se mnou, děvkou, to ne. Ale řekni mi: kdo ze mne tu děvku udělal? Jsem husa pitomá!“
„Samozřejmě, miláčku, že…“
„Kdy promluvíš s manželkou?“
„O čem?“
„O nás dvou.“
„Ale vždyť víš, že o nás ví.“
„Jo. Ale to mě nezajímá. Kdy se s ní rozvedeš?“
„Samozřejmě. Je to věc formální…“
„To říkáš rok, pane magistře.“
„Jenže pochop. Je zde matka.“
„Mohla bych tvoje řeči opakovat zpaměti.“ Rozšířily se jí oči. „Neplač. Já se tam mrknu, to je hned. Můžeš se projít směrem k restauraci Na soutoku. Je to senzační místo.“
„Brečet jako malá káča nebudu.“
„Co?“
„Že nebudu brečet, pane magistře.“
„Ta restaurace, rozumíš, je na soutoku Suriny a Labe. Mají tam výborné pstruhy. Objednal jsem pro nás nocleh. Strávíme tady příjemné dva dny.“
„Ty to tady znáš?“
„Už jsem zde jednou byl.“
„Za pokladem?“
„Ne. Za doktorem Sultánem. Ještě s otcem.“
„Jako dítě? Jistě. Kudy se jde k té hospodě?“
„Tamhle od těch stromů vlevo. Přijedu za tebou. Zatím si můžeš dát víno. Natrhám ti kytku…“
„Šašku.“ Pod řečenými stromy ji vysadil.

18.
Dlouho nemohla usnout a pak zaspala. Lekla se, když otevřela oči a viděla, jak je slunce vysoko.
Vyběhla v plavkách na dvorek, umyla se u pumpy, stáhla ze šňůry nad zápražím džíny, natáhla je a bosa spěchala k výzkumu.
Když obcházela vůz, který měla před vraty, vrazila málem do jakési ženské. Neměla čas si ji prohlédnout. Jen z ní zableskly do očí doktorky Janovské odlesky žlutých kovů.
Na návsi se podívala k oknu pokoje v podkroví hostince. Bylo otevřené. Kretonový závěs byl zatažen.
Ulevilo se jí. Doktor Johan zřejmě dosud spal.
Pan Urban byl na místě a rozprávěl s chlápkem, který vypadal velice úhledně a čistě. Patřil asi ke stříbrnému fiatu, co stál u chodníku.
„Paní doktorko,“ mával na ni vesele pan Urban z jámy, „představte si, kdo tu byl?“
Roztržitě pozdravila. „Kdo?“
„Pan doktor Soudek.“
„Prokristapána. Kdy?“
„Ve čtyři hodiny ráno.“
„Cože?“
„Jo. Ve čtyři hodiny. Pan Chvalina si nejdřív myslel, že je to nějaký ožrala. Ale pak pochopil, že to bude odborník. Zapřísahal se, že mu nedovolil sáhnout ani na hroudu hlíny. Ale pan doktor na žádnou hroudu nesahal. Jen se podivil jako my, že ta jáma jde štorcem. Pozdravuje vás, pan doktor Soudek, a vzkazuje vám, že vám to přeje.“
„A nenechal tady nějaký dopis nebo…“
„Ne. A tohle je, paní doktorko, dovolte, abych vás představil, pan magistr Maizl.“

Řekla, že ji těší.
„Jo, a pan Chvalina mi říkal," pokračoval pan Urban, „že zde byl u něho v noci pan doktor Johan. Seděli spolu až do půl třetí."
„To si povídali?"
„Ne. Hráli voko. Jednadvacet. Pan spisovatel prohrál kolem dvou tisíc sirek."
Magistr se usmál. „Velice mě mrzí, že vás obtěžuji. Jsem totiž numizmatik. Sběratel… po svém otci."
„Ale tady nic na prodej nebude."
„Ovšem."
Zarazila se. „Ach tak… Promiňte." Začervenala se. „Jsem trochu roztržitá. Tak vy jste majitel té slavné sbírky rodiny Maizlů. Samozřejmě, mohu vám ukázat a vysvětlit situaci. Ale jak jste se o tom dověděl?"
Sestupoval za ní opatrně do jámy.
„Informoval mě včera večer pan doktor Železný. A tomu to nepochybně sdělil pan doktor Sultán…"

19.
Když se zelenooká dívka přesvědčila, že magistr Maizl zmizel s vozem kdesi ve vsi, zvolnila chůzi, svěsila ramena a loudala se. A přitom se dívala na špičky střevíců, na prsty u nohou, na nichž včera večer tak pečlivě lakovala nehty. Na své snědé nohy.
Doktorky Janovské si vlastně ani nevšimla.
Měla svých vlastních starostí dost.
Došla na rozcestí a rozhlédla se. Cesta, po níž se měla ubírat, vedla vlevo. Rovně, to by šla kamsi úvozem. A i kdyby věděla, že tento úvoz je tisíc let starý a že vede na akropoli slavného hradiště, nezajímalo by ji to.
Zastavila se a překvapením rozšířila oči.
Popaměti zašmátrala v kabele a nasadila si brýle, aby měla jistotu, že se nemýlí.
U panelu z mozaiky, na němž byl jakýsi nápis, stál starý pán, mezi koleny držel sako, v levé ruce měl lahvičku s lakem na nehty, v pravé bílé víčko se štětečkem a opravoval číslici pět na číslici šest.
Skončil, uzavřel lahvičku, trochu poodstoupil, aby si prohlédl své dílo, byl zřejmě spokojen, lahvičku zastrčil do kapsy saka, hodil si ho přes rameno a ukazováčkem je přidržoval za poutko.
Vykročil, a když ji uviděl, zarazil se. Zašklebil se, zamrkal, a byla to krásná grimasa šibalství.
Pochopila. Sundala brýle a spiklenecky přimhouřila jedno oko. Spokojeně přikývl.
Uklonil se staromódně a prošel kolem ní do vsi.
Toto spiknutí –aniž věděla proč, aniž tušila, o jaké spiknutí tu vlastně jde – tím, že bylo a stalo se, zvrtlo stav její mysli.
Ucítila lípu a rozhlédla se, aby ji našla. Stála pár kroků od ní. Slunce přestalo oslňovat. Hřálo.
Vykročila k soutoku řek.
Chmury se vznesly a obklopily kdesi ve vsi stojící stříbrný Fiat mirafiori.

20.
Magistr Maizl si povytáhl kalhoty a usedl na bobek. „Neuvěřitelné, paní doktorko. Neuvěřitelné! Smím se na jeden podívat?"
Sáhla do kapsy. „Tam ne. Byla bych ráda, kdyby to zůstalo i v tom porušení. Mám tady tři, které sebral pan Chvalina. Zhruba jsem je očistila."
Položila mu denáry na dlaň.
Temně šedé plíšky.
Pokoušel se vyluštit ražbu.
„Jestli dovolíte, pane magistře," ozvalo se nad nimi. „Zde je lupa!"
Vzhlédli.
„Promiňte, paní doktorko," řekl pan Urban přísně, „ale tady je sympozium."
Archivář Sadílek sestoupil do jámy. Vlastimil Brožek, mladý muž, jehož obličej připomínal propečenou bramborovou placku, ho následoval. Prohlížel si doktorku Janovskou. Zajímala ho víc než denáry.
„Doktor Železný," zašeptal archivář při pohledu na depot, „nelhal. Tohle je obrovské. Podívejte, Vlastíku. Opravdu stovky. Tisíce. Dva tisíce. Co myslíte, pane magistře? Vy máte ze svých sbírek přehled." Magistr pokrčil rameny.
„Tak se pojďte vsadit. Zkusme to, pane," šveholil archivář Sadílek. „Kdo uhodne číslo nejbližší skutečnému počtu, dostane od ostatních láhev koňaku. Tak kolik vy?" obrátil se na pana Urbana.
Ten pokrčil rameny. „Kdo to může vědět, pane? Šestnáct set." „Šestnáct. Dobrá. Paní doktorka?"
„Osmnáct set."
„Dobrá. Pan magistr?"
„Dva tisíce pět set."
Sadílek se obrátil na Vlastimila Brožka. „A vy, Vlastíku? Kolik vy?"
„Dva tisíce sedm set," řekl Vlastimil Brožek.
Archivář sepjal ruce. „Kdybyste měl pravdu, při dnešních cenách… To je fakticky velké bohatství. Reálné bohatství."
V duchu počítal. „Čtyřicet, padesát tisíc. Co říkáte, pane magistře?"
„Je to ovšem teoretická cena, pane archiváři. Předpokládáte běžnou cenu za jeden běžný denár, a to násobíte. Zapomínáte, že zde běží o kompletní soubor z určité doby, která bude ještě určena, a že v něm mohou být unikáty. Tím se ta cena zvyšuje strašlivě."
Pan Urban se tázavě podíval na doktorku Janovskou.

„Uvědomuju si to, pane Urban," řekla. „Proto hlídáme. Podívejte, když budete s panem Chvalinou tak laskav a vydržíte do pondělka.
Všední den dopoledne tady bude vždycky nějaká paní z výzkumu, odpoledne jedna brigádnice a k večeru možná ještě pan Nosek a pan Švehla."
„Mluvil jsem s ním. Přihlásil se na zítra od půlnoci."
„Kdy budeme, paní doktorko," zeptal se archivář Sadílek, „moci vidět soubor vyzvednutý, v celku?"
„Bohužel, pánové, to nevím. Ve středu ráno bude depot komisionálně vyzvednut. Pak s ním pojedu do ústavu. Za měsíc?"
Svatopluk Sadílek sepjal ruce a sklonil hlavu: „Budeme se smět přihlásit?"
„Budete muset," usmála se a slušelo jí to. „Abychom oslavili vítěze. Té soutěže o množství a cenu."

21.
Cesta k soutoku, po níž kráčela, bývá nazývána prašnou. Ale hlína a písek byly zatvrdlé, nikde žádné kaluže. Z dálky se ozýval vlak a hluk ze silnice E 12 vůbec nebylo slyšet. Snad i proto, že mezi touto cestou, tedy mezi soutokem řek a mezi tratí a onou silnicí, byl nevysoký pahorek tak nesmírné historické ceny, že se doktoru Sultánovi podařilo prosadit jej jako národní kulturní památku.
Což ovšem netušila.
Spíš ji napadlo, jak byla hloupá, že si nevzala plavky.
Domek převozníka na soutoku by jistě mohl být nazván barabiznou. Ale byl obrostlý starými švestkami, pokřivenými jabloněmi a stromy meruněk, tím se stal půvabný a roura prodlužující komín a připoutaná dráty jako stožár vysílačky by jinde vypadala hrozně, tady byla dokonce malebná.
Převozník neputoval se svou loďkou přes Labe. Ale přes řeku Surinu v místech, kde se do Labe vlévala. Od břehu ke břehu měl napnuté lano. Bylo to ostatně pár metrů.
Napadlo ji, že převozník je zbytečný. Stačilo položit pár fošen a udělat lávku.
Zde končila pole a louka. Na druhém břehu Suriny i na druhé straně Labe byl lužní les, přírodní rezervace.
Za soutokem byl malý plovoucí přístav. Na břehu staré kaštany. Pod nimi stolky a židle. Za nimi dřevěný barák natřený veselými barvami.
RESTAURACE NA SOUTOKU
Cesta obtáčela jak posezení u kaštanů, tak i restauraci. Už nebyla prašná, ale pokrytá asfaltem. Za ní, za křovinami, bylo vidět chatky campingu. A louku, kolem níž stály.
To, co viděla, jí připomnělo jednak magistra Arnošta Maizla, na něhož cestou sem jaksi pozapomněla, a za druhé bezpečnějš, určitě a s konečnou platností ji utvrdilo v tom, že byla a je blázen. Když si myslí, že si ji někdy vezme. Když se natírá oleji, aby byla opálená, a zdobí se.
Lidé, kteří seděli venku, se obsluhovali sami. Chodili po několika schůdkách k okénku do výčepu.
Dostala tonik a zeptala se, zda jsou objednané pokoje na jméno Čtvrtečková.
„My nemáme pokoje," odpověděla jí baculatá paní v puntíkovaných šatech. „Jenom chatky. Ale podívám se."
Zalistovala v knize. „Ano. Čtvrtečková. Ale jen do zítřka."
Poděkovala a šla si sednout na lavičku k řece. Zrovna plul člun naložený pískem.
A za ním výletní loď.
Člun se sunul po řece a loď přistávala. Byla poloprázdná.
Vracela se do Brodů.
Nastupovalo několik starších lidí. Zřejmě lázeňští hosté, co si vyšli na dopolední vycházku a teď se vraceli do svých sanatorií.
Na zádi seděli dva poněkud otrhaní, ale čistě odění mládenci. Krása přírody, co se na ně valila z obou břehů, je nezajímala.
Nestoudně si ji prohlíželi. A jeden zvolal: „Pojďte s námi na oběd!"
Odložila pohár s tonikem, vstala.
Sundala klobouk a zatřásla hlavou, aby rozhodila vlasy.
„Proč ne," řekla a vykročila k můstku na loď.

22.
Protože měl věčným vysedáváním nad svým dílem zničenou páteř, lezl z postele velice opatrně. Tentokráte mu to šlo ještě hůř než kdykoliv jindy. Musel se při kartách nachladit.
Vykonal obvyklé ranní obřady včetně patnáctiminutového cvičení. Pak sedl ke stolu, a aby na nic nezapomněl, aby nic nebylo setřeno dojmy, které ho ještě čekají, sepsal, co zažil v noci. Nezmínil se pouze o druhu hry a o tom, kolik prohrál. To druhé se mu zdálo nepodstatné, to první mu nějak nezapadalo do celkového ovzduší epochálního nálezu, jehož byl svědkem.
A svižně se rozběhl po schodech do průjezdu hostince. Na čtvrtém schodě mu povolila šlacha v koleně, koleno se samo ohnulo, spisovatel Johan se s tichým zaklením zachytil zábradlí a poklekl.
Pak se už nepokoušel o lehký klus.
Kráčel důstojně a vyšel na náves.
U parcely, kde byl výzkum, se na chodníku shromáždila skupina lidí. Byla tam paní doktorka Janovská, zamířil tedy k ní. A nepovšiml si starého pána, co si sako nesl ukazováčkem za poutko přes rameno. Ostatně ten starý pán viděl spisovatele Johana dřív a ustoupil nejprve za kmen lípy, a potom na místo ještě bezpečnější, za zděný sloup vrat

jakéhosi statku. (Patrně by bylo dobré poznamenat, že tento starý pán, odvraceje obličej od skupiny lidí u výzkumu, proklouzl přes náves za zeď fary a opustil vesnici Libín. V nejbližší další obci zašel na nádraží, koupil si lístek na vlak a odjel.)
Paní doktorka Janovská měla vlastně vzácnou povahu, protože patřila k těm nemnoha, co jsou čistí nejen ve slovech, ale i v mysli. Přesto, jakmile uviděla doktora Johana, nemohla potlačit myšlenku: Ježišmarjá, tys mi tady chyběl!
A řekla: „Dobré jitro, pane doktore. Dovolte, abych vás představila."
Přemýšlela, co s nimi má dělat. Vyhodit je nemůže. Není odkud. Jsou na veřejném prostranství.
Není je kam vyhodit.
Pánové hlaholili.
Magistr Maizl se omluvil, rozloučil se a odjel.
Oddychla si. Jeden z krku.
Zbylí pánové hlaholili dál. Vyjímaje toho chlapce, který přivezl archiváře Sadílka. Ten mlčky bloumal návsí.
Neměl, co by k věci řekl.
Mnohokrát v životě jí pomohl její učitel a předchůdce na tomto výzkumu, doktor Sultán. Zvláštní přízni osudu se tak stalo i onoho dne. Před několika minutami zastavil v Libíně osobní vlak z Prahy, doktor Sultán z něho vystoupil a dobíhal právě k výzkumu. Neboť doktor Sultán, přes svůj požehnaný věk, se pohyboval rychle a drobnými kroky.
Běžel k doktorce Janovské, která k němu opět pocítila hlubokou vděčnost.

23.
Zaparkoval stříbrný vůz za převozníkovým domkem.
Zneklidnilo ho, že ji nedohonil cestou.
Nebyla v dohledu.
Převozník právě přivazoval loď. A na druhé straně se pěšina na vrcholu regulační hráze ztrácela v lužním lese.
„Nepřevážel jste před chvílí nějakou slečnu?"
„Co? Před chvílí? Asi před hodinou," řekl převozník. „A za chvíli dodal: „Dvě. Sestry. Moje pravnučky. Co s nimi chcete?"
„Nic," mávl rukou magistr Maizl. „Vůbec nic, pane, děkuji."
Prošel mezi stoly, chvíli chodil po břehu Labe, padesát kroků sem, padesát tam.
Zašel k okénku výčepu.
„Chata číslo pět je zadána, pane," řekla laskavě ta kudrnatá baculatá paní a zazářila bílými zuby. Věděla, že oči obrovského procenta mužů na ní spočívají se zalíbením. „Na jméno Čtvrtečková. Ta dáma se zde už ptala."
„Jak je to dlouho?"
„Asi dvacet minut. A potom odjela."
„Dobrá. Cože?!? Odjela? Čím?"
„Lodí. Nastoupila na loď. Někdo na ni volal a ona nastoupila."
„Ano…" Srovnal si brýle. „To je v pořádku. Nastěhuju se sám."
Podal jí občanský průkaz.
„Ten vůz je váš, pane?"
„Ano."
„Budete si muset zajet na louku, kde je parkoviště. Tam kolem klozetů vpravo. Ale vy nejste pan Čtvrtečka."
„Ne, to nejsem."
„Ale jak mohu vědět, že jsme chatu zadali pro vás? Co když se ta dáma vrátí? Co když přijede skutečný pan Čtvrtečka?"
„Ta dáma objednala chatu na svoje jméno."
„Objednávku jsem přijímala já. Včera v noci. A objednávající byl pán." Věděla a pamatovala si všechno, baculka zatracená.
„To byl patrně její otec."
„Ano prosím. Vrátí se ta dáma?"
„Co? Vrátí?" zajíkal se. „Patrně ne, když odjela."
Pokrčila s úsměvem rameny. „Je to z dneška na zítřek. Dostanu dvaatřicet korun. Zde je klíč. Můžete se nastěhovat ihned, zítra bych vás prosila do dvou hodin odevzdat klíč. Kdyby to mohlo být dopoledne, byli bychom rádi."
Šel k vozu jako stroj.
Ne že by se někdy v životě neocitl v pasti.
Ale tohle ještě neudělala.
Potvora baculatá se mu chechtala do očí. Zažil už víc podobných trapasů, na tohle měl hroší kůži.
Aspoň si to říkal.
Ale bylo mu divně v týle. Úder byl umístěn dobře a přesně.
Dokonale. Ani ho nenapadlo jet domů. Ubytoval se jak zpitomělý tupan v chatce číslo pět.

24.
Budiž řečeno, že doktor Sultán slzel. „Je to obrovský úspěch, paní kolegyně," doprovázel ji do jejího podnájmu. Kabát mu vlál. „Teprve sem začnou lidé jezdit!" Mnul si ruce.
„Měl byste zůstat."
„Ano, měl bych. Mám zavazadla na nádraží. Ovšem bude-li v hostinci volný pokoj."
„Obávám se, že volný pokoj v hostinci nebude. Obsadil ho pan spisovatel Johan. Chce zůstat do středy."

„Ale. Ale. Já mám toho člověka velmi rád. Opravdu. Nešlo by ho nějak vystrnadit?“
„Nevím, jak. Ale myslím, že je samozřejmé, že budete spát tady, u paní Hálové, místo mne. Na své staré posteli.“
„Ta teď patří vám, kolegyně. A právem. Zcela právem.“
Mezi řečí došli na konec vsi. „Tohle bude,“ roztáhl ruce k pahorku hradiště, „především vaše dílo.“
„Nastěhuju se k paní Markové. Bude ráda.“ Podívala se na panel u památníku a zrudla.
Bylo tam opět datum devět set devadesát šest.
„Co se vám stalo?“
Zajíkala se. „Někdo tady straší, pane doktore. Podívejte.“
Chvíli nechápal. Pak se rozběhl k desce. Sundal brýle a znova je nasadil. „Nějaký vandal, bože,“ vydechl.
„Vandal snad ne,“ řekla zoufale. „Je to lakem na nehty. Dvakrát denně to mažu acetonem…“
Doktor Sultán se napřímil. Zachmuřeně potřásl hlavou.

25.
Spisovatel Johan se nudil. Vůbec nepředpokládal, že by k tomu mohlo dojít, ale bylo tomu tak, cítil se opuštěn.
Zašel s archivářem Sadílkem a tím chlapcem, co ho přivezl, do hostince na snídani.
Pak oni odjeli a on osaměl.
Rád by si s někým povídal, ale nebylo s kým. Vedoucí podniku, když zavedl řeč na poklad, poznamenal, hledě zamyšleně z okna na náves: „Je to krásný, pane, ale budeme tady mít zbořeniště kdoví jak dlouho a biografu se nedočkáme. A tak je to zde se vším, mistře. S těma vykopávkama.“
Takže se Boleslav Johan rozhodl k procházce slunným dnem. Vyrazil směrem na hradiště, obešel ten kopeček, prohlédl si na něm zrající žito a potom zamířil k soutoku řek. Viděl včera převozníkův domek a restauraci.
Ostatně, bylo by zajímavé znát tehdejší koryta řek.
Toužil nějaká objevit.
Místo bývalých řečišť nalezl u stolku na zahradě restaurace magistra Arnošta Maizla. Živil se pstruhem. A z dálky na něho mával. „Dejte si taky, pane doktore,“ ponoukal ho. „A mají tady rulandské bílé. Takže se napijeme na naše seznámení a na ty krásné objevy, jichž jsme byli svědky.“
Ten, kdo znal magistra velmi krátce, nemohl uhodnout, že láhev na jeho stole je už druhá. Přátelské veselí a družnost přičetl Johan příjemné magistrově povaze.
A šel si pro pstruha a láhev bílého rulandského.

26.
„Jo jo,“ řekl pan Chvalina v neděli dopoledne ve stanu na dně jámy, „už se jedná.“
„O čem, prosím?“ zeptal se nahoře Václav Klouda, vedoucí prodejny starožitností.
„O pár nášlapnejch min na okraj tohodle pozemku, když všechny cedule, že je sem vstup zakázán, jsou zcela zbytečný,“ bagrista lezl ze stanu. „Copak neumíte číst?“
„Ale umím, pane. Ale jsem numizmatik,“ pravil pan Klouda, oděný do světle šedého lázeňského obleku, který, až zachovalý, pamatoval ledacos. Smekl klobouk a představil se.
„Těší mě,“ odpověděl Václav Chvalina. „Ale nejste nic naprosto nového. Zavedeme extra průvodce pro numizmatiky. Už jich tady byly zástupy, pane.“
„Opravdu?“
„Jistě. Copak si přejete?“
„Asi totéž co ostatní.“
Pan Chvalina se podíval po sluníčku a svlékl pruhované tričko. „Bude asi bouřka,“ poznamenal. „Takže se chcete podívat. Jo. A jak mám poznat, že nejste zvědavec?“
„Jsem zvědavec, pane,“ prohlásil pan Klouda. „A kromě toho jsem vedoucím obchodu se starými mincemi.“
„Podívat se můžete,“ pravil pan Chvalina smířlivě. „Ale jen mrknout. A jen na vlastní nebezpečí. Na to vás zvláště upozorňuju, kdybyste si cestou sem zlámal nohu.“

27.
Dlouhovlasá a štíhlá žena s velkými broučími brýlemi řídila sportovní vůz už více než sto kilometrů.
Muž, který se natřásal vedle ní, byl zaklíněn v koutě mezi opěradlem a dveřmi. Nohama se opíral o podlahu a pravou rukou svíral držák nad dveřmi. „Dobrý, Viki,“ olízl rty, když prolétla Sadskou a na přejezdu přes trať se malinko vznesli. „Teď přidej.“
Měla na tachometru sto dvacet. Na konci rovinky sto šedesát.
Za nimi byly silnice z podhůří Českého středohoří, Praha a obrovský černý mrak.
Slunce pražilo na asfalt a ten, horkem rozpálený, svištěl.
Kromě toho měli za sebou nejmíň dvanáct dopravních přestupků. „Je to prima,“ řekla, když v obci zmírnila na směšnou rychlost sto deset za hodinu, „že jsme vyjeli před polednem. Jaký máme čas, Viki?“
Podíval se na hodinky. „Průměr sto deset, Viki.“
Měli bud stejná křestní jména, nebo spíš, což u vynikajících badatelů, jako byli docent Reiner a doktorka Reinerová, je pochopitelné, měli své libůstky.
„Ale bude pršet.“
„Kdepak,“ řekl spokojeně. „Bude bouřka. Bude smršť.“
Prolétli kolem nápisu:

NA SRDCE JSOU BRODY!
Před nimi byla rovinka, za ní, za kaštanovou alejí a dubovými háji, víc tušené než viděné město.
Červený vůz radostně poskočil vpřed.
Příslušníci dopravky na celé jejich trase měli štěstí, že seděli doma, jedli nedělní oběd a do služby se teprve připravovali.
Z jízdy doktorky Kateřiny Reinerové by nepochybně zcvokli.

28.
Pan Klouda stál nad depotem a zbledl. „Prosím vás, půjčte mi stoličku…“ zašmátral po zahradním sedátku. Dopadl na ně a otíral si obličej kapesníkem.
„Není vám dobře v tom vedru?“ zeptal se starostlivě pan Chvalina. „Říkal jsem vám,“ připomínal, „že sem lezete na vlastní nebezpečí.“
„Mně je jinak docela dobře,“ vydechl pan Klouda. Vytáhl z kapsy druhé brýle a lupu. „Měl bych k vám prosbu.“
„Hospoda je naproti.“
„Ne, to ne. Vidíte tamhle ten denár?“
„Jistě. Ten poslední.“
„Velice si vážím práce archeologů, pane…“
„Já taky. Jen kdyby paní doktorka nebyla tak přísná. Co jste chtěl s tím penízkem?“
„Kdybyste mi ho mohl podat a půjčit. Vím, že paní doktorka je přísná, ale když mi podáte jeden z těch do hlíny vysypaných denárů a zase ho uložíte zpátky, nic se nestane. Nic se nemůže stát.“
Václav Chvalina pokrčil rameny. „Nesmí se to.“
„Jistě. Ale jen jeden a na chvíli,“ žadonil pan Klouda. „Já totiž… Nemůžete tomu rozumět.“
„Můžu,“ řekl suše Václav Chvalina. „Jste trochu vedle sebe. Utřete si oči a nebrečte jako malý dítě.“ Shýbl se a denár mu podal. „Tak, juknout a vrátit.“
Pak Klouda otřel třesoucími se prsty peníz. Vyměnil si na nose brýle, peníz položil na koleno, aby se na něj mohl podívat pod lupou.
Na náměstí hvízdly pneumatiky a motor vozu umlkl. Bouchla dvoje dvířka.
Bylo slyšet, jak kdosi leze starým výzkumem.
„Další numizmatici,“ poznamenal pan Chvalina. „Snad bych měl říct paní doktorce, aby si to tady hlídala sama.“
Václav Klouda se podíval přes rameno. „Mohu vás ujistit, že tito dva mladí lidé numizmatiky nejsou. Znám je všechny.“
Reinerovi se dosud drželi za ruce, jak si vzájemně pomáhali zdolávat výkopy.“
„Co myslíš, Viki?“ zeptala se. „Jsme numizmatici?“
„Mohu tě ujistit, Viki, že nejsme.“
Pak Chvalina věděl naprosto přesně, že slyší dobře. Byli podivní.
Doktorka Reinerová spráskla ruce: „Prokristapána! Viděl tohle doktor Soudek?“
„Viděl,“ odpověděl Václav Chvalina. „Byl tady časně ráno.“
„Velmi časně?“
„Ve čtyři.“
Reiner přisedl na bobek. „Pověst nelhala. To je depot! To už v životě neuvidím.“
„Já taky ne, pane,“ vzdychl Václav Klouda. Obřadně vrátil denár Chvalinovi. „Položte to, prosím, na místo. Děkuji vám.“
Nad nimi se ozval silný hlas: „Pane Chvalina! Nařídil jsem vám!“
Vzhlédli. Na okrají jámy stál doktor Sultán.

29.
Spisovatel Johan s magistrem Maizlem strávili příjemné sobotní odpoledne i večer. Na počátku noci zašli na skleničku do Libína a podívali se, zda je vzácný nález dobře střežen, vyměnili pár slov s panem Urbanem a doktor Johan odvezl magistra Maizla až před jeho chatku.
Byl více než unaven, potřeboval se vyspat, ani se nepokusil pokračovat ve svých poznámkách. Nebyl příliš spokojen. Měl určité výčitky svědomí, ale zároveň zůstával nakloněn tomu, nebrat věci světa a života příliš vážně. Takže usnul okamžitě.
Sešli se s magistrem druhý den před obědem, pojedli a rozhodli se – jak navrhl doktor Johan – prohlédnout si terén kolem Libína důkladně.
Kráčeli od soutoku ke vsi, zabráni ve vážný rozhovor o problémech mincí, slovanských hradišť a měnové politiky prvních Přemyslovců.
Takže nevěnovali pozornost starému pánovi, který maje sako přehozeno přes rameno a ukazováčkem je přidržuje za poutko, kráčel za nimi. Chvílemi nakláněl hlavu. To když jejich rozhovor k němu doléhal slabě.
Před panelem památníku se zastavili.
Od západu se hnala bouřka.
Nicméně rozhodli, že obejdou ještě hradiště po okraji valu.
Dali se polní cestou.
Starý muž stál před panelem, jako by ho studoval. Kdyby se náhodou obrátili, nemohli ho vidět, protože panel ho skrýval.
Starý pán se obezřetně rozhlédl.

Před polednem a před bouřkou byl všude klid.
Vytáhl lahvičku s lakem. Měl už praxi, takže přepsání pětky na šestku mu trvalo několik vteřin.
Toho dne však nepokračoval cestou do vsí. Snad pro blížící se bouřku, snad z jiných důvodů, zamířil zpátky k soutoku.
Buď měl štěstí, nebo takový byl jeho plán. Když totiž dorazil k restauraci, stál na molu přístaviště jen několik minut, než přijela vyhlídková loď vracející se do Brodů.
Nastoupil, a teprve když loď přistála a on došel na náměstí k soše všem známého českého krále, zvedl se vítr a oblohou projel Blesk.
Mezi starým pánem a živly existovala patrně jakási dohoda.

30.
Doktor Sultán pověsil hůl na předloktí a spráskl ruce. „Kolega Reiner s chotí! To je radostné překvapení! A kdo jste vy, pane? Sprechen sie deutsch?“
„Jsem Václav Klouda,“ pravil důstojně vedoucí prodejny starých mincí. „Samozřejmě, mluvím německy. Potřebujete tlumočníka?“
„Ne,“ zasmál se doktor Sultán. „To mě jen tak napadlo. Sem teď jezdí lidí! Co tomu říkáte, co?“ Naklonil se nad okraj jámy a ukázal na přístřešek.
Chvalina přistoupil blíž, aby případně doktora Sultána zachytil. „Pozor!“
Pan Klouda si rozepnul límeček košile a uvolnil kravatu. „Pracuji v oboru, pane doktore, dobrých čtyřicet let. Toto je největší nález za posledních dvě stě let. Nepochybně desáté století. Dovolil jsem si prohlédnout jeden denár. Zdá se, že je to malínská ražba. Promiňte, musím se něčeho napít.“
„Restaurace je naproti, pane. A co vy, kolego? Kolegyně? Říkali mi, že nemůžete převzít členství v komisi. A vy zde! To je výborné!“
„Jen na skok, pane doktore,“ odpověděl uctivě doktor Reiner, neboť se svou manželkou poslouchali Sultánovy přednášky na univerzitě. „Dělám korektury a manželce přijede zítra na výzkum skrejpr. Ale chtěli jsme to vidět. Kde je Olga?“
„Kolegyně Janovská,“ odpověděl tajuplně doktor Sultán, „konečně usnula.“
„Ale neusnula,“ odpověděla Kateřina Reinerová. „Tamhle jde.“ A rozběhla se jí vstříc.
„Vzalo ji to,“ sdělil přítomným polohlasem doktor Sultán. „Nervy. Divíte se? Já ne. Taky jsem celou noc nespal.“
A obrátil se k Janovské: „Milá kolegyně, takhle se nám do středy zhroutíte.“
Zavrtěla hlavou. „Za chvíli bude bouřka a mohlo by nám tady všechno spadnout. Když bude liják a tahle stěna spadne…“
„Nespadne,“ ujistil ji z jámy pan Chvalina. „Tamhle jsem prokopal stružku a tady do tý díry vedle stanu se vejde moře vody. Nejvejš to zaplaví stan. Tohle místo zůstane suchý,“ ukázal na depot.
Šli do hostince, mraky se na západě tyčily do černých věží a doktor Sultán, který s Janovskou kráčel poslední, zašeptal: „Něco se stalo, kolegyně?“
Zavrtěla hlavou, oči jí zčervenaly a několikrát usilovně zamrkala. „Nic,“ řekla a polkla. „Nic, pane doktore. Jen ten letopočet zas někdo přepsal…“

31.
V blescích a v proudech vody, s rozsvícenými reflektory se po silnici E 12 řítilo na západ, do hlavního města, sportovní auto.
Zůstával za ním oblak zvířených kapek.
Liják bil do polí a asfaltu. Všechno živé se skrylo.
Pan Klouda, který se potil na zadním sedadle, byl přesvědčen, že nejen pro ten déšť a blesky. Vše živé, napadlo ho, patrně tušilo, kdo pojede.
Vysadili zpoceného pana Kloudu v Dejvicích, vystřídali se u řízení a vyrazili z Prahy dál, na severozápad.
„Poslyš,“ poznamenala Kateřina Reinerová, když jeli po dálnici kolem letiště, „ta Olga brečela.“
„Byla ospalá.“
„Ne. Brečela.“
„A proč?“
„Nic mi neřekla. Vlastně jsem se jí neptala.“
„To je romantismus zděděný po učiteli. Pan kolega Sultán jistě uronil slzy včera večer.“
Zasmála se. „Nepochybně. Ale je to poklad, co?“
„Nález ne století, ale tisíciletí,“ řekl suše. „To bude Melíšek zírat.“
„Že se tam ještě neobjevil Radimský.“
„Nevěří,“ zasmál se Reiner. „Drž se, zahejbáme!“
Vůz se smekl po kluzkém asfaltu a zakýval se ve smyku.
„Máš pravdu. Nevěří. Přece by tam byl jak na koni. Jako my.“
„Jo. Jenže Radimský zná Olgu pramálo. Ale pana doktora moc dobře. Ve svatém nadšení pro panující rod by byl schopen najít na Vyšehradě krpce Přemysla Oráče.“

32.
Rozsáhlá bouře, která se hnala nad zeměmi koruny české, postupovala na čele studené fronty. Po prudkém lijáku ještě místy drobně pršelo, ale už v dopoledních hodinách příštího dne se fronta rozpadala, slunce začínalo hřát a v restauraci

Na soutoku se po dvanácté rozjížděl provoz naplno.
Vyhlídková loď, která zde přistála po třetí hodině, byla poloprázdná. Vystoupilo asi deset lidí, většinou lázeňských hostů. Mezi nimi byl i starý pán v brýlích s černou obroučkou. Tentokrát měl plátěné sako oblečené a v ruce držel deštník.
Na břehu u můstku byli připraveni ti, co se rozhodli plout proti proudu.
Byli pouze dva.
Ale stáli za to.
Starší, padesátník, měřil dobrých dvě stě deset centimetrů a jeho váha se mohla pohybovat kolem sto třiceti kilo. A jak se přidržoval ocelové trubky zábradlí, zdálo se, že se lehce opírá o stéblo trávy. Na jeho roztažené dlani mohla stát gazela. Ten druhý byl proti němu drobeček. Při svých necelých dvou metrech nevážil mladík víc než devadesát.
Oba pánové ustoupili, aby starému muži uvolnili cestu.
Udiveně se na ně podíval. Po několika krocích se zastavil a obrátil se.
Kráčeli po můstku a molo se kymácelo.
Lodník, jediný člen posádky, jehož úkolem bylo poutat a odpoutávat loď od přístavišť, se napřímil, v pravé ruce držel lano jako voják pušku k poctě zbraň!
Jeho velitel, kapitán a kormidelník nahoře v budce, si prstem nadzvedl štítek čepice.
„Opatrně, pane doktore," řekl mladý muž. „Ať neuklouznete."
„Jistě, Tomášku," odpověděl blahosklonně jeho společník. „Připomíná mi to kocábku, na které jsem se plavil po Žluté řece."
Loď se zakymácela.
Starý pán na břehu se usmál a šel si koupit od baculaté paní ve výčepu dvě deci červeného.
Vrátil se na břeh.
Loď odplouvala.
Držel sklenku v ruce a díval se za lodí.
Ti dva stáli na zádi opřeni o zábradlí. O čemsi hovořili a plátno nad jejich hlavami se chvělo.

33.
Na obrátce výletní lodi, tak dva tři kilometry proti proudu, pár kroků od břehu, na mírné vyvýšenině písečného nánosu, stála dřevěná bouda ze zčernalých prken. Před ní stolky a židličky. Na prknech boudy byl nápis, zřejmě obnovovaný každý rok:
„U PŘÍSTAVIŠTĚ"
VÝLETNÍ RESTAURACE
A pod tím, drobným písmem:
Pivo Víno Limonády Grog
Salám Zavináče Rybí saláy
A ještě pod tím, připsáno křídou:
UTOPENCI!
Loď lehce přirazila k molu a starší muž natáhl ruku jak břevno stožáru: „Co říkáš, Tomášku, vystoupíme?"
„Myslím, že ano, pane doktore."
„Dobrá, chlapče. Půjdeme se podívat na tu dobrou ženu nebo muže, kteří zde, na výspě, obšťastňují poutníky."
Vystoupili. Můstek ze svařovaných ocelových trubek to vydržel.
Vybrali si stůl, na nějž dopadal stín jakési plané višně.
Z boudy vyšel muž s ubrouskem přes ruku a v námořnickém tričku. Zastavil se a bezděčně o půl kroku ustoupil.
„Dobrý den, člověče," pozdravil ho pokojně pan doktor. „Měl byste tam lahvinku červeného? Vypijeme zde s mladým přítelem jednu. Možná dvě. A něco k zakousnutí kdyby bylo."
„Byl by tam salám, prosím. Turistický. Nebo špekáček. Teplý."
„Máte zde lednici?"
„Jistě."
„Tak nám přineste zavináče. Ve vedru, které panuje už několik dní, je, soudím každá uzenina – pokud jsem ji neuskladnil sám – zdravotně podezřelá. A nějaký chléb, pane."
„Byly by tam rohlíčky."
„Tak rohlíčky. Těšíme se."
Muž zacouval do boudy a pan doktor se rozhlédl. „Musíme se posílit, Tomášku," pravil. „Dopoledne beseda, večer beseda…" Vzdychl.
Jeho společník, jako všichni mladí lidé, měl pošetilé nápady. „Nevrátíme se k soutoku řek pěšky, milý doktore? Procházka by nám neuškodila. Všiml jsem si převozníka a pěšiny, která vede po břehu."
„Máš pravdu. Krátká procházka neuškodí. I když lužní les bývá přeplněn komáry. Ostatně," dodal, „poslední případ malárie, pokud je mi známo, byl v našich zemích zaznamenán mezi dvěma válkami. Poslední případy malárie. Soudilo se, že k nám byly zavlečeny vojáky z jižních front první světové války. Výskyt se pak postupně tenčil, protože, jak známo, maláriový komár nepřežije naše mrazy. Ve středověku byla malárie v našich zemích vzácná. Ne tak ovšem lepra."
Muž v tričku jim přinesl talíře se zavináči. Zaslechl poslední slova. „Nerozuměl jsem, prosím. Ještě nějaké přání?"
„Hovořili jsme o lepře, příteli," sdělil mu laskavě pan doktor Bouček. „Její výskyt u nás zřejmě naprosto omezila přísná karanténní opatření, známá ostatně už odedávna, a ve středověku běžně v našich zemích aplikovaná."
Muž olízl rty. „Ano, prosím. Hned přiběhnu s vínečkem.

„To by bylo dobré," řekl spokojeně pan doktor.

34.
Starý muž na zahradě restaurace Na soutoku dopil v klidu a pohodě své dvě deci. Sáhl na kapsu, aby se přesvědčil, že lahvička s lakem na nehty je na svém místě. Zvolna vykročil. Minul převozníkův domek, šel známou cestou po mírně vyvýšené regulaci řeky, kolem keřů pámelníku a dál k návrší, na němž stávalo kdysi hradiště, k Libínu, ke svému panelu na poutači.
Předjeli ho nějací mladí lidé na kole, pak osobní auto, jiné jelo proti němu, poskakovalo po výmolech a z louží, co zde zůstaly po bouřce, stříkalo bláto. Řidič jel poněkud rychleji, a proto starý muž ustoupil až za mělký příkop.
Po pětadvaceti minutách pohodlné chůze dospěl k památníku.
Opravil, jako trpělivý mravenec, číslici pět na šest.
Poodstoupil, prohlédl si své dílo, čile se obrátil na podpatku a vyrazil dál, tentokrát opět přes vesnici Libín.

35.
Holky se domluvily u oběda.
Bylo jich pět ze střední školy z Plzně. Přijely po ránu, do tří hodin měly dělat na záchranném výzkumu v zahradě u Marků. Pan Marek potřeboval přistavět garáž a terasu.
Domluvily se, že od tří do pěti bude ve stanu u pokladu sedět Iveta, od pěti do sedmi Mirka, od sedmi do devíti, to je po večeři, všechny a počkají na pana Urbana.
Vlastně se nedomluvily.
Na Ivetu a Mirku padl los, sirky bez hlaviček.
A ostatní se šly koupat, Mirka jen do půl páté.
Pár minut před pátou už byla na místě. S přikrývkou a s knížkou pod paždí.
Vlezla do jámy. Včerejší bouřka byla prudká, ale naštěstí v oblasti Libína mnoho vody nespadlo. Většinou už vyschla.
V údolích mezi jámami na starém výzkumu byly malé louže a jedna na dně jámy vedle stanu.
Pokrčila rameny, když Ivetu ve stanu nenašla.
Zavolala, ale nikdo se neozval.
Narovnala převrácený stolek.
Zavolala znova. Nikdo se neozval. „Iveto, neblbni! Neschovávej se!"
Nic.
Položila přikrývku a knihu na stolek. Vrátila se na starý výzkum a nahlédla do všech prohlubní. I do díry pod destrukcí zdi z desátého století.
Iveta nikde.
Posadila se do skládacího křesílka, potřásla hlavou, aby rozhodila mokré vlasy, prohrábla je prsty a sáhla po knížce.
Tím se ocitla opuková deska a hliněná nádoba pod ní v úhlu jejího pohledu.
Zarazila se.
Její ruka zůstala ležet na knize.
Naklonila se. Vyskočila a poklekla do bláta na okraji přístřešku.
Položila ruku na pootevřená ústa, z nichž se proti její vůli ozval sten.
Vůbec nedbala na to, že se boří koleny do bláta.
Neboť nyní už naprosto zřetelně viděla, že nádoba pod opukovou deskou, ten starý prasklý hrnec, je prázdný.
Vybraný.
Pár špinavých penízků se válelo v blátě kolem dokola.

36.
Dva muži kráčeli lužním lesem.
Pěšina se vinula pár metrů od břehu řeky.
Co chvíli jim bylo obejít nebo překročit kaluž či rozbahněné místo. Hmyz oschl a zahájil své reje. Blížil se podvečer a komáři se začali mít k dílu.
Cestička vedla rovinou a jít po ní nebylo zajisté namáhavé. Nicméně byli oba víc než zdravě červení. Dílem sluncem, které, když stáli na zádi lodi, opálilo jejich povětřím málo ošlehané tváře, dílem strastmi pochodu, a nápoj, který vypili, jim dodal sil nazbyt.
Mladý muž připlácl na čele ováda, štítivě na něho pohlédl a odhodil ho. „Cesta je pro vás namáhavá, milý Bartoloměji," řekl. „Měli jsme raději plout."
„Dobrodružství nenajdeš v knihách, ale v životě, milý Tomášku," odpověděl jeho starší společník, který se supěním zdolával strázně cesty. „Kdo sedí doma a nevystrčí noc, nemůže očekávat, že uvidí padat hvězdu."
„Nebo UFO. Zas nějaké honili nad Novým Zélandem."
„Odkud to víš?"
„Bylo to včera v novinách, pane doktore. A taky v Miláně viděli něco podobného. Jako u nás v Hulíně přede dvěma lety. Mělo to zelenou fluorescenci. Prý Venuše, říkají badatelé."
„Zelenou," prohodil starší muž a plácl se do týla, kam ho štípla nějaká potvora. „Tenkrát v Hulíně říkali, že to má barvu jako světluška. Ne jako brouček. Jako likér. Toto přirovnání je tím zajímavější, že v celé oblasti onoho městečka znají lidé téměř stoprocentně pouze slivovici. Slivovice je zpravidla čirá. A světluška je v té končině známa spíš z vyprávění. Tím je věrohodnost pozorování zvýšena. Sakra!"

„Copak?“
„Kaluž!“
Balancuje po špičkách, překonal doktor Bouček překážku. „Chtěl jsem jen podotknout…“
„Vím. Zelení mužíčkové pana Balcara.“
„Podceňuješ svědectví pana Balcara!“
„Vždyť je to duchařskej kraj! Tyhle severní Čechy!“
„Pan Balcar,“ poučil ho doktor, „není ze severních Čech. Ale ze severovýchodních, konkrétně ze Starkova, což je rozkošné městečko na okraji Jestřebích hor. Tam nikdy nebyla tradice blouznivců našich hor. Ostatně Alois Jirásek ve své kronice U nás…“
„Slyšel jsem, pane doktore. Milý Bartoloměji, ten pan Balcar patří do léčebny.“
„Nikoliv. Mluvil jsem s ním. Nejsem sice psychiatr, ale cvoka bych poznal. Sakra. To byl blbej nápad, jít pěšky. Kdo si tu blbost vymyslel?“
„Já, pane doktore.“
„A večer mám besedovat se svými čtenáři! Budu unaven a vyčerpán. Odmluvíš to za mě, chlapče.“
„Přijdou si poslechnout hlavně vás.“
„Nebuď skromný, hochu. Začneš vykládat o svých kosmonautech a těch blbinkách kolem.“
„To nejsou blbinky.“
„Jsou,“ přerušil ho doktor. „Nápady! Prognózy! Koncepce! V tom vidím smysl průřezu vědou a dějinami. Hernajs,“ vykřikl.
„Ano, pane doktore?“
„Komár. Hle, hostinec! U soutoku! Ale přes vodu. Jsme již na místě! Budeme muset plavat?“ ptal se a ukazoval na Surinu, jež do Labe plynula od Libína. „Ne,“ vydechl s ulehčením. „Vidím dům a loď převozníka.“
Doktor použil snad bezděčně, snad ze zvyku básnické nadsázky. Nazvat lodí převozníkovu pramičku, většího maňáska poznamenaného dlouhými léty nepohody, bylo zajisté přehnané.
„Jsem mokrej jak myš,“ prohlásil doktor. „Hej! Převozníku!“ vykřikl jako rytíř Bajaja u Černého jezera.
Děda převozník vylezl ze skleněné verandy chatrče a štrachal se po schůdkách k lávce, která mu nahrazovala přístavní molo. Teprve tam vzhlédl a podíval se na druhý břeh.
Svraštil obočí a zaostřil starý zrak. „Vás nepřevezu!“ vykřikl přes těch několik metrů vody. „Utopili bysme se!“ Mávl rukou: „V Libíně je most!“
„Jak je to daleko, dobrý muži?“ zeptal se doktor Bouček.
„Kousek. Dva kilometry. Pro chlapy, jako jste vy, to nic není. Mně by se potopila loď.“
„To není loď,“ přechýlil se doktor Bouček k realitě. „Ale maňas. Rozpadlá keňa! Nač tady vlastně jste, stařiku?“
„Abych převážel lidi,“ odpověděl převozník. „Ale normální lidi.“
„Copak,“ rozhodil ruce Tomáš Coufal, „my nejsme normální?“
„Dyť,“ řekl stařík s odporem. „Jste artisti z cirkusu. Dyť jste přerostlý!“
„Člověče!“ zaburácel Bartoloměj Bouček, až se stromy nad jeho hlavou rozšuměly. „Pozor! Umíme plavat!“
Převozník si odkašlal a odhodil nedopalek cigarety do proudu Labe. „Nejvejš po jednom! Ale velice vopatrně nastupovat. Nechci přijít vo tuhle loď. Jsem důchodce,“ dodal smířlivěji. „Tohle je mý jediný nadlepšení penze, pánové. Na novou nemám.“
A hupsnul z máchadla na pramici.

37.
Starý pán, v jehož kapse byla lahvička se zbytkem laku na nehty, se vsunul za kmen lípy. Za zády měl zeď farní zahrady, u ní prostou lavičku z prkna a dvou kůlů vražených do země. Usedl na lavičku. Mezi ním a návsí, jež se mu stala jevištěm, byl kromě dalšího kmene lípy vůz spisovatele Johana.
Doktorka Janovská utíkala do hostince. Volala na doktora Sultána: „Ukradli to!“ a mávla rukou k výzkumu. „Běžím telefonovat!“
„Kam?!“ vykřikl zoufale.
Starý pán na lavičce zavrtěl hlavou.
„Na Bezpečnost!“
„Ježíši Kriste,“ zaúpěl doktor Sultán a rozběhl se k výzkumu. Přeskákal výmoly a zmizel za hromadami vykopané země v jámě.
Z hostince vyběhl Boleslav Johan v trenýrkách a zamířil poklusem ke svému vozu.
Starý pán se přikrčil.
Ale spisovatel doktor Johan byl příliš zaujat, než aby si ho povšiml. Nervózně odmykal dvířka, nešlo mu to, vzpříčil se mu klíček, tiše sakroval.
Když se mu konečně podařilo otevřít vůz, natáhl se přes přední sedadlo a hrabal se ve schránce na přístrojové desce.
Kdyby zvedl oči, díval by se přímo do tváře onomu starému muži na lavičce.
Spisovatel Johan neměl mysl na to zvedat oči. Nalezl fotoaparát, přibouchl dvířka a rozběhl se k výzkumu.
„Kdo to udělal?“ ptal se děvčete, které objevilo krádež a nyní stálo na chodníku před tabulkou POZOR VÝZKUM a posmrkávalo.
Pokrčila rameny. „Nevím… Iveta se ztratila.“
„Kdo je Iveta?“
„Iveta… My chodíme spolu do školy. Hlídala tady přede mnou.“

„Vzala to ona?“
„Ne. Já nevím,“ prohlásila zoufale.
I na tu vzdálenost bylo vidět, jak se spisovateli Johanovi třesou ruce, když si chystal přístroj k fotografování.
Z jámy se potácel doktor Sultán. Měl pokleslá ramena a byl naprosto bledý.
Johan na něho nemilosrdně zamířil objektiv přístroje. Spoušť cvakla.
„Je to pryč…“ zaúpěl doktor Sultán. „Pryč. To je vandalství! Svatokrádež! Strašlivá zhovadilost!“ Potácel se a najednou se napřímil, vzepjal, bylo vidět, jak zaťal pěsti a dopadl těžce na hromádku písku.
„Pane doktore,“ vykřikl Johan. „Vám není dobře?“
Starý pán vstával z lavičky, snad aby běžel k nešťastnému archeologovi.
Ale zarazil ho rázný hlas BoleslavaJohana. „Prosím vás, vy!“ obrátil se na dívku a ukázal prstem (spisovatel Johan musel být někdy ve svém mládí pedagogem): „Jak se jmenujete?“
„Mirka,“ řekla nešťastně.
„Ať zavolají lékaře! Běžte! A vraťte se! Hned!“
Místo do hospody se rozběhla ke vsi.
„Kam utíkáte?“ křičel na ni.
„Na středisko! Je za rohem! Přivedu paní doktorku!“
Starý pán na lavičce pochopil, že jeho pomoci nebude zapotřebí. Pomalu se zvedl z lavičky.
Doktor Johan měl situaci s přehledem a pevně,v rukou.
Vedoucí hostince stál přede dveřmi a na kohosi mával. Přitom otvíral vrata. Jakási paní v šátku vyjela s vozem ze vrat, aniž se podívala doprava nebo doleva.
Snad z rozrušení, snad z jiných důvodů, jí to dlouho trvalo, než zařadila vyšší rychlost. Řítila se návsí na silnici, co vedla k Brodům, a motor zběsila řval. Vedoucí hostince se chytil za hlavu.
Starý pán se pomalu obrátil a vykročil východním směrem. Šel zamyšleně a trochu smutně.
Na mostě, co vedl přes řeku, se zastavil a dlouho se díval, jak voda pod ním zvolna plyne.
Pak pokýval hlavou jako člověk, jenž se smířil s osudem a během věcí a přeje si, aby k tomuto smíru dospěli i jiní, a vykročil dál, cestou ke stanici, kde obyčejně nastupoval na vlak.
A vrátil se do Brodů.

38.
„Jeď, chlapče, první,“ povzbudil u přívozu doktor Bouček svého mladého přítele. „Jsem starý člověk, ledacos jsem viděl, nikam nespěchám,“ pravil dobrotivě.
„Pane,“ řekl převozník, „jakmile vstoupíte na loď, okamžitě usedněte. Jinak za nic neručím.“
„Jistě,“ souhlasil Tomáš Coufal a utřel si čelo.
Vstoupil na loďku.
Na druhém břehu se postavil vedle máchadla (zdálo se mu, že je vratké, sloupky, které je podpíraly, patrně nebezpečně rozložila hniloba už předloni), založil ruce na prsou a sledoval proces naloďování svého staršího přítele.
Slunce žhnula. Cítil, jak mu po zádech stéká pot.
„Přivažte kocábku pořádně, milý člověče,“ napomínal převozníka doktor Bouček. „I zde na zádi. Dá-li se toto prkno zádí nazvat.“
„Dyť to držím rukou. Tady za madlo. Jen mi sem neskákejte. Jen pěkně zvolna. A dosedněte mi na lavičku.“
Loďka se zahoupala.
„Těžiště co nejníž,“ přikázal si sám doktor Bartoloměj Bouček. Prudce dosedl na prkénko uprostřed lodi.
Vlastně neprasklo.
Utrhlo se najednou, na obou stranách. Hřebíčky, na nichž byly přibity dvě lajsničky, co prkénko nesly, se prostě vytáhly z boků lodi a pasažér dosedl na dno.
„Ježišmarjá,“ zaúpěl převozník. „Já věděl, že to s váma nebude jednoduchý! Zničil jste mi pramici, pane!“
Doktor se přidržoval okrajů a rozhlížel se velice pokojně. „Mýlíte se. Vor, který nazýváte svou lodí, drží pohromadě. Nuže, veslujte k druhému břehu. Dokud je čas. Ostatně dno nemáte příliš suché.“
„Trošku zatejká,“ souhlasil převozník. „Ale to vám uschne natotata.“
U máchadla natáhl bidlo, kterým loď postrkoval, k mladému muži na břehu. „Zůstaňte, kde jste!“ varoval ho. „Tady máte bidlo. Nestoupejte na máchadlo. Počkám na lodi. Ať se chytí bidla.“
„Myslím, pane doktore,“ pravil mladý muž povzbudivě, „že to máchadlo pod vámi rupne.“
„Jen mi břevno podej, Tomášku,“ řekl pokojně doktor Bouček. „V Mongolsku pode mnou klesl kůň. Ale oni mají malé koně. Aby mě neuneslo máchadlo.“
Stanul šťastně na břehu. „Jsem poněkud unaven, mám žízeň a myslím, že potřebuju uschnout, milý chlapče.“
„Běžte, pane doktore, zde do restaurace,“ řekl milý chlapec. „Ale já si zaplavu. Pořádně jsem se zapotil. Tadyhle si dám na keř svršky a přijdu za vámi.“
„Na hladině,“ řekl doktor, „vidím mnoho leknínů.
„Jsou zde jistě vodníci.“
„Nepochybně,“ řekl jeho starší společník a zvedl ztěžka nohu, aby vykročil za občerstvením, které bylo na dosah ruky.

39.
Seděla na okraji jámy na židli, kterou kdosi přinesl z hostince. Bylo teplo, ale klepala se zimnicí. Doktora Sultána odnesli požárníci na středisko. Lékařka zatím tvrdila, že je to jen šok. Zavolala do Brodů pro sanitku.

Doktorka Janovská si až dodneška myslela, že se policie řítí na několika vozech, kterým blikají na střeše modrá světla a které zastavují se skřípěním brzd. Místo toho pokojně přijeli dva velmi mladí muži v uniformách.
Byli v jámě a okukovali místo činu.
„A kdo si myslíte, že to vzal, paní doktorko?“
„To já nevím,“ řekla bezbarvě, ani ji nenapadlo dodat, což by v jiné situaci a za jiných okolností zajisté učinila, proto jsem vás přece pozvala, nemyslíte?!?
Podívali se na sebe dost bezradně.
„A víc se neztratilo?“
„Co víc?“
„Přikrývka, fotoaparát, nějaká větší peněžní částka.“
„Ne.“
Jeden z nich držel v ruce denár. „Tak z tohodle byl ten poklad?“
„Ano.“
„A kolik to bylo kousků?“
„Nevím. Komise měla přijet ve středu.“
Druhý smířlivě pokýval hlavou. „Jistě. A můžete nám říci, jakou má tenhle plíšek cenu?“
„Nevím. V korunách?“
„Ovšem. V korunách.“
„Ale historická cena…“
„Ano, paní doktorko. Ale v korunách.“
„Nevím to přesně. Včera tady byl jeden numizmatik, vlastně jich tady bylo víc. Hovořili o osmnácti stech.“
„Aha,“ řekl ten první. „Takže hmotná škoda by byla osmnáct set korun.“
„Za jeden denár.“
„Cože?“
„Za jeden denár. Povídám za jeden. Ten, co držíte v ruce, má tu cenu.“
„A kolik jich tedy asi bylo?“
„Mnoho set.“
„Kolik?“
„Víc než dva tisíce. Tak jsme to odhadovali.“
Mladí muži se na sebe podívali, a ten co držel minci, ji uctivě položil zpátky na místo, odkud ji vzal. „Abys zavolal na okres,“ řekl. „Na to musí přijet Hejna.“

40.
Klidná hladina řeky byla temná.
Černé hřbety pstruhů mizely při březích mezi stonky leknínů.
Nadechl blaženě, ponořil se a plaval chvíli pod vodou.
Vodoměrky se houpaly na vlnách.
Obrátil se na záda a udělal několik temp.
Rozhlédl se po březích. Ne, rybář nebyl nikde. Viděl daleko proti proudu a tam, co dohlédl, bylo liduprázdno.
Na levém břehu, pod javory, kde na břehu rostly keře pámelníku, ležela jakási dívka.
Začal kraulovat. Tak, jak se to kdysi naučil a jak mu to instruktor plavání vtloukal jako naději plaveckého sportu do hlavy.
Omrzelo ho to. Také už neměl cvik a výdrž.
Lehl na záda.
Proti obloze se nad hladinou vznášela mračna mušek.
Na břehu pořád ležela ta dívka. Na zádech, bez pohnutí, obličej zakrytý přikrývkou. Aby jí nesvítilo do očí slunce.
Ale vždyť už se nemůže opalovat, napadlo ho. Je ve stínu javoru.
Protřel si oči.
Oslnilo ho slunce.
Obrátil se a podíval se znova na břeh. Usnula a za chvíli jí bude zima.
Usmál se.
Překulil se znova na záda. Jenže, ruku má divně pod sebou.
Začal plavat. Vzdaloval se od keřů pámelníku i od ležící dívky.
Napadlo ho: to je blbost, aby takhle nepohodlně spala.
Přestal plavat. Teď onu dívku neviděl. Ale byl si téměř jist, že má ponožku pouze na jedné noze. A hned ho napadlo, že je to nesmysl. Vrátil se pár metrů proti proudu, aby se přesvědčil.
Bylo tomu tak.
Po cestě na hrázi se hnali na bicyklech nějací kluci a pokřikovali na sebe. Ležela na břehu pod cestou, kudy jeli. Ani se nepohnula.
Doplaval ke břehu. Nevypadala zrovna opálená.
Hledal nohama dno. Narazil na balvan, který snad kdysi spadl ze břehu na okraj toku a zůstal pod hladinou. Posadil se na něj. „Hele, děvče,“ zavolal. „Nastydnete.“
Pár desítek metrů vlevo byla cesta od soutoku do Libína, za děvčetem kruh keřů pámelníku, před nimi loučka, tak na dobrou skrýš pro dvě auta. A pak břeh, na něm dívka a kus vlevo, nahoře, tam kde cesta odbočovala od hráze ke vsi,

javor, co tohle místo stínil.
Musel polknout a nevěděl proč. „Tak vstávejte, děvče…“
Chtěl to říci vesele a bodře. Jenomže zachraptěl z hrdla staženého bůhvíproč.
Věděl proč.
Jako kdyby nad hladinou řeky provanul ledový vítr.
Měl za sebou dva semestry medicíny a brigádu se záchrankou. Její tělo nebylo ani bílé, ani opálené.
Prsa se nezvedala dechem.
Šmátravě se dohrabal ke břehu. Zachytil se drnu, aby se na břeh vyškrabal. Uklouzl a spadl na koleno. „Sakra…“
Stál na slunci, ona ležela ve stínu.
A ten ledový vítr se pořád hnal nad hladinou řeky. Rozechvěla se mu brada. Sevřel rty.
Měl k ní čtyři kroky, a byla to doba jako lidský život, než je udělal.
Nemusel ani odkrývat látku staré přikrývky z její hlavy.
Rozhlédl se.
Nic.
Proti proudu na březích daleko nic a nikdo. Zelená stěna lužního lesa za řekou stála tiše, klidně, jako svědek, jenž viděl za mnohá léta příliš mnoho.
A ona léta se počítala na tisíce.
Věděl, že to musí udělat.
Naklonil se. Klesl na jedno koleno, aby neuklouzl a nespadl přes ni.
Byla černovlasá a mohlo jí být sedmnáct. Oči zřetelně šedozelené. Bylo vidět, že zemřela udušením.
Cosi vyplašilo vrabce v pámelníku. Vzlétl na javor a začimčaral.
Mladý velký muž opatrně natáhl ruku přes mrtvou dívku a přikryl jí. Celou.

41.
„Chlapče,“ řekl doktor Bartoloměj Bouček, „copak ti někdo ukradl kalhoty a tričko?“ Seděl u krajního stolku a ve stínu pil své víno a minerálku. „Z korun stromů padá ochlazený vzduch přímo na nás.“
„Bartoloměji. Pojďte se mnou.“
„Nějak jsi pobledl, Tomášku,“ řekl Bouček rozvážně.
„Položte tu skleničku, Bartoloměji, a pojďte se mnou.“
„Dejme tomu,“ pokračoval doktor, „že jistá pravděpodobnost takzvaného dvojího života tu je. Neboť zatím nelze vyloučit možnost jakéhosi prolínání ze čtvrté dimenze do naší. Je vůbec otázka, zda nejsme v tomto trojrozměrném životě odnoží nás samých a jiných v prostoru čtyřrozměrném. Matematický důkaz je nasnadě. Ostatně existence černých děr přestává být teorií. Avšak uvaž, chlapče, že ještě nikdo nepodal, ačkoliv pokusy tu byly, nezdařené samozřejmě, vylučující důkaz, že je možné reálně uvažovat o bytostech, jako jsou vodníci, rusalky, hejkalové a podobně.“
„Pane doktore…“
„Zapomeň na vodníka, co tě polekal, a běž se obléci.“
„Bartoloměji, zvedněte se a pojďte.“
Doktor Bouček pokrčil rameny a postavil sklenku přeopatrně na stůl. „Dobrá. Uvědomuju si, že takhle vyděšeného jsem tě ještě neviděl…“

42.
Sestoupil po travnatém břehu k přikrývce, pod níž se rýsovala dívčí postava. Našel si místo ve výši jejích boků, aby mohl stát pevně. „Obličej?“ řekl suše.
„Co?“
„Odhrň přikrývku z obličeje.“
Mladý muž tak váhavě učinil. „Stačí.“ Rozhlédl se. Cestou do vsi jelo nějaké auto. „Odkryj ji.“ Naklonil se, opřel se rukou o mohutné koleno. Ukazováčkem pravé ruky, silným jako paže zdravého nemluvněte, ťukl do napůl sevřené ruky toho děvčete.
Ruka se obrátila.
Pod ní bylo trochu hlíny a jakýsi kulatý plíšek.
Doktor se podíval na hodinky. „Byla udušena, nebo se udusila. Je to pár minut. Deset. Dvacet. Maximálně půl hodiny.“
Mladý muž se shýbl, aby zvedl plíšek. „Co je tohle?“
„Nesahej na to. Předpokládám, že jde o starou minci. Podle velikosti a patiny denár. Denáry se u nás začaly razit v desátém století a jejich ražba přetrvala dvě stě let. Držela ho v dlani.“
Rozhlédl se. „Vidíš ten kus prkna? Patří, soudím, nějakému rybáři. Přines mi ho. A můžeš to děvče přikrýt.“
Položil prkno do trávy vedle ní a ztěžka na ně usedl.
„Milý Tomášku. Utíkej a obleč se. Pak znova utíkej a přines mi mou láhev a skleničku. Potom budeš znova utíkat zpátky do restaurace, požádáš ve výčepu tu světlovlasou dámu, aby ti prodala odlivku jakéhokoliv destilátu. Sto centilitrů. Toto množství do sebe vrazíš. Naráz. Potom budeš telefonovat. Komu a co budeš povídat, víš líp než já.“

43.
Kancelář restaurace byla v přístěnku za kuchyní a byla bohatě zařízena: stolem a židlí. Víc se tam nevešlo.
Paní vedoucí vtiskla spisovatele Coufala do kouta u dveří. Podařilo se jí zavřít, stála v druhém koutě a hlídala ho.

Kupodivu mohla na prsou složit ruce. Byla méně usměvavá než ve výčepu, kde mu s mateřskou laskavostí sdělila, že hostům je k dispozici telefon pouze v naléhavých případech.
Kdyby si nedal toho panáka, věřila by mu víc.
Držel u ucha sluchátko a mezi hlavu a strop by se mu vešly tak tři bifteky položené na sebe.
„Bezpečnost? Prosím vás, soudruhu, pište si. Volám vás z čísla…“ tázavě se na ni podíval.
„Dvacet šest patnáct…“
„Z čísla dvacet šest patnáct. To je restaurace Na soutoku. Znáte? Jmenuji se doktor Tomáš Coufal. Před patnácti minutami jsem našel u cesty směrem na Libín na břehu řeky tělo udušeného děvčete, starého asi sedmnáct let. Čekám na vaše příslušníky v restauraci Na soutoku.“
„Já,“ řekl hlas ve sluchátku, „já si to zapsal. Nemýlíte se? Z Libína máme hlášenou krádež nějakého pokladu.“
„Omyl to není, soudruhu.“
„Vy jste lékař?“
„Ne. Právník. Říkal jste poklad denárů?“
„Ne. To jsem neříkal. Jak to víte, že denárů?“
„To vysvětlím až vyšetřovateli. Prověřte si číslo.“
Položil sluchátko a pohlédl na paní vedoucí. Měla obě baculaté ruce na ústech. „Ježiš,“ řekla. „Tím mi to došlo.“
„A copak?“
„Že jste do sebe vrazil toho frťana naráz.“

44.
Čas se vlekl, ale oni ho měli dost. Doktorka Janovská se nemohla dívat na spoušť ve výkopu. Seděla nahoře, ti dva příslušníci dole, povídali, kouřili, nikoho se na nic neptali a trpělivě čekali. Jako kdyby se vůbec nic nestalo.
Poslala všechny pryč. I pana Chalupu, který se odebral naproti do hostince. Zůstal u ní jen pan Urban. Stál na pokraji pozemku jako výpravčí u třetí koleje, kde očekává průjezd mezinárodního expresu.
Z hostince volali, že má přijít k telefonu nadstrážmistr Šibink.
Pan Urban pootočil hlavu: „Nadstrážmistr Šibink,“ zavolal. „Telefon!“
Šibink nespěchal. Cestou si upravoval čepici a zapínal kabát.
Ale vyběhl na náves s povoleným límečkem košile. Udělal několik kroků, jako by se chtěl rozběhnout. Ale potom se zastavil, chvíli váhal a vrátil se.
Vyšel podruhé a v ruce držel skleničku s nahnědlou tekutinou. Pomalu, opatrně, aby nerozlil, přešel náves.
Pan Urban ho sledoval přísným zrakem. Jako neukázněného posunovače.
Mladý nadstrážmistr přistoupil k Janovské téměř ostýchavě. „Promiňte, paní doktorko. Byl bych rád, kdybyste mohla jet se mnou na soutok.“
Zvedla oči. „Našli to?“
„Nevím. Našli něco jiného. Budu vás tam na chvíli potřebovat. Pan Urban bude tak laskav a počká na nás.“
Zvedla se.
„Ještě okamžik, paní doktorko…“
„Copak?“
Podíval se na skleničku ve své ruce. „Byl bych rád… Totiž… Myslím, že to bude pro vás nezbytné…“
„Co?“
„Kdybyste se napila, než odjedeme.“
„Vy jste se zbláznil, soudruhu.“
Smutně se usmál. „Kdepak. Nezbláznil. Ono se to vlastně nesmí… Jenže vy jste se pořád ještě nevzpamatovala, a bojím se…“
„Čeho, řekněte, čeho?“
„Radím vám dobře. Obraťte to do sebe.“
Vzala skleničku. „A co to vlastně je?“
„Rum, paní doktorko.“

45.
Nadstrážmistr odbočil z cesty na trávu a zastavil na onom příhodném místě mezi keři pámelníku.
Ze zadních dvířek se vysoukal Tomáš Coufal a pomohl doktorce Janovské vystoupit.
„Co se tady stalo?“ ptala se zmateně.
Coufal pokrčil rameny.
Se sklenkou červeného vína v ruce se na břehu vztyčila obrovitá postava doktora Boučka.
„Jde nám pouze o ověření totožnosti, paní doktorko,“ řekl nadstrážmistr.
Ukázala na Bartoloměje Boučka.
„Ale toho pána neznám.“
„Jsem lékař,“ řekl. „Bartoloměj Bouček. Vy jste ji znala?“
„Koho?“
Sestupovali k němu po břehu. Bartoloměj Bouček pokynul ukazovákem svému mladému příteli, aby odhrnul přikrývku.
Tomáš Coufal se ošil a pokrčil rameny. Ale pak to udělal.
Nekřičela. Zeptala se jen: „Je živa, pane doktore?“
„Nikoliv, madam.“

„Je to ona?“ zeptal se nadstrážmistr. „Iveta Svitáková?“
Přikývla. „Je.“
Doktor Bartoloměj Bouček pokynul Coufalovi, aby mrtvé opět zastřel tvář. „Myslím, že můžeme jít, Tomášku,“ řekl pokojně. „Zdá se mi, že se budeme muset na tu večerní besedu omluvit. Za jak dlouho předpokládáte, že přijede vyšetřovatel?“ zeptal se nadstrážmistra.
„Nevím, pane doktore. Čekáme na něj v Libíně.“
Doktorka Janovská se nadechla. „Musím jít telefonovat. Musím někoho zavolat. Zůstala jsem tady sama. Na výzkumu a mezi tím vším.“
„Doprovodíme vás, paní doktorko,“ nabídl se galantně Bartoloměj Bouček.
„Pardon, pane,“ zarazil ho nadstrážmistr. „Já bych…“
„Zůstaňte zde, chlapče,“ pokynul mu Bouček blahosklonně. „My jsme tu záležitost ohlásili a my se vám ani vašemu vyšetřovateli nevypaříme. Budeme sedět Na soutoku.“

46.
Strop této rohové místnosti dřevěného finského domku byl podivně vyzdoben. Podkladem byl světlý okr. Téměř uprostřed byl namalován jakýsi šišatý obdélník, který byl bledě modrý. Nepravidelně kolem něho bledě modré kotouče a přes ně, i v tom bledě modrém, jiné nepravidelné kotouče v barvě růžové, fialové, červené a žluté. Tři, neúplné, na okraji stropu, byly lila.
Pod tímto barevným šílenstvím seděl, vlastně se válel, s nohama na stole doktor Soudek. Četl si v La Nuove Archeologie, kouřil, popíjel čaj a čas od času podrbal na hlavě vlčáka, který spal vedle křesla.
„Pane doktore!“ ozvalo se venku. „Telefon!“
„Který blbec?“
„Telefon!“
„Ptám se, kdo volá?“
„Paní doktorka Janovská!“
Doktor Soudek odložil časopis, shodil nohy ze stolu, vsunul je do sandálů a pravil ke svému psu: „Vidíš, Antiochu, už je to zde. Pan kolega Sultán se zbláznil radostí. Do kterého ústavu ho asi uchýlili, chudáka…“
Přešel atriový dvorek a vstoupil do prosklené haly, v níž byla jídelna i příležitostná kreslírna plánů. Nyní tam bylo liduprázdno, pouze paní asistentka si četla v jakési knize a mlčky ukázala na položené sluchátko.
Antioch využíval sedících i čtoucích. Lehl si tedy k ní a očekával drbání mezi ušima. Dostalo se mu ho.
Doktor Soudek přikryl mikrofon rukou. „Měla jste říct, že tady nejsem…“
Místo odpovědi se paní asistentka na něho káravě podívala.

47.
Paní vedoucí v puntíčkovaných šatech opět hlídala inventář kanceláře.
Doktorka Janovská byla ve stejném rohu jako před nedlouhými minutami doktor Coufal.
„Potřebuju vás tady, pane doktore,“ opakovala naléhavě. „Velmi vás potřebuju.“
„Dobrá,“ říkal doktor Soudek na druhém konci drátu, který byl v tomto případě dlouhý tak šedesát, sedmdesát kilometrů, „ale proč, milá kolegyně? Dobrá, pan kolega Sultán ve špitále. To jsem předpokládal. Naznačil jsem už minulý týden kolegovi Slánskému, že by se mu nemělo říkat všechno naráz. To jste vy ovšem nevěděla, a ani kdybyste to věděla, tak mě stejně neposlechnete a nebudete…“
Přerušila ho: „Nejde o pana doktora Sultána. Potřebuju vás tady. Vás, nebo… někoho jiného.“
„A kohopak, drahá kolegyně?“
„Vašeho přítele.“
„Nemám přátel. Bohužel.“
„Tedy vašeho nepřítele, pane doktore.“
„Ale? Kterého?“
„Vy se přece znáte dobře s…“ odmlčela se.
„Tak s kýmpak, paní kolegyně?“ zeptal se Soudek s laskavou jízlivostí.
„Ten depot byl vyrabován. Mince ukradeny. Skoro všechny.“
„Ale? Hleďme! Kým?“
„A nejen to. Jedna z brigádnic byla při tom zabita, pane doktore…“
Janovská se najednou podivně napřímila a sesula se na zem. Paní vedoucí se podařilo zachytit aspoň sluchátko.
A z něho se ozývalo netrpělivé: „Haló. Haló. Sakra!“
„Promiňte, pane,“ řekla do telefonu paní vedoucí.
„Ta dáma omdlela.“
„Ne?“
„Ano.“
„A kdo jste vy?“
„Zde je restaurace Na soutoku. U telefonu manželka vedoucího.“
„Zde doktor Soudek, paní. Dokážete ji vzkřísit? Dokážete. K něčemu jí dejte čuchnout. Však to znáte. Ale nyní prosím jen jednu větu, milá paní: domníváte se, že to, co jsem právě slyšel, je pravda?“
„Je, pane doktore. Je. Už jsou tady četníci.“
„No nazdar,“ řekl doktor Soudek a zavěsil.

48.
Paní asistentka zvedla oči od knihy a podrbala Antiocha. „To je zvláštní," řekla.
„Co?" zeptal se roztržitě.
„Že jste to uhod."
„Co jsem uhod, prokristapána?"
„Že se kolega Sultán radostí zblázní. Je přece ve špitále?"
Mávl rukou a vytáčel číslo. Objednával Prahu. „Jistě, bleskem. Jinak čekám do rána! Nehlásí se? Tak tohle číslo," a diktoval: „Prosím linku dvě stě padesát osm." Čekal. „Linka dvě stě padesát osm? Prosím, kde bych našel kapitána Exnera. Zde doktor Soudek, z pracoviště Archeologického ústavu v Bylavsi. V Opolné? V které? Bývalé eneolitické sídliště? To že nevíte? Jo. Okres Meziboří, to je ono. Zámek? Ano. Renesance? Neznáte. Je to renesance, člověče, to ví každé malé dítě. Chci tam jet. Kde ho tam seženu? Jo. To mě mohlo napadnout. Tak nashle, soudruhu."
Položil sluchátko. „Jedu do Opolné," řekl a kráčel ke dveřím, co vedly na prostranství ke garážím. „Kdyby mě někdo hledal, tak nevíte, kdy se vrátím. Já to taky nevím."
„To jedete takhle?" Ukázala na režnou košili, bílé džíny a sandály naboso.
„Jsem oblečen, ne?"
„Paní kolegyně má potíže?" zeptala se mírně paní asistentka. „Snad se jim tam něco neztratilo?"
„Ztratilo. Jeden poklad."
„Kapitán Exner," řekla paní asistentka provokativně, , jednou prohlásil, a já byla u toho, že nedělá krádeže."
„To si taky pamatuju, milá kolegyně. Jenže v tom Libíně… se taky vraždilo."
Antioch vykvikl, neboť mu paní asistentka bezděčně zmáčkla ucho.

49.
Modré světlo u závor trpělivě blikalo. Vůz přejel kolem něho, zahoupal se na kolejích a stoupal do mírného návrší. Slunce zapadlo a přestalo osvětlovat zátylek a hlavu doktora Soudka. Ozářen zezadu, podobal se více rozčilenému gotickému svatému než kdykoli jindy.
Hory na obzoru byly už modravé.
Na dalším mírném návrší leželo městečko Opolná, se svými bloky budov mlékárny a nemocnice v popředí, a vzadu a výš s červenými střechami domů a vilek v zeleni, a nad nimi, jako koruna krásy a nedotknutelnosti, břidlicová střecha zámku, lemovaná zelení měděných plechů, skvost záalpské architektury druhé poloviny 18. století. Pýcha městečka. Státní památka první kategorie.
Doktora Soudka skvost na obzoru nezajímal. Patrně ho znal. Dorazil na náměstí, objel je kolem dokola, rozhlíželse, zda neuvidí známý vůz ponuré černé barvy.
Tento skvost – dílo automobilky Daimler-Benz z počátku čtyřicátých let, mercedeska kabriolet – tam však nestál. Pro jistotu objel náměstí ještě jednou, jukaje do postranních ulic.
Místo hledaného auta našel takto bezděčně stanici Veřejné bezpečnosti. Zastavil před ní.
Byl teplý večer a příslušníci měli otevřená okna. Jakýsi nadpraporčík stál u jednoho z nich, opíraje se lokty o rám, a nepochybně střežil řádný chod ruchu na náměstí.
Ruch byl nepatrný.
„Koukám," řekl ten příslušník upřímně, „že tady lítáte kolem dokola jako přeražená můra. Copak asi hledáte?"
„Černou mercedesku. Muzeální kus, pane.
„Je támhle v hotelu ve dvoře. Pod kůlnou."
„A kdepak je ten, co mu patří?"
„A kdopak jste vy, pane řidiči?"
„Ježíš! Přítel!"
„A kohopak?" vyzvídal příslušník. Zalíbilo se mu v rozhovoru.
„Jistého doktora obojího práva a kapitána Michala Exnera."
„Soukromě nebo služebně?"
„Soukromě. Nejsem fízl, pane. Pardon," omluvil se doktor Soudek. „Pardon. Jsem archeolog."
„Milý pane řidiči," řekl příslušník rozvážně, „mám už nějaká léta a jsem na ledacos zvyklej. Kapitána Exnera najdete patrně na zámku. Ale ten už bude zavřenej. Totiž ten zámek. Touhle dobou. Tam vás nikdo nepustí."
„Pílí a houževnatostí lze dosáhnout všeho," odpověděl moudře doktor Soudek. „Můžu tady nechat stát vůz?"
„Ale jo. Klidně."
Zamkl auto a s rukama za zády, aniž by si všímal (ostatně nyní už ve tmě nečitelných) šipek s nápisem
ZÁMEK
zamířil úzkou uličkou kamsi dolů, odkud bylo cítit vlhkou vůni vody a bahna a žabince.

50.
Poručík Žák z okresního oddělení Veřejné bezpečnosti stál na okraji louky, kde začínal břeh řeky. Za sebou měl keře pámelníku, kousek pod ním ležela na přikrývce mrtvá dívka, podivně bílá v prudkém světle reflektorů.
Měsíc ještě nevyšel. Jen na západě bylo nebe dosud jemně modré.
Technik pracoval na dokumentárních fotografiích.
„Nerozdupej to tady jako slon." Rozhlédl se po obloze a povzdechl. „Ráno. Dřív ne než ráno. Teď bysme to všechno jen rozrochnili." Obrátil se dozadu na psovoda: „Tak co?"

Strážmistr pokrčil rameny.
Ukázal na Bartoloměje Boučka a Tomáše Coufala, kteří stáli ve tmě u kmene javoru: „Přiveď je. To byla nejčerstvější stopa. Našel je jedna dvě."
„Ty dva pány bych našel jedna dvě i já," řekl smutně poručík Žák. „Zkusíš to s ním ve vsi. Počítám, že tě zavede do hospody."
„Museli mít auto," bránil se psovod. „Jinak to není možný."
„Maximálně půl hodiny. Samozřejmě přibližně. Spíš deset minut, patnáct. Už jsem pár mrtvol v životě viděl, soudruhu poručíku."
„Vy jste býval vojenský lékař?"
„Jsem plukovník v záloze."
Zdálo se, že poručík Žák je ještě smutnější. „Jak se daří paní doktorce?"
„Nejsem ženat," odpověděl důstojně doktor Bouček.
Poručík odevzdaně zavrtěl hlavou: „Myslel jsem na paní doktorku Janovskou."
„Bude spát. Pan vedoucí restaurace byl tak laskav, že mi dojel do léčebného ústavu pro injekci. A odvezl ji do Libína. Bude spát."
„A myslíte, že hlínu a ten peníz měla v dlani?" ukázal na dívku.
„Nepochybně, soudruhu poručíku."
„Až budete hotovi," velel poručík svým podřízeným, „tak ji odvezte. Přikrývku nechte na místě. Do rána to budeme hlídat. V Libíně taky. A vy, pánové," pravil k Bartoloměji Boučkovi a k Tomáši Coufalovi, „kdybyste byli laskavě k dispozici. Než přijedou soudruzi z Prahy."

51.
Hladina rybníka byla tichá a rovná a temná jako osud a černé svědomí, vodníci počítali dušičky a čekali na měsíc, jehož svit se jim zdá pro reje příhodnější.
U mlýna tiše hučel splav.
Doktor Souček kráčel s rukama za zády alejí starých kaštanů a cestu mu značil světlý pruh písku cesty.
Na konci aleje, tam, kde rybník přecházel v rákosí, se proti otevřenému nebi tyčil temný zámek. Svítila jen tři okna v nejvyšším patře východního křídla. Brána parku byla otevřená jako vždycky, ostatně se ani nedala zavřít.
Vešel dovnitř.
Písek mu šustil pod nohama. Pomalu, s rukama za zády, kráčel podél louky ponechané tancům rusalek nahoru k zámku.
K bílému schodišti s kuželkami balustrády.
Vzhlédl a škublo to s ním.
Nahoře u zábradlí, vysoko nad parkem, v místech, kam směřovaly jeho kroky, stála nepochybně bílá paní.
V dlouhé říze a s rozpuštěnými vlasy. Bílá paní byla blondýna.
Vousy se mu mírně naježily.
Vlasy jí lehce vlály ve večerním vánku.
Začal stoupat po schodech, a aniž zvedl hlavu, pravil: „Pardon, madam, doufám, že neračte být zjevení?"
„Co tady hledáte?" zeptala se mrzutě.
„Sdělili mi, že bych zde měl najít jistého mladého muže, který má podivné zaměstnání. Doktora Exnera."
Vytrvale stoupal, až stanul u ní.
Položila si ruku do hlubokého výstřihu. Bylo to gesto cudnosti zcela symbolické.
V nádvoří se otevřely dveře.
V jejich světle stín chlapa. „Věro!"
„Ten pán…"
Muž stanul u nich. „Ten pán," pravil tvrdě, „zde nemá co pohledávat. Zámek je zavřen. Běž domů! Nastydneš!"
Pootočila hlavu, aby obnažila krk pro úder pěstí toho surovce. K ráně nedošlo. Pokynem hlavy pozdravila doktora Soudka, který nyní připomínal vyjeveného svatého víc než kdykoliv předtím. Vznešeně odcházela. Vlály za ní metry bílé látky froté.
Doktor Soudek si odkašlal.
„Cože?" zeptal se chlap výhružně.
„Kouření," odpověděl suše Soudek.
„Proč jste přišel parkem?"
„Je to hezká procházka. Teď, za vlahé noci. Nezapomenutelný pohled. Park a šedavé pohoří v pozadí." Ukázal palcem přes rameno.
„Jsem správcem tohodle zámku a opakuji vám…"
„Těší mě. Jsem doktor Soudek."
„Ten archeolog?"
„Jo."
„Žvaníte, pane. Doktor Soudek je vynikající archeolog a…"
„Jsem vynikající archeolog. Dokonce znám poněkud i tuhle lokalitu, i když mým oborem je neolit. První nálezy jsou z eneolitu. Bylo zde výšinné sídliště. Nejvíc nálezů, ovšem roztroušených, neuspořádaných a situačně nezachycených, bohužel, protože místo bylo mnohokrát narušeno pozdějšími zástavbami, je ze střední a mladší doby hradištní. Slovanské hradiště, které patrně začínalo zde v polovině nádvoří a končilo přirozenou strží, jež vedla od okraje skleníku ve francouzském parku k číslu popisnému dvacet jedna. Tři zachované nádoby pražského typu, vřetena…"

„Promiňte, pane doktore," řekl chlap mírněji a vousy mu poklesly. „Moje paní má někdy zvláštní nápady."
„Každá ženská, pane. Kde je ten chlapík?"
„Bude nahoře u Ericha Murše. Vyprávěl mi o vás."
„Kdo? Ten četník? On si troufnul?"
„Ne. Erich Murš. Student. Navštěvuje vaše přednášky. Račte, prosím. Rozsvítím vám na schodišti. Na odpočívadle ve druhém patře pozor na vycpaného medvěda."
„Kouše?"
„Nesvítí tam žárovka. Tudy."
Doktor Soudek kráčel do druhého patra a cestou poplácal medvěda po hřbetě. Zvíře bylo zcela apatické.
Zamířil ke dveřím depozitáře, odkud byl slyšet hlasitý hovor.
Rázně dveře otevřel.
Byla to rozsáhlá místnost, téměř sál s povalovým stropem. Ze tří stran okna, uprostřed regály se zámeckými sbírkami. Na druhém konci sálu, poblíž oken, stál psací stůl, kolem něho, u skleniček a lahví s vínem, seděli: holohlavý muž středních let, který měl brýle se silnou černou obroučkou, patrně intelektuál, štíhlý mladík, zřejmě student, který, když doktor Soudek vstoupil, valil oči a pomalu vstával, ohromen, jako kdyby kráčelo strašidlo, dále mladý muž v kalhotách světle modrých, nohy ve střevících z kůže načervenalé barvy měl přehozené přes sebe. Na manžetách jeho tmavomodré košile se leskly zlaté knoflíky, na kapsičce vyšívaná zlatá korunka. A konečně zde byla dívka, dlouhovlasá a nesporně krásná. Podobala se Panence Marii ze svatých obrázků, co se prodávaly na poutích, neboť měla téměř černé vlasy a modré oči svatého lesku.
Svatosti v ní zřejmě, jak si všiml doktor Soudek, příliš nebylo.
Nešlo jen o oblečení, které zdaleka nebylo volné a splývavé. Nešlo ani o to, že byla bosa (její střevíce se válely pod stolem), jako spíš o skutečnost, že se jednou bosou nohou opírala o lýtko mladého muže v bledě modrých kalhotách, a to jaksi veřejně a dosti nestoudně.
Soudek kráčel ke stolu mlčky.
Sáhl po láhvi s vínem a přičichl. Spokojeně kývl hlavou. Našel si prázdnou sklenici.
Mladík už stál a jeho otevřená ústa vydala nezřetelný vzdech.
Doktor Soudek si nalil. Ochutnal. Přilil si ještě trochu a opatrně se napil.
Mladý muž zavrtěl hlavou. „Prokristapána, to je šalba! Vidíte zjevení? Vidíš, Lído?"
„Vidím," řekla dívka a rozzářila bílé zuby. „Leč neznám."
„Jsem doktor Soudek, slečno. Erichu," přikázal vyjevenému mladíkovi, „pozdrav svého učitele!"
Ten uposlechl. „Ale kde se tady berete, pane doktore?"
„Ve volném čase, kterého mám málo, si mohu dělat výlety i po jiných lokalitách, nebo snad ne?" obrátil se na toho šviháka v modrém. „Pane doktore obojího práva, kapitáne Michale Exnere?"
„Jistě," usmíval se mladý muž. „Ale moje leknutí vás bude stát mnoho dalších probdělých nocí."
„Bohužel, nepochybně," doktor Soudek se díval zamyšleně na hladinu červeného vína. „Jsem poněkud neklidný, pane kapitáne. Ovšem kolegyně Janovská je na tom hůř."
„A copak?" zajímal se kapitán Exner.
„Teď spí, protože jí dali injekci. Takový podivný nález. A ztráta, pane kapitáne. Volala mi do Bylavsi. Pak jsem trochu telefonoval a řekli mi, že jste tady…"
„Já měl dovolenou. Tady jsem o ni přišel. A…"
„Chtěl jste ji znova nastoupit, a…," doktor Soudek se podíval nikoliv zběžně a nikoliv bezděčně na dívku, co byla jak ze svatého obrázku. „A odpočívat v radovánkách. Nebudete."
„Budu," prohlásil kapitán Exner zoufale. „Budu!"
„Nebudete," usmál se doktor Soudek. „Protože jste zvědavej. Jako já. A já se znám. A tím znám vás."
Michal Exner zavrtěl hlavou. „Mám už zase, rozumíte, pane doktore, volno."
„Můj kapitáne," pravil doktor Soudek a položil mu ruku na předloktí, aby mu zabránil napít se. „Dost pití, můj kapitáne. V Libíně našli minulý týden poklad století. Stovky denáru. V pátek. Dnes našli na břehu řeky u Libína mrtvou dívku. Ležela v katastru té obce místo denárů. Tak, „řekl doktor Soudek, vzal z Exnerových rukou sklenici a postavil ji na stůl. „Teď vstanete, pane doktore, a budete mě následovat na náměstí tohoto městečka. Tam nastoupíte do mého vozu a odjedete se mnou na místo onoho zločinu."
„Prokristapána," vykřikl obrýlený intelektuál, zatímco kapitán Exner poslušně vstával. „Zločin stíhá zločin!"
Kapitán Exner se smutně podíval na tu dívku a usmál se téměř plaše: „To je osud," řekl odevzdaně. Srovnal si límeček u košile, manžety a ukázal na doktora Soudka: „A on je můj osud," dodal a vykročil.

52.
„Mm…" pravil kapitán Exner, když opustili Opolnou a přejeli trať.
„Copak," zeptal se doktor Soudek. „Slyšel jsem dobře?"
„Slyšel," ubezpečil ho Exner.
„Copak jste tím mínil, pane doktore?"
„Vezete mě temnou nocí a ve mně je tolik kázně nebo pitomosti, že mlčím, nechám se vláčet bůhví kam na neznámá místa a ani se neodvažuju zeptat."
„Nač?"
„Na situaci, která mě čeká."
„Byl jsem v Libíně naposled v sobotu za kuropění."

„To je v kolik hodin?“
„A hele,“ zaradoval se doktor Soudek. „Už se probouzí četník. Ve čtyři.“
„Říkal jste ráno.“
„Nezatloukám. Mínil jsem ve čtyři a ne v šestnáct hodin.“
„Nespavost?“
„Přesně tak.“
Kapitán Exner smutně vzdychl. „Ježíš, pane doktore! Jako kdybysme se znali tejden. To mně nemůžete dělat, tohleto.“
„A copak?“ podivil se doktor Soudek nevinně.
„Vy se pohrnete šedesát, sedmdesát kilometrů pozdní nocí a časným ránem, abyste viděl poklad. I když snad, jak jste říkal, století.“
„No jo,“ řekl doktor Soudek nedbale. „Abych se přiznal, co?“
„Bylo by načase, pane doktore?“
„Volal mi Slánský. Znáte ho? Znáte. Kolegyně Janovská narazila na depot. Vlastně ne ona, samozřejmě. Ale bagrista. Náhoda a štěstí. To se stává.“
„Mimochodem,“ přerušil ho kapitán Exner drze. „Co vy? Narazil jste už na pohřebiště v Bylavsi?“
„Jste tisící pětistý osmdesátý třetí, co se mě na to ptá.“
„Už?“
„Teprve. Pozval jsem proutkaře. Nic.“
„Vida. A jak to bylo dál?“
„Co by bylo? Nic nenašel, prochodil dva čtverečný kilometry.“
„Myslím v Libíně.“
„Aha. Janovská samozřejmě chtěla, aby při vyzvednutí toho depotu byla komise. Slánský chtěl, abych předsedou byl já, já to odmítl.“
„Pročpak?“
„Mám moc práce. Nemám čas jezdit.“
„Lžete, pane doktore. Proč vy mně lžete,“ zalomil rukama kapitán Exner. „Takový, promiňte, fígle…“
„Zkouším vás,“ řekl přísně doktor Soudek. „Jestli jste mi nezblbnul. To se stává slavnějším, než jste vy. I badatelům i spisovatelům. Ba i básníkům, jak slýchám. Nuže, hloupost. Čas bych si udělal. Jenže doktor Sultán mě nemiluje. Pan kolega Sultán mě prostě nemá rád.“
„A pročpak?“
„Pan kolega je poněkud konzervativní, jeho interpretace některých archeologických pramenů je příliš poplatná písemným pramenům raného středověku, přičemž je totálně známo, že tyto prameny jsou pro období, kterým se pan kolega zabývá, dosti pochybné povahy.“
Kapitán Exner se krátce zamyslel. „A vy ho provokujete,“ řekl tvrdě.
„Malinko,“ přiznal se Soudek. „Trošku. Ale protože jsem člověk v jádru dobrotivý, nechtěl jsem ho svou přítomností na komisi v Libíně zneklidňovat. To snad oceníte. Ačkoliv si nejsem jist.“
„Čím, pane doktore?“ zeptal se kapitán Exner zlověstně. „Tak prosím: Čím?“
„Že – máte dost citu pro lidskou duši. Nemoc z povolání. Vás se to ovšem netýká, můj kapitáne.“
Kapitán Exner zavrtěl zoufale hlavou. „Dovím já se konečně, proč jste se za kuropění hnal do Libína?“
„Jsem zvědavej, samozřejmě. Když říkal kolega Slánský poklad století, nepochybně nepřeháněl. Měl to od Janovské. A kolegyně Janovská je velmi solidní badatelka. Napadlo mě sice, že mohla mít mámení.“
„Co?“
„Mámení jsem povídal. A mínil jsem mámení smyslů, což se může stát každýmu. Ale při jejím mládí a zdravý nátuře mi to nepřipadalo pravděpodobné. Takže jsem to chtěl vidět. Podívat se, jestli náhodou všechno není nějak chybný v profilech a horizontu.“
„Nebylo?“ „Zdá se mi, že ne. Zvláštní uložení, to koneckonců uvidíte, ale na první pohled desáté století. Neviděl jsem její celkovou dokumentaci, ale to ji nemohlo napadnout, že pod tou sterilní sondou…“
„Moment, sterilní sonda, co to je?“
„To už jste taky mohl pochytit, doktore,“ řekl přísně Soudek. „Sterilní sonda je ta, co v ní nic není.“
„Ale tady bylo.“
„Jo. Jenže pod ní. A ještě šikmo do ní ze strany. Od základů stodoly z minulého století. Depot byl na místě a pověst nelhala.“
„Nuže,“ zeptal se kapitán Exner. „Kolik? Čeho?“
„Viděl jsem jen část, co se vysypala z narušené nádoby. Odhaduju, že šlo bratru o víc než dva a půl tisíce denárů. Jakých, to nemohu sloužit. Až zbytek uvidíte, pochopíte.“
„Zbytek?“
„Pár se jich vysypalo kolem. Ty tam, doufám, zůstaly.“
„A dál?“
„Jel jsem zpátky do Bylavsi. A dnes mě volala kolegyně Janovská to, co jsem vám pověděl.“
Projeli Hradcem a dostali se na silnici E 12.
Doktor Soudek vyrazil bystře na západ.
Po chvíli poznamenal kapitán Exner jakoby spíš pro sebe. „Co se asi dělo v tom Libíně v sobotu a v neděli…“
„To vám můžu říct,“ odpověděl doktor Soudek.
„Ale! Tak povídejte.“

„Byl tam kdekdo," prohlásil Soudek. „Vystřídaly se tam desítky lidí. Rozkřiklo se to, když Slánský dával v pátek dohromady komisi. Telefony drnčely a lidi spěchali na to místo. Mezi prvními samozřejmě kolega Sultán. Neboť kolegyně Janovská byla jeho žačkou. A výzkum po něm podědila."
„A co myslíte," Exner se podrbal za uchem, „jak to tam vypadá teď?"
„Kolegyně snad spí, nebo je dosud omdlelá, doktor Sultán v nemocnici taky. Ve špitále v Brodech. Ten bagrista Chvalina bude opilý v hospodě, placmistr pan Urban stojí stráž nad prázdným hrncem a má přísný a smutný zrak. A policie pátrá."
„Moment. Policie? Jako myslíte Bezpečnost, kriminálka?"
„Zajisté. Kolegyně Janovská to pochopitelně ohlásila."
„Takže vy mě vezete na vejlet, pane doktore. To je od vás milé, vlahou nocí…"
„Předpokládám…"
„Okamžik," přerušil ho Michal Exner. „Ztratil se poklad?"
„Ztratil."
„Dobrá, krádeže nedělám."
„Byla zabita žena, pane!" řekl doktor Soudek důrazně. „Žena!"
„Bezpečnost je už dávno na místě," řekl kapitán Exner tvrdě. „Měl jsem dovolenou a nechci se do ničeho zaplést."
„Opravdu?" zeptal se archeolog poťouchle. „Opravdu ne? Přece byste nezklamal mou důvěru," dodal pokrytecky.
„Ale klidně," pravil suše kapitán Exner.
„Kdepak. Jste velice slušný a odpovědný člověk," řekl doktor Soudek společensky vybraným tónem. „Vaše zkušenosti, pokud jde o hledání pokladů, jsou neocenitelné. Jednou, pokud si vzpomínám, jste našel květináč s byzantskou mincí v místech, kde by žádného archeologa ani nenapadlo nakopnout šutrák, podruhé jste našel v jistém opatství nedaleko Paříže dokonce dvacet let ztracený soubor inventáře hrobu z doby stěhování národů." Odmlčel se a za chvíli dodal: „Když jsem vás k němu přived a ukázal vám ho." A doktor Soudek zahoukal do noci neukázněně na klakson. „Můj kapitáne."

53.
Doktor Soudek se mýlil.
U výzkumu v Libíně nehlídkoval pan Urban, vrchní inspektor státních drah ve výslužbě, ale nadstrážmistr Šibink, dole v jámě seděl u stolku v rozkládacím plátěném křesle poručík Beránek a měl na klíně rozložený papír s obloženými houskami.
„To mně vysvětli," řekl nahoře kapitán Exner, „kdes v tuhle hodinu sehnal tolik jídla."
Poručík se zakuckal. „Fuj. Nestraš. Kdybys aspoň pozdravil. V restauraci Na soutoku je velice milá a ochotná hostinská."
„Vida," pravil Michal Exner moudře.
„Je to věc ověřená a na beton," pokračoval s plnými ústy poručík. „Tam najdeš poručíka Žáka z okresu. Už na tebe čeká."
„Nemůže," řekl Exner. „Neví vůbec, že jsem."
„Ví," odpověděl Beránek stručně. „Ta šunka je čerstvá. Nechceš ochutnat?"
Kapitán Exner se obrátil na doktora Soudka. „Řekněte mi, že to není sen, pane doktore," poprosil.
„Nemohu vám vyhovět," pravil archeolog. „Pána tam dole na dně té jámy znám, avšak jeho existence na tomto místě – ať už skutečná nebo zdánlivá – je mi stejně nepochopitelná jako vám."
„Prokristapána!" vykřikl zoufale kapitán Exner. „Kde ses tady vzal?!?"
Poručík Beránek nevzrušeně dojedl načaté sousto, zbytek potravy pečlivě zabalil a strčil do kapsy saka. Oznámil komusi neviditelnému ve stanu, že odchází. Hrabal se nahoru. „Dobrý den, pane doktore," pozdravil Soudka. „Co dělá Bylaves? Jak se daří Antiochovi?" A pokračoval, aniž čekal na odpověď: „Půjdeme se trochu projít terénem, co říkáš? Je tady hezky. Hlavně v noci."
Doktor Soudek se podíval na kapitána Exnera.
Ten pokrčil rameny. „Najedl se a chce se projít, poněvadž je to zdravé."
Poručík Beránek vykročil.
Dali se za ním.
„Shrneme si to?" zeptal se kapitán Exner.
„Až uhodneš, jak jsme se sem dostali."
„Je jako dítě," pravil Exner k Soudkovi. „Někdy je jako dítě. V Praze dostali hlášení, volali do Opolné, protože věděli, že se budete s Vlčkem vracet, tam jim řekl Šlajner, že jste už odjeli, tak si na vás počkali na silnici. Jestli to bylo jinak, tak jen v maličkostech, nezdržuj hrátkama a povídej."
„Nic nevím," prohlásil Beránek. „A poručík Žák tady z okresu taky nic. Holý fakta patrně znáš."
„Co ta procesí v sobotu a v neděli?"
„O ničem nevím," řekl poručík Beránek prostě. „Jsou aspoň osmdesát let starý a zdravý."
„Co?"
„Ty lípy, tady."
Kráčeli ke starému hradišti, k památníku. Beránek směřoval na polní cestu k restauraci Na soutoku. Ukázal na jeden z domků. „Tady spí paní doktorka…"
Osvětlil baterkou mozaikový panel. Proti lampě veřejného osvětlení byl stíněn korunou stromů. „Zde je stručná historie místa. Státní památková rezervace." Vykročil dál, ale doktor Soudek ho zarazil: „Moment, pane poručíku. Kdybyste mi

laskavě ještě jednou posvítil na ten panel.“
Beránek mu vyhověl.
Doktor Soudek se díval na konec textu, kde byl letopočet o vyvraždění panujícího rodu. Zavrtěl hlavou: „Dovolíte?“ vzal poručíkovi z ruky baterku a šel se podívat blíž.
Byla tam ještě šestka.
Nebylo nikoho, kdo by acetonem odstranil červený lak.
Soudek do laku rýpl nehtem. Zasmál se.
„Copak?“ zajímal se Exner.
Doktor Soudek vrátil baterku. „Ale vůbec nic, to souvisí s problémem sporu o letopočet.“

54.
Posvítili Exnerovi baterkou na břeh pod pámelníky.
Co tam mohl vidět. Nic. A taky neviděl. Břeh řeky Suriny a podupanou trávu.
„Kdy přijede Vlček?“ zeptal se Beránka.
„Před ránem. Psi tady už byli a nenašli nic. Vlastně pes. Psovod tvrdí, že museli mít auto.“
„Kdo?“ zeptal se Exner.
„Pachatelé, samozřejmě,“ odpověděl Beránek.
Kráčeli po břehu k restauraci Na soutoku, která je vítala světly, jež ozařovala koruny starých stromů, tlumeným šumem hlasů a hrou z jakéhosi radiopřijímače.
„Kdopak ti pověděl,“ zeptal se Exner, „že jich bylo víc?“
„Nikdo,“ přiznal Beránek. „Ale zdá se mi to na jednoho dost složitý. Hele, šlohne poklad, tam odstraní s velkým rizikem dívku, která poklad hlídá…“
„Anebo,“ usmál se Exner, „ona odcizí poklad a vydá se s ním sem, na tohle místo smluvené schůzky.“
„Tak to máš zase dva,“ pravil Beránek poklidně. „Ona a možná ještě někdo tady. Na jednoho je to složitý. Co vy na to, pane doktore,“ obrátil se na doktora Soudka.
„Jsem odborník na neolit, pane poručíku. Troufám si tvrdit, že znamenitý odborník. Ale rozumím i jiným věcem. Soudím,“ dodal jedovatě, „že případ není tak složitý. Čítal jsem často, jak si detektivové povolaní k vraždám lámou hlavu nad totožností postiženého, nad motivem činu a nad tím, kdo je pachatel. Tento případ je vlastně ze dvou třetin vyřešen. Motiv je nasnadě. Každý rád šlohne padesát a víc tisíc v naší měně za předměty, které se dají převézt přes hranice jedna dvě, jak jsou nenápadný a malinký. Jméno té ubohé dívky je známo. Takže,“ pravil spokojeně, „vám, pane doktore Exnere, zbývá pouze maličkost. Ten vrah.“

55.
„Probuďte se, pane doktore, probuďte se,“ cloumal poručík Žák Tomášem Coufalem. „Potřebujeme vaši výpověď!“
Stál v uličce kempinkové chatky. Poručík Beránek svítil baterkou na Coufalův obličej, za Beránkem stál kapitán Exner. Na druhém lůžku zhluboka oddechoval doktor Bouček.
„Kdo je tohle?“
„Pan doktor Bouček,“ řekl poručík Žák. „Doktor Bartoloměj Bouček, spisovatel. A tohle je právník, pan Coufal. Taky spisovatel. Měli dopoledne besedu v lázních. O svém díle. A měli ji mít i večer.“
„Vy jste je besedovat nepustil?“
„Já bych je pustil,“ pravil poručík Žák. „Jenže oni se z toho rozrušení dostávali alkoholem. Nedivím se jim.“
„Takže,“ řekl Michal Exner tvrdě, „naši dva hlavní svědkové se z rozrušení naprosto ožrali.“
„Tak nějak,“ řekl poručík Žák nešťastně. „Seděl jsem s nimi. Platili dvě stě osmdesát korun.“
Beránek tiše hvízdl. „No,“ řekl uznale, „to besedovat opravdu nemohli.“
„Soudruhu poručíku,“ zeptal se Exner zoufale, „zůstal v okolí této obce aspoň jediný člověk, který by mi mohl něco povědět o tomhle případu a není v nemocnici, nespí po injekci nebo po nadměrné dávce alkoholu?“
„Snad jen spisovatel Johan.“
„Spisovatel? Třetí? Kde?“
„V Libíně. V hostinci. Pronajal si tam pokoj, když se v pátek dověděl, že se zde našel poklad.“
Nechali omámené spát a vraceli se z louky, kde byly umístěny chatky, k restauraci.
„Kdo ještě?“
„Dívka, co objevila krádež, dále jistý pan Urban, důchodce, paní doktorka Janovská mu říká placmistr, nevím, co to je.“
Exner přikývl. „S tím si nelamte hlavu, dál…“ zarazil se. „Raději ne. To stačí. Pak si to soudruh poručík zapíše. Až začne pracovat. To on začne.“
Na stupínku před oknem do výčepu stála paní vedoucí a rozhlížela se. Když zpozorovala, jak přicházejí, rozběhla se k nim.
„To je divný,“ poznamenal Beránek polohlasně a se zájmem ji sledoval, „jak takový děvče skoro mýho objemu je hbitý.“
„Pan doktor Exner,“ byla udýchaná a růžová. „Pane doktore.“
„Jistě,“ řekl, „jsem to já.“
„Jakýsi vousatý pán vám něco vzkázal, než před chvílí odjel.“
„Jak jste mě poznala?“
„On vás vypodobnil.“
„Ale, a jak?“

Zazářila bílými zuby.
„Velice dobře, pane doktore. Vzkazuje vám, že jede domů. Že chce spát. A ještě…“ zarazila se.
„Jen se nebojte. Jsem na ledacos zvyklý. Od toho pána.“
„A že doufá, že najdete… Nerozumím tomu, ale vyřídím přesně, co povídal: že doufá, že najdete – další květináč.“

56.
Spisovatel Johan zmizel.
Nějaké věci v pokoji zůstaly, ale bylo jich pramálo. Igelitová taška, svrchník, pod zrcadlem voda po holení, mýdlo, tužka.
Michal Exner se rozhlížel chudičkým hostinským pokojem. „To jsou radosti,“ poznamenal. „Kde má auto?“
Poručík Žák se vyklonil z okna. „Je také fuč,“ pravil pochmurně. „Ale výslovně jsem mu říkal, že nám musí zůstat k dispozici. Naprosto výslovně, soudruhu kapitáne.“
V pozadí u dveří stál vedoucí hostince.
Poručík Beránek si prohlížel obsah skříně a šmejdil po regálech ukazováčkem.
„Slíbil mi to.“
„To mohu dosvědčit, pane kapitáne,“ zvedl ruku k přísaze pan vedoucí. „Já to slyšel.“
„Knihu hostí, pane,“ řekl stručně Michal Exner. „Ale dost rychle!“
„Ježíš…“ pan vedoucí zbledl. „Tak to je průser, soudruhu.“
Poručík Beránek se čile otočil: „Ale ne?“
„Je,“ pravil pan vedoucí. „Já ho totiž do ní nezapsal.“

57.
U pana Václava Kloudy zazvonil toho večera telefon. To bylo velmi nepříjemné. Špatně spával, měl vypracován přesný postup uložení sebe sama do postele. V polospánku zaslechl, jak jeho dcera s někým mluví.
A potom otevřela dveře a zavolala: „Tati, máš telefon. Je to prý důležitý.“
Neměl čas zeptat se, co je vlastně důležitého.
Poznal hlas magistra Maizla. „Je konec světa, pane magistře?“ zeptal se mrzutě.
„Ještě ne. Zatím ukradli v Libíně celý depot s denáry. Dnes.“
„Celý?“
„Celý. Napadlo mě, že se u vás zítra jistě někdo objeví. Ať s denáry nebo jinak. Dobrou noc.“ Položil sluchátko.
Pan Klouda učinil zvolna totéž. Zbohatlík Maizl mu překazil spaní.
Šouravými kroky se odebral do kuchyně.
Povzdechl a vytáhl z lednice dvě láhve piva. Odebral se do pokoje, nechal svítit malou lampičku u postele, posadil se do křesla u okna a starou přikrývkou z velbloudí srsti, kterou zde měl vždycky po ruce, si přikryl nohy.
Zvolna pil pivo a přemýšlel.

58.
Možná i ve dne. Ale nyní, v noci, to bylo místo docela zvláštní. Snad i tím, že nad lužním lesem vycházel měsíc a jeho žlutavá koule zářila jako ve strašidelné pohádce.
Bylo to za kněžištěm libínského kostela, tam kde cesta obcházející bývalou hřbitovní zeď zahýbala doleva, sledujíc zřejmě bývalý okrsek starého předhradí. Druhá cesta, co šla přímo, klesala pár metrů k břízkám, k hřišti, k jakýmsi lavičkám a k řece. Na rovné ploše bylo smutně a pusto. Řeku přetínala trať.
Zrovna projížděl nekonečný nákladní vlak a země se chvěla. Z východu, kam vlak mířil, bylo slyšet houkání lokomotivy protijedoucí soupravy.
Cesta sledující bývalý obvod podhradí vedla mezi drobnými domky a končila jako slepá ulice u náspu trati. V místech, kde začínalo kolejiště se svými sloupy, stožáry a světly. Proti obzoru bylo vidět prosklený špalek hradlařova stanoviště. Drobné tabulky oken odrážely kruh měsíce, měníce jej v obdélníkové plošky pierotových kalhot na obraze kubistického malíře.
Řeka slabě šuměla. Teď mohla. Dunění vlaků se ozývalo z dálky. A vzdutí hladiny od zdymadla v Brodech bylo o dvě stě metrů níž. Tam, kde hřbitovní zeď se v oblouku lámala kolem kostela, stál stožár pouličního osvětlení. Tyčil se nad starý kostel, nad ves i nad ten kousek krajiny proťatý kolejemi, a světlo z něho, zimavě modravé, dávalo všemu chvějivou a bledou barvu zmaru.
Ještě že odkudsi vonělo seno.
Kapitán Exner se loudal kolem hřbitovní zdi do té slepé uličky. Okna domků byla temná, televizní programy skončily. Hrdinové seriálových kýčů si odskákali na obrazovkách své a šli se uložit do krabic po bok sobě podobným.
U domku na pravé straně, co byl nejblíž náspu – dělil jej od kolejiště kousek zahrádky, zpustlý sad a pruh zdupané trávy – se Exner zastavil.
Šmátral po sloupku u vrátek. Našel tlačítko zvonku a možná že by z domku zvonek zaslechl, kdyby se po trati nehnal další vlak.
„Kdo je?“ vykřikl přísně muž v neosvětleném domě.
„Pan Urban?“
„To jsem já. A kdo vy?“
„Kriminálka. Kapitán Exner.“
S pláštěm přehozeným přes ramena mu přišel otevřít. Plášť byl ze staré uniformy, pelerína s odpáranými výložkami na

límci.
Pan Urban sáhl k petlici.
Měsíc teď svítil naplno. Noc byla jasná a kromě toho světlo čelního reflektoru dalšího vlaku se na okamžik dotklo Exnerova obličeje.
„Aha," řekl pan Urban a spustil ruku z vrátek.
Exner sáhl do kapsičky košile. Za vyšívanou zlatou korunku. Mlčky podal přes vrátka služební průkaz.
Pan Urban si rozsvítil na verandě, přečetl jej a vrátil. „Hned se obleču a můžeme jít, pane kapitáne."
„Nemusíte, jestli se můžeme posadit tady," ukázal na verandu.
„Zajisté. Račte dál."
Usedli na lavici do kouta. Pan Urban složil kostnaté ruce na přehozenou nohu a podíval se na Exnera přísně a pozorně.
„Jsem připraven odpovídat na vaše otázky, pane kapitáne."
Michal Exner se rozpačitě podrbal ve vlasech. „To je těžké, pane Urbane, to je velice těžké. Byla v tom zapletená, nebyla…"
„Myslíte Ivetu?"
„Ano. Mimochodem, říkali mi v hostinci, že jste byl celou záležitost oznámit jejím rodičům. V zastoupení paní doktorky."
„Ano," řekl pan Urban a dodal: „Nevyznám se v mladých děvčatech, pane kapitáne. Byla zde pár dní. Strašná věc, pane kapitáne."
„Na ten poklad se byl v sobotu a v neděli podívat kdekdo, že?"
„To bych neřekl. Pan Chvalina mi oznámil, že v sobotu v časných ranních hodinách si byl nález prohlédnout pan doktor Soudek z Bylavsi. Pan doktor Soudek je archeolog, který…"
„Znám pana doktora Soudka," přikývl Exner. „Opravdu ho znám. Až se mi z toho někdy točí hlava."
„Dále zde byli páni, kteří o sobě prohlašovali, že jsou numizmatiky. Jejich jména jsem bohužel zapomněl. Hovořila s nimi paní doktorka. V neděli zde byl třetí. A okolo poledne se přijeli podívat pan doktor Reiner s paní doktorkou. Vzali jednoho numizmatika do Prahy."
„Kde jste byl vy v pondělí odpoledne?"
„Na obědě doma, asi do dvou hodin na zahradě u Marků, kde pracujeme na záchranném výzkumu. U oběda prý děvčata losovala, jak budou mít po sobě služby do večera. V sedm jsem měl nastoupit já a po mně další dobrovolník."
„Pan Chvalina?"
„Ne. Pan Žďárek. Pan Chvalina pracuje od půl šesté a musí se vyspat."
„V kolik jste opustil pozemek u Marků?"
„Něco po třetí. Zavřel jsem boudu a šel jsem odevzdat klíče jako obyčejně paní doktorce. Potkal jsem ji u výzkumu. Právě jej, spolu s panem doktorem Sultánem, opouštěli."
„A kampak šli?"
„Domů. Totiž k paní doktorce. Tedy tím směrem. A já šel také domů. A pracoval jsem na zahrádce, až za mnou přiběhli, co se stalo."
„Přiběhli? Kdo?"
„Kluci Zavadilovi. Asi jeli po návsi na kole, tak je někdo poslal za mnou. Po šesté jsem odjel do Plzně, asi před hodinou jsem se vrátil."
„Sám?"
„Ano. Vlastním vozem."
„Pane Urban," řekl kapitán Exner upřímně, „není to nic příjemného."
„Opravdu vám nezávidím, pane kapitáne. Je to strašná věc," pravil bývalý inspektor státních drah, jako kdyby hovořil o srážce vlaků u Temešváru. „Je to hrozné."
„Osud," pravil kapitán Exner. „Zítra vás vyhledá poručík Beránek a sepíše to s vámi."
„Poslouží-li moje výpověď spravedlností…"
„Ta to nepozná, pane Urban."
„Nerozumím, pane kapitáne."
„Je naprosto slepá."

59.
Viděl prkna stropu natřená modře.
Zavřel oči. Otevřel je. Opravdu, nad ním byl strop a ten byl modrý.
Teprve pak si kapitán Exner uvědomil, že je v malé chatě u restaurace Na soutoku a že spí v prádle, které mu půjčila manželka pana vedoucího.
Muselo být časně ráno, neboť bylo ticho. Pootevřeným okénkem, jež připomínalo vlez do kurníku, bylo cítit vlhký chlad, jaký se šířívá kolem břehů řek za časných jiter.
Zavřel oči, aby si zopakoval děje, které ho přivedly z podhůří Orlických hor do této labské roviny.
Oblékl se, aby vykročil do trudného světa.
Na trávě ležela rosa, nad vzdálenými lukami, jež byly vidět průhledy mezi keři a skupinami stromů, se táhl lehký mlžný opar. Slunce dosud nevyšlo.
Zašel k chatě, kde spali dva spisovatelé. Poslechem u její stěny zjistil, že dosud spí.
Rozhlédl se tábořištěm, v jehož středu byly zbytky ohně. Připadal si jak zhýralec a noční pták, který divnou náhodou zabloudil mezi skauty. Ještě chyběla hlídka, která by ho zadržela.
Měl hlad a vypravil se k restauraci. Byla beznadějně zavřená, kolem stálo pár opuštěných aut. Převozníkův voříšek,

který stejně jako on nemohl dospat, očichával tyčky plotu zahrádky.
Kapitán Exner mu nestál za štěknutí.
A v té smutné ranní hladové chvíli napadlo kapitána Exnera, že doktor Soudek musí být zločinec.
Z řeky vanul chlad.
Otřásl se a podíval se na východní nebe, nad koruny lužního lesa.
Slunce bylo dosud beznadějně skryto.
U keřů pámelníku zahlédl vozy. A v muži, který stál opřen o kmen javoru, dumlal dýmku, z níž se nekouřilo, hleděl na vodu řeky, poznal nadporučíka Vlčka.
Rázně vykročil a voříšek se lekl. A tak dvakrát zaštěkal.

60.
„Je to velice smutný," konstatoval nadporučík Vlček sedě na bobku u kmene stromu. „V noci jsem v Brodech mluvil s naším doktorem. Čekal na nás. Smrt udušením. Mezi čtvrtou a pátou odpoledne."
Mládenci měli rozhrnutou přikrývku a pečlivě ji prohlíželi. Malá hromádka hlíny, co se tak vešla do dlaně, ležela s mincí na stejném místě jako předešlého dne.
„S hlínou," pravil kapitán Exner, „si nedělejte starosti. Dejte ji do nějaké skleničky. Bude z Libína z té jámy. Stejně jako denár."
„Denár?" nadporučík ukázal prstem na špinavý plíšek. „To je denár?"
„Je. Pár lidí napadlo, a ještě napadne, že to mohla vzít ona. A taky že to chtěla někomu předat." Vzdychl. „Je to vždycky smutný."
„Myslíš," pravil nadporučík Vlček, „že byla odložena? Ale to je šílenství zabít uprostřed vesnice za bílýho dne. Na návsi!"
„No jo," pravil kapitán Exner. „V tom to asi bude. Zabít. Ne zavraždit!"
„Nemáš cigaretu?" zeptal se nadporučík. „Mně ta fajfka nechutná."
„Nemám. A mám hlad. Mimochodem, šílenec nevybere poklad století. Neboť," pokračoval kapitán Exner, „takový šílenec neví, že ty plíšky mají pořádnou cenu."
„Hleďme," podivil se nadporučík. „A víš jakou?"
„Vím. Záleží to samozřejmě na vzácnosti té které mince. Ale denár se prodává za patnáct stovek, unikát až za deset tisíc."
Jeden z mládenců zvedl plíšek. „Tohle, jo, soudruhu kapitáne?"
„Přesně."
„A kolik jich bylo?"
„Odhadují, že dva a půl tisíce."
Vlček tiše hvízdl.
„Mimochodem," zeptal se kapitán Exner. „Kde je Beránek?"
„Čeká na nějakého spisovatele. V hostinci v Libíně."
„Jedu za ním. Půjč mi auto. Kde je Bohouš?"
„Jel do Prahy s doktorem. Vrátí se."
Kapitán Exner vlezl do auta a schoulil se na předním sedadle. „Ježíš, chlapče," řekl řidiči, „zatop."
„Nelze, soudruhu kapitáne," odpověděl šofér a vyrazil k Libínu. „Jednak je léto a jednak to mám rozbitý."
Kapitán Exner vzdychl a myslel na svetr.

61.
Bylo to nepříjemné zjištění, ale poručík Beránek ve službě spal.
Ležel na ustlané posteli doktora Johana, nohy v botách měl položeny přes pelest, byl zcela oblečený, ruce složené na břiše. Zavřel si okno a nechal svítit lustr. Lampa u stropu beznadějně zářila do nadcházejícího dne. Boj o světlo prohrála už před hodinou.
Kapitán Exner za sebou tiše zavřel a po špičkách se ubíral k posteli.
Usedl na ni.
Poručík Beránek promluvil, aniž otevřel oči. „Vím o vás, doktore. Nehýbejte se."
„To rád udělám," řekl kapitán Exner pokorně. „Tuším, že bych vám neunikl, poručíku."
„Lumpe," vzdychl Beránek a otevřel oči. „Málem jsi mě polekal. Naštěstí mám lehký spaní. A ty po ránu vesele, jak vidím, běháš krajem."
„Jak čečetka," souhlasil Exner. „Je zima a mám hlad."
„Dal bych ti," Beránek sáhl do náprsní kapsy, „včerejší housku, kdyby ses neštítil. Je s máslem."
Podal mu zmuchlaný balíček.
„Včera," poznamenal kapitán Exner, když rozbalil papír, „byla se šunkou,"
„Tu jsem musel sníst, aby se nezkazila. Víš přece, jak je šunka háklivá a pak zdraví nebezpečná. Spisovatel Johan se ztratil."
Michal Exner zavrtěl hlavou. „Tady je spisovatelů. Jako bejvalo na Dobříši. Ti dva, co se ubytovali Na soutoku, odpočívají. Kampak se nám ztratil pan doktor Johan?"
„Asi jsem udělal průšvih," připustil poručík Beránek. „Volal jsem zvečera k němu do bytu. Vzala to jeho manželka a tvrdila, že není doma. Tak jsem volal k nám, aby tam někoho poslali. Nebyl opravdu doma. Slíbili, že budou hlídat barák, co bydlí. Je to na Vinohradech. A dosud," dodal poručík Beránek, aniž změnil svou pohodlnou polohu na posteli,

„žádná zpráva, můj kapitáne."
„Když je telefon dole a ty tady…"
„Telefon má pan vedoucí u ucha. Přišel by mi to říct."
Exner dojedl a šel si opláchnout ruce.
V polovině cesty k umyvadlu se zarazil. „Slyšíš?"
„Co? Nějak mě zalehlo ucho. A tady pořád rumplujou vlaky. Tohle není vesnice, ale nádraží."
Exner přistoupil k oknu a otevřel je. Zdola sem doléhal hluk motoru a tlumené rány.
„Copak se to děje?" zajímal se Beránek na posteli. „Mlíkař?"
„Bílý wartburg. Stojí před vraty. Řidič otvírá vrata."
„Jak vypadá ten řidič?" zeptal se Beránek.
„Štíhlý pán, mírně prošedivělý, přes šaty má plášť béžové barvy, byla mu zima jako mně."
„Tak to přijíždí," řekl poručík Beránek nevzrušeně, „spisovatel Johan. Popis na něj pasuje. A bílýho wartburga má taky. To jsem jen zvědavej, kde pan doktor v noci šmejdil."

62.
Doktor Johan – a to Exner z okna nemohl vidět – nevypadal nijak svěže. Spíš by se dalo říci, že byl zbědovaný. Pomačkané šaty, pomuchlaná a ne zrovna čistá košile, z kapsy mu visel konec kravaty. Měl kruhy pod očima a jeho plet měla barvu popela a křídy.
Mžoural proti sluncí.
Bylo zřetelně patrné, že doktor Johan by spal jako kotě.
Mátožně vzal ze zadního sedadla aktovku, nepodivil se, že jsou dveře hostince otevřeny, rozvážně stoupal po schodech.
Otevřel pokoj, podíval se ke stropu, zavrtěl hlavou a sáhl po vypínači, aby zhasl světlo.
Upustil aktovku, protože místo na vypínač položil ruku na kapitána Exnera, který sice nezářil svěžestí, ale pořád – ve srovnání s Johanem – vypadal jako playboy z Malorky vedle uštvaného ředitele muzea z Pirny.
Doktor Johan mu pořád držel ruku na prsou a bezděčně tiskl jeho klíční kost, čekaje snad zázrak, že se snad přízrak ztratí a zůstane tam normální zeď s vypínačem.
„Pardon," pravil za pootevřenými dveřmi poručík Beránek a sehnul se pro aktovku. „Nějak moc to bouchlo. Jen aby se tam něco nerozbilo."
Spisovatel Johan nevykřikl.
Pootevřel rty a nažloutlý měsíc, který mu, jak se zdálo, dosud svítil na obličej, zašel. Takže zůstala barva popela.
Poručík Beránek odložil aktovku na stolek v rohu u okna. Vzal takové křesílko s půlopěradlem, jaká se dělala ve dvacátých létech, a postavil je poblíž dveří.
Opatrně zavřel dveře za Johanovými zády. „Jen klid," řekl. „Račte se posadit. Jste unaven. Celou noc na nohou."
Doktor Johan neposlechl. Někde zase začal vycházet měsíc a jeho tváře dostávaly lepší barvu. „Co děláte v mém pokoji, pánové?" zeptal se a mínil to přísně. Správný tón se mu nepovedl, námaha noci vykonala své. Vyšlo mu to mezi tichým, výkřikem žáka devítiletky a protestem docenta estetiky, když je opilý vyhazován z baru.
„Čekáme na vás," řekl Michal Exner a jemně sňal jeho ruku ze své hrudi. „A nemůžeme se dočkat. Konečně jste tady, to je radosti. My jsme kriminálka, pane doktore. A vy jste slíbil poručíku Žákovi, že nám budete k dispozici. Jenže jste nebyl. Tak se klidně posaďte a buďte aspoň teď."
Doktor Johan polkl. „Milerád…"

63.
Starý bílý mercedes stál v uličce na Malé Straně. V jedné z těch, co se kroutí kolem horní poloviny Vlašské ulice.
Za volantem seděl mladý muž a spal. Hlava mu spadla dozadu na opěradlo a dýchal pootevřenými ústy.
Příslušník, co tady konal pochůzku, kolem něho přešel dvakrát. Ale neměl příčinu k zákroku. Koneckonců každý může spát ve svém voze, je-li auto řádně zaparkováno. Může ve voze spát, dokonce když je opilý.
Možná že mladý muž opilý byl, ale nebyl důvod, proč to zjišťovat. Motor vozu byl v klidu.
Ze vrat domu, co stojí blíž k Nerudově ulici, vyšla Ranní Královna Města. Kdyby ten příslušník tady ještě byl a viděl ji, utíkal by určitě na okrsek zeptat se, jestli vidí věci správně.
Neboť ulicí šel přelud v bílém letním plášti, vpředu rozevřeném a naplněném metry plisované růžové látky, jež byly umně sestrojeny tak, že na té kráse nějak držely. Podpatky střevíců z růžové kůže ťukaly do dlažby.
Zblízka byly zřetelné dvě věci: předně – načervenalé bělmo očí, jež mžouraly, jsouce vytrženy z nejlepšího spánku, za druhé – obličej byl nejistou rukou nalíčen ne jako obvykle na Renátu Lautererovou, ale na jakousi ranici. Držela se ale vzpřímá a nesla se.
Zvyk je železná košile.
Na okénko bílého mercedesu zaťukala Renáta Lautererová prstenem.
Řidič se lekl a probudil se. Vystrčil hlavu z přítmí střechy a byl to Zdeněk Linhart. Vystoupil, aby jí otevřel zadní dveře.
Nasedla, přibouchl. Nasedl, přibouchl a rozjel se. Šetřil baterii, nastartoval na svahu.
Přejeli polovinu města k jejímu bytu.
Před tím nekonečným blokem jí nemusel otvírat. Toužila už po spaní a své posteli tak, že s těmi látkami, co nesla na sobě, vyklouzla z auta obratně a rychle. „Zavolejte odpoledne ve tři," řekla. „Dobrou noc."
Dokonce pozdravila.
Přikývkl, podíval se, jak její lýtka zmizela v domě, snad o čemsi krátce snil, mrkl na hodinky, rozjel se, na konci ulice se

obrátil do protisměru a jel na Žižkov.
Město se probouzelo, lidé spěchali k metru a od metra. Stáli v zástupech a čekali na tramvaje a autobusy. Poslední taxikáři po posledních nočních ritech mířili domů. Čilí zaměstnanci startovali vozy a rozjížděli se do práce. Na nádraží dorazily první ranní vlaky a lidé se z nich hnali, aby se rozptýlili po městě.
Na starém Žižkově vjel do otevřených vrat domu, vedle nichž byla na zdi přibita cedule:
MOTES
Družstvo topenářů
Zaparkoval k dvěma ošumělým vozům, co tu stály, a přátelsky zakýval na svého přítele Vlastimila Brožka, chlapce s tváří hezky propečeného lívance. „Ahoj, Vlastíku…“
Brožek šel ze skladu a nesl si bednu se součástkami. „Máš sebou mrsknout. Bude šest!“
„No co? Bude šest!“
„Neblbni, přece jsme včera starýmu slíbil, že vyrazíme o půl šestý. Tys na to zapomněl.“
„Docela. Prokristapána!“ zavrtěl sám nad sebou hlavou.
„Byls zas u ní, že jo?“
Zdeněk Linhart jen mávl rukou. Jako že ne. Ale zároveň tak, aby celý svět pochopil, že ano.
A zívl.
Vlastimilu Brožkovi se zdálo, že slastně.
Začervenal se. Studem či závistí nebo jakousi představou.

64.
Spisovatel Johan sedl ztěžka do křesílka a zatěkal očima po místnosti. Všiml si rozválené postele.
Kapitán Exner přešel k oknu a posadil se na parapetní okénko. Poručík Beránek použil druhého křesílka, do něhož se vešel taktak, připravil si na stolek svůj pověstný černý notes. Pomalu jím listoval, jako kdyby hledal dávné myšlenky.
„Domnívám se, pánové,“ řekl spisovatel, jemuž nechali dost času, aby se vzpamatoval, „že bych měl vysvětlit svou nepřítomnost.“
Nedostalo se mu odpovědi. Poručík si dál probíral staré záznamy a kapitán Exner si Boleslava Johana prohlížel jako modelář nezvyklý typ větroně.
„Byl jsem si totiž pro teleobjektiv,“ řekl Johan prostě.
A mlčel.
Oni také.
„Abyste mi rozuměli,“ pravil doktor Johan mírně. „To je všechno.“
„Doma?“ zeptal se poručík Beránek.
„Ne. U svého přítele.“
„Kterého? Adresa.“
„Bohuslav Kalous, Za nádražím 35, Praha 3.“
„Telefon?“
„Nemá.“
„Zaměstnání?“
„Svobodné podnikání.“
„Jako vy.“
„Jako já.“
Poručík Beránek se podíval na hodinky. Potom na Exnera.
„Ano,“ řekl kapitán, „to bys mohl stihnout. Odkdy dokdy jste byl u pana Kalouse?“
„Od večera do časného rána.“
„Nic nám do toho není,“ Michal Exner se usmál a byl to úsměv prostý a trochu přihlouplý. „To jste si povídali celou noc?“
„Ano, pane, pane…“
„Kapitán Exner.“
„Ano, soudruhu kapitáne.“
Exner se podíval na Beránka. „To bys ale musel jet hned. Za hodinu, maximálně za hodinu bys tam byl, to bude ten Kalous ještě spát. Lidé, co mají svobodná povolání…“
Beránek se zvedl. „Jedu.“
Nadzvedl se i doktor Johan. „Rád bych doplnil…“
„Ale, pane doktore,“ vzdychl kapitán Exner a mluvil jako k dítěti: „To musíte všechno. Jako byste to neznal z detektivek.“
„Detektivky nečtu, pane.“
„To je vidět,“ řekl kapitán Exner suše. Co tím mínil, nepostřehl ani poručík Beránek. „Takže, pane doktore, po pořádku: V kolik hodin jste odjel z Libína.“
„To nevím přesně. Někdy po večeři.“
„V kolik hodin?“
„Asi v osm, v devět.“
„Kudy jste jel?“
Doktor Johan vylíčil cestu do Prahy a vyprávěl i podrobnosti o cestě městem. Zalíbilo se mu hromadit jednu zbytečnou podrobnost na další. „…a pak, když jsem dal přednost nákladnímu vozu, jsem vyjel na kolínskou silnici, kolem

benzínového čerpadla, které zůstává vlevo, až ke křižovatce v Hrdlořezích. Tam jsem odbočil na Malešice, za nimi doprava na sídliště a sídlištěm ke krematoriu, vlastně nad ně, a dál až na křižovatku k židovským hřbitovům, kdy jsem zabočil opět vlevo, a to po vnějším okruhu…“
„To jsem zvědav,“ přerušil ho Exner, „jak se teď budete motat k ulici Za nádražím na Žižkově.“
Johan konečně chytil zdravou barvu do obličeje. Zrudl.
„Dobrá,“ pravil Exner mírně. „Omlouvám se vám. Zabočil jste vlevo po vnějším okruhu a jel jste dolů do Edenu.“
„Tam už ne…“ řekl doktor Johan.
„Pojďte, soudruhu poručíku,“ vyzval Beránka Exner, „budeme hádat, kdo strefí bližší ulici, má pětku. Každej vsadí búra.“
„Fajn,“ souhlasil poručík Beránek. „Zahnul do Ruský.“
„Kdepak,“ pravil kapitán Exner. „Do Ruské ne, nějaká menší… bratří Čapků.“
„Tam nejsou žádný domy, Spíš…“
„Promiňte, pánové,“ přerušil je doktor Johan, kterému celá věc začala být nechutnou. „Jel jsem k vinohradské vodárně. Abych nejdříve navštívil magistra Maizla, který u ní bydlí.“
Poručík Beránek si zamnul ruce. „A máme to. Hezky nám to začíná. Copak jste tam chtěl?“
„To je jednoduché. Chtěl jsem sdělit magistru Maizlovi, že byl odcizen poklad denárů.“
„Jde o numizmatika Maizla?“ zeptal se Michal Exner.
Boleslav Johan udiveně naklonil hlavu, připomínaje tak slepici, když hledí upřeně na zrno. Zrnem byl kapitán Exner. „Vy ho znáte?“
„Ne,“ prohlásil Exner nedbale. „Slyšel jsem o něm.“ A prohlásil drze: „V numizmatických kruzích.“
„To je ovšem zajímavé,“ pravil doktor Johan, na kterého nepochybně znova padla únava. „Já poznal magistra až zde.“
„Kdy?“ zeptal se suše Beránek.
„V sobotu, když se přijel na poklad podívat.“
„Nikdy předtím jste ho neviděl?“
„Ne. Ani jsem o něm neslyšel.“
„To je zajímavý…“ utrousil Beránek. „Co říkáte, soudruhu kapitáne?“
Michal Exner vážně přikývl. „Chcete říci, soudruhu poručíku, že numizmatik Maizl se přijede podívat na vzácný nález, setká se zde v sobotu poprvé v životě s panem doktorem, a už v pondělí večer je pan doktor tak laskav, že váží cestu do Prahy, aby svému novému příteli sdělil, že poklad byl odcizen.“
„To jsem mínil,“ souhlasil poručík Beránek. „Tak nějak mě to napadlo.“
„Sblížili jsme se,“ pravil doktor Johan stroze. Bylo zřetelné, že se cítí ponižován. Vlastně mu to bylo najednou líto. Za sebe i za svůj stav. „Maizl přijel, byl sám, objednal si předtím nocleh v restauraci Na soutoku, prostě jsme spolu strávili sobotu odpoledne a část neděle.“
Exner mlčky pohlédl na Beránka.
„Ano,“ pravil poručík, „slyšel jsem o bioklimatu. Některý lidi mají k sobě blízko natotata.“

65.
Bývalý výzkum, místo, kde byl nalezen a téměř vzápětí nato odcizen velký depot denárů z 10. století, byl hlídán nyní daleko obezřetně ji než v těch hodinách, kdy rozsypané mince udiveně zíraly na modrou a černou oblohu a hvězdy na ní, netuše, že je to všechno o tisíc let starší než tenkrát, kdy byly spolu s hrncem zakryty opukovým placákem a zatíženy hlínou.
Nadporučík Vlček nezjistil na břehu řeky nic a poslal vůz a dva mládence do vsí.
Zanedlouho odjel za nimi. U řeky nechal jen dva mládence, aby lezli po kolenou a obraceli travičku a kytičky na loučce u pámelníku a kolem. Posadil se na stoličku před stan, cucal vyhaslou dýmku a prohlížel si prasklý hrnec pod ochrannou stříškou. Snad přemýšlel o špatných skutcích lidstva.
„Máme se do toho pustit?“ zeptal se jeden z mládenců.
Nadporučík se rozhlédl po obloze, která byla nyní, po ránu, ještě bez mráčku, po střechách a komínech, na nichž se objevily první paprsky vycházejícího slunce. „Myslím,“ řekl, „že nám tady už namouduši nemůže nic utýct. Kam by taky? Počkáme si na komisi archeologů. Kopou pořád. Třeba nám poradějí. Vy, soudruhu,“ řekl tomu příslušníkovi od poručíka Žáka, co u pokladu seděl, „hledejte dál. Ostatní volno. Může se spát na přístupných a snadno dosažitelných místech. Pak bude práce daleko víc. Hele,“ řekl radostně, když se nad nim objevilo bříško poručíka Beránka. „Kdepak jste?“
„Povídali jsme si v hostinském pokoji. Kapitán zůstal v přátelském rozhovoru s doktorem Johanem. A vy?“
„Budeme čekat na komisi archeologů.“
Beránek se rozhlížel téměř spokojeně. „Poslyš…“
„Ano?“
„Poručík Žák mi povídal, že to děvče mělo ponožku jen na jedné noze.“
„Mělo. Viděl jsem ji v Brodech.“
„Jak se tak dívám a jak je teď víc světla… Tamhle,“ ukázal prstem, „za tou hromadou. Vidíš? Ne, to nemůžeš od stanu vidět. Čouhá tam kus látky.“
Jeden z mládenců se tam šel podívat.
Byla to druhá ponožka Ivety Svitákové. Nikdo ji nikam neschovával. Nebyla úmyslně ukryta. Ležela na místech, kudy vedla nejschůdnější cesta z jámy přes starý výzkum nahoru.

66.
„Nechápu celou tu ironii," řekl doktor Johan upjatě, když s Exnerem osaměli. Posadil se na postel, kde na polštáři a přikrývce se dosud zřetelně rýsoval otisk postavy poručíka Beránka. Polštář i přikrývku poplácal. „Ničeho jsem se nedopustil a jako každý občan mám právo…"
Exner přistoupil k oknu. Opřel se o rám, aby viděl na náves. „Práv," prohlásil, „máme každý habaděj. Problém je v tom, že jsme k vám včera telefonovali. Poručík Beránek hovořil s vaší paní."
Opět měla tvář doktora Johana lepší barvu. „To byl přece nesmysl," řekl nerudně. „Nesmysl!"
„Ovšem," souhlasil kapitán Exner. „Nezbývá mi, než se vám omluvit. Dělat jsme to nemuseli, ale je to taková rutina. Běžná rutina. Nesmíte se divit, že jsme malinko mimo sebe, když nám začnete bulíkovat… Promiňte," zarazil se. „Promiňte. Chtěl jsem říct: když nás chcete přesvědčit o tom, že jste byl doma. No," řekl spokojeně a zamnul si ruce pohybem semitského obchodníka. „Tak jsme si objasnili stanovisko mezi čtyřma očima. A teď" si mezi tímiž – nebo týmaž?"
„Je to divný," pravil urputně spisovatel Johan, „ale týmaž. Taková je gramatika."
„Nuže tedy mezi týmaž si řekněme, kde jste byl poté, co jste se rozloučil s rodinou magistra Maizla. A než začnete, tak na rovinu, pane doktore: nevěry nedělám a zůstane to mezi námi. Pokud to bylo tak a ne jinak."
„Jak jinak například?"
„Pokud jste například místo toho nevyloupil banku. Krádeže rovněž nedělám, ale v takovém případě by bylo mojí povinností věc oznámit."
„Banku jsem nevyloupil."
„Napadlo mě hned, že banku asi ne. Co tedy?"
„Nic," odpověděl Johan a mlčel.
„Teď zase žertujete vy," pravil kapitán Exner mírně. „Nenapínejte mě. Od kolika do kolika u magistra Maizla, od kolika do kolika se kterou dámou a tak dále."
„Ale ne," řekl unaveně Johan. „To je ovšem nesmysl. Nemohu posoudit všechno, že, ale dost dobře nechápu, proč jste si zasedl zrovna na mě."
„To je prostinké," přiznal kapitán Exner. „Mám vás nejblíž po ruce."
Doktor Johan se hrabal v aktovce, vytáhl teleobjektiv, vzal ze skříně fotoaparát a zkoušel teleobjektiv. „Věděl bych o jednom spisovateli detektivních románů…"
„Co s ním má být?"
„Kterému bych tuhle situaci přál."
„Jenže ten tady nebyl. Nebo byl?"
„Neviděl jsem ho," odpověděl doktor Johan. „Ale náhody bývají podivné."
„Abychom neopouštěli předmět rozhovoru," řekl Exner. „Takže jste byl u pana Kloudy…"
„Ale kdepak. Kalouse. Fotografa."
„Tak od deseti do tří."
„Ano. Byl to zajímavý rozhovor."
Kapitán Exner přikývl a kráčel ke dveřím. „Prima," řekl. „Takže si jen tohle u pana Kalouse ověřím a bude to v pořádku."
Sáhl po klice.
„Počkejte," vykřikl spisovatel slabým a unaveným hlasem.
„No copak?" zeptal se Michal Exner, aniž se obrátil do místnosti. „Nemám moc času, pane doktore. Ten váš foťák s tím teleobjektivem si prohlédnu jindy."
„Počkejte," opakoval Johan, tentokrát na pokraji naprostého vyčerpání. „Kalous doma nebyl."
„To jste se do jeho bytu vloupal? To vám to trvalo tak dlouho?"
„Co?"
„To vloupání?"
„Ne," pravil doktor Johan ponuře. „Nikam jsem se nevloupal. Doma byla paní Kalousová."
„Aha," řekl kapitán Exner lehkomyslně. „Ověříme si to jak u pana Kalouse, tak u ní."
„Nemusíte, Kalous je v zahraničí. Vůbec si to snad nemusíte ověřovat, soudruhu kapitáne."
„Loupež je loupež a vražda je vražda," pravil kapitán Exner téměř rozmarně. „A je to taky osud, pane Johan."

67.
Slunce začínalo hřát. Pneumatiky služebního vozu se líně koulely po asfaltu. Káně, co kroužilo nad lužním lesem, si mohlo myslet, že si to dole, po černé cestě, šupajdí chrobák. Šíleně zmalovaný, žlutě a bíle, a na krovkách si nese modrý klobouk.
Do tichého chodu motoru loudajícího se vozu se ozvalo zlobné a nervózní vrčení.
Les končil, za starým mostem začínal Libín.
Vzteklý motorek vrčel zleva.
Káně bylo na ten hluk zvyklé a kroužilo klidně dál.
„Zastav," řekl nadstrážmistr Šibink.
Nadstrážmistr Hašák šlápl na brzdu a stáli na fleku. „Co je?" zeptal se a prohrábl si krátké vousy. Díky jim, v čepici a v uniformě s červenými výložkami, připomínal kapitána Antona Timofjeviče při obraně Port Arthuru.
„Máme čas?"
„No, neženeme se."
„Nezdá se ti divný," poznamenal nadstrážmistr Šibink, „že Kuťásek už takhle za časnýho jitra pouští svoje éra?"

„Je trhlej,“konstatoval Hašák. „Ale soudím, že nám do toho nic není, pokud si někdo nestěžuje, že ruší noční klid. A noc už není. Je jitro, básníku.“
„Neblbni,“ řekl přátelsky Šibink. „Možná že by ses ho měl jít zeptat, jestli tady včera odpoledne neviděl někoho brousit. Po druhým břehu řeky.“
„To si jako myslíš, že jeden tam to děvče položil a odjel v auťáku a druhej přeplaval řeku a kráčel po druhým břehu zpátky, sem k mostu, aby zmátl stopy?“
Šibink vzdychl. Sáhl na zadní sedadlo pro papírovou krabici od margarínu a položil si ji na klín. A vyvěsil z háčku nad sebou fotoaparát.
„Jdeš na mloky?“
„Jo.“
Hašák s povzdechem vylezl z vozu, narovnal si čepici a sako. Vypadal vážně jako od Port Arthuru a dívky v zahradnické škole v Brodech snily o tom, jak je bude ohrožovat sexuální vrah a nadstrážmistr Hašák že je bude střežit. Přešel silnici a mírným svahem mezi stromy a keři se dostal na louku, kde při břehu řeky rostly topoly. Před ním, na jihu, byla ohraničena okrajem lužního lesa.
Nad loukou kroužilo letadlo a zběsile řvalo. Uprostřed kruhu, který opisovalo, stál muž s radiostanicí a hýbal páčkami a model řídil. Když muž zpozoroval nadstrážmistra Hašáka, přiměl letadlo, aby mu přistálo k nohám.
„Dobrý,“ konstatoval Hašák. „Umí to. A co takhle noční klid, pane Kuťásek?“
„Už je dávno den,“ odpověděl muž a kráčel loukou k nadstrážmistrovi. „Někdo si stěžoval?“
„Zatím ne.“
Kuťásek si prohlédl model, jako by ho mimořádně zajímalo místo přistání a stav stroje. A řekl jakoby mimochodem:
„Připravuju se na závody. Copak bude s tou loupežnou vraždou?“
„Vy o ní něco víte?“
„Kdekdo o ní ví,“ Kuťásek přiklekl a ťukal prstem do antény, předstíraje, že zkouší, zda se za letu neuvolnila. „A vy?“
„Ledacos,“ připustil Hašák. „Takhle kolem pátý nebo dřív včera odpoledne jste si ničeho nevšiml?“
„Kdepak. Byl jsem tady.“
„To je dobře, že tady. Tak nic?“
„Kdepak.“
Nadstrážmistr se zájmem pozoroval, jak pan Kuťásek přidává stroji injekční stříkačkou palivo. „Kolem nebo na protějším břehu nikdo nešel?“
„Koukám na éro a mám plný ruce práce.“
„No jo,“ řekl Hašák a dotkl se štítku čepice.
„Jenom maličkost,“ řekl Kuťásek a seděl dál na bobku u letadla, ani nezvedl hlavu. „Už pár dní, většinou kvečeru nebo odpoledne, prochází po mostě a tamhle dál,“ pohodil neurčitě hlavou směrem, odkud Šibink s Hašákem přijeli, „starej pán. V brejlích. V životě jsem ho tady neviděl.“
„Moh byste ho popsat?“
„Zběžně. Trochu shrbený, šedovlasý, brýle s černou obroučkou. Chodí s hlavou vystrčenou dopředu. Černé nebo tmavé šaty. Ty šaty nejsou nejnovější.“
Hašák pokyvoval hlavou. „A pročpak jste si ho všiml?“
„Ve všední den tady nikdo v tmavým nechodí. Ani farář. Jednou jsem se vracel z Oseka a potkal jsem ho na silnici, jak si to rázuje od Libína.“
„Vše?“
„Vše, soudruhu,“ řekl pan Kuťásek a nastartoval stroj. Motorek modelu zavřeštěl. Rozjel se po trávě a vznesl se. Hašák se vracel na silnici.
Šibink stál pod suchou jabloní, která byla bez života už pár let. Fotografoval její holé větve. „Hele,“ řekl mírně, „běž kapánek dál od toho stromu. Je sice po ránu tuhej, ale člověk nikdy neví. Taky by ses moh třeba nadměrně leknout.“
„Čeho?“ zeptal se roztržitě Hašák. „Kuťásek tady viděl kolem brousit nějakýho chlapa.“
„Chřestýše.“
„Čeho!??“
„Chřestýše.“
„Jakýho chřestýše, proboha!“ Hašák lezl na silnici. „Říkal jsem chla
pa. V černejch šatech, v brejlích…,“ zarazil se a zíral do koruny suchého stromu. „Ježíšmarjá,“ vydechl.
Šibink běžel s aparátem na jiné, jak se mu zdálo, příhodnější místo.
„No?“
„Vždyť na tom stromě je had!“ vykřikl tiše Hašák. „Tohle tady scházelo! Nejdřív vražda, teď had! Tys ho viděl?“
Šibink nevzrušeně zmáčkl spoušť. „Jakej had? Chřestýš. Láďo! Nadechni a uklidni se. To je můj had. Dyť ho znáš. Vzal jsem ho s sebou, protože jsem si povídal, že bude mít tahle jabloň po ránu a v tuhle roční dobu správný světlo. Už dlouho ji mám vyhlídnutou,“ přešel na jiné místo a zaostřoval. „Už dávno si ho chci vyfotit na stromě. Koupil jsem si barvu před měsícem.“
Hašák zíral na hada podoben vousatému morčeti. „Co když prchne, blázne?“
„Neprchne. Říkám ti, že je po ránu a v chladu tuhej.“
„A tos ho měl v tý krabici na zadním sedadle?“ zaúpěl nadstrážmistr. „V tý krabici od margarínu?“
„Vždyť je úplně klidnej a malej,“ nadstrážmistr Šibink hovořil jako k dítěti. „A nažranej. Neublížil by ani dítěti.“
Hašák si odplivl.
„Budou to senzační fotky,“ ujišťoval ho Šibink. „Ježiš, Láďo. Tys nějak zbled. Neboj. Dám ho do kufru.“

68.
„Zajisté," opakoval Václav Slánský snad už podesáté. „Přes veškerou nepřízeň osudu se komise v Libíně koná. Pan doktor Sultán je zatím v nemocnici, ale všichni věříme, že se dostaví, nebo bude aspoň přítomen duchovně."
Položil sluchátko.
Před jeho stolem seděla Kateřina Reinerová. Jednu krásnou nohu přes druhou krásnou nohu. Proti ní doktor Melíšek. Útlou rukou si hladil bradu a rovnal brýle. Nezdálo se, že by jeho duše byla naplněna mírem. „Nevím," pravil tento odborník na slovanskou archeologii, zejména mladší dobu hradištní, „jestli se mám děsit, Kateřino, když vidím tvůj klid, nebo tě obdivovat."
„Obdivovat, přirozeně," poučila ho doktorka Reinerová. „Jak jinak?"
Václav Slánský, vědecký tajemník ústavu, se pobaveně usmíval a doktor Melíšek přikývl téměř zoufale.
Doktorka Reinerová pokračovala. „Jsem docela bez obav, pánové. Podle zpráv, které máme, jsme ve větším podezření než před časem. Totiž já a Viki. Byli jsme si poklad obhlédnout a pak jsme ho obratně šlohli. Mimochodem a na pochodu odstranili svědkyni a překážku našeho zločinu. To my děláme. Čekám teď na rameno spravedlnosti. Proto jsem neodjela na výzkum. Ostatně, jestli to nevíte, pánové, to rameno známe."
„Kapitán Exner," pípl Melíšek.
Slánský přikývl. „Přesně ten. Mluvil jsem s Bylavsí. Kolega Soudek mi to potvrdil."
„Mně taky," řekla Reinerová. „Proto jsem zde. Aby se zase nemusel náš kapitán obtěžovat a jezdit až někam daleko na sever za mnou na výzkum. Ostatně," dodala, „paní doktorka Hodačová tam stejně letos není."
„Ježíš," podivil se doktor Melíšek, „proč antropoložka Hodačová? O žádné kostře v Libíně ještě nevím!"
Kateřina Reinerová zakašlala.
„Bud klidnej," pravil Václav Slánský Melíškovi. „Jen klid, kolego. Nejde…"
Než mohl dopovědět, pootevřely se dveře a do místnosti nahlédla paní sekretářka. „Pane doktore, přišel pan doktor Radimský z muzea." „Že prosím," řekl Václav Slánský a spokojeně se rozhlédl. „Takže komise bude až na pana doktora Sultána kompletní už zde. Bude nám chybět jen to rameno spravedlnosti…"

69.
Zdálo se, že se stará trampská chatrč sklání pod tíhou let. Ošlehaná a skromně nenápadná na okraji smrkového lesa. Na trávě před chatou stála dodávka. Z jejího otevřeného okna visel pytel a cudně zakrýval firmu na dvířkách. Byla to dodávka z Motesu. Před vchodem a pod verandou stálo pár kusů nábytku. Zdeněk Linhart končil mytí podlahy. Z lesa kráčel Vlastimil Brožek. Na každém rameni nesl koberec. Linhart vylil zbytek vody na verandičku a roztíral ji koštětem.
„To je dost," řekl. „Slíbil jsem, že do desíti vypadnem."
„Nemoh jsem najít vhodnou větev. Čím víc tohle sleduju," pokračoval, „tím víc jsem vedle. To je fakt její chajda?"
„Jo. Zdědila ji."
„Nemyslel jsem na chajdu. Ale na tebe." Obešel kbelík, hodil koberce na podlahu a rozprostíral je. „Je to dost vlhký…"
„V tomhle slunci to uschne za hodinku."
„Jestli se ti vyplatí s ní chodit."
„Moje věc, nemyslíš?"
„No jo," vzdychl Brožek a zasmušil svůj plochý obličej. „Jenže si děláš ze mne poskoka."
„Co ti vidím na vočích, splním. Auto půjčím, nářadí seženu, občas i…"
Brožek začal se stěhováním nábytku do chaty. S hekáním vlekl truhlu. „Než se vrátíme do garáže, potřeboval bych tě s dodávkou."
„Ale copak?"
„Můj soused chce stěhovat dvě plechový skříňky. Pan Sadílek."
„Co je to za skříňky?"
„Takový větší. Se šuplatama. Von je pan Sadílek archivář a sbírá mince."
„To dnes kdekdo," hekl Linhart, tahaje z dodávky další dvacetilitrový kanystr s vodou.
„Starý mince, rozumíš. Část sbírky někomu odprodal. I s těma skříňkama."
Z dálky bylo slyšet dvojí krátké zahoukání klaksonu.
„Jen jestli nebudou vážit met…"
Hodil kanystr na zem a přiskočil k dodávce. Stiskl klakson a chvíli ho podržel. „Sakra!"
„Co je?"
„Dělej! Za půl hodiny je tady!"
Ta, o níž byla řeč, totiž Renáta Lautererová, vystoupila před chvílí o několik desítek metrů dál, za pruhem lesa, ze simky skořicové barvy. Když vystupovala, nešikovně zavadila dvakrát o volant a zahoukala. Smála se. „Promiň. Jsem dřevák! Pojď, ukážu ti nejkrásnější pohled na kraj!"
Byla tentokrát za venkovksou vílu. Vlasy stažené po stranách hlavy do dvou docela obyčejných gumiček. Plátěná sukně a bavlněná blůzička. Neměla sice podprsenku, ale bylo to cudné, neboť na krku jí visel prostý růženec, který před měsícem koupil na její přání Zdeněk Linhart přímo na Svaté hoře. Byla bosa a s obličeje smyla dermacol. Oběhla půvabně vůz, jak to děvčata, co profesionálně tančí, umějí, a podala ruku muži, který, dřív než vystoupil, nenápadně setřel z čela pot a nyní stejně nenápadně rovnal strnulá záda.
Usmíval se, ale modré oči pod prošedlými vlasy připomínaly pohled králíčka skrčeného v noře. Toho, co nad ním stojí chtivý pes s vyplazeným jazykem. „Jezdíš báječně," řekl nadšeně. Muselo se mu ulevit, že už jsou na místě. Nenápadně přejel očima bok vozu. Před chvílí jela těsně u kraje cesty, o karosérii se otřely větve keřů a mladých smrčků. Lak byl v

pořádku, ulevilo se mu podruhé.
„Tady," pravila, „nás nikdo nenajde, a konečně si pár dní odpočineš." Vlekla ho pasekou do mírného návrší k jakýmsi břízkám. „Tamhle je nádhernej placák…"
„Spíš by tady byly zmije…"
„Možná," prohlásila lehkomyslně. „Ale ty utečou, když se dupe. Ukážu ti můj placák," jásala.
Natahoval za ní dlouhé nohy. Měl zbrusu nové tenisky a kolem hubených lýtek mu plandaly plátěné kalhoty. A kostkovaná košile měla dosud nepřežehlené záhyby, jak ležela v regále obchodu. Padesátník se na výlet oblékl nově a sportovně. Potíže mu dělaly brýle. Nebyl zvyklý chodit přírodou s bifokály. A tak kroutil hlavou a občas se trochu zapotácel.
Když dorazili k placáku, musela objektivně konstatovat, že to u něho s dechem není tak zlé. Byl poměrně v dobré fyzické kondici. Za odměnu ho nechala odpočinout víc než půl hodiny a dívat se do kraje.
Zastavili před chatou.
Dodávka s Linhartem a Brožkem se propadla do země.
„Namouduši," zasmál se šedovlasý pán. „Trampská chajda. A málem jsem ti nevěřil, Renáto."
Pohladila ho po předloktí a řekla vesele s jemným tónem nostalgie v hlase: „Tak vidíš, miláčku."
Šla otevřít chatu a šedovlasý pán, ruce v kapsách, přehlížel zvlněný kraj Povltaví před sebou.

70.
Slepice kdákaly, jako by se nic nestalo a nedělo.
Libínskou návsí projelo sem tam auto. Na trati, co vedla po obvodu vsi, hnal se na uzdách automatické signalizace jeden vlak za druhým.
Pod lípou seděli na lavičce tři. A prostřední z nich, kapitán Exner, kupodivu kouřil. Nadporučík Vlček dumlal prázdnou dýmku a poručík Beránek si na dva listy v otevřeném notesu kreslil prajednoduchý plánek vesnice. Primitivní mapku výseku širšího okolí směrem jihozápadním, k soutoku, měl už hotovou. Ležela na lavici vedle něho a zatížil ji kamenem. Byl tak zaujat prací, že ani nezvedl hlavu, když proti nim u proluky mezi domky, před tím nešťastně skončeným archeologickým výzkumem, zarazil bíložlutý vůz Bezpečnosti.
Jeden z Vlčkových mládenců, co se ještě hemžili v jámě, ukázal nadstrážmistrům Hašákovi a Šibinkovi, kde jsou náčelníci.
A nadstrážmistři srovnali čepice a vykročili pod lípu. Šibink se zahlásil a nepodíval se na nikoho z těch tří. Ostatně se mu zdálo, že ten prostřední je podezřelý.
Kupodivu vstal z nich právě on. Smetl prstem popel z kapsičky košile, zašlápl cigaretu a řekl: „Nadstrážmistři Šibink a Hašák. Posílá vás poručík Žák. To jsou radosti…"
„Cože?" zeptal se Šibink.
„Radosti," opakoval kapitán Exner. „Poslyš," obrátil se na poručíka Beránka. „Není drzej?"
Poručík si soustředěně hleděl svého plánku. „Kdo?"
„Ten nadstrážmistr Šibink."
„Neznám."
„To je tenhle," ukázal Exner.
Beránek zvedl hlavu. „Trochu jo. Ale je mladej. Shrneme si to?" „Povšechne můžem," souhlasil Exner.
A nadporučík Vlček řekl: „Přibereme je k tomu, ne?" ukázal lulkou na ty dva. „Znáte to tady?"
„Trošku," připustil Hašák.
„Párkrát tudy projedem," připojil se Šibink a dodal: „Sem tam asi třikrát denně."
„Jsou," pokýval hlavou Beránek, „drzí."
„Nějak se s tím vyrovnáme," prohlásil Exner a rozhlédl se. „Ale tohle není zrovna nejpříhodnější místo…"
„Můžeme k řece," ukázal Šibink za kostel. „Jsou tam lavičky a břízky."
„A co takhle na to místo," ukázal Exner palcem. „Tam…"
„To by šlo," souhlasil poručík Beránek. „Taky do hospody je nedaleko…"

71.
Nejdřív doktorka Janovská uviděla strop. Známý bílý strop s obrazci rozpukané malby a s kmitajícím se odrazem nazelenalých stínů švestky před oknem. A slyšela známé zvuky. Hučení vlaků, kdákání slepic a čísi hlasy z cesty, co vedla mezi chalupami sem, k tomuto domku, a pak dál k památníku, který zaznamenával slávu a pád Libína.
Měla sucho v krku a žízeň.
Sáhla na stolek pro sklenici vody. Byla teplá, jak do ní pražilo slunce. A vycákla jí na prsa a na podlahu, jak se jí třásly ruce.
Teprve v té chvíli si uvědomila přítomnost a své postavení v ní. Na čele jí vyrazily krůpěje potu. Utřela je hřbetem ruky a zatoužila spát dál. Všechno zaspat a probudit se do lepší chvíle.
Jenže to nešlo a doktorka Janovská to věděla.
Věděla, že už nikdy nenajde takový depot denárů, že už nikdy nebude mít takové štěstí, a zbledla, když vzpomněla na konec toho všeho na břehu řeky. Na nehybnou tvář té dívky. Musela vstát a vkročit do života, který bude už napořád poznamenán katastrofou.
Opět si otřela čelo předloktím. Odhrnula peřinu z té staromódní postele svého podnájmu, svlékla košili, natáhla plavky a vyšla na dvorek.
Oslnilo ji slunce.

Mohlo být kolem desáté. Trochu se jí točila hlava. Šla po zápraží k místu, kde ze zdi vyčníval kohoutek vodovodu, na němž byla přišroubovaná nedlouhá hadice. Pustila vodu a sprchovala se. Voda byla ledová. Zatínala drkotající zuby. Bezděčně pohlédla k vratům a slabě vykřikla.
Konce prken nahoře seříznutých do špice svíraly ruce muže, napjatě a se zbělenými klouby, jak se ten člověk vytahoval vzhůru. Objevily se hnědé vlasy, čelo a brýle, které vzhledem k úhlu, které s nimi svíralo slunce, zrcadlily.
„Co chcete?“ vykřikla.
„Hledám vás,“ řekl muž. „Už hodinu tady čekám, až se probudíte.“
Byl to doktor Johan.
„Stalo se něco?“
Věděla, jak nevábně vypadá. Odprošovala v duchu doktora Soudka. Nikdy se nebude posmívat jeho přednáškám o vnuknutích a intuici v životě nedokonalých primátů Homo sapiens. Jakmile se doktor Johan před několika dny objevil, tušila nepříjemnosti. Měla být u depotu dnem i nocí.
Vzdychla.
„Nic,“ oznámil ji vzrušeně. A držel se na vratech přímo zoufale. Měla chuť ho praštit přes prsty klackem. „Jen vás hledám, abych si vás vyfotografoval. Dole v jámě. Z tohodle případu bude knížka, to vám zaručuju.“
„Jdu se obléknout.“
Vzala si kolo, ale bála se na ně sednout. Spadla by a rozbila by si hlavu.
Což by bylo asi nejlepší.
Doktoru Johanovi visely kolem krku dva fotoaparáty.
„Odjeli k řece,“ hlásil jí. Tvářil se jako spiklenec.
Zatoužila mít školu doktora Soudka a ne doktora Sultána.
Mlčky zamířila k památníku. Pětka byla samozřejmě přemalovaná na šestku. Měla by se vrátit pro aceton. Kupodivu jí to bylo jedno. Snad byli opravdu vyvražděni roku 996. Kdo za tisíc let vzpomene na Ivetu.
Jako by na ni spadla nová a další únava.
„Půjdeme?“
„Kam?“ zeptala se.
„K výzkumu.“
„Je tam pan Urban?“
„Ne. Jsou tam nějací kriminalisté. Ti, co jim velí, jeli k řece.“ Ukázal k pámelníkům, kde byl vidět žlutobílý vůz.
Pro odpor k Johanovi přemohla strach z jízdy na kole. Naskočila. „Kam jedete?“ vyhrkl.
„Musím s nimi mluvit.“
Slyšela, jak za jejími zády cvaká spoušť aparátu.

72.
Exner seděl na kusu staré deky, kterou mu z kufru vozu půjčil nadstrážmistr Šibink. Předtím se na ní povaloval chřestýš, ale to kapitán nevěděl.
Ostatní se rozložili kolem něho a pod jeho nohama do trávy na břeh. Proti proudu bylo vidět na kilometr, skoro k mostu, po proudu na soutok, na přístaviště a lesy za Labem.
Nadporučík Vlček se rozhlédl: „Půjčte mi někdo cigaretu…“ Přijal ji od nadstrážmistra Hašáka. Zapálil si ji. „Tak s čímpak začneme, můj kapitáne?“
Exner položil lokte na kolena a díval se na hladinu řeky, která se zdála být nehybná. Občas se pod hladinou mihl temný hřbet pstruha. „S čím bys začal ty?“
„Hodinu po vraždě, která se stala za bílého dne, kdy je největší ruch kolem dokola, zůstane předběžné vyšetřování poručíka Žáka nulové, a psi se nezmůžou než na čúrání po okolních stromech.“
Kapitán Exner vzdychl. „To je sice podstatné, soudruhu nadporučíku, ale chtělo by to kapánek rozvinout a sem tam nějaký časový údaj. Pro přehled.“
„Mno„.“ poručík Beránek otevřel notes. „Zhruba. Pro přehled. V pátek vyrejpal bagrista poklad.“
„Porušil depot,“ opravil ho Exner.
„Dobrá. Jak myslíš. Tedy stalo se mu to odpoledne. Paní doktorka Janovská zajistila hlídání, oznámila věc do Prahy, už taky proto, jak soudím podle našich zkušeností s archeology, že jsou na tyhle věci náramně pořádní a přesní. Mluvila s doktorem Slánským. Toho znáš.“
„Znám,“ přisvědčil kapitán Exner.
„Jako kdekoho,“ dodal Beránek a suše pokračoval: „Dále volala paní doktorka svému bývalému učiteli, pracovníku muzea ve výslužbě, doktoru Sultánovi. To je ten, co je nyní ve špitále. V Brodech. Tím se stalo, že se o zmíněné maličkosti dověděl kdekdo.“
„To bys snad přeháněl,“ mínil nadporučík Vlček. „Dejme tomu pár lidí ve vsi…“ podíval se na oba nadstrážmistry. Šibink to považoval za výzvu. Řekl: „Jestli dovolíte, soudruhu nadporučíku…“
Vlček blahosklonně kývl hlavou. „Jistě.“
„Moc se to nerozkřiklo. My jsme seděli v sobotu odpoledne v hospodě u nádraží a tam o tom nepadlo slovo. A v hospodě se toho nakecá strašně.“
„Zvlášť u nádraží,“ doplnil Šibinka Hašák. „Bejvá tam v pátek a v sobotu živo. Včetně občanů cikánského původu.“
„To je pěkný, mládenci,“ připustil Exner. „Ale nic to nedokazuje. A pořád se tady potuloval spisovatel Johan a…“ chvíli se zarazil, než dodal: „A ten člověk v tmavých šatech, jak jste podávali hlášení. Pokračuj,“ ukázal Beránkovi.
„Tedy v sobotu a v neděli se přijelo podívat na depot dost lidí. Zatím je nebudu jmenovat, protože je docela možný, že

náš seznam je víc než neúplný. Neboť jsme dosud nemluvili s paní doktorkou Janovskou a s panem doktorem Sultánem, kteří, předpokládám, toho budou vědět nejvíc o návštěvnících z odborných kruhů. Poprosím soudruhy nadstrážmistry, aby stejný seznam pořídili z místních lidí, jestli to vůbec půjde. Jo, abych nezapomněl: komise archeologů byla sjednána na středu ráno. To mi říkal pan Lirban. Musíme se zeptat, proč tak pozdě. V pondělí, kdy byl nález pořád hlídán, byla hlášena jeho krádež a zároveň zmizení studentky Ivety Svitákové. A vy jste byli na místě činu první, soudruzi nadstrážmistři. Co jste konstatovali?“
Hašák se Šibinkem se na sebe podívali.
„No,“ řekl Šibink, „že je to pryč. A podali jsme hlášení. Čekali jsme, co bude, a mezitím…“
„Mezitím, nebo vlastně vzápětí nato… mimochodem, kdy jste sem přijeli? Ne sem. Do vesnice.“
„Osmnáct deset,“ řekl Hašák. „Díval jsem se na hodinky.“
„Podle poručíka Žáka byla postižená nalezena v osmnáct patnáct.
podle toho, co říkají ti, kteří ji nalezli. Mimochodem, jsou to strašně velký lidi, ti svědkové.“
„Takže,“ poznamenal Exner, „hlášení stíhalo hlášení. Jenže,“ poznamenal pochmurně, „nikoho nenapadlo hlásit, jak se dostala sem, na tohle místo, a jestli žila, nebo už umřela…“
Nadporučík Vlček si mezitím nacpal dýmku a hledal po kapsách sirky. Šibink mu úslužně podal svůj zapalovač. Vlček zavrtěl smutně hlavou. „Smrdí. Je benzínovej…“ Škrtl vlastní velkou zápalkou, a odvraceje hlavu po směru mírného podvečerního vánku poznamenal: „Víš co je nejhorší, Michale?“ A protože kapitán Exner neodpovídal, pokračoval: „Minuta stíhala minutu. Osmnáct patnáct, osmnáct deset. A těch lidí.“
„Jak na pouti,“ souhlasil poručík Beránek, který už byl na ledacos zvyklý, ale tentokrát se mu hlas zachvěl. „A pachatel patrně prchá, smazává stopy a my sedíme jak u táboráku.“
Exner zaplácl na ruce komára, těsně u manžety košile. „Sakra. Štípou, jako kdyby mělo pršet.“
„Nebude,“ prohlásil Beránek s jistotou pomocníka božího a ukázal na dým z Vlčkovy lulky. „Kouř stoupá vzhůru…“ A najednou se odmlčel, ústa pootevřená, a posunul ukazováček vzduchem poněkud vpravo, tam kde končily keře pámelníku a cesta z Libína, skrývajíc se za nimi, se otáčela podél řeky k domku převozníka a k restauraci Na soutoku.
„Podívej… kapitáne…“
Dívka na kole, v šortkách a teniskách odbočila z cesty na trávník přímo k nim.
„Doktorka Janovská,“ polohlasně pípl nadstrážmistr Šibink.

73.
Zastavila na plácku mezi pámelníky vedle vozu Hašáka a Šibinka.
Pánové vstávali a Exner stačil pošeptat Šibinkovi: „Ten starý pán v černém… jak se o něm mluvilo…“
„Ano, soudruhu kapitáne.“
„Zkuste mi ho najít. A můžete jet…“
Šibink strčil loktem do Hašáka, mrkli na sebe a šli. Jako vždycky, nádeníci na hledání špendlíků.
Doktorka Janovská byla zdravě červená a trochu zadýchaná, jak spěchala. Možná i vzrušením. Děje, jež ji zaskočily, se jí usadily v očích. Byly zapadlé a zdálo se, že hledí mimo tento svět.
Hašák s Šibinkem ji obešli a zamířili k vozu.
Kapitán Exner jí stoupal po břehu vstříc.
Představila se, natáhla k němu ruku, a to gesto se víc než pozdravu podobalo něčemu zcela jinému. Jako kdyby mu chtěla po tom břehu pomoci nahoru k sobě.
Chopil se té záchrany.
„Kapitán Exner?“
„Ano, paní doktorko.“
„My jsme se, myslím, ještě nikdy neviděli.“
„To ne. Pan doktor Soudek mě přijel poprosit…“
Prohlédla si ho a nezdálo se, že by z něho měla radost. Jeho boty se v trávě asi příliš leskly. „Nebyl to můj nápad vás obtěžovat, pane kapitáne.“
Pokrčil rameny. „Už jsem tady a skoro mezi svými. Archeologická obec…“
„Kolegové ani ústav s tím nemají nic společného. Je to moje vina, jen a jen moje vina.“
„Opravdu?“ zeptal se, a jí se právem zazdálo, že docela vážně.
„Požádám, abych byla propuštěna z ústavu pro ztrátu důvěry.“
„Počkejte s tím. Tady nejde o to, jestli jste si stačila od včerejška uvědomit, o jaké hrubé zanedbání pracovních postupů nebo hmotné odpovědnosti za depot denárů jde. Ovšem to taky,“ vzdychl. „Ale ne především.“
Zachvěly se jí rty. „Vím,“ řekla tiše. A rty stiskla, až zbělely. Podařilo se jí před tím sebejistým kapitánem neuronit slzu.
Nadstrážmistři nastartovali a odjížděli. Vůz se houpal v měkké trávě a zabočil kolem pámelníků k Libínu.
„Možná že bychom si měli popovídat,“ řekl kapitán mírně. „Jen my dva a v klidu.“ Ukázal na pěšinu, jež vedla po navigaci, proti proudu řeky. Rostla podle ní řídká alej třešní a někde daleko v zeleni jiných stromů a keřů, spíš tušen než viděn, byl onen kamenný most, u něhož končila obec Libín.
Vykročil a ona ho mlčky následovala.
„Zajímají mě nálezové okolnosti,“ řekl.
Vylíčila mu je. Jak pan Chvalina bagroval, i problém šikmé jámy, do níž byl depot uložen.
„Neděláte vlastně nic jiného než záchranné výzkumy mezi zástavbou.“
„Bohužel. Ani to nestačíme.“
„Dokázala jste odhadnout cenu nálezu?“

„Ovšem. Proto jsem hned volala do ústavu a požádala o komisi, která by…“
„Nemyslím vědeckou. Ale faktickou cenu.“
„O té jsem neuvažovala.“
„Dobrá. Možná v první chvíli. Ale potom.“
„Ne.“
„Ale,“ kapitán Exner zavrtěl nedůvěřivě hlavou. „Vždyť jste nechala depot pečlivě hlídat. Totiž z vašeho hlediska pečlivě.“
„Šlo mi o to, aby se žádná z nalezených mincí neztratila, aby depot zůstal kompletní a tím nepozbyl vědecké ceny. Která samozřejmě nesmírně převyšuje…“ a doktorka Janovská se zarazila. A opravila se: „Převyšovala cenu sběratelskou.“
„Spíš tržní, ne?“
„Jak myslíte. Ano. Tržní.“
„Dejme tomu…“ mluvil kapitán Exner spíš pro sebe, „čtyřicet tisíc korun, ve valutách víc, to je dost, vraždí se pro míň.“ A dodal: „Jenže ne s takovým rizikem. Mimochodem, o situaci a stavu nálezu, o množství mincí a tak dále mě informoval pan doktor Soudek. Ale nebyl při tom. Dobrá, mluvil jsem s panem Urbanem, možná že si popovídám s panem Chvalinou. Nepřeháněl?“
„Kdo?“
„Doktor Soudek. Byly opravdu všechny denáry z desátého století a bylo jich opravdu tolik?“
„Ovšem,“ řekla suše.
„Pak si myslím, že vaše bezpečnostní opatření byla primitivní.“
„Já už to vím, soudruhu kapitáne. A chci proto…“
„To už jsem slyšel. Rozkřiklo se to rychle. Aspoň v numizmatických kruzích. Byla tady spousta lidí. Se všemi jste nemluvila. Ale nicméně: kdo podle vás to mohl udělat?“
„Na koho mám podezření?“
„Nechtěl jsem ta formulovat tak pregnantně. Ale když chcete, prosím.“
„Nevím.“
Kapitán Exner se zastavil a předstíraje patrně zamyšlení, třel si nos.
„To byl váš nápad, aby depot odpoledne hlídala děvčata?“
„Byl. Jsem si vědoma odpovědnosti…“
Mávl rukou. „Kdo je vybral a kdo určil, kdy bude která hlídat?“
„Nikdo. Rozdělily si služby samy mezi sebou. Pokud vím, losovaly. Tahaly sirky.“
„Takže náhodou vyšla služba na tu divnou a rozhodující chvíli na Svitákovou.“
„Pokud vím, ano.“
„Jak to – pokud víte?“
„Nemluvila jsem s nimi o tom. Ani předtím…“ Zdálo se, že na ni od řeky zavanul chlad. „Ani potom.“
„Měly tady nějaké chlapce?“
„Asi ne. Přijely před několika dny.“
„Vyloučit se to nedá.“
„Jistě ne.“
„Umřela,“ řekl potichu kapitán Exner, „a to je katastrofa. Jenže si myslím, že zloděj vraždit nechtěl.“
„To je jedno, nemyslíte?“
„Je. Pokud jde o smutek a neštěstí a smrt. Zloděj nevymyslí vraždu uprostřed návsi za bílého dne odpoledne. Vrah také ne. Je totiž možné, že by mohlo jít o vraždu. A vrah mohl sebrat depot jen tak. Šlo mu o ni, a ne o váš nenahraditelný poklad.“
Pokrčila rameny. „Kdybych aspoň trochu nevěřila…“ hlas se jí zachvěl, jako se zhoupne větev keře, když na ni usedne pták.
Mlčel.
„Promiňte,“ řekla a zhluboka nadechla, aby zahnala tu chvíli slabosti. „Děly se tu posledních čtrnáct dní některé záhadné věci, které mě zneklidňovaly. Nechci se na nic vymlouvat.“
„Ale,“ podivil se kapitán Exner. „Věcí? Smím vědět jaké?“ A pomalu se obrátil, aby nastoupili zpáteční cestu k pámelníku.
„Takové hlouposti s datem na poutači. Nic víc. Prostě někdo pořád opravuje na mozaikovém poutači, který jste jistě viděl pod akropolí hradiště, datum vyvraždění panujícího rodu. Byl vyvražděn…“
„Vím. Devět set devadesát šest.“
„Ne,“ řekla. „Devadesát pět!“Zastavila se a dala ruku na ústa. „Proboha! To už víte?“
„To už vím dávno,“ řekl lehkovážně. „Někde jsem to četl. Nebo mi to někdo říkal.“
„Bylo to devět set devadesát pět. A už několik dní kdosi neustále datum opravuje.“
„A čím to dělá? Na kamenné mozaice?“
„Lakem na nehty.“
„Ale,“ podivil se kapitán Exner.

74.
Lavička měla co dělat, aby vydržela.
Zčernalá borová prkna se prohýbala a občas tiše zaúpěla. Usadilo se na nich kolem dvou set třiceti kilogramů živé váhy, a ty se co chvíli – i když nijak čile – pohnuly. Lavička stála pár metrů od přístaviště pod kaštany, jejichž větve

tvořily střechu letního posezení restaurace Na soutoku. Široká pěšina na hrázi oddělovala přístav od restaurace a lavičku od stolků a židlí. Kdo na ní seděl, měl poetický výhled proti proudu řeky, jejíž břehy byly z obou stran zarostlé lužním lesem, viděl i kus po proudu k nedaleké zátočině – tam někde se za korunami stromů skrývala stará věž bývalého královského hradu u brodu přes řeku, věž, co pořád ještě a zbytečně hlídá město Brody. A dále bylo od lavičky pár metrů k soutoku Suriny s Labem, k lávce přívozu a k prvním květům leknínů, co prorůstaly zde u ústí klidný tok Suriny. Vedle dvou párů nohou mužů sedících na lavičce vypadala litrová láhev vína titěrně.
Sklenky v jejich rukou ještě titěrněji.
„Hle," pravil starší, „plavidlo."
Mínil tím vyhlídkovou loď Král Jiří, která se objevila v zátočině od Brodů.
Slova Bartoloměje Boučka nebyla jeho mladším kolegou komentována. Spisovatel vědeckopopulámích knih Tomáš Coufal měl jakési starosti, takže přibližování lodi, její přistávací manévr a čtyři výletníky, co vystoupili, sledoval se zájmem víc než nepatrným.
Loď se odpoutala a plula dál. Šroub vířil vodu a ta se pěnila a byla růžová.
Doktor Bartoloměj Bouček to zachmuřeně pozoroval. „Fenoly," pravil. „Tomášku, tohle už není řeka. Ale proud fenolů. Pstruzi, které jsme včera jedli, jimi páchnou, přestože," ukázal palcem na říčku, která se tu vlévala do hlavního toku země, „přestože byli patrně chyceni tím dobrým mužem převozníkem támhle. Stačí, že si pstruh loknul. Patrně zde mají vlastní studnu," pokračoval dál ve svých chmurných úvahách. „Nuže, tato sklenice byla vymyta vodou plnou fenolů. A víno, které pijeme a které se nám zdá být dobré – jestliže zrálo někde u silnice, dejme tomu na tom svahu u Pavlova, co pod ním vede silnice do Mikulova– je plné olova. Jsou-li mimozemské civilizace, pak s potěšením hledí na naši sebevraždu. A teď ještě k tomu," vzdychl Bartoloměj Bouček, „ta vražda včera…" Napil se.
Jeho průvodce a přítel jej v tom posledním následoval. Sehnul se, uchopil láhev, staré borové dřevo lavičky zavrzalo. Doléval sklenky. „V jednu mám být na letišti," řekl neuctivě a zcela mimo problém, kterým se zabýval jeho učitel. „To jsem zvědav, jestli to stihnu."
Někdo se opřel lokty o opěradlo lavičky a poněkud drze dal své předloktí a sepnuté ruce mezi ně. Blýsklo zlato na manžetových knoflíčcích a hodinkách a jejich řetězu. „Promiňte," řekl ten člověk a bylo zřejmé, že míní svou omluvu naprosto formálně, „nač čekáte, pánové?"
Obrátili se. Čistota jeho oblečení byla příliš dokonalá, takže první, co Tomáše Coufala napadlo, bylo: polejt tě červeným vínem, frajere. „Mladý muži," řekl doktor Bartoloměj Bouček pokojně, „mohl bych vám říci, že vám do toho nic není. Neznám vás a nepředstavil jste se. Podle toho, jak vypadáte, nepředpokládám, že byste byl přiopilý otrapa. Vzhledem k tomu, že čekáme, až nás vyslechne kriminálka, dále vzhledem k vašemu bezprostřednímu chování vůči nám, soudím, že patrně ta kriminálka jste. Takhle jsem si sice úředníka kriminálky nikdy nepředstavoval, ani jsem nikdy takového neviděl, ale jsem ochoten se s vaším chováním smířit, ledacos vám prominout, jestliže nebudete otálet s výslechem."
„Nebudu," slíbil kapitán Exner a představil se.
Tomáš Coufal začal vstávat.
„Jen klidně seďte, pane doktore," položil mu kapitán Exner ruku na rameno. „Seďte a rozhlížejte se dál po řece. Kam bysme chodili. Letiště v jednu stejně už nestihnete a tohle je docela příhodný místo." Podíval se po řece proti proudu, a protože tím směrem byl jihovýchod, hladina se zrcadlila a trochu oslňovala. Přimhouřil oči. „Takže vy jste šli včera po pravém břehu sem, k přívozu."
„Správně," řekl doktor Bouček. „Ze zeměpisného hlediska po pravém, z našeho po levém. Souhlasí."
„A pak jsme se nechali převézt," pokračoval doktor Coufal, „a pak…"
„Moment. Dovolíte otázku, pánové?"
„Zajisté, soudruhu kapitáne," souhlasil Bartoloměj Bouček a spokojeně se napil. „Zajisté."
„Motiv vašeho výletu."
Doktor Bouček se zamyslel a podíval se tázavě na svého žáka a společníka. „Motiv…" uvažoval. „Co myslíš, Tomášku, jaký jsme měli motiv?"
„Chtěli jsme si odpočinout po namáhavé besedě."
Doktor Bouček zavrtěl hlavou. „Ba ne. Námaha by mě nepřiměla k nesmyslnému a zhoubnému počínání. Tři kilometry pěšky po pěšině, kterou je sotva vidět, okrajem lužního lesa plného komárů, kdepak, to nebyla touha po odpočinku," zavrtěl doktor Bouček hlavou. „Rozhodně ne."
„A bylo dost horko," uvažoval doktor Coufal pomalu. „Skoro mám dojem, že slunce pálilo víc než dnes."
„Přesně tak," souhlasil doktor Bouček. „Měli jsme zde v restauraci jen lehkou stravu, toho fenolem páchnoucího pstruha. Pstruh byl dost slaný. To je v naprostém pořádku," zdůraznil doktor Bouček. „Ryba má být slaná, i když je kořeněná fenolem. Takže jsme pochopitelně měli žízeň. A trochu jsme pili už na besedě…" odmlčel se.
„Tak kolik lahvinek?" zeptal se Michal Exner. „Ale upřímně."
„Dvě tři," připustil Tomáš Coufal.
„Tři," řekl Bartoloměj Bouček s naprostou určitostí. „Tři zde a jednu v nejbližším přístavu proti proudu. Je tam bouda a v ní jakýsi dobrý muž čepuje. Takže čtyři. Dohromady. Pak tři kilometry chůze, to znamená – šli jsme dost rychle, a proto jsme museli zhluboka dýchat – že značná část alkoholu se eliminovala. Chcete to vysvětlit podrobněji? Dalo by se to koneckonců spočítat přesně na promile…"
„Ne, nebude potřeba, pane doktore."
„Chci tím říct, že jsme došli k přívozu téměř střízliví. Téměř."
Michal Exner na to neřekl nic. Dokonce se zdálo, že přemýšlí. A díval se někam proti proudu řeky, kde se chystala výletní loď zmizet v zátočině za prostorem lužního lesa.
„Nechali jsme se normálně převézt…" chtěl pokračovat ve vyprávění Tomáš Coufal, ale Exner ho zarazil otázkou: „Kolik

myslíte, že dnes stojí takový denár z desátého století?“
Překvapeně se na něho podívali.
„Takový, co měla ta dívka v ruce. Co ho svírala v dlani.“
„Asi dost,“ mínil doktor Coufal. „Ovšem nejsme odborníci…“
„Kolem tisícovky,“ řekl doktor Bouček. „Možná víc. Jde o to, jak je dotyčná mince vzácná. Jistě i víc, možná i mnohem víc.“
„Přesně,“ souhlasil kapitán Exner. „Uvažuju totiž o jednom problému.“
„Seznamte nás s ním,“ vyzval ho otcovsky lékař a spisovatel Bouček. „Rádi vám ho pomůžeme řešit.“
„Jde o takovou zvláštní stísněnost v časových údajích,“ svěřoval se kapitán Exner. „Mezi dobou, kdy se přišlo na zmizení depotu a dívky, která jej v tu dobu hlídala, a mezi vaším hlášením o nálezu postižené uplynulo pár minut. A vy jako lékař zřejmě můžete znova potvrdit, že mezi dobou, kdy jste postiženou našli, a dobou, kdy zemřela, uplynula rovněž velice krátká doba.“
Bartoloměj Bouček vážně přikývl. „Přesně tak. Odvážil bych se rovněž říci, že minuty.“
„A teď si představte,“ pokračoval kapitán Exner, „že se dva muži, z nichž jeden je svým věkem vhodný jako milenec nebo přítel sedmnáctileté dívky, s onou dívkou domluví. Vyzve ji, aby odcizila poklad, dá si s ní schůzku na předem určeném místě, dejme tomu u keřů pámelníku. Když se dívka dostaví, převezme od ní mince a za pomoci svého staršího přítele…“
Doktor Coufal poněkud zbledl. „Zapomínáte, prosím, že jsem právník.“
„Já taky,“ pravil suše Exner. „Vyprávěl jsem příběh, jehož pravděpodobnost nemůžete popřít.“
„Pravděpodobnost příběhu jistě ne,“ a doktor Bouček se podíval na své mohutné ruce. A vzdychl: „Tuším, Tomášku, že nastane čas důkazů a ověřování. Brzy, jak se mi zdá, toto příjemné místo neopustíme. To letiště, soudím, nestihneš ani zítra.“

75.
Jsou na světě tací, co jim klika sama padá do ruky.
Lidé, pro něž Štěstěna dělá jak zběsilá.
Nelze než konstatovat, že mezi takové patřili nadstrážmistři Šibink s Hašákem.
Jedouce po prašné cestě plné výmolů od pámelníků k Libínu, mlčky rozvažovali o svém osudu. Šibink navíc o pohodě hada v kufru. Na okraji vsi zastavili u poutače, co hlásal slávu významu slovanského hradiště z konce devátého a z desátého století. Aniž vystoupili, četli trpělivě text, poněkud překvapeni nad významem místa, o jehož bezpečnost pečují. Viděli červeným lakem provedenou opravu data.
Podívali se na sebe, Hašák se podrbal ve vousech. „Cvok?“ zeptal se neadresně.
„Kdo? Doktorka Janovská?“
Hašák ukázal palcem na tabuli. „Pachatel.“
Šibink pokyvoval hlavou. „Je to vlastně soustavné poškozování veřejného majetku.“ Usilovně přemýšlel, protože lovil v paměti přibližný text příslušného zákona. Nevzpomněl si. Takže mudroval: „Vlastně to poškozený není. Ani zničený. Je to jen divný. Takovej člověk, co to dělá, musí mít zřejmě nějaký motiv. Vždyť je to vlastně fuk,“ prohlásil zcela rozumně, „jestli se tenkrát povraždili devadesát pět nebo šest. Prokristapána, málem to bude tisíc let! Ježíš, to je doba!“
„Je,“ souhlasil Hašák. Nastartoval. „Jdem hledat černýho strejce. Tuhle blbost ať si vyřeší soudruzi z Prahy.“
Nadstrážmistra Šibinka sice lákalo řešit spíš tuhle blbost než hledat úplně cizího, krajem se potulujícího neznámého starého pána, ale mlčel.
Projeli Libínem, poptali se v hospodě. Pan vedoucí měl kupodivu dojem, že takového člověka přejít viděl. Možná víckrát. Šibink se ještě zastavil naproti v prodejně textilu a galanterního zboží.
Tři zástěry a dva svetříky za výkladem tam byly snad od nepaměti. Aspoň si jinou úpravu výlohy nedovedl představit. Ledaže tam občas dala paní vedoucí příslušný plakátek ke státním výročím.
Seděla za pultem. Když se obrátil, aby viděl na náves stejným úhlem jako ona, zjistil, že aranžmá zboží ve výkladě je uděláno velice obratně. Výhled sedícího za pultem na ulici byl dokonalý.
Paní vedoucí, pracující důchodkyně, pochopila, že nadstrážmistr nevstoupil do obchodu, aby nakoupil hedvábíčko na štupování. „Jo,“ řekla místo pozdravu a nasadila si brýle, protože si zrovna četla v knížce. „Jéje. To seš ty, Karlíku,“ pravila pokrytecky, jako by ho právě nyní poznala. „Copak bys rád věděl?“
„Něco ano, paní Vomáčková. Ledacos vidíte, když se tak koukáte na ulici…“ pravil nejistě, neboť se cítil zaskočen. Otázky by měl klást on.
„Ale co tě vede, chlapče. Někdy nepohlídnu ven, jak je den dlouhej. To víš, starý ženský nebejvaj zvědavý. A tady je práce, chlapče…“
„Neviděla jste náhodou, že kolem krámu párkrát přešel v posledních dnech starý pán? Cizí starý pán. V černém nebo ve velmi tmavém obleku.“
„Tady přejde lidí,“ pravila paní Vomáčková téměř melancholicky. „Moc. Ale viděla. Starý pán. Měl bílou košili. Starodávnou kravatu. Košile byla taky starší, protože ještě měla měkký límec, rozumíš? Oblek dost obnošenej. Skoro jako by si ho bral jen na štrapáci.“ Zarazila se. „Počkej. Znáš pana doktora Sultána?“
„Trošku,“ připustil nadstrážmistr Šibink.
„Tak vidíš. Takhle chodí oblečenej pan doktor Sultán. Nosí vestu a kapsy má vytahaný od klíčů. A stejný věk. Jenže pan doktor Sultán nenosí brýle. A tenhle jo. S černou obroučkou. A chodí trochu nakloněnej dopředu. To pan doktor Sultán ne. Ten se pořád nese pěkně zpříma. Asi proto,“ dodala prostě, „že je menší. Malý lidi se natahujou.“
„Moment, paní Vomáčková,“ zarazil ji nadstrážmistr Šibink. „Říkala jste, jestli jsem se nepřeslechl, že ten pán tady

chodil. To jako sem tam?“
„Ale prosím tě, Karlíčku,“ paní Vomáčková zavrtěla hlavou, snad nad tím, jak může četník pomalu chápat. „Ne, sem tam! Samozřejmě ne. Ale přece jen na tom bylo něco zvláštního. Vždycky tam. (‚Tam‘, ukázala paní vedoucí směrem k mostu přes řeku.) Jako na Lány nebo Osov.“
„A zpátky?“
„Nikdy. Nebo jsem si nevšimla. Ale já myslím,“ dodala přemítavě, „že chodil spíš na Lány. Je tam hezčí cesta.“
„Ale do Osova je blíž,“ pravil Šibink, kterého úvahy paní Vomáčkové poněkud zmátly. „A vůbec, proč by chodil zrovna tam?“
„Protože lázeňští hosté z Brodů,“ poučila ho paní vedoucí, „chodí většinou do Lán. Je tam lepší cesta, jak říkám. Podle vody a ve stínu. To dělá srdcařům dobře. Ty ho hledáš, chlapče, viď? Cizího člověka si lidi všimnou. Chudák holka,“ vzdychla upřímně paní Vomáčková. „Taková hezká holka. A víš, co na něm bylo divnýho?“
„Ne,“ nadstrážmistr se vytrhl jako ze sna. „Na kom?“
„Na tom pánovi, co si o něm povídáme.“
„Ne.“
„Někdy se tamhle schoval za lípy a pozoroval, co se děje na výzkumu. Jako by se před někým schovával. A to pak šel zadem, kolem zahrady. Zrovna jako dnes.“
„Kdy?!?“
„Dnes. Ráno. Po ránu. Na hodiny jsem se nepodívala. Vždyť je tady ani nemám. To já už za ta léta poznám, kdy mám zavřít. Jestli tady máte auto,“ dodala, „tak ho v Lánech na nádraží stihnete. Vlak do Brodů může jet přes Lány tak za půl hodiny.“
Ani se nezeptal, jak tenhle časový údaj může paní Vomáčková vědět, a vyběhl z krámu.
Utíkal k vozu. „Jeď!“
Hašák mlčky nastartoval a rozjel se. Na křižovatce za mostem velel Šibink: „Vlevo!“
Hašák poslechl bez zbytečného uvažování.
Projeli vesnicí a jeli podél řeky, která zde ještě tekla přirozeným korytem, plným meandrů a olší a vrb na březích, takového toku, co je příjemný vodníkům, dojeli do další vesnice, kde Šibink velel vpravo, a za stromořadím, které se vinulo spolu se silnicí mezi poli, uviděli věž kostela v Lánech, obce, kde kdysi stála, pak pustla a nakonec se už před Bílou horou rozpadla, tvrz slavného hejtmana Jana Papka z Lán, co byl tchánem neméně slavného hejtmana Jana Jiskry z Brandýsa.
Hned za prvními domky Lán přetínala silnici trať.
Šibink velel zastavit.
Vlevo začínalo nástupiště malé zastávky. Bylo vysypané pískem, stály tam ve stínu červené lavičky. Za větvemi lip se skrýval domek, který zde byl nádražní budovou. Na něm nápis: POKLADNA a před ním kolo s ruční klikou na stahování závor.
Pár lidí čekalo na vlak.
„Tady nemůžu stát,“ poznamenal Hašák klidně. „Před závorama.“
Šibink možná nemohl promluvit, jak se mu stáhlo hrdlo.
Ona pověstná klika, co o ní byla řeč na začátku, jim totiž právě padala do ruky.
Po nástupišti se procházel starý pán v černých šatech, měl bílou košili, kravatu a vestu a brýle s černými obroučkami.
„A hele,“ pravil Hašák nevzrušeně. „Tak já kousek couvnu tamhle k chalupě.“
Byl možná víc zvyklý na dary nebes než nadstrážmistr Šibink, takže se mu ruce nerozklepaly.

76.
Kapitán Exner pozoroval své vlastní sepnuté ruce a mohlo se zdát, že dokonce přemýšlí. Pánové Bouček a Coufal zvolna, ale vytrvale popíjeli víno.
Nahoře proti proudu se objevil nákladní člun a hrnul se k nim jak bachratá nestvůra.
„Je pěkný den,“ poznamenal doktor Bouček. Snad ho mlčení tížilo.
„Je,“ souhlasil kapitán Exner. „Včera to taky ušlo. Poslyšte, pane doktore,“ pootočil hlavu ke spisovateli Coufalovi, „snažte si vzpomenout na jeden dojem.“
„A který, prosím?“
„Měl jste dojem, že ta dívka odpočívá, opaluje se, anebo že je divně pohozena. Že jaksi podivně leží.“
„Nejdřív to a pak ono.“
„Asi jsem se špatně zeptal,“ přiznal kapitán Exner. „Myslíte si, že byla položena pečlivě?“
Doktor Coufal chvíli uvažoval. „Řekl bych, že dost pečlivě. Ale ne tak, aby to vypadalo úplně přirozeně. Vy jste ještě neviděl fotografie?“ zeptal se drze.
„Ne,“ zavrtěl hlavou kapitán Exner. „Všechno nejde tak rychle jako zavraždit, ukrást depot za desítky tisíc a zmizet během několika minut.“ Vzdychl. „To je osud.“ Narovnal se. „Vyhledá vás poručík Beránek. Snadno ho poznáte. Výrazný piknik. Sepíše to s vámi.“
„Znova?“ podivil se doktor Coufal. „Soudruhu kapitáne…“
„Zatím, pánové,“ pravil Michal Exner, „jste vypovídali, jak jste postiženou našli. Teď budete vyprávět o tom, kdy a jak jste sem přijeli, s kým jste se setkali, trošičku podrobněji o vašich cestách lesem a přes řeku…“ pootočil se, neboť přijíždělo jakési auto, poznal je a bylo nezajímavé, ale ve dveřích restaurace zahlédl zcela světlovlasou a zcela baculatou paní vedoucí. Protože se na něho dívala, kývl slušně hlavou na pozdrav, usmál se, jak se má, a ona neváhala učiniti totéž, vesele, sebevědomě a profesionálně, neboť tento host se jí zdál slibný. „…a zpátky,“ pokračoval roztržitě kapitán

Exner, „a tak dále. Na shledanou, pánové," pravil a vykročil k těm schůdkům a k nadějně otevřeným dveřím.

77.
Nadstrážmistři kráčeli přímo k němu.
Zdálo se, že je zamyšlen, takže je nezpozoroval hned. A když se tak stalo, prohlížel si je se zájmem, dokonce větším, než má průměrný občan o dva příslušníky Veřejné bezpečnosti na nástupišti nádraží. Hleděl s hlavou trochu nachýlenou dopředu, a když se zastavili před ním, rozzářily se mu hnědé oči docela spokojeně. Jako osamělému člověku, jemuž se znenadání dostalo příjemné společnosti.
„Promiňte, prosím," pravil nadstrážmistr Šibink a snažil se být spíš mírně rozverný než služebně upjatý. „Váš občanský průkaz. Kdybyste byl tak laskav."
Starý pán zavrtěl hlavou. „Zklamu vás, mládenče," řekl s nespornou účastí, jako by mu opravdu bylo líto, že tímto nedostatkem způsobí mladému muži nepříjemnost. „Zapomněl jsem ho. Beru si většinou jen kousek papíru a tužku," ochotně sáhl do kapsy a ukázal. „A pětikorunu na vlak. Dovolte, abych se představil. Jmenuji se Malík. Ondřej Malík." A napřáhl ruku.
Toto přátelské gesto nebylo opětováno a přijato. Služba je služba.
Pan Malík se podíval na svou náhle osamělou ruku a spustil ji váhavě podél boku.
„Zaměstnání?"
„Jsem profesorem na jedné provinční univerzitě, pánové. Mým oborem je literární věda, literární komparatistika, ačkoliv jsem původně klasický filolog. V Brodech jsem na léčení."
„Chodíváte často přes Libín?"
„Téměř denně."
Nadstrážmistři se podívali na sebe a v očích si vzájemně četli: tohle
bude vořech, řítíme se do průšvihu.
Profesor Malík možná pochopil jejich rozpaky. „Stalo se snad něco, pánové? Čeho jsem mohl být svědkem? Nevzpomínám si."
„Šel jste Libínem včera odpoledne?"
„Zajisté, chlapci."
„Pak vás musím požádat, pane profesore," a Šibink si dal záležet na uctivě důrazném tónu, „abyste jel s námi. Kromě toho bych vás rád upozornil, že je vaší povinností nosit s sebou občanský průkaz…"
„Jenže," přerušil ho profesor Malík, „už jsem si koupil lístek na vlak. Stál tři koruny." Sáhl do kapsy a ukázal ho.
„To si budete muset vyřídit s kapitánem Exnerem, pane profesore."
Profesor Ondřej Malík se krátce zamyslel a potřásl hlavou. „Exner… Říkáte kapitán? Voják? Nebo námořník? Neznám."

78.
Dělilo ho od ní pět dřevěných schodů. Její úsměv byl stále zářivý.
Udělal krok na ten první schod.
„Promiňte, pane, ale je obsazeno." Účast v jejím hlase byla hluboká stejně jako její modré oči.
Muži, co milují takové ženy, jako třeba Max Švabinský, by byli bez sebe. Začali by se potácet a chytat vratkého zábradlíčka. Ledabyle by zaprodávali své duše.
„Ale vždyť," a kapitán Exner si stoupl na špičky, aby jako lépe viděl okny do letního lokálu, „tam není ani noha."
„Zadáno pro hosty campingu. Jestli máte nějaké přání," ukázala na vedlejší dřevěné schody, co vedly k okénku do výčepu, „tam, prosím."
Takové schody kdysi bývaly k pokladně v cirkusové maringotce. Pět schodů nahoru, plošinka, pět schodů dolů.
Ačkoli vlastně byl host campingu, neviděli se včera a zatím neměl chuť se k tomu hlásit.
Sklopil oči jakoby v mírných rozpacích. „Ano, jistě. Ale mohla byste mi splnit aspoň drobné přání?"
„Nevím," pravila laskavě. „Možná, když poprosíte.
Sepnul ruce, darebák, a zvedl k ní oči a naklonil hlavu na stranu. „Velice prosím, madam…"
Vážně přikývla. Ačkoliv byla zvyklá na pády ke svým nohám, vždycky ji ten další znova potěšil.
Byla čilá.
Než obešel dva stoly a vylezl k výčepu, čekala u okénka: „Něco lepšího? Whisky? Martell, gruziňák?"
„Minerálku, jestli smím prosit."
„Bohužel nemáme. Kolu, tonik, džus…"
Podrbal se rozpačitě za uchem. „To ne… Spíš něco z toho prvního. Co takhle whisky se sodou?"
„Ovšem." Sáhla do regálu pro správnou sklenici. „S ledem?"
„Bez."
Vytáhla z lednice láhev sodovky.
„Kdybych směl prosit, víc tý bublinkatý vody. Ano, asi tak. Ne! Pro whisky už nesahejte!" Drze se natáhl až k nálevnímu pultu a uchopil sklenici. „Když není minerálka, aspoň tohle. Dík."
Ztvrdly jí rysy.
Položil na pult padesátník. „Nepředstavil jsem se. Kapitán Exner." Sáhl do kapsičky u košile a vytáhl průkaz.
„Kriminálka. Na dnešek jsem tady spal. V chatičce. Ledacos se tady stalo, vy máte přehled o lidech, o věcech, o životě. Co kdybychom prohodili pár slov, než přijdou hosté na oběd?"
„Nic nevím a…"
„Tady není příhodné místo."

Ukázala palcem. „Za rohem jsou dveře.“
Držel si sklenici a seběhl ze schodů. Za rohem byly další schůdky k provozním místnostem. Chvíli se na nich zastavil. Vpravo začínal les, hned za budovou a mezi stromy parkovalo několik vozů. Asi personálu. Tudy také vedla cesta do Brodů. Úzká lesní cesta s asfaltovým kobercem, který končil právě tady, u těch schůdků. Za jeho zády byly záchodky a camping. Cesta pokračovala obloukem kolem kaštanů a stolků pod nimi. U domku převozníka se otáčela proti proudu řeky Suriny k Libínu. Malé parkoviště bylo u keřů, které rostly mezi cestou a zahradou převozníka.
Zahlédl, jak od Libína kráčí nadporučík Vlček s poručíkem Beránkem. Viděli ho. Ukázal na stoly a naznačil, aby na něho počkali. Otevřela dveře a mlčky ukázala, kde je kancelář.
V stoupil do té nudličky a podlaha mu zavrzala pod nohama.

79.
Země se pootočila o pár stupňů, okna pracovny doktora Soudka v Bylavsi se ocitla ve stínu, průvan začal chladit a doktor Václav Slánský vyzul boty, rozvalil se v proutěném křesílku, nohy položil na gauč.
„Co takhle před obědem frťana?“ zeptal se doktor Soudek, a to naprosto formálně, neboť, než dořekl větu, už podával přes psací stůl štamprle.
Vědecký tajemník začuchal. „Martell?“
„Přesně.“
„Na co?“
„Na nic.“
Napili se a teprve nyní doktor Slánský vzdychl.
„Nejedu,“ pravil vedoucí výzkumu v Bylavsi, vynikající odborník na neolit, tedy první zemědělce. „Nejedu do Libína ani za nic. V komisi nejsem. Tak co?“
„Pan doktor Sultán je v nemocnici, takže se vůbec nebudete muset rozčilovat.“
„Stejně se budu,“ řekl doktor Soudek umíněně. „Kolegyně Janovská je poctivá a důkladná badatelka, ale její duchovní podřízenost…“
„Ale,“ přerušil ho Václav Slánský káravě. „A jsme zas tam, kde jsme byli.“
„Omlouvám se, pane kolego. Tak pokračujte dál.“
Vědecký tajemník natáhl ruku s prázdnou odlivkou, jistě ne z chtivosti po alkoholu, ale pro okamžik krátkého rozjímání.
„No…“ pravil moudře a znova se odmlčel. „No,“ opakoval po chvíli, „jestli mám být upřímný, ocitli jsme se v situaci…“
„Jistě. Jako už mnohokrát. Pověst archeologické obce je ohrožena. To znám. A tím, že se nenávidím s kapitánem, dělám to ještě horší.“
„Ale to jsem nemyslel. I když,“ připustil doktor Slánský, „se možná mnozí v ústavu domnívají, že tomu tak je.“
„Ředitel například.“
Doktor Slánský pochmurně přikývl. „Ale kdybyste byl tak laskav, vzácný kolego, a chvíli mě nechal mluvit. Pronést pár souvislejších vět. Abych objasnil, proč jsem přijel.“
„To vím. To vím, pane kolego. Do komise pro Libín nepůjdu. S krádežemi a vraždami nechci mít nic společného. Každý máme svou profesi. Jedni pátrají, jiní pracují a bádají.“
„Ježišmarjá!“ vykřikl Slánský zoufale. „Nechte mě domluvit!“
Doktor Sbudek se zachmuřil. Opřel se za svým psacím stolem do opěradla křesla, položil nohy na stůl a sklonil bradu na prsa. Zavřel oči. „Nespím. Je o mně obecně známo, že mám špatný spaní. Poslouchám.“
„Z Bylavsi je do Libína nedaleko.“
„Stejně jako z Prahy. Poslouchám.“
„Je zde dost místa a komfort jako v hotelu.“
„Kde? Poslouchám.“
„Tady,“ rozevřel doktor Slánský ruce dlaněmi nahoru. „V těchto objektech.“
„Poslouchám.“
„Pan doktor Radimský z muzea, kolega Melíšek, Reinerovi a já. A vy. Docela dobře se tady můžeme večer poradit, pak se vyspat a spolu s vámi odjet do Libína.“
„O čem?“
„Co?“
„O čem se poradit?“
„Jakým způsobem postupovat při hodnocení objektu a depotu.“
„Poslouchám.“
„To je všechno.“
„Dobrá,“ pravil doktor Soudek, aniž otevřel oči. „Dobrá, milý kolego. Vědecký tajemník, zdá se, může všechno. Udělat z mého výzkumu hotel a doupě spiklenců.“
„Ježíš! Jakejch spiklenců? Ředitel ústavu soudí, že situace je delikátní.“
„To je,“ souhlasil Soudek. „A pročpak kolega ředitel nepřijede taky?“
„Není v komisi.“
„Když je situace delikátní?“
„Ale milý pane doktore. Kolego,“ řekl doktor Slánský a podíval se na svého bývalého učitele docela smutně a s rameny pokleslými. „Není na nás, abychom…“
Doktor Soudek otevřel oči a rázně vstal. „Dobrá. Jdu na plac. Vědecký tajemník může se mnou. A pak jedu do Hor. Bez vás, kolego. Taky můžu mít někdy soukromí.“

80.
Zavřela dveře a opřela se o ně. Složila ruce pod poprsím. Jinému by se dělaly mžitky před očima. „Tak se ptejte, soudruhu kapitáne. Ale zrovna teď je doba, kdy mám moc práce.“
Bylo mu trapné sednout si v tom kamrlíku, na jedinou židli, tak se aspoň opřel zadkem o stůl. „To je osud.“ Díval se na špičky svých bot. Byly už poněkud zaprášené. Jak nocí a jitrem a dnem chodil sem tam po prašných cestách i dosud vlhkou trávou.
„Všechno je osud,“ pravila odevzdaně.
Překvapeně k ní vzhlédl.
„Jenže já nic nevím. Ke mně akorát přišli telefonovat.“
„Ale ty dva pány, ty dva velké pány si přece pamatujete? Byli u vás už předtím, ne?“
„To byli. V poledne. A pak jeli nahoru lodí.“
„Při tom provozu tady si všimnete všeho,“ zaradoval se pokrytecky.
„A vy byste si jich nevšiml?“
„Ale jistě,“ odpověděl ledabyle. „A takhle něčeho jiného? Například staršího pána v černém obleku?“
„Těch chodí. Lázenští hosté. Páni jsou většinou starší a v tmavých oblecích.“
Obrátil se k ní zády. Oknem viděl na tu úzkou silnici k Brodům, na malé parkoviště mezi stromy. „Pár metrů od téhle hospody zabili dívku,“ řekl. „Rychle a riskantně. Ten, kdo ji zabil, mířil z Libína k řece, k těm pámelníkům, a pak nemohl jinam než pokračovat sem. Kolem vás do Brodů.“
„Anebo lodí,“ řekla a možná že to ani nemyslela posměšně.
„Ovšem. Nebo se nechat převézt do lužního lesa, jít ty dva tři kilometry proti proudu a pak teprve použít vlastního vozu nebo vlaku. Anebo se taky mohl dát po regulaci zpátky do Libína. K mostu a tak dále. Ale nejrychlejší je cesta kolem téhle hospody, tady po té cestě do Brodů a na státní silnici.“
„Nevím.“
Od Brodů přijížděl vůz Veřejné bezpečnosti. Míhal se mezi stromy. Kapitán Exner se odvrátil od okna a řekl suše: „Od pátku: stalo se tady něco od pátku, co by se nějak vymykalo běžným příhodám, které zde zažíváte třeba s opilci?“
„Nic.“
„Nenamáháte se přemýšlet ani trochu.“
Mlčela a snad opravdu uvažovala. „Nevím. Moc se nerozhlížím. Zvlášť v sobotu a v neděli ne. V campu spí většinou zahraniční turisté. Ti dva velcí pánové, to je jistě dost mimořádná věc…“
„Váš manžel… nezmiňoval se o ničem? Personál?“
„Manžel je většinou v kuchyni a nevystrčí nos. Snad abyste se zeptal personálu sám.“
„A vůbec,“ usmál se, „kde jste vlastně byla včera vy a váš manžel kolem páté hodiny?“
„Já tady. Samozřejmě. Manžel…“ zarazila se.
Úsměv kapitána Exnera byl plný porozumění.
„Manžel byl pro maso. Na jatkách.“
„V Brodech?“
„Ne, tam jatka nejsou. V Kolíně. Má tam známé.“
Úsměv kapitána Exnera byl ještě příjemnější. „Vrátil se?“
„Asi o půl šesté.“
„Kudy jel?“
„To byste se ho musel zeptat.“
„Bezpochyby to udělám. Kudy jezdí obvykle?“
„Přes Osov,“ zarazila se a pomalu dodala: „A Libín a sem…“
„Kolem hradiště?“
„Jakého hradiště?“
„Míním ty cedule z mozaiky za vesnicí a vozovou cestou od nich k řece.“
„Asi ano,“ řekla nejistě a spustila ruce podél boků. „Ale to je nesmysl, soudruhu kapitáne.“
„Nezdá se mi,“ řekl téměř uctivě.
„Možná že jel včera jinudy…“
„Ale to je přece hloupost, ne? A vaše ochota byla sice uctivá, ale poněkud formální. Knihu hostí si samozřejmě zkontrolujeme.“
„Je naprosto v pořádku, až…“
„Copak?“ zeptal se rychle. „Až na co?“
„Ale hloupost. Taková hloupost.“
„Hloupost je bezcenná jen pro hlupáka,“ pravil s nedbalou moudrostí kapitán Exner. „O jakou hloupost běží zde?“
„Ze soboty na neděli jsme měli rezervovanou dvoulůžkovou chatku. Na jakousi Helgu Čtvrtečkovou. Já jsem tu objednávku brala. Ta Čtvrtečková se tady objevila, ale nespala zde. Místo ní přijeli dva páni ve fiatu mirafiori. Jeden z nich se k té rezervaci přihlásil, a že ta paní nebo slečna nepřijede. Zůstali spát oni.“
„Kdy přijeli?“
„Kolem poledne.“
„Jména.“
„Jsou v knize hostí, a ta leží za vámi.“
Nalistoval sobotu.

Na předtištěné straně bylo v rubrice jména napsáno tužkou Čtvrtečková 2. A na téže řádce a na řádce pod ní dvě jména: Arnošt Maizl, Boleslav Johan. „To jsou radosti," řekl kapitán Exner tiše.

81.
Byl téměř čas oběda.
Prominentní hosté letní restaurace se trousili do lokálu za záclonky a k bílým ubrusům.
Páni spisovatelé dosud seděli na lavičce a sledovali řeku, na níž se proti proudu vynořovala ze zátočiny výletní loď.
Nadporučík Vlček s poručíkem Beránkem byli pár metrů od nich u stolu pod krajním kaštanem. Beránek listoval svým černým blokem a Vlček zíral na záda těch dvou na lavičce.
Doktorka Janovská si opřela kolo o kaštan a chodila po pěšině mezi restaurací a břehem. Podobalo se to nervóznímu bloumání z nudy, jaké pozorují návštěvníci zoologických zahrad u zvěře v klecích.
Hašák se Šibinkem seděli u stolku pod okny kuchyně s pánem, kterého měli najít.
Nadstrážmistři vstali, neboť na rohu restaurace se objevil kapitán Exner.
„…údajně," hlásil mu Šibink, „profesor na provinční univerzitě. Občanský průkaz nemá."
Doktor Ondřej Malík zůstal pokorně sedět a kapitánu Exnerovi se zdálo, že ho pozoruje zcela pobaveně.
Rozhodně ten starý pán byl velice zvědavý.
„Máme ověřit totožnost?" zeptal se Šibink.
„Zatím ne," usmál se Exner. „Zatím se s panem profesorem projdu. Jestli bude mít chuť si se mnou povídat."
„Chuť mám," pravil Ondřej Malík. „Chuť mám. Ale…" vytáhl z kapsy u vesty stříbrné hodinky s víčkem, „bude čas oběda. Do Brodů daleko. Lázeňský řád je přísný… pane… pane…"
„Exner. Kapitán."
„Hm," zamyslel se profesor Malík. „V České Skalici býval hotel Exner. Máte s ním snad něco společného?"
Michal Exner se letmo usmál. „Snad jen to jméno, ne, pane profesore? Půjdeme?"
„Víte co?" profesor ukázal na loď, která právě přistávala. „Co bysme chodili. Pojedeme. Za dvacet minut jsme po proudu v Brodech."
Vstal a vykročil.
Kapitánu Exnerovi nezbylo než ho následovat. V šiml si ještě Beránka, jak na něho kývá prstem. A vstoupil na houpající se lodní můstek.

82.
Opřeli se o zábradlí na zádi.
Z břehu na ně zírala jak doktorka Janovská, tak Vlček s Beránkem. Beránek znova mával, aby se Exner vrátil. Pak nakonec vstal a šel k můstku, jenže už bylo pozdě.
Loď byla odpoutána a šroub rozvířil růžovou vodu.
„Tak copak jste mi chtěl, mladý muži?"
„Jsem v rozpacích," přiznal Exner.
„Hleďme. Nevypadáte na to."
„Snad. Z které provinční univerzity?"
Profesor Malík jmenoval moravskou církevní metropoli.
„Obor?"
„Literární komparatistika."
„A co právě teď srovnáváte?"
„Legendy."
„Které?"
„Ty od Kosmy."
„Jenže," pravil kapitán Exner, „kdopak vám poví, co bylo opravdu napsáno od Kosmy. Vezměte si třeba takového Kristiána. Ten spor se vleče desítky let."
„A jaký je váš názor, pane kolego?"
„Jsem pouhý diletant," pravil skromně kapitán Exner. „Mám jen pár přátel mezi archeology. Psal před Kosmou, to už snad nikdo nepopírá."
„Jsou takové hlasy."
„No," odbyl je Exner mávnutím ruky a díval se, jak břeh se zvolna vzdaluje, takže i ti dva na lavičce vypadali najednou subtilně. „To už je snad dnes jen staromilství. Spíš: kdo to byl Kristián, pane profesore?"
„Radim. Arcibiskup Radim."
Exner zavrtěl hlavou. „A co Radla? Výmluvný Radla, bratr…"
„Radla je Radim. Četl jste mou práci…"
„Ne, pane profesore," přerušil ho Exner. „Nečetl. Ale jednou se do toho pustím. Teď mám spíš jiné starosti."
„Opravdu?"
„Ovšem."
„Vy jste vážně kriminalista?"
„Vážně."
„Máte asi starosti s tou vraždou. Tamhle na břehu."
„A kdo vám o tom vyprávěl?"
„Při snídani v lázeňském domě. Lidé, pacienti, soudí, že se krajem potuluje sexuální vrah, a dámy nevyšly na obvyklé

dopolední procházky. Ačkoliv většina z nich…“
„Většina z nich?“ pobídl Exner profesora Malíka.
„Je, soudím, pane kolego, mimo nebezpečí jakéhokoliv sexuálního násilí. Někdo mě viděl.“
„Vraždit?“
„Ne. Jít Libínem včera vpodvečer.“
„Uhodl jste.“
„Tak se ptejte.“
„Kudy jste šel?“
„Tady po tom břehu k restauraci. Kde jsem vypil kávu a pokračoval do Libína.“
„Po které cestě?“
„Pokud vím, vede tam od restaurace pouze jedna. Podívejte,“ ukázal profesor Malík na teď už vzdálené a vzdalující se stromořadí. „A pak uhne u jakýchsi keřů vlevo, k akropoli hradiště.“
„Dá se ovšem jít podle řeky na druhý konec vsi, k mostu.“
„Tam jsem nechodil nikdy.“
„A teď čas. V kolik jste šel z Brodů?“
Profesor Malík zavrtěl hlavou. „S časovými údaji to bude horší, pane kolego. Nemohl jsem vyrazit hned po obědě, protože jsem měl koupel. Chodívám většinou do Lán. Totiž většinou! Když mohu jít hned po obědě. Jinak, jak mi to vyjde. Myslím, že jsem z Brodů vyšel po třetí. To kafe jsem pil asi čtvrt hodiny, možná déle. Odplouvala výletní loď z přístavu, po řece pluly dvě nákladní lodi, nějací mladí lidé se strkali na břehu, až jedna dívka spadla do vody. Žertovali ovšem, nic vážného. Bylo nač se dívat. Mohl jsem odcházet kolem páté. Vlak z Libína jezdí za sedm minut šest. Věděl jsem, že mám spoustu času.“
„Šel jste to pěšky?“
„Ještě ne.“
„Pětatřicet minut pohodlné chůze.“
„Tedy,“ opakoval si zamyšleně Exner, „po páté od soutoku. Před půl šestou u Libína.“
„Tak nějak.“
Kapitán Exner se díval na vzdalující se restauraci. Začínala mizet za ohybem řeky.
Najednou byl konec civilizace. Na obou stranách řeky koupal v proudu toku kořeny a větve starý lužní les.
„Znáte doktorku Janovskou?“
„Ne. Ale slyšel jsem o ní.“
„Doktora Sultána?“
„Velmi dobře. Můj starý přítel. Je prý v nemocnici. Říkali mi to ti dva vaši chlapci, co mě přivezli.“ Pokýval uznale hlavou. „Našli mě rychle. Budu ho muset navštívit. Mimochodem, byl jsem bezděčným svědkem toho, co se dělo na libínské návsi po krádeži pokladu. Bylo mi Sultána líto.“
„Srdeční slabost ze silného pohnutí mysli.“
Profesor Malík se na Exnera podíval horem přes brýle. Chytře a důvěřivě. „Mnohokrát jsme si pohnuli myslí, a nikdy z toho neměl srdeční slabost.“
„Stáří, pane profesore. Doktor Sultán není nejmladší.“
„Blábolíte, pane, pane… kapitáne. Ukradli depot a zabili to děvče.“
„Blábolím,“ souhlasil Exner. „Ukradli a zabili. Kolik jich bylo?“
„Kdoví. Myslíte, že by to dokázal jeden člověk? Těžko. Povězte mi, co se kolegovi Sultánovi stalo, a já vám na oplátku…“
„Nestalo se mu dohromady opravdu chválabohu nic. Opravdu jen srdeční slabost. Tak s čím se mi svěříte?“
„Zapomněl jste se zeptat,“ a profesor Malík se začal usmívat zcela klukovsky, „zapomněl jste se totiž zeptat…“
„Nač?“ kapitán Exner ze sebe dělal chudomyslného dost úspěšně.
„Kolik bylo denárů. Byl jsem se na ten poklad podívat.“
„Ale. Tak kolik?“
„Tři tisíce a možná víc,“ pravil profesor Malík a dodal jako mimochodem suše: „A já jsem potkal zloděje a vraha.“

83.
Telefon v kanceláři restaurace Na soutoku zvonil nekonečně dlouho, než k němu přiběhla paní, která v kuchyni myla nádobí. Zvedla sluchátko, řekla: „Restaurace Na soutoku,“ a poslouchala.
Dveře z kamrlíku byly otevřené. Stejně tak dveře do kuchyně, kde se u výdejního pultu činil pan vedoucí.
„Počkejte…“ dala sluchátko na stůl, mrkla do kuchyně, nikdo se nedíval, zavřela dveře a nahlédla do výčepu.
Paní vedoucí se hrnula z lokálu s rukama plnýma špinavého nádobí. Paní na ni kývla a mrkla. „Telefon. Nějakej pán,“ řekla tajemně a zmizela v kuchyni.
„Ano,“ pravila paní vedoucí do mikrofonu. „To jsem já. Byl tady. Nevím, jestli se vrátí. Ale jeho páni kolegové sedí na zahradě. Přejete si s nimi mluvit? Ne. Vyřídit? Nevím, jestli se vrátí. Předat jim, kdyby odjížděli. Ano, to mohu udělat. Já si to poznamenám. Co prosím? Ano…“ sebrala pohozené noviny a tužku. Psala a pomalu diktovala sama sobě: „Kapitánu Exnerovi, dvojtečka. Jestli chcete něco zažít, přijďte dnes večer ke mně. Večer, opakuji, večer, podtrhnout ten večer, ne v noci, víte, že mám špatné spaní. Ano. Napsala jsem si to. Ovšem. Vyřídím nebo předám. Kdo volá? Že na tom nezáleží. Ano,“ a položila sluchátko.

84.

„Literární komparatistika," řekl kapitán Exner, „je zajímavá věda. Netušil jsem ovšem, že se z literárních komparatistů, možná z někoho, možná někdy, stávají detektivové."
„Jste ještě mlád," řekl povzbudivě doktor Malík. „Tak koho jsem potkal, viďte?"
„Jistě," souhlasil kapitán Exner, jako by říkal: poslouchat pana profesora se musí. „Co se dá dělat."
Profesor Ondřej Malík spokojeně přimhouřil oči. Pohladil zábradlí rukama, jejichž dlaně byly široké, se silnými pevnými prsty a málo stařecky svraštělé. Poznamenal: „V mládí jsem vesloval, mladý muži. My jsme ještě sportovali pro radost. Teď je to nádeničina pro rekordy."
„Ovšem," řekl Exner zdvořile.
„Vy se mnou nesouhlasíte?"
„Mě to nezajímá," pravil Exner se zoufalou upřímností. „Nejen teď, ale vůbec. Nikdy."
„Malík vzal na okamžik jeho ruku do své. Prohlédl hřbet i dlaň. „Intelektuál," prohlásil suše. „Jako doktor Kadlec."
„Kdo?"
„Kolega na univerzitě," mávl rukou profesor Malík. „Třasořitka. V životě i ve vědě."
„Loď, pane profesore," zaúpěl kapitán Exner. „Pluje kvapem do svého přístavu. Zločinec mi prchá a stopy za ním vysychají a stávají se mátožnými. Má v pytlíku nebo v aktovce dva tři tisíce denárů. Za jeden denár se v desátém století dalo v Praze žít, jak píše ten semitský kupec Jakub, měsíc. Teď je za to bohatství."
„Ano," řekl laskavě Ondřej Malík. „Rozdíl mezi komparatistikou a detektivováním je právě v různých proporcích časové tísně. A v časových vzdálenostech od okamžiků činů. Včera: v restauraci to bylo jako jindy. Nevzpomínám si na nic mimořádného. Zvláštní bylo, že převozníkův pejsek se nepotuloval po cestě a neštěkal. Obyčejně to dělá. Pramice byla prázdná. Kousek proti proudu Suriny, za místem, kde začínají lekníny, se kdosi šplouchal u vody. Snad se tam myl. Na úseku mezi převozníkem a místem, kde se cesta otáčí doleva, jsem nikoho na břehu neviděl. Netvrdím, že tam nikdo nebyl. Nemusel jsem si všimnout a jsou tam keře. Cesta je mizerná. Proti mně jeli na kolech kluci. Tři kluci, deset dvanáct let. Honili se. Od keřů pámelníků je asi sto padesát metrů ke starému náhonu, nebo co to je. Rostou na něm lípy. Odtud je už dobře vidět hradiště a okraj obce. Nějaký cyklista jel přede mnou, ale byl už skoro ve vesnici, A proti mně jelo auto, takže jsem musel ustoupit stranou."
„Jaké auto," přerušil ho Exner. „Kdybyste ho mohl popsat."
„Škodovka. Stovka. Zelená. Trochu sešlá. Seděli v něm chlapec a děvče. Velice mladí. A v plavkách. Ačkoliv řídil, držel ji kolem ramen. Chvíli jsem se za nimi díval."
„Jeli přímo k restauraci?"
„To nevím. Díval jsem se jen chvíli."
„Mohu se vás zeptat, pane profesore, proč jste se vůbec za nimi díval?"
„To je prostinké. Zdálo se mi, že ta dívka byla velice hezká. A měla dlouhé, předlouhé tmavé vlasy."
„Ten cyklista?"
„Toho jsem už neviděl. Stejně byl daleko. Dále jsem potkal dva mladé lidi. Vedli se za ruce. Moc jsem si je neprohlížel. Tak kolem dvaceti let. A když jsem se chystal před Libínem jít na druhou stranu cesty, projel kolem mě trabant kombi. Šedý. Přesně s tím samým jezdí moje dcera."
„Kdo ho řídil?"
„Nevím. Abyste tomu rozuměl: Šel jsem po pravé straně cesty a chystal jsem se přejít na levou. Slyšel jsem ho. Jak víte, u obce je křižovatka, rovně vede cesta ze vsi na akropoli starého hradiště, mimochodem cesta starší než tisíc let, a na ni se napojuje cesta od soutoku."
„A vy jste přecházel k památníku."
„Ano."
„Vždyť jste kolem chodil často. Co vás na něm tak zaujalo?"
„Nevím. Vždycky tam rád postojím a zamyslím se," řekl staromódně poeticky profesor Malík. „Ten trabant přejel a já jsem šel k památníku, takže jsem si řidiče všiml bezděčně. Nebo počkejte," zarazil se. „Možná řidičky. Byl to prostě nějaký menší člověk. Ale sám. Nebo jestli jel někdo s ním, to jsem si nevšiml."
„Tedy šedý trabant…" opakoval kapitán Exner zamyšleně. „Kombi…"
Profesor Malík přečetl perfektně jeho myšlenky. „Těch jezdí," řekl.
Kapitán Exner špulil ústa a třel si nos. „Nechtěl bych být vaším žákem," povídal a bylo vidět, že myslí na něco docela jiného. Ani na Ondřeje Malíka, ani na krásy lužního lesa a na tok řeky, jejíž levý břeh právě sledoval.
Kolem nich se sunul dozadu další přístav. Exner ukázal na jeho houpající se ponton. „Tady loď nestaví?"
„Na zamávání."
„Promiňte, pane profesore."
Exner se rozběhl ke schůdkům, jež vedly vzhůru do kabiny kapitána a kormidelníka, což byla v tomto případě jediná osoba.
Profesor viděl jen konec jeho vzorně vyžehlených kalhot a lesknoucí se boty.
Loď zabočila ke břehu a začala se prudce otáčet. Naklonila se, šroub vířil vodu, vlny se rozstříkly, pokojná a nudná výletní šalupa se naklonila jako jachta. Až její staré pláty zavrzaly.
Cestující se udiveně rozhlíželi.
Kapitán Exner pomalu sestoupil ze schůdků a kráčel k Malíkovi. „Máte nějak naspěch, pane kolego," řekl Malík potutelně. „Tak náhle a najednou."
Loď opisovala kruh a lodník byl připraven k přistání.
„Něco mě napadlo," řekl kapitán Exner upřímně. „Takže vás opustím. Ale uvidíme se. Docela určitě. Vyhledám vás. Dřív než já vás zřejmě vyhledá můj spolupracovník. Trochu pedant. Sepíše to s vámi."

„Rád poznám toho pedanta. A na shledanou, pane kapitáne," zavolal Ondřej Malík, až se několik lidí otočilo a překvapeně na Exnera zírali.
Loď lehce ťukla do pontonu.
„Dík," pravil Exner lodníkovi a vyskočil na prkennou plošinu. Zamával kapitánovi, ten vážně salutoval, lodník, přidržuje se sloupku kabiny, házel lano zpátky do lodi a na zádi stál profesor Ondřej malík, mával kapitánu Exnerovi a ten měl zřetelný dojem, že se v té chvíli člen učeného sboru provinční univerzity proměňuje ve starého a potměšilého čerta.
Vyběhl po houpající se lávce na břeh.

85.
Stál tam. Byl to jeden z vozů, co parkovaly za restaurací mezi stromy lesa.
Kapitán Exner se na něj díval, mnul ret o ret.
Trabant kombi. Šedý a obyčejný trabant, pošmourný, umouněný, se zaprášenými okny.
Takových jsou stovky. Není je skoro vidět. Myšky šedivky. Podíval se na hodiny. Z přístavu až sem šel a klusal skoro půl hodiny. Byl udýchaný, na zádech měl propocenou košili. Bylo to nepříjemné.
Obešel vysokou trávu a plevel, který ho od vozu dělil. Okénko u sedadla řidiče bylo pootevřené. Nahlédl dovnitř.
Běžný nepořádek. Nějaká aktovka, kus hadru, bednička, patrně s nářadím.
„Soudruhu kapitáne…"
Poznal ji po hlase. Stála v otevřeném okně kancelářského kamrlíku. Paní vedoucí.
„Viděla jsem vás, jak se vracíte z procházky."
„Tohle je vaše auto?"
„Ne."
„Patří někomu z personálu?"
„Kdepak. To sem někdo postavil včera večer."
„Večer?"
„Všimla jsem si ho večer. Má zdejší číslo. Je někoho z okolí. Možná že se mu něco porouchalo."
„Možná," souhlasil kapitán Exner a jakoby bezděčně vzal za kliku. Vůz byl otevřený.
Nechal ruku tam, kde byla. Neotevřel. Klíček v zapalování nebyl.
„Něco jste si přála?" zeptal se.
„Telefonovali vám podivný vzkaz."
„Podivný? A mně?"
„Napsala jsem si to." Sáhla pro noviny a četla: „Pro doktora Exnera… Nevěděla jsem, že jste lékař."
„Ne lékař," usmál se a pořád měl ruku na klice vozu. Bál se, že kdyby ji pustil, dveře se otevřou. „Ale obojího práva."
„Obojího?"
„Juris utrisque."
„Jo, JUDr. Rozumím. Tak tady je ten vzkaz, pane doktore." A přečetla ho. „Není podepsán. Já jsem se toho pána chtěla zeptat, kdo vlastně je, ale…"
„On vám řekl, že to stejně poznám."
„Máte pravdu. Je to auto zavřené?"
Vzdychl. „Není, paní vedoucí. To mě trošku mate. Vás ne?"
Zarazila se, Stvořila úsměv. „Ne. Mně vlastně po tom nic není," řekla, neboť pochopila, že se setkala s hulvátem.
Zavřela okno a bylo slyšet, jak práskla dveřmi od kanceláře.
Rozhlédl se.
Sem tam se někdo potuloval, ale nejblíž u záchodků.
Šel zkusit zadní sklápěcí dveře. Opatrně vzal za kliku a pootočil. Šlo to. Jednoduše a hladce.
Na gumovém černém koberci bylo trochu hlíny, zrníčka písku. Jak už to bývá. Přikrývka nesloužila jistě velice dávno na přikrývání, ale jako podložka, když se leze pod vůz, a na takové jiné hrubší práce. Válela se, odhozená stranou, od zadního sedadla přes jakousi bedýnku až k zadním dveřím.
Opatrně a dvěma prsty ji nadzvedl. Nic. Trochu hlíny a písku. Mastná skvrna od oleje a nějaký plíšek. Malý a kulatý černý plíšek.
Natáhl se pro něj.
Ten plíšek byl těžší, než by se zdálo. Vešel by se na nehet mužského palce. Jeho okraje byly nerovné. Na obou stranách plíšku vyčníval pravidelný kruh umístěný nepřesně. Mimo střed. Uprostřed kruhu byla na obou stranách nějaká nezřetelná kresba a nerovnosti kresbě podobné obklopovaly kruh na obou stranách zvenčí.
Otřel plíšek mezi prsty.
Denár.
To, co se mu jevilo jako nezřetelné hrbolky kolem vnitřního okruhu, byl nápis.
Odborníkovi by se sevřelo srdce. Neboť ražba byla téměř dokonalá a písmena byla takto seřazena: HIC DENRIV S EST EPIS.

86.
Je to poněkud tristní, avšak nezměnitelné. Pár tisíciletí civilizace s tím nic neudělalo. Jsou-li lidé smutní nebo v poněkud stresových situacích, začínají být poživačnější. Prostě: aby zahnali nebo přehlušili bol duše, skýtají větší požitky tělu.
Doktorka Janovská obědvala pstruha, pánové Bouček a Coufal pikantní hovězí guláš s chlebem, poručík Beránek, který neměl k osobnímu smutku žádnou příčinu, měl na talíři pstruhy dva. Nadporučík Vlček chroupal mírně přismahnuté

karbanátky s bramborovým salátem a Michalu Exnerovi, když to všechno viděl, se zakroutil žaludek.
Stolky byly malé, paní doktorka seděla sama.
Přisedl tedy k ní.
„Jestli máš hlad," poznamenal od vedlejšího stolu Beránek, „tak si musíš pro jídlo dojít. Tady ti ho, kapitáne, nikdo nepřinese."
„Co pstruh?"
„Ujde."
„Pan doktor Bouček dopoledne tvrdil, že páchne fenolem."
„Nic necejtím."
Exner pokýval hlavou a jeho obličej vyjádřil dost zřetelně: ty bys taky zbaštil všechno…
Vstal a šel se podívat na jídlo zblízka.
Poručík Beránek mu na vidličce nabídl. Exner opatrně přičichl a pak zvolna převracel sousto v ústech. „Hm… Heleď, docela to ujde…" odvrátil se trochu a řekl polohlasně: „Tady za hospodou stojí trabant kombi. Je otevřený. Zajistit, naložit, odvézt." Napřímil se a přikývl. „Dám si to asi taky," řekl.
Vylezl po několika schůdkách k okénku. Nahlédl přes výčep do kuchyně. Na polní podmínky, ve kterých zde personál pracoval, zdálo se mu, že čistota a organizace ujde. Stoupl si na špičky, aby viděl na pracovní stůl.
Koutkem oka zahlédl Vlčka, jak dlouhými kroky kráčí za restauraci. Cestou zvedl od stolu nadstrážmistry Hašáka a Šibinka, kteří už dávno poobědvali a bylo na nich vidět, že jsou celí žhaví do nových akcí.
„Přání?" zeptala se paní vedoucí. Byla opět jako z růže květ.
Vzdychl. „Něco bych sněd," prohlásil neurčitě. „Ale tamhle pan doktor Bouček tvrdí, že vaši pstruzi jsou cítit fenolem."
„Pan doktor jistě žertuje." Netušila, o jakého doktora Boučka zase jde.
„Je to lékař," vrtěl Exner hlavou, jako že to je na pováženou. „Ale ochutnal jsem kousek. Jenom takovou maličkost, kdybyste byla tak laskava… Někdo má rád pstruha s moučnou chrupkou. Já ne. A pak prosím, raději si počkám, než byste mi ho dali z těch, co máte připravené v troubě. A jestli smím poprosit: tak na másle. Můžu? On olej není špatný, samozřejmě…" Neznatelně se přikrčil. Držela totiž v ruce velký tác.
Ale udržela se. Snad byla ze staré živnostnické rodiny a vychována v duchu doby, kdy zákazník byl náš pán. „Jak si přejete, soudruhu kapitáne. Vy jste se vyučil kuchařem, smím-li se zeptat?"
„Nikoliv," pravil, skromně se usmívaje. „Jsem pouhý diletant." Opřel se bokem o dřevěnou stěnu domu vedle okénka a trpělivě čekal a pozoroval, jak mu toho pstruha dělají.
Potom si s jídlem sedl k paní doktorce Janovské.
U vedlejšího stolu poručík Beránek dopíjel pivo a utíral si ústa.
„Vaří se tady poměrně dobře," řekla. Měla mysl na jiné věci než na jídlo.
„Jak se daří panu doktorovi Sultánovi?"
„Chtěla bych se za ním odpoledne podívat."
„To uděláte dobře," mínil Exner otecky. „Bude mít jistě radost." Poručík Beránek vstával. Kývl na pány spisovatele. Vedl si je do své chatky v campingu. Šel pár kroků před nimi a zdál se být proti nim titěrný.
Exner ochutnal. „Pardon. Dojdu si ještě pro kousek citrónu a sůl."
Když se vrátil, dokončil pečlivě pokapávání. „To by šlo," poznamenal přemýšlivě. „Jenže teď mi to zase dost vystydne, než to sním. Měli by předehřívat talíře. Víte, paní doktorko, že tenhle dobrý zvyk zanikl už skoro všude?"
„Ne, to opravdu nevím," odpověděla a nepodařilo se jí udržet tón společenské konverzace.
A pak mlčeli, kapitán Exner se věnoval jídlu. Nedalo jí, aby ho nepozorovala. Musela uznat, že tak vykostit pstruha neviděla, odložit na okraj talíře celou kostru včetně žeber. „Měla bych jet domů a převléknout se."
„Vezmu vás autem."
„Raději bych sama. Jestli mě už nebudete potřebovat. K čemu taky," povzdechla.
„Měl bych takový jeden problém," mínil Exner. „Něco jsem našel tamhle za hospodou a nevím, co s tím. Třeba byste mi poradila."
„Ráda, jestli na to stačím."
Mlčky přikývl a nedal se v jídle rušit.
Teprve když odsunul talíř a upravil si židli, aby mu slunce nesvítilo do očí, sáhl do kapsičky u košile, položil na stůl služební průkaz a složený kapesník.
Otevřel ten kapesník jako desky. A položil jej opatrně na stůl před doktorku Janovskou. „Můžete si ten plíšek vzít do ruky. Patrně je to bezcenná věc."
Zbledla dřív, než vztáhla po denáru ruku.
„Nepotřebujete se trochu napít?" dolil vodu do její sklenice. „Jsme sice v chládku, ale přece jen je horký den."
„To je denár," řekla pomalu.
„Jistě," souhlasil. „Jsem rád, že jsem se nezmýlil. V tomhle kraji se jich zřejmě válejí tisíce. Porůznu."
„Kde jste ho našel?"
„Jak jsem řekl: tady za hospodou. Nelžu."
„Na zemi? Jen tak?"
„Spíš na podlaze, v jednom autě."
„Jen ten jeden?"
„Nemůžete vědět, že zrovna tenhle denár patří do ukradeného depotu."
Zarazila se. „Denáry se jen tak nepovalují na podlahách aut."
„To jsem si myslel taky."

Vzal jí peníz z ruky a opatrně jej opět zabalil do kapesníku. „Víte co? Pojďte se na ten vůz podívat.“

87.
Nadstrážmistr Šibink držel stráž poctivě. Seděl na pařezu a střežený objekt v podstatě sledoval. Měl ho totiž rovnou před nosem. Hašák se elegantně opíral o dřevěnou stěnu restaurace a rozmlouval s paní vedoucí, která opět stála v okně. Zřejmě ji vyslýchal. Neboť střežený objekt nesledoval vůbec. Zpozoroval Exnera, srovnal čepici a zamířil rázně k němu. „Soudruhu kapitáne…“
„Copak?“ přerušil ho Exner. A zvedl oči nahoru k paní vedoucí.
„Jako že nic,“ pravil nadstrážmistr drze nesloužebně. „Všechno dobrý.“
„Vidím. Pokračujte, soudruhu nadstrážmistře,“ ukázal Exner k oknu. Obrátil se na doktorku Janovskou. „Tenhle trabant.“
Za autem čouhala hlava a ramena nadstrážmistra Šibinka.
„Ovšem,“ řekla nejistě. „Viděla jsem takové auto. Pane… soudruhu kapitáne, ale takových aut jezdí spousta. Nemohu vám s určitostí říci, že jsem někdy viděla zrovna tohle.“
„Prohlédněte si ho. Třeba vás něco napadne. Všechny vozy nejsou stejný. Někdo má na zrcátku panáčka, někdo nálepku na zadním skle, někdo nahou slečnu nad přístrojovou deskou…“
Šla se raději podívat. Když tenhle kapitán začínal žvanit, cítila, jak se jí odkrvuje obličej.
Obcházela auto. Nadstrážmistr Šibink galantně poodstoupil. Sáhla po klice, aby se podívala dovnitř. „Nesahat, prosím,“ napomenul ji.
„Ale klidně,“ povzbudil ji kapitán Exner. „Jen se podívejte důkladně dovnitř.“
Nezdálo se, že by ji tam něco zaujalo. Vzhlédla k Exnerovi a zavrtěla hlavou.
Nadstrážmistři si zaparkovali služební volhu hned vedle a z otevřených okének zněla veselá hudba. Hašák bezděčně podupával špičkou boty.
Všimla si toho a svraštila obočí. „Pojedu se převléknout,“ rozhodla. Od campu se ozvalo halasné zvolání: „Hej, pane kapitáne!“ Kráčeli k nim pánové doktoři Bouček s Coufalem. Poručík Beránek následoval tentokrát je.
„Díky vám,“ pokračoval doktor Bouček a blížil se pomalu, ale vytrvale na svých obrovských nohou, „jsme v rejži.“
„V jaký, pane doktore?“
„V matlavý,“ pokračoval doktor Bouček s rozverností nepříliš úměrnou jeho vzdělání a společenskému postavení. „Jsme tady zapikolovaný, jsme v bahně, nemůžeme pryč.“
„Je to tak,“ přikyvoval doktor Tomáš Coufal. Nejen proto, že hovořil jeho učitel. Bylo jaksi zřetelné, že té chvíle by souhlasil patrně se vším. „Nemůžeme se hnout. Teď jsem měl být na letišti,“ zavrtěl hlavou, jako by se sám divil té neuvěřitelné skutečnosti, že tam ještě není. „Nestihnu to,“ dodal pochmurně. A pak polohlasně utrousil jednu ze svých jistě mnohých myšlenek: „Vždyť mě ty slepice čekají…“
„Jaký slepice?“ zajímal se Beránek. „Na letišti? V Ruzyni?“
Coufal trhl hlavou, jako by se probral ze sna. Mávl rukou. „Počkají.“
Poručík Beránek se podíval na Exnera téměř vyčítavě. Jako kdyby jeho kapitán byl odpovědný za fyzický a duševní stav svědků. Pokrčil bezmocně rameny.
Doktorce Janovské se vytrácela barva z obličeje. Už zas.
„Musíte se, pánové, rozhodnout,“ řekl Exner rychle. „Buď zůstat do zítřka zde, kde vám koneckonců nic nechybí, nebo vás odvezeme do Prahy a pak se pan doktor Coufal příležitostně pro vůz vrátí.“
Pánové se podívali na sebe.
„Co myslíš, Tomášku?“ zeptal se Bartoloměj Bouček. „Má vlastně pravdu. Nic nám zde zatím nechybělo. A snad ani chybět nebude.“
„Zajisté,“ prohlásil Tomáš Coufal rozhodně. „Pro vůz se přece nebudu vracet!“
„A slepicím,“ dodal Exner, „se koneckonců dá zavolat.“
„Cože?“ zeptal se Coufal téměř výhrůžně.
Kapitán Exner mrkl na poručíka Beránka a ten pravil kulantně: „Tak jdeme, pánové. Co takhle svačinka? Bodla by. Já měl pstruha, vy toho guláše pomálu…“
„Jo, jo,“ pokyvoval hlavou doktor Bouček. „Má pravdu ten poručík.“
„Paní doktorko,“ řekl Exner, „nadstrážmistr Hašák vás odveze domů, počká na vás, až se převléknete a zaveze vás do Brodů za panem doktorem Sultánem. Kolo se vejde tady do kufru,“ a protože u toho kufru služební volhy stál, stiskl knoflík zámku, aby demonstroval, že je zavazadlový prostor dostatečný.
Nadstrážmistr Šibink vyrazil vpřed.
Pozdě.
Víko se zvedlo a prohřátý had kroutil hlavou a chystal se plazit do světa. Už se vinul přes zadní část kufru.
„Áááá,“ zařval Exner. „Fujtajxl! Kde se to tam vzalo!?!“
Doktor Bouček přistoupil blíž kupodivu velice čile. „Pardon, soudruhu kapitáne, žil jsem nějaký čas v tropech. Ale to je chřestýš,“ pravil téměř radostně. „Podívej, Tomášku! Chřestýš! A živej!“
Dorazil Šibink. Stáhl hada z okraje kufru a přibouchl víko. Vzhledem k jeho dosavadnímu chování si najednou počínal bystře a rozhodně.
„Fujtajxl,“ opakoval tiše Exner, který se začínal vzpamatovávat. „Kterej pacholek to tam hodil!?!“
Poručík Beránek se tiše usmíval. Neboť se nestávalo často, aby jeho kapitán ztrácel lesk.
Exner, který se právě chystal odplivnout si, uviděl onen tichý úsměv a slinu rychle spolkl.
Šibink stál v pozoru. Mohlo by se zdát, že čeká pochvalu za rázný a hrdinský čin.

„Proč jste nezavřeli kufr?“ zeptal se ho Exner. „Jednou vám tam místo chřestýše nalejou močůvku. Byl bych první, kdo by to udělal. Odvezete paní doktorku domů, ten had se do vozu proplazit nemůže, vezmete ji do Brodů a pak zajedete do Prahy do zoo. Obrátíte se na ředitele Velenínského. Je to můj známý. Ať s tím něco udělají. Jestli vás to uštkne cestou, vaše věc.“
„Soudruhu kapitáne…“ pípl nadstrážmistr Šibink.
„Copak? Bojíte se?“
„Ne. Ten had je můj.“
„Váš?“ Exner zašmátral po kapsách, které neměl. „Půjčte mi cigaretu.“
S krabičkou tvrdých spart přiskočil úslužně Hašák. Rozžehl zapalovač.
„Proč vozíte s sebou takový potvory?“
„Pěstuju je, soudruhu kapitáne.“
„Proč je vozíte s sebou ve služebním voze? To je jedno, že jsou kolem lidi,“ odsekl Exner Beránkovi, který mu dával očima znamení, že v okně kanceláře je všechen personál restaurace. „Tohle není žádné služební tajemství. Pěstujte si je, ale proč je vozíte ve služebním voze?“
„Ráno jsem si hada fotografoval na stromě. Teď jsou rána chladnější a je dobré světlo,“ otevřel dveře vozu, vytáhl z krabičky v přístrojové desce fotoaparát a ukázal ho Exnerovi na dotvrzení toho, co říká. „Mám totiž barevnej materiál…“
Kapitán Exner se obrátil na Janovskou: „Paní doktorko, nebudete se bát nastoupit do vozu plného jedovaných hadů?“
„Proč? Jistěže ne.“
„Tak jeďte,“ píchl Exner prstem do Šibinka. „Pak dejte hada domů a vraťte se pro kolo. Pánové,“ obrátil se k přítomným spisovatelům, „budou jistě tak laskavi a chvíli vám bicykl pohlídají.“ Zvedl dva prsty k Beránkovi: „A ty mně přivez auto. Pojedu do Prahy.“
„Sám?“ zeptal se Beránek. „Nikdo z řidičů už…“
„Sám,“ prohlásil kapitán Exner a sepjal ruce. „Sám. V tichým autě.“

88.
Lékárna byla starobylá a také ještě starobyle voněla. Na dřevěných regálech kolem stěn byly rozestavěny porcelánové dózy. Léta jistě prázdné.
Regály byly od zákazníků odděleny provazem, k mramorovému pultu byl přišroubován prosklený paraván se dvěma okénky. Výdej léků za hotové, Výdej léků na recept.
Lékárna byla ve staré části města a toho léta a odpoledne měla jen dva zákazníky.
Třetí zastavil auto přímo před vchodem, ačkoliv pár metrů proti směru jízdy byla zřetelná značka zakazující něco takového udělat.
Zákazník, co z vozu vystoupil, nevypadal choře, a zdálo se, že si ani nepřinesl recept. Vstoupil dovnitř, nad ním cinkl zvonek a ten mladý muž se zastavil, rozhlédl se s potěšením po zdech a regálech, nepřistoupil ani k jednomu ani ke druhému okénku, dal ruce za záda a prohlížel si bílé dózy. Trochu přitom pohyboval rty. Zřejmě luštil latinské nápisy.
Když zákazníci odešli, zeptala se ho paní magistra, co si přeje.
Zákazník se zamyslel a prohlížel si ji déle, než by učinil kterýkoliv jiný obyčejný zákazník, a způsobem, který by dámu zajisté urazil, ale problém byl v tom, že magistra byla mladá, pod bílým pláštěm bylo zřetelné, že je štíhlá, ale ne všude, měla opálené ruce a pod brýlemi na nose pár pih. Takže zákazník se měl na co dívat a zase naopak magistře se nezdálo, vzhledem k tomu, že zákazník byl čistě oblečen a slušně pozdravil, že se dívá drze.
Usmála se tedy, aby ukázala, že i zuby má v pořádku a že vlastně není důvod, proč by se měl zákazník ostýchat vyslovit své přání.
„Promiňte,“ řekl ten chlapík téměř nesměle, „v této lékárně pracuje pan magistr Maizl?“
„Pan vedoucí je ve skladu.“
Úsměv zmizel a šedé oči zledovatěly.
„Aha…“ řekl zákazník přemítavě.
„Nemá bohužel čas.“
„Aha,“ opakoval zákazník a se zájmem sledoval, jak se v jejích očích mění na blbečka.
Pokusil se ten vývoj zastavit: „Promiňte… A slečnu nebo paní Čtvrtečkovou neznáte?“
„To jsem já,“ řekla. „Co si přejete?“
„Popovídat si s vámi,“ řekl ten člověk prostě. A usmál se opět trochu ostýchavě, nebo se o to aspoň snažil.
Vyrušil je zákazník. Dostal heřmánek a šel. Pak jakási paní s receptem na mast.
Magistra obsluhovala hbitě, a když se pro tubu s mastí natahovala na regál, kam téměř nemohla dosáhnout, přistoupil ten zákazník dokonce blíž. Snad to bylo bezděčně, aby jí galantně pomohl. Jenže to nešlo, přes ten pult. Aspoň, jistěže bezděčně, zahlédl její nohy až k bílým patám nad směšnými dřeváky.
Nestačil uhnout pohledem, když se s tou mastí obrátila. Podávala mast, brala korunu za recept a měla červené uši a krk. Asi od námahy, jak sahala tak vysoko.
Dlouho zastrkovala zásuvku u pokladny a nebyla zrovna rychlá, když ukládala recept. Za babou s mastí cinkl zvonek nad dveřmi a magistra Čtvrtečková řekla: „Jak vidíte, nemám čas.“ Suše, ale ne stroze.
„To jste v celým tomhle krásným krámě úplně sama?“
„Kolega svačí.“
„Jen na pár slov,“ pravil zákazník prosebně. „Namouduši. Podívejte,“ ukázal na ulici. „Tohle auto je moje. Víte, že se tady nesmí ani zastavit.“

„Tak odjeďte," řekla roztomile.
„Kdybych měl platit osm stovek – počkám."
Zasmála se. Teď si myslela, že vyhrála.
A přišli dva zákazníci.
„František," zavolala dozadu, „kdybys mohl na chvíli…"
Omluvila se zákazníkům a šla k výkladu. Trochu vypjatá, krátké kroky, nohu před nohu, jako po laně. Počkala, až k ní dojde, zvedla oči.
Na ulici nebylo vidět, ve výkladě visel kartón s reklamou.
„Rád bych vás pozval na večeři…" začal. Odmlčel se chvíli, snad doufal, že odmítne. Když se tak nestalo, pokračoval: „Jenže to je trapný, dnes nemám čas. A nevím, jestli budu mít čas zítra. Mohu vás někam zavolat?"
„Proč byste to dělal? Jste drzý a nepředstavil jste se. Ostatně: hledal jste pana vedoucího."
„Musím si to trochu srovnat," pravil mladý muž a zdálo se, že je mírně zmaten. „Jistě. Nepředstavil jsem se. Jmenuji se Michal Exner. Doktor Exner. Drzý? Spíš pošetilý, nemyslíte? S panem vedoucím bych také rád mluvil."
„Pan vedoucí není ve skladě," řekla tvrdě. „Ztratil se už po obědě. Mohu jít s vámi vypít kávu. Počkejte chvíli." Šla něco pošeptat magistrovi Františkovi. Pak se šla převléknout a vrátila se v bílých vlajících šatech s výstřihem naprosto nekonečným.
Galantně jí otevřel dvířka. Děkoval bohu, že zrovna a náhodou se dostal k vozu novému a ještě dost čistému.
Vklouzla na sedadlo.
Nemohla si všimnout, že číslo toho auta začíná písmenem B.

89.
„Tak kam?" zeptal se.
„Jen docela kousek, druhá ulice doprava. Musím se vrátit, František je moc hodný, ale zbláznil by se, kdyby zůstal v krámě dlouho sám."
„Co ke Křižovníkům," navrhl. „Touhle hodinou by tam mělo být prázdno a dost čisto. Svezu vás pak zase zpátky."
„Třeba tam."
Zaparkoval u Klementina.
Teď musela vůz obejít a nebyla nevšímavá. Zastavila se před maskou chladiče a zamířila prst na číslo vozu.
Dělal, že má potíže se zámkem dveří. Jenže to ho nezachránilo.
„Pane Exner," řekla. „Pojďte sem."
Poslechl a kráčel téměř pokorně. Moc se mu to nedařilo.
„To byl podraz, pane."
„Trošku," souhlasil. „Docela maličko. Ví bůh a svatý Václav, nechtěl jsem vás obelhávat. Opravdu jsem hledal taky vás. Jenže mi najednou bylo příjemnější jít s vámi na kafe než…" zarazil se. „Víte co? Mám nápad."
„Ano?" zeptala se udiveně. „Opravdu? Nápad?"
„Půjdeme na kafe a já vám všechno vysvětlím a vy něco vysvětlíte mně."
„Slabomyslný nápad," řekla naprosto upřímně a vlastně se nemýlila. „Tedy ne pan vedoucí, ne doktor…"
„Ale ano," zaúpěl. „Ovšem nikoliv lékař."
„Mazanej právník," usoudila a změřila si ho. „Přišel jste vyslýchat?"
„Ano," přiznal pokorně.

90.
„Nikde teď neuklízejí," řekl Exner mrzutě a kapesníkem očistil lavici.
Usedla, podepřela se lokty o stůl, položila na něj svá opálená nahá předloktí, sepnula štíhlé a pevné prsty a řekla téměř spokojeně: „Tak vyslýchejte, pane… promiňte, soudruhu. Asi důstojníku, že?"
Objednal kávu a minerálku.
„Vy nemáte pana vedoucího příliš ráda, viďte, Helgo…" zarazil se. „Promiňte. Paní čtvrtečková. Nebo slečno?"
„Okamžik, pane," řekla. „Jestli dovolíte, tak bych si to všechno trochu uspořádala." Navyklým pohybem upravila na nose brýle.
„Takže," pravil odevzdaně, „ptejte se."
„Jde o pana vedoucího nebo o mě?"
„O oba."
Tiše hvízdla. „Ale… Anonym?"
„Ne. Anonymy nedělám. Vražda."
Zasmála se. „Prima. Podívejte," pravila chlácholivě a uhnula rukama, aby před ni mohl pan vrchní postavit šálek s kávou, „chtěla jsem si věci srovnat a vy to pořád bouráte. Přiznejte se. Nejste ani doktor, příslušník, auto jste odcizil, nebo jsem si špatně všimla."
„Tedy podle vás – jsem podvodník, paní – tedy – slečno magistro."
Přikývla skoro smutně. „Ale kafe tady není špatný…"
„Vy nemáte svého vedoucího příliš v lásce. Ani ne tak jako vedoucího, jako spíš jinak, že?"
Prudce k němu obrátila hlavu, až se jí krátké vlasy zachvěly. „A co je vám do toho?"
„Nic," připustil. „Jen jsem tak o tom uvažoval. Když jste měli zamluvenou chatku v restauraci Na soutoku a pak tam spal s někým jiným."
„To asi víte, co to bylo za dámu, když víte úplně všechno."

„Byl to jistý spisovatel. Trošku se společně opili. S tím spisovatelem jsem mluvil.“
„Jsem z toho jelen,“ prohlásila upřímně.
„Já zatím taky,“ přiznal kapitán Exner. „Ještě jednu sodu, pane vrchní.“
Dostal ji a vypil téměř naráz. „Přijela jste do Libína s panem Maizlem, ale neodjela jste s ním. Neodřekla jste objednaný nocleh, vypařila jste se prostě. Rád bych věděl proč.“
„To je právě to, po čem vám nic není.“
„Škoda,“ vzdychl.
„Cože?“
„Říkal jsem: škoda.“ Vzdychl ještě jednou. Sáhl do kapsičky u košile a už podruhé toho dne vytáhl jak služební průkaz, tak složený kapesník. „Podívejte,“ pravil a průkaz otevřel. „Porovnejte fotografii s mou podobou a čtěte.“
Poslechla. Porovnala a četla. „Namouduši. Jste kapitán a jmenujete se Michal Exner. JUDr. Vida. Ale s tou vraždou…“
Rozevřel kapesník. „S jakou vraždou?“
„Arnošt, totiž pan vedoucí, říkal ráno, že v Libíně někoho zabili a ukradli poklad.“ Sáhla po minci. Prastarým gestem ženské zvědavosti. „Co to je?“
„Denár. Prý desáté století. Ještě jsem si to nenechal ověřit. Ale nálezová situace desátému století odpovídá. V pátek se jich pár našlo v Libíně. Jak víte, v pondělí odpoledne je někdo ukradl a jaksi mimochodem přitom zadusil osmnáctiletou dívku. Minci z pokladu držela v dlani tak jako teď vy. V sobotu se byl na depot podívat váš vedoucí Arnošt Maizl, známý numizmatik. S ním jste jela vy. Protože jste měli objednaný nocleh na vaše jméno. V Libíně jste se vypařila. Chtěl jsem mluvit s panem magistrem a našel jsem vás.“ Zamnul si ruce pohybem semitského obchodníka. „Takže mám radost.“
Zamyšleně se dívala na denár. Obrátila ho. „Že jste mě našel?“
„Ale ne. Že jsem vás našel dřív než pana magistra.“
„Jela jsem tam s ním a vrátila jsem se sama. Parníkem od restaurace a pak z Brodů autobusem. V pondělí jsem byla v práci. Celý den.“
„Děkuju. Je mi něco do toho, proč jste odjela?“
„Není. Ale řeknu vám to. Je ženatý. Chodila jsem s ním. Dva roky. Už mi to vlezlo na mozek. On taky.“
„Aha,“ řekl suše. „Spor?“
„Ne. Rozhodnutí.“
„Sběratelé jsou pošetilí,“ uvažoval nahlas Exner. „Někteří víc, jiní méně. Asi jsou i chtiví, mohou mezi nimi být i hamouni.“
„Arnošt není sběratel.“
„Jak to? Všichni říkají, že je.“
„Má sbírku, kterou zdědil po svém otci. Dochází mezi numizmatiky a mají ho v úctě. Pro tu sbírku. A koneckonců tomu i rozumí. Ale není sběratel. Totiž, mince kupuje, vyměňuje, prodává, ale proto, že má sbírku a postavení v numizmatických kruzích. Zač asi koupil auto, co myslíte? Za co asi postavil chatu?“
„Ale to by ostatní numizmatici museli vědět, že sbírku prodává.“
„Snad má nějaké prostředníky nebo prostředníka. Snad to prodává přes Klenoty. Nevím.“
„Budete s ním dnes mluvit?“
„Nebudu.“
„Copak se už do lékárny nevrátí?“
„Ale jistě. Vrátí.“ Podívala se na hodinky. „Asi už brzy se vrátí, a já budu muset letět. Ale mluvit s ním nebudu.“
Zaplatil a ve voze, když kličkoval úzkými uličkami Starého Města, se zeptal: „Vrátí se a nebudete s ním mluvit?“
„Vůbec s ním nemluvím, pane kapitáne. Nebo se vám říká pane doktore?“
Zastavil před lékárnou: „A vám se říká: paní magistro, nebo Helgo?“
„Abyste neplatil pokutu.“
„Jsem ve službě a vyšetřuju. Můžu vám zavolat?“
„Do lékárny.“
„Domů ne?“
„Nemám telefon. A nebydlím v Praze.“
„Kde tedy?“
„Na nádraží.“
„Cože?!?“
„Na nádraží,“ řekla klidně. „V Čelákovicích. Tatínek je tam výpravčím.“

91.
Slunce viselo nad západním obzorem, jeho kotouč byl velký a začínal rudnout. Měl je za zády. Když se ocitl vůz, silnice a slunce ve vzájemně vhodné pozici, blýsklo mu do zpětného zrcátka.
Jel, kapitán Exner, známou silnicí, jež vede z Prahy do starobylého města Hory. Tiše a trochu falešně si pískal. Zdálo se, že je spokojen. Patrně proto, že měl čas zastavit se doma, v té své garsonce v šestém patře, udělat si večeři, osprchovat se, oholit a převléknout. Blížil se večer, nezbylo mu než k límci bledě modré košile s výložkami přivázat tmavomodrou kravatu. A vzít si kalhoty stejné barvy jako kravata, modré ponožky a černé boty, takže vypadal jak kapitán aerolinií, co jede do služby. Sako hodil na zadní sedadlo. Čepice a zlaté prýmky ovšem chyběly.
Jelo se mu dobře, provoz k večeru slábl.
Krajina byla známá, vesnice přívětivá, vítr vlahý a lesy na obzorech v šedém oparu, který věštil dobré počasí.

Za další terénní vlnou bylo vidět věže kostelů a stanovou střechu gotického dómu, neboť toto město bývalo před staletími přebohaté.
Pár kilometrů před ním odbočil na úzkou silnici lemovanou pokroucenými švestkami. Když tudy jel před časem poprvé, byla ještě okrová. Teď se černala asfaltem.
Znal ty dvě strašně nepřehledné zatáčky zařízнuté ve sprašové vlně před Bylavsí.
Přijel na náves, odbočil z hlavní cesty, projel návsí, a tam končila obec. Dřív tudy vedl do polí úvoz. Od doby, kdy se stal zdejší archeologický výzkum evropsky proslulým, položili asfaltový koberec i do toho úvozu. Vedl až k dřevěným domkům poněkud bizarně sestaveným, neboť doktor Soudek mezi nimi naplánoval halu, jídelnu a shromaždiště. Domky obklopoval natřený plot, vpravo od brány stály dva staré stromy, pod nimi boží muka a tam, jak kapitán Exner nostalgicky vzpomněl, našli před lety náhodou, když kopali příkop, hrob vojáka. Byl z 18. století. Podle knoflíků a zbytků uniformy. Kdoví kde se tady vzal a jaký klid zde jeho duše a tělo měly.
Nikdy nemají a mít nebudou.
Zabouchl dvířka vozu a přistoupil k vrátkům vedle brány. Nikde nebylo človíčka.
Ale za vzdálenějším domkem se vyřítili dva psí. Černý a šedý. Vlčáci. Ten šedý byl drobnější, ale zřejmě stejná bestie jako ten černý. Kapitán Exner se tiše rozesmál. Shýbl se a zvedl příhodný kamínek.
„Mindo," zavolal na černou bestii, ano, pouze člověk poněkud šílený mohl dát takové jméno tomuto tvoru se žlutýma očima. „Mindo," opakoval kapitán Exner, poprskal kamínek a hodil ho. Pes radostně zavyl a rozběhl se za kamenem.
Ten druhý se nedal oblafnout a stál a číhal.
Kapitán Exner vzal za kliku branky. Bylo otevřeno. Proč by také nebylo. Tito dva psi by uhlídali zlatý poklad státu.
Minda byla zpátky s kamínkem. Položila ho Exnerovi k nohám a snažila se mu olíznout nos.
Nezbylo mu než hod opakovat. „Antiochu," řekl k druhému psu, „už mě neznáš, blázne?"
Znal ho. Nebo se aspoň tak tvářil. Nechal se podrbat pod krkem a šel mu v patách.
Ze zasklené haly bylo slyšet hlučný hovor.
A najednou se ozval výkřik: „Kdo se odvažuje házet Mindě kamínky? Zakázal jsem kazit hlídací psy!"
Hlídací psi vesele poskakovali kolem kapitána Exnera.
Dveře haly se prudce otevřely a po dvou schůdkách spíš spadl, než vyběhl, drobný muž ježatých vlasů a vousů, které si holil a stříhal, jak to činívají námořní kapitáni. „Zakázal jsem…" Výraz jeho tváře byl zuřivý a nebezpečný.
Kapitán Exner pokrčil rameny. „Jinak by mě sežrali, pane doktore. Tak," pravil spokojeně a rozhlédl se po domcích, garážích, kůlnách, v nichž byly depozitáře, po podvečerní zvlněné krajině, zavadil pohledem o záhon, na němž kdysi bylo pokusné pole doktora Soudka a kde badatel zkoušel, jak se rychle zaplevelí, a poplácával přitom psy. „Tak jsem opět zde, pane doktore."
„Hle," řekl doktor Soudek, zvedl ruce k nebi v širokém gestu oranta a k témuž podvečernímu nebi upřel své modré oči: „Hle, bože, vymyslel sis na mě trest a jeho výkon jsi svěřil tomuto člověku. Je to tvá vůle a mně nezbývá než pokora."
Obrátil se do otevřených dveří haly a vykřikl: „Je s námа konec. Pane doktore Radimský, nic vás nezachrání, dosvědčím, že jste se přiznal."
„Copak, pane kolego? Co se děje?" Muže, kterého Exner viděl jít za prosklenou stěnou a který vyhlédl ze dveří, kapitán neznal. „K čemu jsem se přiznal?"
„K tý vraždě na Libíně," řekl doktor Soudek suše. „A tohle je četník, pane kolego. A přišel si pro vás. Kapitán doktor Exner," představoval, „dnes málem jako pilot na Jumbo jet, doktor Radimský z muzea, numizmatik povoláním, jeden z nejpodezřelejších. Toto, pane kolego," ukázal rukou do dveří, „je doupě podezřelých, vám už většinou známých zločinců. Račte vstoupit. Nejste příliš vítán, ale když už vás nesežrali mí zlí psi, nezbývá mi než se s vaší přítomností smířit."
I uvnitř haly byl strop pomalován stejně jako v pracovně doktora Soudka. Stěna pravá byla pokryta připnutými plány výzkumu, na stěně levé se skvěla tabule plná barevných připínáčků. Grafická pomůcka doktora Soudka pro orientaci ve fázích osídlení prvních zemědělců vypadala jako člověče nezlob se hrané osmi počítači.
A potom všude kolem dveře do všech stran.
Jsou jistě vyšetřovatelé, kteří – přijdou-li do společnosti více méně podezřelých – bývají uvítáni ostražitým tichem, ovzduším bdělé nedůvěry a rozpačitých úsměvů. Stávalo se to i kapitánu Exnerovi, avšak zdá se, že ne tak často, jak by vyžadovala vážnost jeho postavení a úkoly, jež mu bylo plnit.
V hale objektů archeologické expedice v Bylavsi ho pozdravilo radostné zvolání doktorky Kateřiny Reinerové: „Mezi námi sedí zrádce! Neboť jak jinak by se vyšetřující policista mohl dovědět o schůzce podezřelých spiklenců?"
„Jel jsem náhodou kolem," řekl kapitán Exner skromně. „A napadlo mě zastavit se. Vaše podezření je liché, paní doktorko. Dobrý večer."
„Lže," řekla klidně doktorka Reinerová a podala mu ruku. „Lžete, pane doktore." Obrátila se na svého muže: „Viki, lže nebo ne?" Doktor Reiner se vztyčil z křesla. Vytrénován trochu jógou a trochu kulturistikou, nebyl by zajisté pro nikoho slabým protivníkem. „Bezbrannou dívku," řekl kapitán Exner, podávaje mu ruku, připraven na rozdrcení své dlaně, „by mnohý z vás, vy, pane doktore, na prvním místě, zneškodnil snadno. Dobrý večer. Jenže," pokračoval, přistupuje k brýlatému štíhlému muži, odborníku na raně středověkou archeologii, k doktoru Melíškovi, „problém je v tom, že jsem si nějak v běhu života stačil trošku uvědomit, že temné příběhy," potřásl Melíškovi rukou, „se odehrávají v jiných rovinách ducha a nálady. Co vy na to, pane doktore?" zeptal se Václava Slánského. „To byl váš nápad svolat – jak bychom to řekli – libínskou komisi – o den dřív?"
Doktor Reiner zvedl prst. „Je to tady. Začíná výslech."
„Zajisté," odpověděl kapitán Exner. „Je to přesně tak. Ale ještě než vás budu jednoho po druhém odvádět do oddělené místnosti a uzavírat v dalších oddělených místnostech, abyste se nemohli domlouvat, a dál, jak správně řekla paní

doktorka Reinerová, kout pikle: není tomu tak dávno, co mě ve vzdálené cizině prezentoval zde pan doktor Soudek jako úspěšného archeologa a…“
„Zajisté,“ Soudek se obrátil na Radimského. „Pan kolega již vykopal květináč, v němž byla jedna byzantská mince, už si nevzpomínám která. Později, v promyšleně položené sondě, odkryl zbytky ruksaku a nějaké shnilé hadry.“
Exner přistoupil k Radimskému, poněkud strnulému nad uvítáním, jehož se od společnosti dostalo kapitánu kriminálky.
„Jestli dovolíte, pane doktore, na okamžik…“
„Ovšem. Kam s vámi mám jít?“
„Tady ke stolu.“
Exner odsunul šálek s kávou a dvě sklenice s červeným vínem. „Kdybyste byl tak laskav, pane doktore,“ poprosil Melíška, aby rozsvítil. Ten otočil vypínačem a rozblikaly se zářivky skryté pod bílým sklem na stropě. Exner počkal, až se světlo uklidnilo, sáhl do kapsy košile a velmi opatrně vytáhl služební průkaz (po pravdě řečeno, všichni, až na Radimského, byli překvapeni, že tu červenou knížečku vůbec má, Kateřina Reinerová dokonce strčila loktem do svého muže, aby ho na ten zázrak upozornila, a ten nedůvěřivě zavrtěl hlavou, kdyby vytáhl pistoli, snad by si mysleli, že je z bakelitu) a dále složený kapesník.
Rozevřel ten bílý, už trochu ušmudlaný šátek. Na plátně ležel drobný denár.
„Hleďme,“ poznamenal Václav Slánský, „libínský nález na světle božím?“
„Částečně, patrně, nevím. Já bych byl strašně rád, kdyby mi pan doktor Radimský řekl, co to je za minci. A kolik má tak cenu. Bratru. Stovka, tisícovka nehraje roli.“
„Ježíš,“ vzdychla doktorka Reinerová. „Von to snad opravdu našel…“
Doktor Radimský pobledl. „Smím ji vzít do ruky?“
„Zajisté,“ pravil Exner. „Možná že by se dala i trochu očistit.“
Ve chvíli, kdy uzřela mince světlo zářivek, odešel doktor Soudek do vedlejší místnosti. Průhledem otevřených dveří bylo vidět vodovody, kádinky, stoly podobné těm, co bývají v laboratořích. Teď se už vracel. Mlčky podal Radimskému lahvičku a kousek vaty.
„Já bych si sed,“ pravil Radimský a zapálil si cigaretu. Ruce se mu chvěly.
„Proč ne.“
„Už vím, co to je.“ Jeho rty byly pobledlé. „Kde jste to, proboha, sebral. Jen ten nápis…“ Navlhčil vatu a peníz čistil. Mince byla matově šedá.
Přítomní jej pozorovali, ale nepřistoupili blíž. Byli zvyklí na všelijaké nálezy.
„Rostete,“ poznamenal doktor Soudek. „Vaše diletantství je kvalitnější, objevy cennější.“
„Takhle lupa kdyby byla,“ požádal Radimský.
Doktor Soudek udiveně pohlédl na Exnera. „Tak pane kolego, podejte panu doktorovi lupu. Jo, vy ji nemáte?“ zavrtěl hlavou nad kapitánovou nedokonalostí. „Moment.“
Lupa byla rovněž v laboratoři.
Radimský dal brýle na čelo a zahleděl se na kotouček.
„Je to čitelný?“ zeptal se doktor Melíšek. „Je to čitelný, proboha?“ Měl nejhorší nervy.
„Je,“ řekl Radimský. „Čerstvá ražba. Zřejmě nebyl nikdy v oběhu.“
„A text?“ doktor Melíšek se natáhl, málem stál na špičkách.
Doktor Radimský odložil lupu a vzhlédl. „Kolik jich tam bylo?“
Exner pokrčil rameny. Rozhlédl se po přítomných. „To by vám spíš, pane doktore,“ pravil, „mohli říci ti, co tam byli v době, kdy byl depot celý. Pan doktor Soudek, manželé Reinerovi, například.“
„Kolem dvou tisíc,“ řekl doktor Soudek.
„Dva a půl,“ pravil Reiner.
„Dva,“ řekla doktorka Reinerová. „Člověk, když takovou věc vidí poptvé v životě, má velký oči. Ale ono jich mohlo být i tři tisíce. Prostě: hrnec!“
„Text,“ zaúpěl doktor Melíšek, který se neodvažoval na denár vrhnout.
„Nepřečetl jsem všechna písmena. Ale jedno je jisto: tento denár je biskupův.“
Melíšek hvízdl. „Kolik jste říkali? Dva tisíce?“
„Cena?“ zeptal se Exner suše.
„To je složité,“ odpověděl doktor Radimský. „Například tento typ neznám. Abyste mi rozuměl: byl ražen jinými železy než denáry, které známe. Nevím také, kolik jich bylo.“
„Kdyby byl jediný tenhle?“
„Pak je to unikát.“
„Cena?“
„Deset až patnáct tisíc korun. Ovšem to je velmi relativní. Jde o to, kde, komu prodáváte, jestliže jich bylo víc, cena automaticky klesá…“
„Dejme tomu v dolarech, na světovém trhu sběratelů?“
„Hodně. Rozhodně by to bylo velmi slušně zaplaceno.“
„Tak,“ řekl Exner spokojeně a rozhlédl se po přítomných, „a teď mi řekněte, kam jste to schovali?“

92.

„Tak,“ prohlásila doktorka Reinerová. „Říkala jsem to hned na začátku. Jsme v tom zas. Co myslíš, Viki?“ zeptala se manžela.
Doktor a docent Reiner se rozvážně napil. „Kam jsi to schovala, nevím. Měli jsme čas prohlédnout si nález jen zběžně,

protože nás vyrušil pan doktor Sultán, který se dostavil, aby se chvěl radostí. Tu jsme mu chtěli překazit. A obohatit se. Jako odborníci – aspoň relativně, samozřejmě, nemáme numizmatickou erudici, víme o mincích jen sem tam něco, co jsme na školách pochytili – jsme odhadli cenu nálezu jako slušnou. O vědecké jsme neuvažovali, protože jsme ziskuchtiví a jízdy vozem zahraniční výroby nás stojí spoustu peněz. Takže jsme na to šli. Kdy to bylo, Viki?“
„Už si nevzpomínám přesně. Myslím…“ podívala se na Exnera. „V pondělních odpoledních hodinách,“ pomohl jí. „Tak asi po třetí. Dejme tomu mezi třetí a pátou.“
„No,“ souhlasila. „To zrovna nemáme alibi. Protože v tu dobu jsme vezli dítě k babičce do Hradce, a to se jede nedaleko kolem.“
Kapitán Exner vzdychl. „Vážená paní doktorko, milý pane docente. Tuhle hru jste mi už zahráli jednou, jestli si vzpomínáte.“
„Tenkrát to byla hra,“ řekla Reinerová. „Avšak nyní…“
„Jednou,“ pokračoval Exner, „vás ruka pádně potrestá. Nebo spravedlnost. Kdopak tam ještě byl kromě doktora Sultána?“
„Výslech opět započal,“ řekl Reiner. „Odpovídej, Viki.“
„Tam bylo lidí,“ řekla doktorka Reinerová nedbale. „Ale nejvíc jsem si všimla toho hubeného pána, co jsme ho pak vezli deštěm a bouří do Prahy.“
„A copak ten tam dělal?“
„Přijel se také podívat na poklad,“ řekla prostince doktorka Reinerová. „Jako my a kdekdo z celé vesnice.“
„Kdekdo?“
„Zřejmě,“ přikývla. „Kdyby se něco takového našlo v Karlíně, šla bych se také podívat. Zvlášť v sobotu v podvečer, kdy bych měla víc volného času.“
„A copak to bylo za pána?“
„Jak jsme si s ním tak povídali, vid, Viki,“ pravila, „tak vyšlo najevo, že je to vedoucí mincovní prodejny.“
„Mincovní prodejny? Co to je?“
„Pardon,“ řekl doktor Radimský. „Paní kolegyně myslí asi prodejnu mincí a medailí ve Skořepce.“
„Tedy: Prodejna starožitností, Klenoty, Praha.“
Radimský přisvědčil. „Je to pan Klouda. Znám ho léta. Sám je sběratel a vynikající znalec.“
„Takže na první pohled poznal, oč v Libíně běží.“
„Nesporně.“
„Co myslíte, pane doktore, jak se o nálezu dověděl?“
„Ale to je prosté,“ odpověděl za Radimského doktor Slánský. „Pan kolega Sultán to z radosti telefonoval kdekomu.“
„Jistě,“ souhlasil opatrněji Radimský. „Kolega Sultán měl skutečně velkou radost. Když mi to přišel oznámit hned v pátek…“
„Pan Klouda pana doktora Sultána zná?“
„To nevím.“
„Jak se to tedy dověděl pan Klouda?“
„Kdybyste, pane doktore,“ napomenul Exnera doktor Soudek, „nechal pana kolegu vyprávět souvisle, dověděl byste se to dřív a možná s podrobnostmi, o kterých nemáte ponětí. Musím uvážit, že na vás není tak zvyklý jako my. Nechá se zmást a má větší trému.“
„Vy máte menší trému?“ zeptal se Exner drze.
Doktor Soudek místo odpovědi otevřel dveře na prostranství před halou. „Antiochu,“ zavolal.
Pes přiběhl a lísal se.
Doktor Soudek ukázal na Exnera. „Sežer ho!“
Pes skočil a olízl Exnerovi krk.
Byl za to vyhozen.
Kapitán Exner si čistil kalhoty od chlupů a s nelibostí zíral na svou pravou černou botu, na niž mu pes ze samé horlivosti šlápl. „Kdybyste byl tak laskav,“ požádal Radimského, „a dopověděl to.“
„Je to prosté. Totiž, jak se to pan Klouda dověděl: doktor Sultán to nepochybně řekl kolegovi Železnému, který rovněž pracuje v muzeu. Ten dochází do krámu pana Kloudy. Mívají tam někteří sběratelé takové schůzky. Pravidelně každý týden. Občas tam docházím.“
„O čempak se radí?“
„Jsou to spíš besedy přátel se společnou zálibou.“
„Hm…“ kapitán Exner dočistil oděv a zřejmě uvažoval, čím by si otřel botu. Nikdo mu nepomohl, tak ji musel nechat tak, jak byla. „Slyšel jsem o jednom znamenitém sběrateli…“ pravil pomalu. „Možná že ho znáte. Pan magistr Arnošt Maizl.“
„Znám spíš jeho sbírku než jeho,“ odpověděl doktor Radimský. „Je vynikající.“
„A jaký je magistr Maizl?“
„Známe se velice povrchně.“
„Jeho sbírka je vynikající, nebo byla?“
„Nerozumím, pane kolego. Promiňte, Pane doktore.“
„Tak mi dolehlo,“ pravil kapitán Exner nedbale, „že je to sbírka zděděná po otci a že od smrti starého pána se postupně vytrácí panu magistrovi mezi prsty. Rovněž jsem se nějak dověděl, že pan magistr je spíš dědic než zanícený sběratel.“
„Sakra,“ poznamenal docent Reiner. „Slyšíš, Viki. To jsou informace! Za pár hodin.“ Podíval se na zápěstí. „Za přibližně osmadvacet hodin po loupežné vraždě je známa vyšetřujícím spousta drbů.“
„Vždyť víte, pane doktore,“ řekl s úsměvem kapitán Exner, „že já jsem hlavně na ty drby.“ A dodal: „A dal bych si

kafe.“ Obrátil se na doktora Soudka. „Dáte mi ho?“
„Nerad. Co takhle skleničku?“
„Povinnosti,“ omluvil se Exner. „Raději to kafe.“
„Uvařím ho osobně,“ pravil doktor Soudek a odešel do přilehlé kuchyňky.
A Exner se obrátil zpátky na Radimského. „Co vy na tenhle drb?“
Kateřina Reinerová Radimského pobídla: „Nebojte se ho! Je nás víc.“
„Informace, které jste získal, pane kapitáne,“ řekl opatrně vyzvaný, „odpovídají, tuším, pravdě.“

93.
Na nebi byly hvězdy, ale měsíc ještě zdaleka nevycházel. Takže noc byla skoro černočerná.
Temné stíny postav dvou mužů kráčely po betonovém chodníku k bráně archeologické expedice.
Dva černé stíny psů je provázely.
Za nimi zářila do tmy okna haly. „Tak co?“ zeptal se stín drobnější a vousatý. „Může za to kolegyně Janovská, nebo ne?“
„Snad nemůže,“ připustil druhý stín.
„Snad?“
„Věděla o skutečné, reálné, ne vědecké ceně nálezu. Neměla to nechat hlídat nezletilými děvčaty.“
„Myslíte, že o téhle ceně uvažovala?“
„Myslím, pane doktore, že ji to ani nenapadlo. Podezírám ji, že nechala depot hlídat spíš proto, aby nebyl nález porušen před příchodem komise, kterou tak pěkně doktor Slánský sestavil. Že by depot někdo ukradl a přitom ještě vraždil, to ji nenapadlo.“
„Když tomu věříte, tak je to dobře, pane kapitáne.“
Vyšli před bránu a Exner otvíral dvířka vozu. „Nevěřím, pane doktore. Ale myslím si to. Nelez mi do auta, Antiochu,“ napomenul psa. „Nemůžu věřit nikomu. To je osud, pane doktore.“
Nastupoval.
Dřív než mohl zabouchnout dveře, pravil Soudek: „Mě tak hned nedopadnete. Uniknu vám zas, kapitáne.“
„Tím jsem si jist,“ řekl Exner a nastartoval.

94.
Do hlavního města je z východní strany mnoho silnic a cest. Jedna z nejméně přímých je však ta, co vede přes Brod na Čelákovice.
A právě ji zvolil kapitán Exner.
Možná že se mu zachtělo na klikatých cestách přemýšlet o spletitosti zločinu, který mu bylo řešit.
Ostatně rád jezdil letními nocemi.
Libín minul – vzdušnou čarou – v několikakilometrové vzdálenosti. Projel oblastí bývalých lužních lesů, chvíli jel po E 12, ze které pak znovu odbočil vpravo, kde za nízkým návrším byla světla městečka.
Nebylo nikde člověka, kterého by se zeptal na cestu. Zvolna se potuloval ulicemi, až se mu podařilo probloudit se k nádraží, což koneckonců nebylo tak složité. Povšechný směr ukazoval hlavní traťový tah.
Po kolejích duněl vlak proti vlaku a vlak za vlakem. I nyní, kdy začínala hodina duchů.
Napadlo ho, že je to tatáž trať, co vede přes Libín. A že odtud do Libína může být kolem čtyřiceti kilometrů.
Zastavil před nádražím a zhasl reflektory.
Nad dveřmi do zčernalé budovy blikala žlutá světla.
V oknech v patře byla tma.
Vystoupil a šel na nástupiště postranními vraty, nad nimiž byl nápis VÝCHOD.
Nástupiště bylo pusté. Restaurace zavřená, na lavičkách nikdo. Jen výpravčí stál před perónem u dopravní kanceláře.
Blížil se další z desítek vlaků.
Nahlédl do čekárny. Nějaký chlápek spal na lavici. V hale na okénkách pokladen byly staženy záclonky. Zato, jak viděl otevřeným oknem, v dopravní kanceláři se pilně pracovalo.
Výpravčí se vracel. Spěchal. Exner byl pro něho vzduch.
„Promiňte…“ zarazil ho ten vzduch Exner. „Hledám pana Čtvrtečku.“
„Teď? V noci? Co mu chcete?“
„Není ani noc,“ mínil užvaněně Michal Exner. „Spíš pozdní večer.“
„Má po službě.“
„Ale on zde bydlí, takže bude asi doma.“
„Nebude. Má zahrádku a chatu u Labe. To teď v noci nenajdete.“
„Není noc, ale pozdní večer,“ opravil ho Exner trpělivě. „To u nich nikdo nebude doma?“
„Zkuste to. Copak se něco stalo?“
„Stalo.“
„A copak?“ Výpravčí byl zvědavý a spěchal míň. Přitom se jistě ve službě nenudil. Byl to přímočarý chlápek, který má rád kolem sebe jasno, a Exner mu začínal být podezřelý.
„Vy jste příbuzní?“ zeptal se kapitán Exner.
„To ne. Něco v rodině?“
„Do jisté míry,“ připustil Exner. „Dostanu se nějak k jejich bytu? Nebo ke zvonku k jejich bytu?“
„Z druhý strany třetí dveře. A copak v rodině?“

„No… Ne zrovna v rodině, ale tak poblíž…“
„A copak?“
„Maličkost. Vražda.“
Výpravčí strnul. Napřímil se. Neměl sto osmdesát jako kapitán Exner, ale byl pořízek. Do akce nešel. Byl ve službě. Řekl pouze zřetelně: „Blbe. Vypadni, nebo ti rozbiju tvou vožralou, hladkou držku!“
A odkvačil za svou odpovědnou prací.
Kapitán Exner ho poslechl a opustil nástupiště. Obešel budovu, odpočítal dveře a zjistil, že na řečených jsou zvonky dva. Takže musel k autu a posvítit si reflektory.
Zazvonil a šel zhasnout světla vozu.
Vzhlédl k oknům. Cosi světlého se objevilo v hluboké tmě za jedním z nich, které bylo pootevřené.
Stál ve světle žlutého blikátka, které mělo být pouličním osvětlením. „Když,“ řekl, „já na vás nevidím. Hledám jistou Helgu Čtvrtečkovou.“
„A co v noci?“ zeptala se bílá paní čelákovického nádraží.
„Služba,“ zavolal. „A pak jsem se dozvěděl, že tatínek s maminkou tráví léto v chatě u řeky.“
„V boudě na zahrádce,“ opravila ho. Pak ještě něco říkala, ale nerozuměl jí, protože právě projížděl další, zřejmě silně těžkotonážní vlak.
Čekal, až přejede, ale trvalo to dlouho.
Mezitím se vyklonila z okna.
Jeho oči si zvykly na tmu. „Nerozumím. Je tady kravál. Takhle se nedomluvíme.“
„O čem?“
Jel další vlak. Prokristapána, dumal kapitán Exner, jak v tomhle někdo může spát.
„Však uvidíte!“
„Chci spát!“
„Já taky,“ řekl odevzdaně a možná že právě to ji dojalo. Naznačila oběma rukama, že sejde dolů.
Šel si sednout do auta, aby si zakouřil. Věděl, že se kterékoliv ženy nelze dočkat tak hned.
Objevila se ve dveřích v tmavém plášti. Když došel k ní, viděl, že je docela perfektní. Vlasy učesány, brýle vyleštěny, ucítil rozprašovací lepidlo, kterému se říká lak na vlasy. A Dior. U tohoto černého nádraží, jež bylo zřetelně obklopeno závějemi prachu, sazí a všech dalších spadů, zdála se být brejlatou princeznou, co ztratila zlatou hvězdu z čela, a teď ji hledá v krušném světě nedokonalé civilizační reality.
„Zavolal bych, ale nemáte telefon,“ pravil a snažil se, aby to vypadalo zkrouženě.
„Ptejte se,“ řekla a zvedla hlavu. A trochu ji naklonila. Nikdo by nemohl pochybovat, že to bylo bezděčné.
Využil toho. Její ústa byla totiž malinko pootevřená. Jistě dychtivostí na první otázku.
„Ju,“ řekla za chvíli a nezdálo se, že nespokojeně. „To se nedělá, pane kapitáne.“
Uznal to. „Je to osud. Vaříš kafe?“
„Nevařím. Třeba ho doma nemám.“
„Odvezu tě k výslechu.“
„Teď hned?“
„Hned. Nocí. Jak jinak?“
„Ale…“
„No co,“ řekl, jako by šlo o tu nejsamozřejmější věc na světě. A když se to tak vezme, tak o ni šlo. „Vezmeš si noční košili, vlastně ne, tu máš na sobě, zubní kartáček do tašky. Ručník mám a mýdlo, pokud si vzpomínám, taky.“

95.
Bylo krátce po dvanácté.
Před chromovanými, ale už sešlými dveřmi domu z třicátých let poznamenala: „Zdá se, Michale, žes mě oklamal. Zde asi není úřadovna Veřejné bezpečnosti.“
„Oklamal,“ přiznal se. „Úřadovna zde není. Kdyby opravdu byla,“ dodal a otevřel dveře výtahu, „pak by nebylo zklamanější dívky nad tebe.“
Vzdychla. Odevzdaně nad ženskou slabostí a mužskou brutalitou.
Výtah vyjel do šestého patra. Až nahoru do podkroví.
Stála proti němu, v džínech, sandálech naboso a v sepraném tričku. Přes ramena si přehodila svetřík.
Před nádražím jí říkal, aby si dala do tašky noční košili. Držel v ruce plátěné zavazadlo té úctyhodné velikosti, jaká byla v módě za časů Julese Verna.
Chystal se zastrčit klíč do dveří bytu. V zorném poli očí se mu kmitl drobný otvor špehýrky. „Sakra,“ řekl tiše a ucukl.
„Copak?“ zeptala se. „Nástraha zločince?“
„Pssst. Jo,“ šeptal. „Samozřejmě.“
„On má klíče?“
„Dostane se všude. Má své metody. Podívej, tiše otevřu. Bude v pokoji.“
„A když je v předsíni? Co kdybys mě propustil a odvezl na nádraží do Čelákovic?“
„Bude v pokoji. Vlevo jsou prosklené dveře do kuchyně. Vklouzneš za ně. Je tam stůl, židle. Chvilku počkáš. Vyřídím ho natotata.“
„Ho?“
„Jeho.“
„Nebo ji?“

Mávl rukou.
Konstatovala, že dveře umí kapitán Exner otvírat nehlučně. Sledovala jeho metodu. Přitáhnout knoflík, pootočit, znova přitáhnout, pomalu otočit klíčem, povolit, znovu přitáhnout, zkusit, je-li opravdu otevřeno, prstem se opírat o dveře, a pak zvolna, nekonečně zvolna otvírat.
Ukázal očima ke kuchyni.
Zamotala se, protože zachytila vakem o veřej, pak bouchla do skla dveří, zapadla tam, a protože ještě nechytila balanc, dveřmi práskla, když je chtěla potichu zavřít.
Ale to Michal Exner zastřel. Sám bouchl dveřmi bytu, kopl do nich, rozkašlal se a s kraválem zouval boty. „Copak nebudu mít nikdy klid?!?“ řekl otráveně a vstoupil do pokoje. „Chodíte sem jak domů, důstojníci.“
Beránek seděl v křesle a probíral se v notesu. Nadporučík Vlček se povaloval na gauči a dumlal lulku. „Už jsme nedoufali, že tě uhlídáme. Chystali jsme se trochu si schrupnout. Sám?“
„Zajisté,“ řekl drze. „Proč?“
„Jen tak. Dal bych si kafe,“ řekl Vlček. „Sám bych se neosmělil na cokoliv zde sáhnout.“
Na stolku byly čtyři neumyté šálky. Válely se tam dva talíře se zbytky jídla. „Co bylo v lednici,“ řekl Exner tvrdě, „je jistě v čudu. Kafe jste měli každý dvě. To vám musí stačit. Oč jde, si můžeme shrnout zejtra, spal bych.“
„Maličkosti,“ listoval Beránek notesem, „jestli tě zajímají nějaké drobnosti o různých alibi. Nebo…“
„Zajímá mě auťák.“
„Byl kradenej,“ řekl nadporučík Vlček. „V Brodech. V pondělí večer hlásil majitel ztrátu.“
„Kdo to je?“
„Lázeňský lékař,“ říkal Beránek a listoval v notesu. „Hned ti řeknu, jak se jmenuje.“
Exner ho přerušil: „Co v pondělí odpoledne dělal?“
„Byl v ordinaci. A dále…“
„Dost. Já chci spát. Mluvil jsem s archeology. Zejtra v poledne v Libíně. Nemůžete dělat dnem i nocí.“
„Vida,“ pronesl pomalu Vlček a zvedal se. „Je starostlivej.“ Poručík zabouchl černý sešit. „A dobrotivej. Má něco za lubem.“ „Za žádným lubem,“ zaúpěl Exner. „Jsem jen člověk, soudruzi!“
„To vidíme,“ prohlásil Vlček tvrdě. „Pozorujeme tě už nějaký čas a dost se člověku podobáš.“ Pokynul Beránkovi hlavou: „Jdem.“
„Ty ses urazil?“ zeptal se Vlčka poručík Beránek žoviálně. „Já ne. Podívej,“ začal vykládat Exnerovi, „my se tady snažíme,“ obrátil se na nadporučíka, „čekáme na něj, až přijede z lustrajzu…“
„Co bylo v tom autě?“ zeptal se Exner.
„Mno…“ Vlček dumlal dýmku. „Mno… Nepoklepávej tou nohou, můj kapitáne,“ napomenul Exnera. „Ještě jedna mince.“
„Máš ji s sebou?“
„Zde je.“
Exner si zběžně prohlédl denár. Vytáhl kapesník a přiložil jej k předchozímu. „Dál?“
„Její vlasy. Spousta otisků. Většinou neidentifikovatelných. Její vlasy, pak ještě jiné vlasy, ale ty jedny jsou pozitivně její, pár drobných střepů, asi z toho hrnce, co v něm byl poklad uloženej, to necháme prověřit. Další, až si popovídáme s majitelem.“
„Udělejte to zejtra,“ řekl Exner. „A v poledne v Libíně.“ Vstal a začal si rozvazovat kravatu. „A teď chci mít pokoj.“
Beránek pokýval hlavou. „Je opravdu unavenej. Nesmíme ho rušit. Smíme se jen zeptat, kapitáne, co budeš dělat zítra ty?“
Ukázal prstem na denáry. „Půjdu je prodat.“
Vlček vstal a lulkou pokynul Beránkovi. „Nevnucuj se.“
Zamíňli do předsíně. Exner je následoval, a dokonce jim úslužně otevřel dveře.
„Hodnej,“ komentoval to Vlček. „A slušně vychovanej.“ Rozhlédl se. „Nezapomněl jsem sakra něco v kuchyni?“
Beránek nasál vzduch.
„Hele, Vlčku, ty to asi necejtíš,“ řekl, „ale jako by tady byla cejtit nějaká droga. Nebo je to plyn?“
„Jakej plyn?“
„Otravnej,“ poučil ho Beránek. „Aromatizovanej do vůně parfémů.“
„No jo. Něco jsem v kuchyni zapomněl.“
Kapitán Exner ukázal rázně na chodbu: „Výtah, pánové, je připraven. Ven!“

96.
Rolety byly vytaženy.
Okno pootevřené, neboť bylo vlahé ráno.
„Víš,“ říkala Helga Čtvrtečková a seděla se zkříženýma nohama na rozestlaném gauči, „přemýšlela jsem, a myslím, že jsem ti něco zapomněla říct.“ Pozorovala přitom Michala Exnera, jak klade na stůl tác se snídaní. „A tos povídal, že ti všechno snědli…“
„Kdy jsi přemýšlela?“ zeptal se.
„Nemohla jsem usnout.“
Nalil do sklenice vodu a blížil se k ní. „Tak tys nemohla usnout a přemýšlela jsi.“
A pořád se s tou vodou blížil a zvedl sklenici.
„Ne včera! Teď! Teď jsem přemýšlela! Když jsi vařil snídani!“ Křičela zoufale.
Spustil ruku se sklenicí.

Vrátil se ke stolu. „Nuže?“
„Když jsem Maizlovi v Libíně utekla, chtěla jsem nejdřív jít jen tak. Někam. Pryč. A napadlo mě, že za mnou půjde, bude mě hledat. Prostě jsem šla, kam mě nohy nesly a oči vedly. Na konci vesnice jsem něco viděla.“
Opustila gauč a zamířila k potravě. „Proč mi taky nenamažeš chleba?“
„Mažu ti ho.“
„A ty nejseš zvědavý, co jsem viděla?“
„Jsem, magistro.“
„Tak proč neřekneš, abych povídala dál?“
„Protože stejně budeš.“
Zakousla se do chleba a nabrala lžičkou míchaná vajíčka. „Ježíš,“ vzdychla. „To je se šunkou a se žampiónama…“
„A trochu pepře a kari. A bez cibule. A vajíčka nejsou tvrdá jako cep. Jsou naměkko.“
Živila se s obrovskou chutí. „Je mi trapně. Strávila jsem noc s neznámým mužem. Bezmocná dívka,“ rozvažovala.
„Co se dá dělat,“ utěšil ji.
Přikývla. „Jsou tam takový panely, na konci Libína, a na nich je napsáno o tom, že je to historická půda a že tam byl vyvražděn nějaký rod.“
„Souhlasí.“
„U panelů stál starej pán a přepisoval datum. Končil, když jsem k němu přišla. Usmál se na mě, spiklenecky zamrkal a šel do vesnice. Přepsal devět set devadesát pět na devět set devadesát šest.“
„A měl tmavé, skoro černé šaty, brýle s černými obroučkami, kravatu a bílou košili.“
„Ty to víš? Jak je to možný?“
„Pracuju rychle a operativně,“ odpověděl nedbale. „Pán se jmenuje profesor doktor Ondřej Malík, je doktorem věd a učí na jedné provinční univerzitě.“
„Možná,“ uvažovala, „že se tě začnu bát.“
„Spíš by mě zajímalo, kde byl pan magistr Maizl v pondělí odpoledne a k večeru.“
„V lékárně,“ řekla. „Kde jinde?“ Zarazila se. „Počkej. Byl ve skladu. Nám totiž přišlo zboží.“
„Viděla jsi ho v tom skladu?“
„Ne. Byla jsem v krámě. Co bych dělala ve skladu, je vzadu ve dvoře.“
„A s kým tam byl?“
„Sám.“
„Z toho skladu se dá jít ven na ulici domem a zase se tak vrátit?“
„Jistě. Hele, to je jahodovej?“
„Co?“
„Džem.“
„Jo.“
Mazala ho tlustě na veku. „A tak mi tím pádem napadá,“ rozvažovala, „že vlastně nemá alibi.“
„Jsi, drahá Helgo,“ konstatoval, „živoucí kybernet.“

97.
Bylo jen pár minut po deváté, když pan Klouda otevřel starý zámek v kovové roletě, sešlé a chatrné, a tuto roletu s námahou zvedl. Systém pomocných per byl víc než vetchý, a pan Klouda nebyl, ví bůh, žádný mladík.
Za výkladem dost zaprášeným se matně leskly medaile. Některé byly položeny v otevřených krabičkách vyložených sametem.
Pan Klouda otevřel zámek ve dveřích a nad ním dalším klíčem solidní kladku.
Vešel do krámu a zvonek nad dveřmi slabě cinkl.
Na protějším chodníku se nudil mladý muž. Civěl po lidech, po zašlých fasádách starých domů, po proužku modrého nebe nad střechami. Víc než proužek nebylo vidět. Ulice byla úzká a domy vysoké. Příchod pana Kloudy přijal zřejmě s povděkem. Když pan Klouda zmizel v krámě, upoutal mladého muže v béžovém obleku a s vázankou temně hnědou, v botách až trapně lesklých, obsah výkladu toho krámu.
Přešel loudavě, s rukama za zády, ulici.
Prohlížel si vystavené zboží, jež se nabízelo ke komisnímu prodeji. Ceny u jednotlivých kusů byly nemalé, ale ne závratné.
Výkladem bylo nezřetelně vidět pult, ocelové skříně s úzkými zásuvkami, stroze a bankovně chladné na tomhle místě a v tomhle obchodě, dále ocelový dvoudveřový trezor. Z něho vyňal pan vedoucí dvě kazety a přidal je ke zboží do výkladu.
Mince se zaleskly zářivým leskem zlata a stříbra.
Čísla udávající ceny se šplhala k jisté závratnosti. Ale pořád to ještě šlo.
Mladík stál a prohlížel si mince a medaile. Občas jukl do krámu.
Snad čekal, že pan vedoucí do výkladu ještě něco přidá. Ale ten se k tomu neměl. Místo toho plnil obsahem zásuvek a trezoru prostor pod sklem pultu.
Skončil a šel si vařit kávu. To bylo zřetelně vidět. Vzadu v krámku byl výklenek, patrně zazděné dveře. Byl zakryt závěsem, který vedoucí odhrnul, a v onom výklenku rozsvítil. Měl tam poličku se šálky, pár lahví s vínem, vařič a konvici.
Mladý muž počkal, až byl vařič zapnut a konvice naplněna vodou z konve a postavena na plotýnku. Potom vstoupil.
Václav Klouda zatáhl závěs a přistoupil k pultu. „Vaše přání, prosím?“

Návštěvník chvíli váhal. „Mně umřel strýc, pane," řekl a v jeho hlase nebylo mnoho pravdivé lítosti. „Starý strýc, který měl doma spoustu krámů. I v bednách na půdě a ve sklepě. Taky," řekl ten návštěvník, jsem u něho – jak ten zmatek postupně likviduju, umíte si to představit (pan Klouda si vůbec neuměl představit, jak tenhle člověk leze po zaprášených půdách a zatuchlých sklepích a vynáší do popelnic hadry a harampádí, ale mlčel, lidé přicházejí nabízet své zboží do komise se všelijakými řečmi) – jsem našel tohle. Má to, prosím vás, vůbec nějakou cenu?"
Sáhl do kapsy saka a vytáhl malou dámskou peněženku, takovou, jaké se vkládají spolu se zrcátky do kabelek. Byla zcela nepoužitá. Otevřel patent a opatrně vysypal na stůl dva našedlé plíšky.
Pan Klouda nehnul brvou.
„Podívám se," řekl suše. Vzal nedbale mince a šel s nimi k malému stolku u okna. Rozsvítil pracovní lampu. Nejdřív si plíšky znova zběžně prohlédl, pak na ně vzal lupu. „Mohu kousek očistit?" zeptal se.
„Udělal bych to sám, kdybych věděl čím. Jsou to nějaké mince, viďte?"
„Ano."
„Myslel jsem si to," řekl návštěvník s uspokojením, že to poznal. „Nějaké staré mince."
„Dost staré," připustil pan Klouda. „Kolik byste za ně chtěl?"
„Nemám tušení," pravil návštěvník upřímně. „Tomuhle já vůbec nerozumím."
„Musel bych se podívat do katalogu…" řekl pan Klouda živnostensky vyhýbavě.
„To jsou tak vzácné?" vyhrkl návštěvník radostně.
„Málokdy je někdo kupuje," odpověděl Václav Klouda. „Zvláště u nás. Soukromých sběratelů není mnoho."
„Vaří se vám voda na kávu," upozornil ho zdvořile zákazník. „Aby se vám nevyvařila."
Pan Klouda roztržitě přikývl a šel si kafe udělat. Počínal si tak, aby toho člověka neztratil z očí. „Kolik toho máte?" zeptal se jako mimochodem, když si nesl kávu na stolek k oknu.
„Jen tyhle dvě," pravil mladý muž. „No, možná ještě něco najdu."
„Vzal bych obě za pět set," řekl pan Klouda opatrně. „Špatně se takové nevzhledné mince prodávají." Zamíchal kávu a usrkl.
„Nespálil jste si jazyk?" zeptal se ten návštěvník s účastí. „Musí to být ještě horké."
„Nespálil. Jestli je tady chcete nechat," šel k regálu a vytáhl blok s kopírákem, „půjčte mi váš občanský průkaz."
„Ale…" pravil zákazník, „pane vedoucí, jste pan vedoucí, jestli se nemýlím, denár za dvě stě padesát korun…"
„Denár?" zarazil se pan Klouda. „Denár. Samozřejmě. Záleží na tom, o jaký denár jde."
„Jistě," souhlasil návštěvník. „Záleží na tom, o jaký denár jde. Některých je hodně, některých málo. To si umím představit," žvanil, „je to jako se známkami. Čím je která známka vzácnější, tím je dražší, a naopak."
„Samozřejmě. Tak– chcete je zde nechat?"
„Ale ne za pět set dohromady, pane vedoucí."
Pan Klouda odložil blok. Měl dobré nervy. „Jak si přejete." A šel na to kafe. Takhle už vyhrál stovky komisí.
Uhodl to.
Vyšlo to zas.
Návštěvník se nehýbal.
Pokukoval po krámě, po regálech, po ocelových skříních, nakonec se zahleděl na ty dva našedlé plíšky ve své dlani.
„Soběslavská ražba z desátého století," řekl pomalu a kroutil hlavou. „Za pět stovek dva…" Tiše dodal, jako by četl text z té mince, kterou pan vedoucí očistil: „Tento denár je biskupův…"
Panu Kloudovi se rozklepaly ruce, až začala zvonit lžička o talířek. „Kdo vám tohle řekl?" zeptal se. V zádech cítil prohru.
„Ale jeden odborník," řekl zákazník nedbale a sbalil mince do dámské peněženky. „Asi se mýlil."
„Asi," souhlasil pan Klouda. „Na shledanou, pane."
„Jeden – bratru za deset tisíc. Ten druhý je ethelredský, ražba téhož knížete."
„Prosím, když myslíte. Na shledanou, pane."
Ale návštěvník se nehýbal.
„Neobtěžujte, pane. Mohu zavolat Bezpečnost, že podezřele okouníte v krámě."
„Zavolejte," vyzval ho návštěvník. „Zatímco budete volat, třikrát uteču."
To musel pan Klouda mlčky uznat. „Dám vám za to tisíc, tisíc pět set," znovu sáhl po bloku. „Prosím váš občanský průkaz."
„Víte o čem uvažuju, pane vedoucí?"
„Nevím, a nic mi do toho není, pane."
„Přemýšlím o tom, jestli chcete můj občanský průkaz, abyste mohl ty mince levně koupit, nebo abyste mé jméno a adresu ohlásil Bezpečnosti."
„Proč bych to dělal, pane?"
„Protože, pane Klouda, vy musíte vědět, proč by se mohly vzácné ražby objevit právě dnes. Tak najednou. Byl jste se v Libíně podívat. Já jsem kapitán Exner, pane. Zde je můj služební průkaz. Pijte si svou kávu a hezky mi vyprávějte o něčem jiném, o něčem jiném…" chvíli přemýšlel: „…než abyste si se mnou hrál na komisní prodej. Nejdřív mi řekněte, proč jste do Libína vůbec jel."
„Přece, pane, promiňte, soudruhu kapitáne," panu Kloudovi se trochu třásl hlas, „velký nález. Jednou za šest lidských generací."
„To už jsem slyšel mnohokrát. Vy jste sběratel?"
„Jistě. Jinak bych nemohl s láskou dělat toto špatně placené zaměstnání."
„To je pravda," souhlasil Exner. „A kdepak jste byl předevčírem odpoledne a večer?"

„Do půl sedmé zde v krámě.“
„Kdo vám to může dosvědčit?“
„Kdokoliv ze zákazníků. Mám je zapsaný v bloku.“
„Ale máte otevřeno jen do půl šesté.“
„Na zbývající hodinu bohužel nemám alibi.“
„Podívejte, pane Klouda,“ řekl kapitán Exner. „Tyhle podrobnosti mě sice budou zajímat, ale teď na ně nemám bohužel čas. Přijde za vámi jeden z mých příjemných spolupracovníků a probere s vámi pondělí odpoledne podrobněji. Víte jistě proč.“
„Ovšem.“
„Kdo vás informoval?“
„Pan doktor Maizl.“
„Kdy jste se dověděl o nálezu?“
„Jako všichni ostatní v pátek v podvečer.“
„Kdo všichni ostatní?“
„Scházíme se tu. Vždycky každý pátek v podvečer. Taková společnost sběratelů. U trochy vína a kávy.“
„Kdo tady v pátek byl?“
„Pan doktor Železný z muzea, který s tou zprávou přišel. Slyšel ji patrně od pana doktora Sultána. Pan doktor Sultán asi…“
„Co asi?“
„On totiž kdysi vedl výzkum na Libíně.“
„To vím. Kdo tady byl ještě?“
„Pan magistr Maizl z lék…“
„Další!“
„Pan Svatopluk Sadílek, městský archivář.“
„Kde pracuje?“
„Je opravdu archivářem v městském archivu. Tady pár kroků průchodem.“
„Další.“
„Víc nás nebylo.“
Kapitán Exner sebral mince, vložil je do té peněženky a strčil ji do kapsy. „Z kšeftu nebude nic.“
„Promiňte, prosím,“ ozval se pan Klouda, když se Exner obracel ke dveřím. „Prosím, jen skromný dotaz, jestli smím…“
„Proč ne.“
„Ty dvě mince… Jak jsem pochopil a také…“ pan Klouda zaváhal, ale pak statečně řekl: „A koneckonců i odhadem poznal. Jsou opravdu z toho depotu?“
„Jsou.“
„Tedy depot byl zachráněn!“
„Zachráněn?“
„Myslím: nalezen.“
„Bohužel, pane Klouda,“ řekl kapitán Exner. „Zbylo z něj to, co jste před chvílí držel v ruce. A co jste, jak dobře víte, podcenil aspoň desetkrát.“
A pan Václav Klouda zbledl.

98.
Archiv byl v domě na románské parcele, s románskými sklepy, gotickými zdmi a staletími přistavovanými a nastavovanými stěnami, schodišti, výklenky, okny i pavlačemi. Dřevěné schody, prošlapané třemi generacemi, se točily mezi hrbolatými stěnami vzhůru. Z náměstí byla nově nablýskaná empírová fasáda. Uvnitř kapitán Exner bloudil mezi kusy cihel a omítky a mezi kabely po smutných chodbách.
Dvakrát se ptal jakýchsi zasmušilých ustaraných mužů a jedné dívky, jejíž mládí zde patrně uvadne nepozorovaně, kde najde pana archiváře Svatopluka Sadílka. A bylo mu bloudit dál po dalších a jiných schodištích a přes dřevěné pavlače, až dorazil do komůrky zaplněné povětšinou černými deskami se spisy, ale také stolem a dvěma židlemi a strohými hoblovanými regály. Strop byl lomený podle střechy.
Proti dveřím bylo okno, které hledělo na sever. A rámovalo obraz oné podivné, snové krásy věží, střech a domů, řeky a starého mostu a za ním dál nahoru po stupních malostranského baroka k věžím katedrály.
Svatopluku Sadílkovi se musel denně tajit dech, protože měl pod oknem stůl a zády seděl ke dveřím.
Bylo to neuvěřitelné. Archivář měl opravdu černý plášť, jak se to o archivářích čítá.
Kapitán Exner ve svém světlém a zářivém odění zde vypadal nejen nepatřičně, sám si připadal jak blbý sen, a takový se musel jevit i archiváři Sadílkovi, který zvedl hlavu od stolu a obrátil přes opěradlo židle k příchozímu svůj zcela kulatý obličej se skly brýlí, jež byly ještě kulatější. „Pane,“ řekl, „splet jste si dveře. Myslím dveře domu. Tady je archiv.“
„Jestli jste pan Sadílek…“
„Mám to napsáno na dveřích.“
„Pak hledám vás.“
Archivář ukázal na židli vraženou mezi stůl a regál. „Sedněte si a řekněte, co byste si přál.“
Exner opatrně uposlechl. Protože se bál položit loket na stůl, přehodil nohu přes nohu a sepnutýma rukama objal koleno. „Děkuji. Totiž –proč jsem přišel. Dověděl jsem se, že jste sběratel. Že sbíráte staré mince a rozumíte jim.“
„A kdopak vám to povídal, mladý muži?“ zeptal se laskavě Svatopluk Sadílek. „Nejsem tak slavný a známý, aby to

věděl kdekdo.“
„Pan Klouda. Z toho krámku tady vedle.“
„Aha. Tak copak byste potřeboval? Já prodávám zřídka. Skoro nemám co. Vy račte být také sběratel? Z venkova? Z ciziny?“
„Nejsem sběratel. To vám pan Klouda nevolal?“
Archivář rozhodil rukama: „Není čím, pane. Předělávají nám telefony a vůbec všechno. Ovšem, jestli jste s ním mluvil včera…“
„Byl jsem u něho před chvílí,“ řekl Exner a vyprávěl Sadílkovi tu pitomou historku o zemřelém strýci, dědictví, haraburdí, co zůstalo, a tak dále.
Pan Sadílek přimhuřoval oči za brýlemi a kýval hlavou. Rozuměl zřejmě všem potížím světa. Byl připraven být každému důvěrníkem a přítelem. Popřál Exnerovi upřímnou soustrast nad smrtí jeho příbuzného a zeptal se: „Jenže co já s tím? Já už ani moc nekupuju, víte? Ledaže by se naskytla příležitost k nějaké vhodné výměně. Tak ukažte, co máte. Když už vás poslal za mnou.“
Z dámské peněženky vypadly před Sadílka na stůl denáry.
„Ale bože,“ řekl, „copak to je? Hleďme. Denáry! Desáté století. Nemýlím se?“
Kapitán Exner pokrčil rameny. Skromně se usmál: „Jak jsem už říkal, moc tomu nerozumím. Pan Klouda také říkal, že běží o denáry.“
„To čistil on?“
„Ano, pane Sadílek.“
Archivář přikývl spokojeně hlavou. „Hm, hm,“ použil vlastní brýle jako čočky. „To je dost zajímavá věc, pane. Mohu trochu očistit ten druhý?“
„Ovšem.“
Sadílek sáhl do šuplete, kde měl v krabici pečlivě srovnáno nádobíčko. Chvíli pilně na minci pracoval. „Je to sice váš majetek,“ povídal, „ale bát se nemusíte. Nic nepoškodím. Dělám to skutečně odborně. Za dlouhá léta, kdy mám zálibu hezkou a neškodnou, vlastně od svých studentských let, jsem se něčemu naučil. To víte, tyhle penízky jsou takové plíšky. Zdají se být vzácné, některé opravdu jsou, ale je to koneckonců pouze stříbro, takže cena je sběratelská, ne skutečná. Hleďme, hleďme,“ prohlížel si druhý denár. „Jak se nám pěkně leskne.“
„Opravdu,“ přisvědčil Exner, a musel uznat, že archivář Sadílek má nervy ze železa.
„Tak vy ho prodáváte…“
„Ani nevím… Chtěl jsem jen vědět, jestli to vůbec k něčemu je.“
„To je, mladý muži, to je. Každá taková krásná stará práce k něčemu je. Ale jen sběratelsky. Skutečná cena nevalná.“
„Jak píše,“ poznamenal Exner prostince, „židovský kupec Ibráhím ibn Jakub, dalo se za tenhle peníz v desátém století žít v Praze měsíc.“
Archivář udiveně zvedl hlavu. „Opravdu?“ Brýle se mu zaleskly odrazem světla z okna. „Kdo by to byl řek?“
„Tak co s tím, pane archiváři?“
Sadílek k němu odsunul mince po desce stolu. „Máte po strýci vzácnou věc. A krásnou. Važte si jí. Nechte si na ni zhotovit schránku a těšte se pohledem na ty dvě pěkné, staré mince. Můžete občas přitom snít, jak já to činívám, kolika a jakýma asi prošly rukama. Koho potěšily, koho zklamaly, komu přinesly štěstí, komu neštěstí nebo i smrt.“
„Nebyly nikdy v oběhu,“ řekl Exner nedbale a lehkovážně. „Jejich osud byl jednoznačný. Byly uloženy a od té doby nevyzvednuty a nepoužity. Říkal jste smrt. To jste uhád, pane archiváři. Nebo neuhád?“
Svatopluk Sadílek si sundal brýle a čistil si cípem černého pláště jejich skla. „Prosím vás,“ pronesl nedůvěřivě. „Neříkejte!“
„Už je to tak,“ pokýval hlavou kapitán Exner a mince schoval. „To je osud.“
„Jo, jo,“ souhlasil upřímně archivář Sadílek. „Tak jsme si, mladý muži, hezky popovídali a zase se rozejdeme. To víte,“ sepjal baculaté ruce, „musíme všichni pracovat. Jistě máte taky práce až nad hlavu, viďte?“ Nasadil brýle, pokýval hlavou. „Tak na shledanou. Až zase něco po strýčkovi najdete, přijďte to ukázat. Aspoň vám to řádně očistím. Za chvíli budete mít možná docela pěknou sbírku. A taková věc potěší. Tak mě těšilo.“ Vstával. „A na shledanou,“ podával mu ruku.
Michal Exner zůstal sedět.
Svatopluk Sadílek se zarazil a naklonil hlavu na stranu. Trošičku se takhle podobal kapru v brýlích. „Na shledanou,“ opakoval.
„Práce,“ přikývl Exner, „máme namouduši všichni až nad hlavu a času málo, jak kvapem plyne,“ hovořil v jeho tónu. „S tím si ovšem nijak nepomůžeme. Život plyne jako tamhleta řeka, jako oblaka, čas utíká v nekonečno.“ Odmlčel se.
Archivář pořád zíral s hlavou nakloněnou na stranu.
„Hemžíme se,“ pokračoval Exner, „pane Sadílek, jak mravenci tímto světem, který jsme zaplnili, až přetejká do vesmíru.“
Sadílek potřásl hlavou. „Nerozumím. Opravdu nerozumím, co jste mi tím chtěl říct, pane?“
„Nic,“ řekl Exner stručně.
„Tak proč, prosím, to nic?“
„Začal jsem žvanit,“ pravil Exner tvrdě. „Přesně tak jako před chvílí vy.“ Vstal. „Kapitán Exner. Můj služební průkaz. Kriminálka.“ Posadil se. „A vy si sedněte taky, pane.“

99.

„No,“ prohlásil pan Sadílek, hledě přes skla oken na tu krásu historického města. „To jsem tedy byl vedle. Myslel jsem totiž, soudruhu kapitáne, že jste to ukrad vy a nyní to chcete střelit. To se na mě nesmíte zlobit. Kdo by ve vás hledal,

že ano… tedy příslušníka Veřejné bezpečnosti. Račte se prosím ptát, a já budu odpovídat.“
Zeptal se tedy. Poněkolikáté slyšel vyprávění o pátečních schůzkách numizmatiků. „A tak mě napadlo,“ končil Sadílek, „že bych se do Libína mohl vypravit. Víte, soudruhu kapitáne, sbírám, jak už jsem pravil, mince od dětství, ale ještě nikdy jsem nenašel skutečně na zemi nebo v zemi, a ještě nikdy jsem neviděl, a už asi také neuvidím, tak ohromný poklad.“
„Takže jste se tam v sobotu vypravil.“
„Ano, ale tak jednoduché to zas nebylo. Původně jsem chtěl použít vlaku. Ale pomohla mi jiná šťastná náhoda.“
„Jiná? O nějaké první jste se nezmínil.“
„První, to byl a je sám nález. Každý numizmatik se z toho musí radovat.“
„Jenže ten je v pekle.“
„Vy ho najdete,“ řekl Sadílek s ohromující důvěrou. „Jsem si jist, že jste schopný kriminální úředník.“
„Nejsem úředník,“ odpověděl mu Exner s jistým smutkem v hlase. „Spíš zoufalý poutník, pane Sadílek. Copak kdybychom se vrátili k té druhé náhodě?“
„Jistě,“ zvedl ukazovák. „Jistě. V domě, kde žiju, bydlí jistí Brožíkovi. O lidi v domě se nestarám, a o některých ani nevím, jak se jmenují. To není přednost, ale možná že to není ani chyba. Mají syna Vlastíka. Už ani nevím, jak se před lety stalo, že jsem se s tím chlapcem trochu spřátelil. To byl ještě malý, deseti-dvanáctiletý. Snad mi přinesl nějakou poštu nebo něco k podpisu, zaujala ho moje sbírka, chlapec viděl lesklé penízky, já jsem sám, trochu jsem si s ním povídal, a tak je to do dneška. Přiznám se vám, že je to pro mě, staršího člověka, dnes už velmi výhodné přátelství. Pomůže mi. Opraví něco, zařídí opravu běžných věcí, uvařím mu za to kávu, povídám si s ním o všem možném, čtu jeho básně…“
„Básně?“ přerušil ho Exner.
„Špatné ovšem. Ale vždyť je mu dvacet.“
„Pane Sadílek,“ sepnul Exner ruce. „Slíbil jste mi povídat o jisté náhodě.“
„Jdu k věci, soudruhu kapitáne. Tento chlapec má vůz. Starší, omšelý vůz, takový malý nákladáček, ale vypadá jako osobní auto.“
„Stejšn.“
„Ano. Tedy stručně: Vlastík byl u mne v pátek, v pátek večer, svěřil jsem se mu s tím, že pojedu do Libína, a protože se mi vlakem nechtělo, přijal jsem jeho nabídku, že mě sveze. Takže jsme tam jeli spolu.“
„Takže jste si to tam prohlédli.“
„Spíš já, soudruhu kapitáne. Vlastík do té jámy snad ani pořádně nenahlédl. Má prostě zcela jiné zájmy. Doby, kdy ho bavily lesklé mince, jsou už dávno pryč. Poznal, že je to jen planý lesk a žádný pořádný majetek. Vždyť si dnes, po vyučení, vydělá mnohem víc než já. Takže s tím celým svým lesklým a ladem ležícím bohatstvím jsem u něho chudák. Dokonce se mi zdálo, že jsem ho jednou přistihl, jak se na mě podíval soucitně. Dnešní mládež je jiná, než jsme bývali my.“
„Ale píše básně,“ poznamenal Exner. Protože však archivář nabíral dech k dalším úvahám, rychle se zeptal: „S kým jste se tam setkali? Nebo jste tam byli sami?“
„Kdepak! Tam se nás sešlo! Především,“ počítal Sadílek na tučných prstících, „pan spisovatel Johan, kterého jsem předtím neznal, dále pan magistr Maizl – neračte znát?“
„Dosud ne.“
„Vlastní vynikající sbírku a jeho otec…“
„A kdopak tam byl ještě?“
„Samozřejmě paní doktorka Janovská, pán, který tam s ní spolupracuje, jakýsi důchodce, pak ještě přijel pan doktor Sultán. Pana magistra napadlo, abychom hádali počet mincí, protože ten byl skutečně úctyhodný. Hádali jsme všichni. Jenomže co naplat, už se nikdy nedovíme, kdo se nejvíc přiblížil pravdě. Nebo dovíme?“
„To ví jen bůh a svatý Václav,“ pravil kapitán Exner moudře. „Mimochodem: kde pracuje ten váš Vlastík?“
„Ale někde na Žižkově. Nedaleko, co bydlíme. Já prosím bydlím v Husitské dvanáct.“
„A čímpak se vyučil?“ zeptal se Exner trpělivě.
„Myslím něco jako elektrikář a topenář dohromady. Je v nějakém družstvu takových řemeslníků.“
„A, pane archiváři,“ zeptal se Michal Exner s mírně zvědavým zájmem. „Kdepak jste asi byl v pondělí. K večeru? Vzpomenete si?“
„Zajisté. Do čtyř hodin zde. Pak jsem odešel domů.“
„Kdo vám může dosvědčit, že jste byl do čtyř zde?“
„To bohužel nikdo,“ řekl Svatopluk Sadílek smutně. „Sem za mnou totiž přijde málokdo a mám i klíč od domu.“
„A viděl vás někdo přijít domů?“
„Nevzpomínám si, že bych někoho potkal. Takže nemám alibi, viďte?“ Zajímal se o to téměř dychtivě.
„Jak se zdá, vůbec ne,“ řekl Exner a vstal. „Takže na shledanou, pane Sadílek…“

100.
Jeho cesta vedla okrajem Žižkova, a tak ho napadlo podívat se do Husitské na číslo dvanáct a za roh, jestli tam náhodou neuvidí firmu toho podniku, kde byl zaměstnán Vlastík Brožek.
Objel blok, loudal se ponurou ulicí, a měl štěstí, uviděl nejen číslo dvanáct, dost slušný činžák z třicátých let, ale za rohem v Chodovské natrefil i to družstvo, o němž hovořil Svatopluk Sadílek.
Když už byl tam, zastavil, trošku vyjel na chodník, protože ulice byla úzká a navíc ji svíralo z druhé strany lešení, prošel průjezdem do dvora, nechávaje se vést ceduličkami se šipkou, do kanceláře onoho družstva topenářů a elektrikářů, jež

neslo krásně záhadný název MOTES. Na dvorku se válela různá nazrzlá potrubí, úlomky litinových článků a jiný kovový šrot a materiál.
V kanceláři strnul, neboť místo aby tam nalezl neochotného mistra v placaté čepici, jak by se dalo předpokládat po té pouti umatlaným průjezdem a dvorkem, seděla za stolem černovlasá paní dosti nižších středních let. Ve vzorně bílé blůzce a se vzornýma rukama, na nichž se lesklo dosti zlata a drahého kamení. „Ježíš, pardon," řekl a trochu ucukl. „Asi jsem se spletl…"
Vzhlédla tvrdě a mrzutě. Ale jakmile ho uviděla, rysy jí změkly. Na rtech se objevil i náznak úsměvu.
„Hledám," zablekotal Exner, „topenáře. Promiňte tedy…"
Rozzářila úsměv. „Jste správně."
„To není možný," oddechl si spokojeně kapitán Exner a vstoupil.
Prohlédla si ho důkladně a zřejmě byla spokojena. „Objednávky nových zařízení na příští rok ve čtvrtém čtvrtletí. Drobné opravy děláme do dvou, tří měsíců."
„Ale," podivil se. „To je rychlost. Jenže nepotřebuji si objednat. Je to štěstí, já vím. Hledám pana Brožka. Nesu mu vzkaz od jednoho svého přítele."
„Podívám se po něm," řekla. Vstala pomalu a přehledně. Vlastně byla to pořád ještě radost se na ni dívat.
Šla a měla sukni zelenou a hladkou a dobře sešitou.
Vrátila se za chvíli. „Promiňte," zdálo se, že je opravdu nešťastná. „Odjeli. Na montáž. Mohu něco vyřídit?"
„Ani nevím…" mínil kapitán Exner nerozhodně. „Jestli nejsou daleko… Nebo že bych přišel zítra?"
„Jsou daleko. V Běchovicích. V Kovohutích montují nový kotel a hořáky. Ale budou tady určitě zítra ráno v šest."
„To je prima," řekl. „Budu tady v šest jako na koni."

101.
Zajisté jsou místa truchlivá a plná smutku i za jasných dní.
Je však málo takových zákoutí tiché beznaděje, jako bylo ono místo v Běchovicích poblíž náspu trati. Kdysi, snad před stoletím, tam vznikl jakýsi malý hutnický podnik, rozrůstající se postupně dál, obrůstající, jak šla léta, ohradami, sklady, dřevěnými boudami a baráky. Mezi zčernalým smrkovým dřevem nakloněných plotů, po všelijak vyspravovaných uličkách, jimiž byl průhledem vidět les a násep trati, pod níž vedl nízký podjezd, sloužící jako vodoteč, bloudil za volantem vozu kapitán Exner a obzíral potrhané lepenkové střechy, spravované vlnitým laminátem, eternitem nebo zrezivělým plechem.
Bylo tu nekonečně vhodných míst k nebezpečným hrám a nepřeberně materiálu pro klukovské válečné nebo montérské umění.
Takže se měl koho ptát na cestu.
Bránu si podnik postavil novou, z ocelových tyčí, jak se na firmu pracující s kovovým materiálem sluší. Byla natřena černě a připomínala vchod do pekel nebo do nápravného zařízení ministerstva vnitra. Plot, který na ni navazoval a obklopoval omšelý tovární objekt, ohrada ze starých, potácejících se prken, zmírňoval její strohý účinek. Stejně jako omlácený domek vrátného.
V zářivém dopoledním slunci se všechno jevilo jako mírně šílený surrealistický sen.
Vrátný měl podle předpisu červenou pásku na rukávě a pistoli po boku. „Je závodní dovolená," řekl Exnerovi skrz mříže brány. „Nikdo tady není."
Exner poznamenal, že snad topenáři v kotelně. Vrátný to připustil a byl ochoten do kotelny zavolat. Zkusil to, ale nikdo nebral telefon. „Chlapci tam jistě jsou," říkal. „Pouštěl jsem je dovnitř. Tamhle mají auto. Jsou asi někde vzadu."
Exner tam tedy chtěl jít, ale vrátný musel střežit bránu, doprovodit ho nemohl a nikoho samotného do objektu pustit nesměl. „Byl by z toho tady holubník, pane. To jistě chápete."
„Chápu," souhlasil Exner a nezbylo mu než vytasit služební průkaz.
Vrátný ho dovedl k budově a ukázal mu schodiště do kotelny, osvětlené žlutými žárovečkami. „Je to tam trošku složitý, ale vy to najdete," pravil mu s důvěrou. A vrátil se do svého domečku.
Z jasného dne byl toto vstup do zatuchlého, kovem vonícího a chladného podsvětí.
Všude bylo ticho. Ani syčení autogenu nebo cinkání nástrojů.
Na podlahách byla tak silná vrstva špíny slepené olejem, že kroky nebylo slyšet.
Bloumal sem a tam, dostal se ke skladišti koksu a odtud sešel po kovových schůdkách ke kotlům.
Dostal se na násypnou plošinu uzavřenou zábradlím jako na kapitánském můstku. Dolů vedlo ocelové schodiště. Stranou kotlů byl ponk, jak už to bývá, nad ním úzké okno, vedle na stěně rozsvícené pracovní světlo. Stály tam skříňky na šaty a visely nějaké obrázky slečen.
U pultu seděl muž a psal.
Občas se podíval do zdi před sebou a žmoulal tužku v zubech.
A pak zas sklonil hlavu nad papír.
Na igelitovém pytlíku po své levici měl svačinu. Občas kousl do salámu a rohlíku. Před ním stála otevřená láhev piva. Každé sousto bylo zapito.
Kapitán Exner zakašlal a mladý muž se obrátil. Slabě vykřikl a tužka mu vypadla z ruky. Což byl vlastně důkaz, že není navzdory svému mládí v dobré psychické kondici, to se ovšem básníkům stává, i když uvidět kapitána Exnera v jeho rouchu a naleštěných botách na schodišti mezi rourami a kotly a v těchto zaprášených prostorách by možná slabší náturu skolilo.
„Pardon," omluvil se kapitán Exner. „Hledám pana Brožka."
Mladý muž v montérkách vstával. „To jsem já. O co jde?"

„O maličkost," řekl Michal Exner a představil se. „Posílá mě za vámi pan Sadílek."
„Aha," řekl mladý muž a rovnal papíry na stole. Přece jen se mu trochu třásly ruce. „Copak byste si přál?"
Exner opatrně sestupoval. „Maličkost," řekl ledabyle a přistoupil ke stolu. „Já jsem kapitán Exner z kriminálky. Copak to píšete? Hele," vzal do ruky papír. „Verše." Zavrtěl hlavou. „To je snad zázrak."
„Kamarád šel na oběd. Já jsem si vzal jídlo s sebou." Zamrkal. „Stalo se něco panu Sadílkovi?"
„Ne, kdepak," mávl rukou Exner. „Něco se stalo v Libíně."
„Jak našli ten poklad?"
„Tam. Přesně. Pan Sadílek vám nic neříkal?"
„Ne," zavrtěl mladý muž hlavou. „My jsme spolu vlastně od soboty nemluvili."
„Někdo ty mince ukrad."
„Fakt? Ukrad? A kdy?"
„V pondělí odpoledne."
„Ve dne?"
„Za bílýho dne," přisvědčil Exner téměř pochmurně. „Odvaha a talent. A přitom ten někdo zabil jedno děvče. Umřela. Vražda."
Mladý muž zavrtěl udiveně hlavou.
„Jo, jo," pokýval Exner. „Je to vražda. Podívejte, pane Brožek, vy jste tam byl v sobotu s panem Sadílkem. Souhlasí?"
„Ano."
„Vy jste se nabídl, že ho svezete, nebo on vás požádal?"
Mladý muž krátce přemýšlel. „Ani nevím," pravil rozpačitě. „Povídal mi o tom pokladu…"
„Kdy?"
„V pátek večer. Nějak říkal, že by se tam rád jel podívat. Myslím, že jsem se mu nabídl sám. Mám takovej starej kŕáp."
„A jak to tam vypadalo?"
„Kde? Teď jsem vám nerozuměl, soudruhu, soudruhu…"
„Kapitán. V Libíně. Vypravujte mi to. Přijeli jste tam, zastavili jste, kdo tam byl, co jste viděl a tak dále."
„Byl jsem tam poprvé. Málem jsem minul odbočku do vsi. Pak jsme se ptali nějakých lidí. Zastavil jsem kousek od té jámy. Snad to byla náves. Je tam prostě široká ulice. Opodál stál bílej fiat mirafiori. Asi s tím přijel takovej vohozenej brejlatej chlápek. Pan Sadílek mu říkal pane magistře. Potom tam byl starej pán, potom nějaká paní doktorka, oni jí říkali všichni paní doktorko, a pak ještě jeden pán, tomu také říkali pane doktore. A lezli do té jámy a dívali se na ten poklad."
„A co jste dělal vy?"
„Stál jsem nahoře."
„Dole jste se podívat nebyl?"
„Ne."
„Vás to nezajímalo?"
„Ale jo," připustil Vlastimil Brožek, „jenže shora to bylo vidět stejně dobře jako zdola. A možná ještě líp. Jenže já jsem si myslel…" odmlčel se.
„No?"
„Když mně pan Sadílek vykládal, co je to za poklad, že to bude opravdu velkej poklad. Stříbro a zlato a velký peníze. Ale to byly takový černý plíšky."
„Tím chcete říct, že vás to zklamalo."
„Dost," připustil Brožek. „Skoro jsem litoval, že jsem s panem Sadílkem jel. Myslel jsem, že opravdu uvidím něco."
Během řeči přistoupil Exner k ponku a vzal do rukou jeho papíry. Přečetl sem tam nějaký verš, ale nemělo smysl, aby o nich uvažoval. „Tak vy píšete básničky…"
„Trochu," řekl Brožek a byl zřetelně potěšen zájmem.
„A proč?" zeptal se kapitán Exner. „Já samozřejmě proti básníkům nic nemám, ale vždycky se divím, jak se jim to vůbec vede, a pak trochu, někdy, proč to dělají."
„Mě to baví," řekl Vlastimil Brožek upřímně. „Fakt. Čtu je panu Sadílkovi. Říká mi, že to není nejlepší, ale zase mi sem tam pochválí nějaký nápad. Já bych jednou chtěl třeba psát texty k písničkám."
„Jo, když budete pilně pracovat," řekl Michal Exner tónem přihlouplého pedagoga, „tak se vám to možná podaří. Mimochodem, kde jste byl v pondělí odpoledne?"
„Tady prosím."
„Přímo? Tady v kotelně?"
„Ano."
„Od kdy do kdy?"
„Od deseti ráno až do večera."
„A pořád?"
„Pořád ne. Kolem poledne jsem si zašel do krámu pro svačinu. Na oběd nechodím."
„To jste tady byl sám?"
„Ne. Se Zdeňkem."
„Kdo to je?"
„Parťák. Von je starší."
„Jakže se jmenuje?"
„Zdeněk Linhart."
„Byli jste tady pořád? Celou dobu?"

Mladý muž chvíli zaváhal. „Celou dobu," řekl nejistě. „Vrátný si píše, kdy přijedem a kdy odjedem."
„Dobrá," řekl Exner a usmál se. „Dobrá, celou dobu, pane Brožek. Paty jste nevytáhli…"
„Já ne. Já fakt ne," řekl rychle. „Já ne."
„A Linhart?"
„Ten…"
„Tak byl tady, nebo ne? Prosím vás, byl na melouchu, někam se ztratil přes plot, mně do toho nic není. Melouchy nedělám. Potřebuju vědět, jestli tady byl nebo ne."
„Nebyl tady," řekl tiše Vlastimil Brožek. „Ale na melouchu nebyl určitě."
„Ale," podivil se Exner. „A kdepak?"
„Asi jí šel uklízet. Nebo něco shánět."
„Komu, co, kdo? Prokristapána," řekl Exner. „Z vás to leze. A já mám tak málo času."
„Zdeněk," a pan Brožek vzdychl. „Já bych vám to rád vysvětlil, soudruhu kapitáne, ale když mně samotnýmu je to tak divný…"
„Vysvětlujte."
„Zdeněk slouží."
„Cože?"
„Slouží slečně Lautererové."
„Co je na tom divného, když vypomůže starší dámě?"
„Jenže ona právě není starší dáma. Je tanečnice. Z Operety. Je jí snad pětadvacet. Jenže to já nevím přesně. Sám jsem ji tuhle místo něho vezl. Pak mu vynadala, protože on má bílýho mercedesa a já jen takovej špinavej křáp."
„To dělá pro prachy?"
„Tu službu?"
„Jistě."
„Nevím…" pravil pan Brožek nerozhodně a mnul si v rozpacích prsty. „Myslím, že ne. Ona je totiž krásná."
Kapitán Exner sešpulil ústa. Dokonce to vypadalo, že přemýšlí. Ale to netrvalo dlouho. „A kdepak bydlí ten Zdeněk?"
„V Holešovicích. V Přístavní."
„A ta slečna, slečna…
„Lautererová."
„Jo. Ta."
„Na Pankráci. V sídlišti za garážema. Hned v prvním bloku. Tam jsem na ni čekal."
„A tancuje v Operetě."
„Ano. Ale prý jen externě, říkal Zdeněk."
„Dík," přikývl Exner. Podal mladému muži ruku.
Ten chvíli váhal, ale pak Exnerovu ruku pevně stiskl, a jeho pohled byl skoro vděčný. „Byl bych nerad, kdyby se o tom, že byl Zdeněk pryč, někdo dověděl. Nebo kdyby z toho měl nepříjemnost. To přece není melouch, co dělá."
„Jak se to vezme," řekl kapitán Exner lehkomyslně. „Já to sice jako melouch vidím, ale melouchy mě nezajímají."

102.
Stoupal po železných schodech opatrně, aby si neumazal kalhoty a ruce.
Básník a topenář Vlastimil Brožek stál u ponku, sledoval jeho výstup, zdálo se, že uctivě.
Exner pak chvíli bloudil sklepem. Našel další dva východy. Vylezl tím, který nebyl proti vratům a vrátnici. Kromě dvou dřevěných sešlých baráků postavených jistě za války, kromě hromady šrotu tam byly ještě zaparkované nákladní vozy. Prostranství uzavíral násep trati.
Šel se tam podívat. Cesta mezi baráky byla dlážděná starými kostkami.
Po kolejích přejížděl mezinárodní rychlík.
A pak náklaďáky.
Výhybky rachotily pod jejich koly. Někde blízko bylo jakési nákladové nádraží či co, násep byl široký a kolejiště zřejmě složité.
Kolej k továrně nejbližší sloužila jako vlečka. Neboť k náspu byla přistavena šikmá rampa ze silných fošen. Šrot se vykládal na tuto rampu a hrnul na hromadu za plotem. Traktor, který zde konal práci jeřábu i malého buldozeru, stál na okraji příjezdové cesty k rampě.
Plot k náspu byl vetchý. A děr v něm aspoň pět. Kdyby tam nebyly, mohl stejně každý vstoupit do objektu z náspu trati po rampě.
Exner prolezl plotem a ocitl se na pěšině, jež vedla těsně podle úpatí náspu. Vlevo byl most a podjezd. Podíval se tam. Cesta, jíž používali všichni místní lidé, vedla obloukem pod trať. Zrovna jí projížděl osobní auto a zvedalo mračna prachu. Chvíli počkal, až se zvířený oblak usadil.
Šel podjezdem. Nad hlavou mu duněly vlaky. Pak měl před sebou mírně zvlněnou krajinu posetou stožáry vysokého napětí, chatami a třemi vesnicemi.
Vpravo, pár desítek metrů od trati, byl rybník, nad ním u lesa několik aut, v rybníce a v trávě kolem tak dvě desítky lidí v plavkách, co vzali zavděk touto skromnou rekreací.
Vrátil se stejnou cestou do objektu továrny, aby ji opustil řádně vrátnicí.
Vrátný mu salutoval. „Zdravíčko, soudruhu kapitáne."
„Zdravíčko," přitakal. „Mimochodem: prý si zde zapisujete, kdy přicházejí řemeslníci pracovat a kdy odcházejí."
„To je předpis, soudruhu kapitáne."

„A máte knihu v pořádku?“
„Jistě.“
„Neměl jste náhodou v pondělí službu? Odpoledne.“
„Měl. Mám denní. Na noční nesmím. Skrz zdraví.“
„Půjčil byste mi tu knihu?“
Vrátný mu ji přinesl k okénku. Ochotně jí zalistoval na pondělí. „Zde je pondělí.“
Viděl to na vlastní oči: Brožek, Linhart, MOTES. Příchod 9.55, odchod 19.35 hodin.
Přesně a dokonale.
A kapitán Exner tiše vzdychl: „Děkuju vám, soudruhu. Je to v naprostým pořádku.“

103.
Tak jako koneckonců se všemi cestami dá jet do metropole Prahy, tak i do staré metropole Libína lze putovat různými stezkami. Zkusil to, propletl se mezi ohradami, našel cestu k trati, podjel viadukt a kolem rybníka zamířil naslepo k jedné z vesnic, a nakonec opravdu skončil v Libíně, a dokonce tam byl dřív, než kdyby se vracel do hlavního města a použil té správné výpadovky.
A co tak jel, mohlo se docela stát, že uvažoval. V Libíně se nejdřív stavil na poště a zavolal do Velké operety v Praze. Ujistili ho, že slečna Lautererová dnes tančí. Potom zavolal opět Prahu, a to známou staromódní lékárnu, a pohovořil se slečnou Čtvrtečkovou. „No vidíš,“ řekl jí. „Už jsem zase tady.“
Zasmála se. „Kde?“ Byla v té nudě mezi porcelánovými dózami vděčná za každou malou zábavu.
„V Libíně. Chtěl jsem se jen zeptat, jak ses na dnešek vyspala.“
„Ušlo to,“ odpověděla zdrženlivě. „Docela dobře. Chutně jsem snídala.“
„To jsem rád. Mimochodem. Je tam tvůj šéf?“
„Jo. Chceš ho k telefonu?“
„Chraň bůh. A bude tam před šestou?“
„Měl by. Mám se zeptat?“
„Ne. Asi se zastavím. Jestli mi to vyjde. Mám toho trošinku nad hlavu.“
„Jen nespadni do řeky.“
„Proč bych tam padal?“
„Šlápneš stranou a seš tam,“ řekla a položila sluchátko.
Podíval se na tu němou věc ve své ruce poněkud udiveně. Pak pokrčil rameny a jel se podívat na náves.
Plůtky a výstražné tabulky před výzkumem byly už odstraněny. V jámě nebyl stan, ani křesílka, ani stolek. Místo, kde byl nalezen depot, bylo prohloubeno, rozšířeno, ale – a to je zajímavé – už za těch pár hodin zpustlo a zdálo se být neupravené. Jako kdyby samy věci tušily svou zbytečnost.
Šel nahlédnout do hostince.
„Kdy naši skončili?“ zeptal se pana vedoucího a ukázal palcem k výzkumu.
„Po desáté. Pak si tady dali dršťkovou a šli do boudy v Markově zahradě. Ale tam už taky nebudou. Asi za hodinu jsem je viděl jet kolem. Ve třech autech. Asi k soutoku. Jo,“ vzpomněl si pan vedoucí, „pan doktor Sultán byl s nimi. Dnes ráno ho přivezli z nemocnice.“
„Přivezli?“
„Ano. Vzpamatoval se, chudák. Polívka mu chutnala.“
„Nezbyla?“
„Zbyla.“
„Tak bych si ji dal. Kdyby byl slaný rohlík. Propečený. Nebo v troubě nebo na plotně trošku rozpečený, aby nebyl jako houžev.“
„Samozřejmě, soudruhu kapitáne.“
Míchal Exner si zamnul ruce pohybem semitského obchodníka.

104.
Slunce překročilo zenit.
U zahradních stolů na prostranství před restaurací Na soutoku bylo plno. Lidé ve stínu kaštanů pili a hodovali.
Od ostatních výletníků, turistů a potulující se mládeže se zřetelně odlišovala společnost, která obsadila tři krajní stoly. Nejblíž k řece a k domu převozníka.
Přestože popíjeli, byli zamlklí.
U nejkrajnějšího stolu seděli pouze dva a ti mlčeli úplně. Byl to nadporučík Vlček a poručík Beránek.
Občas se některý z nich podíval na hodinky, pohlédl na druhého a oba společně pokrčili rameny.
Vedle dojídal pan doktor Sultán, ještě trochu pobledlý, pstruha. Občas zvedl oči k třetímu stolu, kde přímo proti němu seděl doktor Soudek.
Doktor Sultán při každém pohledu na mladšího vousatého kolegu povzdechl. „Vím,“ řekl polohlasně vedle něho sedící doktorce Janovské, „že pan kolega Soudek za nic nemůže, naopak, že v tomto případě zachoval rozhodnost a operativnost, jenže, bohužel…“
Paní doktorka se starostlivě dívala na sklenici vína, kterou doktor Sultán pozvedl. „Pane doktore…“ pronesla tiše a káravě.
Položil jí otcovsky ruku na předloktí. „To je v pořádku, kolegyně, pít mi nezakázali.“
Vědecký tajemník ústavu Václav Slánský si při jídle neslušně četl. Snad proto, aby se mohl oddávat tomuto zlozvyku,

si od okénka nepřinesl pstruha a živil se zdejším běžným gulášem, četl prvopis zprávy komise naklepaný na stroji a mezi jídlem opravoval chyby. Pokračoval ve čtení, i když odsunul talíř.
Doktor Radimský držel v ruce sklenici s vínem a hleděl zasmušile na nákladní loď, jak brázdí hladinu řeky. „Jen se modlím," poznamenal spíš pro sebe, „aby toho chlapa chytil."
Doktorka Janovská pokrčila rameny.
Nezdálo se, že by její důvěra k Bezpečnosti, kterou v tomto případě zastupoval kapitán Exner, byla neotřesitelná.
Reinerovi pili pochmurně minerálku. „Bože můj," pronesla Kateřina Reinerová šeptem, „to je ale průšvih."
„Mlč," napomenul ji její manžel.
Doktor Melíšek kýval hlavou.
„Nějak vás to všecky znova vzalo," poznamenal doktor Soudek. „Už jsem myslel, že jste se z prvního šoku vzpamatovali."
„Když si představím, co by to bylo za senzaci. Jen podle těch dvou kousků…" vzdychl Radimský. „Někdy je spravedlnost opravdu slepá."
„Archeologie, pane kolego," napomenul ho Soudek, „není hon za poklady. Ať už artefaktů nebo architektury. Ojedinělý nález," mávl rukou, „stejně všechno víte. Ale že se pan kolega Sultán rychle a pěkně vzpamatoval. Dobrej kořínek. Rod. Nátura."
Melíšek se opatrně ohlédl, jestli to doktor Sultán nezaslechl.
Zdálo se, že ne, povídal si s kolegyní Janovskou.
Doktorka Reinerová, bloumající kolem, ukázala prstem na cestu vedoucí do Libína. Tam přicházel, v košili, s vlající kravatou, s rukama za zády, kapitán Exner. „A je tady," řekla.
Doktorovi Sultánovi vypadla vidlička z ruky. Nenápadně ji zvedl.
Důstojníci Bezpečnosti se podívali na hodinky, na sebe, a pokrčili rameny. „Hodina," pravil poručík Beránek.
„Hodina a osm minut," upřesnil nadporučík Vlček.
Zdálo se, že kapitán Exner je, stejně jako tento letní den, plný pohody.
Doktor Soudek, který byl k příchozímu obrácen zády, se otočil s celou židlí. „Zločinci prchají," prohlásil, „a četníci se procházejí. Stopy chladnou a spravedlnosti zbydou zavázané oči pro pláč. Kde se tady
tak najednou berete, pane kolego?"

105.
„Jel jsem rovnou do Libína," řekl kapitán Exner. „Pojedl jsem v restauraci na návsi polévku a chtěl jsem se trochu projít. Je to ze vsi slabá půlhodinka. Dobré poledne, dobré poledne, dobré chutnání přeji… paní doktorko… Pardon. Pan doktor Sultán? Těší mě, pane doktore. Kapitán Exner. Paní doktorko…"
„Prosím?"
„Datum už není opraveno, jak jsem si všiml."
„Ten blázen, co to dělal, snad toho nechal."
„Jste přesvědčena, že šlo o blázna?"
„Nepochybně," pravil doktor Sultán přísně. „Klukovina."
„Ovšem," souhlasil Exner a pozoroval, jak se archeologovi třesou ruce. „Obyčejná klukovina. Jenže kluci obyčejně nemají potřebné historické vědomosti. To není náhoda, že se pětka přepisuje zrovna na šestku, a pořád. Kluci by tam spíš malovali sprosté obrázky. A co se vám tak třesou ruce?" Exner sáhl po zprávě komise. „Dovolíte, pane doktore," poprosil Václava Slánského.
„Prosím, ale ještě jsem to zcela neopravil!"
„Nevadí. Hned to vrátím." Oslovil znova doktora Sultána: „Dokážu pochopit, jakou jste měl z objevu radost, pane doktore. Jenže se obávám, že jste zprávu o něm příliš rychle rozšířil mezi kruhy, které takové věci nejen zajímají, ale které dovedou hromádku denárů ocenit."
„Chcete tím, chcete tím říci, že snad to byla moje vina, že…"
„Vina? Kdo je bez viny, pane doktore?"
Doktorka Janovská řekla přísně: „Nechcete podezírat badatele?"
„Kdekoho."
A začetl se do zprávy. Konstatoval, že depot, a to v době příchodu komise, byl odcizen, konstatovala opatření, která expedice v Libíně podnikla, a dále popisovala způsob uložení a nálezové okolnosti, a to nejen podle skutečného stavu, ale také podle výpovědi svědků, kteří depot měli to štěstí zhlédnout na vlastní oči a byli náhodou členy komise. Odhad počtu mincí se pohyboval kolem dvou tisíc pět set až tří tisíc. V závěru vyslovovala komise naději, že orgány Bezpečnosti ztracený depot vypátrají a odevzdají do patřičných rukou.
„Jo," poznamenal kapitán Exner suše. „Orgány taky doufají. Hele, Beránku…"
„Ano," poručík se zvedl a došel pro lejstra, která mu Exner podával. „Tohle připojit k protokolům. Prosil bych tě, kdybys laskavě odjel s milou společností a všechno to s váženými svědky sepsal. Jak, kdy, kde, kdo byl a komu co říkal. Vlastně jako obyčejně. Pardon," omluvil se archeologům a přisedl k Vlčkovi. „Je tady něco novýho? Nebo s tím autem?"
„Ten, co mu ho ukradli, měl radost. Jinak nic, nic, nic. Pro pořádek jsem se ještě podíval na to místo. Nic. Tráva a prach."
„Byl jsem tam před chvílí," přiznal se Exner. „Jen tak."
„Ve vsi nic. Lidi si ničeho nevšimnou."
„Ale ano," utěšil ho Exner. „Občas."

„Jak čeho," poznamenal Vlček jedovatě.
„Jeď do Prahy."
Společnost platila, vstávala a trousila se za poručíkem Beránkem, ke služebním i soukromým vozům, mezi kterými se leskl jako drahokam bourák Reinerových.
Exner kývl na doktora Soudka: „Co kdybyste zůstal chvíli se mnou, pane doktore?"
„Na pár deci? Jistě."
„Ani ne," rozvažoval Exner. „Je trochu horko a trochu rušno."
„Pozoroval jsem. Neklidný kapitáne."
„Maličko, maličko," připustil Exner.
„Tak oč jde, vzácný příteli?"
„O procházku. Pojďme spolu pěšky," ukázal Exner. „Tamhle k Libínu."

106.
S rukama za zády, bok po boku, kráčeli cestou, jíž se před několika dny ubíral doktor Bouček k tomu zabitému děvčeti, tolikrát už prochozenou cestou od soutoku řek k Libínu.
Listy starých osik se chvěly nad jejich hlavami.
„Nuže?" zeptal se kapitán Exner.
„Nuže," odpověděl doktor Soudek.
Mlčeli dál, až ke keřům pámelníku. Postavili se na břeh a dívali se na ono místo, na trochu bláta tam, kde leželo to děvče.
„Nuže?" zeptal se doktor Soudek.
„Nuže," odpověděl Michal Exner. Špulil rty, třel ret o ret a mnul si špičku nosu. „Tak co vy na to teď, pane doktore?"
„Nemám informace. Vy je máte. Já bádám o neolitu. Vraždy vyšetřujete vy. Nezatahujte mě do toho."
„To jsem se naučil od vás. Vy jste s tím začal."
„A kdo se tenkrát přihrnul do Bylavsi uprostřed noci? A probudil mě z lehkého spaní?"
„A kdo si vymyslel, s prominutím, tu pitomost, že pan doktor Trousek je zločinec? A vlekl mě za zlatým chlapem až půhvíkam Evropou?"
„Jsem badatel, pane. Jsem zvědavý."
„Jinak byste nemohl bádat. Povídejte."
„Proboha,co?"
„Vaši verzi."
„Blbost," prohlásil doktor Soudek. „Blbost, jestliže si někdo myslí, že tohle bylo připravený. Za bílého dne, pane kolego, uprostřed vesnice, na návsi, i když v jámě, to se nevraždí záměrně. A nekrade se záměrně. Náhoda."
„Někdo šel kolem a napadlo ho to."
„Tak. Aby pozlobil kolegu Sultána."
„Pozlobit kolegu Sultána vraždou?"
„Já klidně," prohlásil doktor Soudek cynicky. „Rád ho pozlobím čímkoliv."
„I přepisováním data na panelu."
„Tak to jsem nebyl já. Nemohu denně vážit cestu z Bylavsi. Ostatně raný středověk není můj obor. Takhle kolega Melíšek."
„Taky nemá povahu, aby zlobil pana doktora."
„Přesně. Pak by přicházel v úvahu kolega Dřeštík."
„Neznám."
„Poznáte. Časem. Historik. Právě raný středověk. Jenže nevím, jaký je názor kolegy Dřeštíka na datum vyvraždění panujícího rodu. Myslím, že se přiklání rovněž ke Kosmovi."
„A to je?"
„Devět set devadesát pět. Oni to počítají podle legendy Bruna z Querfurthu."
„Aha," řekl moudře kapitán Exner. „Jenže," pravil a pomalu se obrátil zpátky k cestě, aby pokračovali v pochodu na Libín, „ta legrácka s daty, soudím, nemá s tímhle případem nic společného. Začalo to týden předtím, nikdo nemohl vědět, že bagrista vyrejpne hrnec."
„Souhlasím. Výjimečně."
Před nimi bylo nízké návrší starého hradiště, vpravo vesnice.
„Civitas Liubus," poznamenal pro sebe Soudek. „Tady se toho za těch tisíc let už muselo navraždit…"
„Nemyslím, že to byla úplně náhoda. Někdo, kdo poznal cenu, to prostě chtěl šlohnout. Určitě, pane doktore. Nenamlouvejte mi, že ne. Šel najisto za denáry. Věděl, jakou mají cenu. To děvče se připletlo pod ruku náhodou."
„A co když," doktor Soudek se zastavil a výsměšně se podíval na svého souputníka, „to obrátím naruby, můj milý. Někdo chtěl zavraždit děvče – třeba sexuální maniak, a při té příležitosti se mu připletl pod ruce poklad. Tak ho vzal, aby zmátl stopu."
„To je sice nápad," pravil kapitán Exner uznale, „ale až na jednu maličkost."
„A kterou?"
„Šel byste vraždit sexuálně někoho za letního podvečera na náves v Libíně?"
„Kdybych byl maniak a bylo to v jámě – šel."
„To jste celý vy," povzdechl Exner. „V ničem člověku nepomůžete."
Došli na okraj obce. „Hele," doktor Soudek ukázal na panel. „Už je to tady zas. Krádež nekrádež!"

„Vražda nevražda," zašeptal Michal Exner.
Přistoupil blíž, aby si data zkontroloval. Bylo to nepochybné. Lakem na nehty kdosi neviditelný a nepolapitelný opravil letopočet vyvraždění zdejšího panujícího rodu v 10. století. „Měli by asi radost," poznamenal, „kdyby věděli, že to bude někoho zajímat ještě po tisíci letech…"
„Pochybuju," pravil doktor Soudek. „Měli jiný starosti. Chudák kolega Sultán. Štěstí, že to teď znova neviděl."
Rozloučili se před Markovou zahradou. Doktor Soudek odkráčel do boudy, aby se nechal zdržovat poručíkem Beránkem, ostatně mu nic jiného nezbývalo, kapitán Exner nasedl do auta, obrátil je směrem k hlavní silnici na Prahu, ale potom, v místech, kde náves končila, ho cosi napadlo, usmál se a objel kolem dokola skupinu lip, které zde stály u božích muk.
A rozjel se směrem zcela opačným. Ke kamennému mostu přes řeku Surinu, a dál, na Netvoř a Lány.

107.
Starý muž v černých šatech kráčel po levé straně silnice. Sako nesl přes rameno, zavěšené na prostředníku levé ruky. Šel těžce, ale rychle, nakloněný dopředu, mírně shrbený.
Bylo to za Netvoří a Exner ho viděl z dálky. Kapitán si tiše pískal a jel docela pomalu. Předjel profesora Malíka o pár metrů a zastavil. Vyhlédl z okénka. „Nechcete se svézt?"
„To je náhoda," zaradoval se Ondřej Malík. „Kampak jedete, mladý muži?"
„Na vejlet," pravil Exner lehkomyslně. „Nastoupíte si?"
„Velice rád," souhlasil profesor Malík a hrnul se do auta. Uvelebil se spokojeně, podíval se pátravě na Exnera, s nakloněnou hlavou a trochu přes brýle, a zeptal se ho jako studenta, který u zkoušky řekl nesmysl: „Na vejlet?"
„Ovšem," odpověděl. „Je pěkně, slunce svítí…"
„Takže můžeme jet tím krajem ke Kolínu. Víte," svěřil se profesor Malík Exnerovi, „nikdy jsem tam ještě nebyl. Tak daleko nedojdu. A pak bychom se mohli vrátit přes Sálskou do Brodů. Uděláme," spokojeně se opřel, „takový kruh. Když máte čas," dodal potutelně.
Kapitán Exner přikývl. Dlouho jeli mlčky. Okresní silnice se vinuly ve stromořadích mezi mírně zvlněnými poli, kopečky spraše, poblíž řeky mezi zbytky lužních lesů, a kus výš, tam kde byly naváté písky, prosluněnými borovými lesy.
„Pročpak to, pane profesore, děláte?" zeptal se konečně Exner.
„A copak?"
„S tím letopočtem," řekl káravě. „Pan doktor Sultán říkal, že je to klukovina."
„S jakým letopočtem, mladý muži?" zeptal se Malík. „Snad se mýlíte."
„Pomohl jste mi. S tím trabantem. Jak jste ho potkal cestou, když jste šel do Libína."
„Opravdu?" zaradoval se profesor Malík. „To mám radost. Našel jste ho?"
„Auto ano, samozřejmě. Jeho ne. Ale určitě měl vzadu naloženou mrtvou dívku a tohle." Sáhl do kapsy pro dámskou peněženku. Podal ji Malíkovi. „Podívejte se."
„Hleďme," prohlížel si profesor Malík denáry. Snažil se rozluštit nápisy. „Tak tohle objevili… To je mi kolegy Sultána líto. Jestli to nenajdete."
„No právě. Líto. Je vám líto pana doktora Sultána. A přesto mu pořád přepisujete letopočet. Nezapírejte. Mám svědky."
„Okamžik," profesor se krátce zamyslel. „Svědky, říkáte? To je vážná věc. Okamžik, nechte mě chvíli přemýšlet. Ne, z oken tam není vidět, leda snad dalekohledem od řeky, ale na takovou dálku je vám i dalekohled k ničemu… Mno," rozvažoval. „Byla by zde jediná možnost. V sobotu. Taková dívka v brýlích. Taková zajímavá dívka v brýlích. Myslím docela hezká. A brýle měly namodralá skla. Objevila se za mnou docela znenadání. Takže ta snad. Vy jste ji našel?"
„Našel."
„Abyste mě usvědčil?"
„Abych vás usvědčil."
„Dalo vám to moc práce ji najít?"
„Dost."
„Ale já vám zase práci usnadnil."
„To je sice pravda, ale nechápu, proč zlobíte doktora Sultána."
„Protože je slepý, mladý muži. Je v zajetí, jako mnoho archeologů a historiků, doslovného znění pramenů. Podívejte, kdybyste chtěl napsat historii našich časů a měl k dispozici dejme tomu pouze jedny noviny nebo jeden časopis a měl nepatrnou možnost srovnání: umíte si představit, jak by to dopadlo?"
„Tohle je trošku stará záležitost. Tisíc let, pane profesore."
„Každý výklad dějin je zároveň snůškou legend. Každá doba si dějiny přizpůsobuje k svému obrazu. I legendy. Já nejsem proti hagiografii, pane, jako historickému prameni. Ale jsem proti tomu, aby byla brána doslova jako historický pramen. Aby se prostě spisovatelům legend věřilo jako pozitivistům." Mávl rukou. „Ani těm není co věřit."
„A s tím letopočtem? Jak je to vlastně? Kdy byli vyvražděni?"
„Devět set devadesát šest."
„To tvrdíte vy."
„Nejen já. Znáte trošku hagiografii spojenou s osudy druhého pražského biskupa? Byl jím patrně od roku 982."
„Neznám," přiznal Exner zkroušeně. „Pracuju v oboru poněkud jiném. Ale kdybyste mi to vysvětlil…"
„To nebude snadné, mladý muži, když o tom nevíte zhola nic. Je to materiál na mnohé studie."
„Tak jen stručně. Abych mohl posoudit."
„Copak?"
„Jestli má pan doktor Sultán pravdu nebo ne."

„Nemá. Hleďte: letopočet pana doktora Sultána není jeho. Nevymyslel ho. Určili ho pozitivisté a hlavní oporou pro jejich názor je legenda Bruna z Querfurthu, která se o tom vyvraždění zmiňuje a říká, že vigilie sv. Václava připadla na pátek, ten den to bylo, a když se to pěkně po pozitivisticku spočítá, vyjde vám datum 28. 9. 995."
„Pak je to v pořádku, ne?"
„Bruno z Querfurthu byl misionář, legendista. Spisovatel. Vy byste spisovateli něco věřil?"
„Možná."
„Pokud jde o konkrétní údaje docela malinko. Spisovatel dokumentuje svět jinak než badatel. Letopočet 996 vyplývá z celého kontextu všech legend, které se těch událostí dotýkají. Jde tedy v podstatě o konflikt data narážkového – zmínka v legendě Brunově – a kontextového. K čemu byste se přiklonil vy?"
Exner pokrčil rameny. „Spíš ten kontext. Jestli ovšem…"
„Copak?"
„Jestli tu nějaký je."
„Ovšemže je. Při kontextovém letopočtu 996 jde o objektivní sled událostí. Kdyby se ztratila legenda Brunova, nikoho by nenapadlo datum 995. Protože: představte si prosím situaci – biskup je v zahraničí, jeho bratr zde. Jsou vyvražděni. Podle Bruna 995. Ale to je nemožné. Pro fakta, která známe odjinud a z jiných legend a nakonec od Bruna samého."
„Jistě," souhlasil kapitán Exner. „Máme dneska krásný den. Je toho na mě trochu moc," posteskl si.
„Čeho?"
„Těch problémů, pane profesore. A vy mně to ještě komplikujete?"
„Výkladem?"
„Ne," zavrtěl Exner hlavou. „Vaším psaním na panelech…"
Chvíli jeli mlčky. Blížili se k lužnímu lesíku před Brody. Z něho se tyčily dva štíhlé sloupy vysílačky.
„Podívejte," pokračoval profesor Malík, „dvě legendy Kanaparius a Quatuor immensi, které jsou bezpečně současné – o té kvé se ještě vedou spory – líčí zcela věrohodně události při volbě Řehoře V. za papeže, italskou cestu císaře Oty III. v létě toho roku, synodu, biskupovu cestu v doprovodu lotyšského biskupa Notkera na sever. Biskupův pobyt v císařově společnosti v Mohuči, jeho cestu v listopadu a v prosinci do Francie k hrobům velkých světců, a teprve na samém sklonku roku 996, kdy se už dohodl s císařem a patrně s mohučským arcibiskupem Willigisem, odchází biskup znovu do Čech, teprve pak se zřejmě dovídá o katastrofě svého rodu v Čechách, mění směr cesty – verše poněkud pythicky mluví o jeho tušení, že totiž mezitím došlo k vyvraždění jeho bratří. Přesně cituji: „Presulis at sancti mens prescia criminis acti / Et pugnare uolens, et tempore cedere noscens / Seuitans gentem fraterna cede recentem / Tendit prefatum mox ad regem Boleslaum. Chápete?"
„Jistě," připustil Exner. „Úplně."
Profesor Malík vzdychl. „měl jsem vám to říct raději česky, ne?"
„Možná," souhlasil Exner. „Mám teď zahnout doprava?"
„Ano. Můj léčebný dům je tím směrem."
„Je to tak, pane profesore: zatím nevyšetřuju vyvraždění toho panujícího rodu na Libíně. Kdoví, zda se k tomu dostanu, je to koneckonců promlčená věc. Tisíc let. A jak pozoruju, spletitá."
„Temná," souhlasil profesor Malík. „Příteli, celé desáté století je – a to si pamatujte – temné století. Zde můžete zastavit. Děkuji vám."

108.
Kapitán Exner byl za časného odpoledne nejen poutníkem zoufalým, ale když dorazil zpátky do Prahy a bral za tyč u dveří lékárny, byl také poutníkem hladovým, zaprášeným a mírně se potácejícím únavou a vedrem.
„Jéje," přivítala ho magistra Helga Čtvrtečková, „to jsou k nám hosti. Copak si přejete, pane doktore? Tady máte tu mast, paní. Dostanu korunu. Děkuju. Na shledanou. Tak copak, pane doktore?"
„Byla jsi na obědě?"
„Neobědvám."
„Mám hlad. Pozval bych tě. Pan vedoucí je ve skladě?"
„Ne. Tady vzadu. Kam bys mě pozval?"
„Mně," řekl odevzdaně, , je to málem jedno. Třeba na buřta do řeznictví, prokristapána. Jen když bude na čistým tácku."
Chytila palcem a ukazováčkem spodní ret.
„Možná… bych mohla jít. Sloužím zběsile od kuropění. Ale ne ke stánku. Na buřta."
„Kamkoliv," zaúpěl. „Kristepane, já mám hlad a žízeň."
„A taky," líbezně se usmála, „trošku zaprášený boty a na skráni malinko vlasy zplihlé potem. Ale to je vcelku dojemné."
Obrátila se a rozhrnula závěs za svými zády. „Pane vedoucí. Šla bych na oběd."
„Jistě, Helgo, jistě," odpověděl magistr Arnošt Maizl.
A vstoupil.
Uviděl Exnera a trochu to s ním cuklo. „Jistě," řekl o poznání laskavěji a od rtů mu kapal jed. „Na jak dlouho budeš chtít, Helgo."
Kapitán Exner se skromně usmál: „Promiňte. Pan magistr Maizl?"
„Ano. To jsem já."
„Vynikající sběratel a numizmatik?"
„Mám jakousi sbírku a trochu se mincemi občas probírám."
„To je prima," prohlásil Exner a zamnul si ruce pohybem semitského obchodníka. „To je mimořádně příznivá náhoda. Já si teď zajdu s Helgou na oběd a pak se s ní sem vrátím a trošku si popovídáme."

„My dva?“
„Zajisté, pane magistře.“
„A o čempak, pane? Pane… Myslím, že nebudu mít odpoledne čas.“
„O mincích.“
„Svou zálibou,“ řekl studeně Arnošt Maizl, „se zabývám mimo pracovní dobu, pane, pane… Pane…?“
„Tohle je něco jiného,“ řekl Exner téměř radostně. „Vy jste v sobotu byl v Libíně. Podívat se na depot denárů. A v pondělí se tam vraždilo. Depot se ztratil. Já jsem kapitán Exner. Kriminálka, pane magistr. Takže si popovídáme. Už se docela těším. Helgo,“ zavolal, „tak si pospěš, děvče. Vidíš, jak mám pořád málo času. Na shledanou, pane magistře.“

109.
„Od soboty,“ řekl magistr Maizl rozvážně, „uplynula dlouhá doba. Předpokládám, soudruhu kapitáne, že počítáte u mne s normální lidskou pamětí. Budete si přát kávu?“
„Nebudu,“ řekl Michal Exner stručně.
Seděli v koutě toho farmaceutického skladu, co byl za lékárnou přes dvůr. Byl velký asi jako tři garáže dohromady, regály až ke stropu, trochu sklepního chladu, ale kout, který si zde pan vedoucí pro sebe vyhradil, byl útulný, se stolem a stolkem, dvěma křesly a otomanem, patrně pro spočinutí při nočních službách. Neboť nad otomanem se leskl zvonek. A stojací lampa na psacím stole rozptylovala béžové světlo.
Magistr Maizl přikývl, jako by to předpokládal. „Jistě, ve službě nepijete.“
„Jistě ve službě,“ odpověděl Exner. „Jak jinak.“ Opřel se do opěradla křesílka a složil ruce pod žaludek. „Tak co kdybyste začal trošičku vzpomínat. Moment,“ zarazil lékárníka, „ještě než začnete: Kdy jste objednal nocleh v restauraci Na soutoku na jméno Čtvrtečková?“
„V pátek večer,“ odpověděl Arnošt Maizl. „Ostatně se domnívám, že jste o mnoha věcech už dokonale informován.“
„Jistě,“ souhlasil Exner. „Jestli dovolíte: vyšetřuju vraždu nezletilé dívky. Mám své podivné libůstky, ale to vy jistě taky. Ani do těch se jeden druhému nebudeme plést. Co tomu říkáte, pane magistře?“
Arnošt Maizl polkl a sáhl po cigaretě. „Prosím,“ řekl suše. „Tedy nocleh na jméno Čtvrtečková jsem objednal v pátek večer. Využil jsem totiž zprávy o nálezu depotu jako záminku ke strávení příjemného víkendu se svou milenkou Helgou Čtvrtečkovou, která je totožná s magistrou Čtvrtečkovou, pracující v této lékárně. Její jméno jsem použil proto, že mám žárlivou ženu, která o našem poměru neví.“ Odmlčel se.
„Neví?“
„Ne. Aspoň nikdy nenaznačila, že by věděla.“
„Pokračujte,“ vyzval ho mírně Exner.
„O čem?“
„No, o té sobotě,“ pravil Exner ještě mírněji. „Co ráno, jak, kudy, kam, v kolik. Vždyť to musíte znát z detektivek.“
„Nečtu je.“
„Škoda,“ poznamenal Exner.
„Nepamatuju si, v kolik hodin jsem odešel z domu a kdy jsem zazvonil u slečny Čtvrtečkové. Kolem osmé, myslím. Pak jsme odjeli rovnou do Libína. Cestou jsme se trochu nepohodli. Patrně už víte proč.“
„Ale nevím,“ prohlásil Exner prostince. „Kdepak. Vůbec ne.“
„Je nezbytné, abych o tom hovořil?“ „Stručně, kdybyste byl tak laskav.“
„Už delší čas je slečna Čtvrtečková, jak jsem řekl, mojí milenkou. Vzhledem ke své rodině jsem se jí nemohl plně věnovat, což jistě chápete.“
„Chápu. Tihle proutníci, co jsou vzornými otci rodin a manželi, jsou mi nejsympatičtější.“
Maizl stiskl rty, až mu trošičku zbělely. Ale ovládl se.
„Cestou jsme se dostali do sporu nikoliv mezi námi neobvyklého. V Libíně vyvrcholil. Slečna Čtvrtečková se urazila a zmizela. Využila mého zájmu o depot mincí a ztratila se – jak vy asi říkáte – beze stopy.“
„Zvlášť intenzívně jste po ní nepátral?“
„Ne.“
„Důvod?“
„Byl jsem si jist, že se neztratila úplně. Znám ji několik let. Přesněji řečeno od doby, kdy v této lékárně po skončení studií nastoupila.“
„Takže,“ uzavřel kapitán Exner, a pořád pokojně seděl s rukama složenýma pod žaludkem, „to je příběh první. A nyní, pane magistře, jestli dovolíte, přejdeme k příběhu druhému. Vyprávějte mi o vašich prožitcích od chvíle, kdy vás v Libíně slečna Čtvrtečková opustila. Co jste zažil, viděl, čeho jste si povšiml,“ pokračoval Exner povzbudivě didakticky.
Magistr Maizl malinko zsedl vztekem a zašmátral kolem sebe bezděčně rukama. Patrně hledal železný kyj. Ten nikde v dosahu nebyl, takže toho nechal a řekl: „Odebral jsem se na místo nálezu, kde bylo shromážděno několik lidí. Znal jsem z nich osobně pouze pana Sadílka. Pan Sadílek je...“
„Vím. Dál!“
„Dále tam byl starší pán, jak jsem vyrozuměl, pomocník paní doktorky Janovské, pak samozřejmě paní doktorka. Dále muž, který mně byl později představen jako doktor Johan, spisovatel.“
„Nikdo víc?“
„Ale to je možné, že tam bylo víc lidí. Ne, docela určitě. Jistě místních, zastavovali se, pak zase šli dál, pan Sadílek přijel s jakýmsi mladíkem. To je vše.“
„A o čem jste si povídali?“
„O nálezu, samozřejmě. Nález století, samozřejmě. Hádali jsme například počet mincí.“

„Kohopak to napadlo?“
„Co?“
„Hádat počet mincí.“
„Už si nevzpomínám.“ Magistr chvíli uvažoval. „Snad pana Sadílka. Ne. Toho ne. Ten se pak pokusil určit cenu depotu v korunách. Jsem si skoro jist, že to byl můj nápad. Odhady všech se pohybovaly kolem dvou tisíc mincí.“
„A cena?“
Magistr Maizl pokrčil rameny. „To je ovšem relativní, soudruhu kapitáne. Jestliže neznáte dopodrobna, o jaké mince šlo. Vezmeme-li v úvahu běžné denáry, pak jejich průměrná cena se na našem sběratelském trhu pohybuje kolem jednoho tisíce korun za jeden, většinou víc. Takže když jich tam bylo kolem dvou tisíc…“
Arnošt Maizl se odmlčel.
„A dál?“ zeptal se Exner.
„Dál už nic. Nevím, co byste chtěl vědět dál.“
„Vy jste přece nejel z Libína hned domů. Jde mi o váš příběh třetí.“
„Spřátelil jsem se trochu s panem spisovatelem Johanem. Využil jsem toho, že byla v campu zamluvena chata, přespal jsem tam. Tedy Na soutoku. Jenže to už jistě víte. Nebyl jsem v nejlepší duševní kondici, to jistě chápete, po té hádce se slečnou Čtvrtečkovou, a potřeboval jsem prostě trochu zapomenout.“
„Slyšel jsem,“ poznamenal Exner, „že se vám to dost podařilo.“
„Netušil jsem, že kriminalisté sbírají drby.“
„Já hlavně,“ přiznal Exner provinile. „Jednak to člověku někdy pomůže a jednak mám pro to vrozenou zálibu.“
„To je všechno, co jste chtěl slyšet?“ zeptal se magistr suše. „Mám totiž ještě nějakou práci.“
„Já taky,“ řekl Exner. „Až nad hlavu. A teď si představte, že máte té práce tolik, že ani nevíte, kde vám ta hlava stojí.“ Vzdychl. „Hledat hlavu a co je nad ní… Příběh čtvrtý, pane magistře: pondělí odpoledne.“
„Přibližně od půl druhé, to je od té doby, kdy jsem se vrátil z oběda – až do tři čtvrti na šest – tedy do doby, než pro mě přišel pan magistr Janda, že je čas zavřít lékárnu, jsem byl zde, v tomto skladě. Bohužel mi to nemůže nikdo dosvědčit, protože jsem mohl kdykoliv odejít a kdykoliv přijít, aniž o tom kdokoliv v lékárně věděl. Přes dvůr a průjezdem. Nemám tedy, jak vy tuším říkáte, alibi. Ale byl jsem zde a to celé odpoledne. Klozet,“ ukázal palcem kamsi za regály do kouta místnosti, „je támhle. Chcete si to zkontrolovat?“
„Nechci,“ řekl kapitán Exner a vstal. „To mi stačí, pane magistře.“ Zamířil ke dveřím. „Mimochodem,“ pravil v chůzi, zatímco Arnošt Maizl ho následoval, „slyšel jsem, že jste prodával nějaké mince ze své sbírky.“
„Říká se to. Prodával. Duplikáty. A pak něco, co jsem nepovažoval za zvlášť vhodné. Můj otec byl sice výborný sběratel, ale shromáždil toho tolik zbytečného a nepodstatného, že to jen zabírá místo v bytě. Názory na způsob sbírání mincí se totiž od dob, kdy začal, lépe řečeno, kdy začal sbírat můj dědeček, dost podstatně změnily. Sbírka už neodpovídala modernímu pojetí.“
A kapitán Exner přikývl, neboť mu nic jiného nezbývalo.

110.
„Ehm,“ prohlásil ten drobný muž a přidržoval se krátkými prsty opěradla křesla, „ehm, byl jste zřejmě nesprávně informován, soudruhu major… promiňte, soudruhu kapitáne. Soudružka Lautererová, tedy Renáta Lautererová, vlastně Loukotová, že, pracuje v našem divadle pouze na smlouvu. Je vlastně zaměstnána v agentuře Pražští estrádní umělci. U nás pracuje pouze na smlouvu v některých představeních. Jestli si přejete vidět smlouvy, které jsme s ní uzavřeli, zavolal bych ekonomického náměstka ředitele, a s ním…“
Kapitán Exner zavrtěl hlavou.
Seděl na kulaté stoličce u pianina v místnůstce, jejíž dvě okna byla větší než celá plocha tohoto kamrlíku, rezidence to uměleckého šéfa Velké operety. To byl onen muž, co se téměř ztrácel v obrovitém renesančním křesle u stejně obrovitého stolu. Což bylo celé zařízení místnosti. Kromě malého televizoru. Obrazovka matně zářila a chvěla se. Televizní kamera tupě civěla na zataženou oponu a z reproduktoru se linul šum přestávky.
Umělecký šéf Arno Borovička byl důstojně ochotný. Exnera si prohlížel s profesionálně přimhouřenýma očima, jako by se rozhodoval, zda ho má angažovat do My Fair Lady, nebo ne. „Soudružka Lautererová plní své povinnosti, které jí vyplývají ze smlouvy s naším divadlem, řádně. Pracuje ukázněně, na zkoušky chodí řádně a včas. Pracuje ochotně a iniciativně. Umělecké vedení divadla s ní nemělo nikdy žádné problémy. Jak jistě víte, hraje rovněž v dnešním představení,“ pohnul ukazováčkem k obrazovce, „takže ji za chvíli budete moci vidět. Ale vy ji patrně znáte.“
Michal Exner zavrtěl hlavou. „Nenavštěvuju divadlo tak často,“ přiznal provinile.
„Myslím z reklamních fotografií, především Dermacolu. Pracuje také příležitostně jako modelka.“
„Čilé děvče,“ poznamenal Exner.
„Ano,“ souhlasil umělecký šéf Velké operety. „Je pilná. I zde u nás v divadle.“
Byl dokonalý.
Dokázal se držet a nezeptat se na nic.
Ozvalo se zvonění, šum v reproduktoru televize tichl, bylo slyšet ladění nástrojů.
Arno Borovička si znova Exnera prohlédl. Byl zřejmě spokojen s jeho tmavě modrým oblekem, světle modrou košilí a černými botami. „Mohu vás pozvat do ředitelské lóže.“

111.
Šli chodbou tak dobře akusticky tlumenou, že i kvílení duší v očistci by se zde, mezi perforovanými stěnami a koberci, změnilo na bezvýznamný šepot.

Na jejím konci otevřel Arnošt Borovička nehlučně dveře, zašeptal omluvu, že půjde napřed, a provedl Exnera temnou chodbičkou k dalším dveřím, jež vedly do tmavé kobky.
To byla ředitelská lóže.
Orchestr kdesi dole zaburácel, až se Michal Exner lekl, reflektory ozářily oponu, cvaklo to v nich, opona se rozlétla.
Soudě podle dekorace, odehrával se poslední akt muzikálu v jakémsi lepším lokále západní provenience kdesi na pobřeží moře, snad Středozemního. Byl tam bar a stoličky, taneční parket, kus dál bazén, z lóže bylo vidět latě, jak podpírají jeho kašírovaný okraj, u stolků seděli veselí hosté a začali si prozpěvovat.
Pak chvíli přestali, pár lidí na stoličkách u baru si řeklo něco podstatného k ději – čemuž ovšem bez předchozí souvislosti nebylo rozumět – a hosté v restauraci se znova rozezpívali. Děj se hrnul závratně vpřed, protože z postranních kulis vytančily dívky, které se rozhodly pokračovat ve veselém skotačení na parketu.
Avšak ještě toho nebylo dost. Další dívky, ještě spořeji oděné než ty předchozí, náhle vylézaly po žebříčcích (které ovšem diváci v parteru neviděli) – na okraj bazénu a připojovaly se k těm na parketu ve veselém reji.
Naposled vylezla z bazénu ztepilost nad ztepilost, krása nad krásu. Ani se nemusela vlnit, stačilo, že šla.
Umělecký ředitel ťukl do Exnera loktem. „Lautererová," zašeptal.
Exner přikývl.
Krása nad krásu s dlouhými stehny a s plochým břichem se připojila k radujícím se dívkám na parketě. Obklopovaly ji vesele hopsajíce v různých sestavách.
„Exteriér, co?" poznamenal Arno Borovička.
„Hm," přisvědčil Exner. „Ale nezdá se vám kapánek tuhá? Má vůbec taneční konzervatoř nebo nějaký kurs?"
„Společenské tance," řekl umělecký šéf. „Ale ta to nepotřebuje. Je na jevišti, jak vidíte sám, stejně jen pro dívání."
„No jo," souhlasil Exner.
Dívky se rozptylovaly, orchestr hrál malé finále. Renáta Lautererová prošla pěkně kolem všech stolků, na chvilku se zastavila u baru, aby se pozdravila jak s hochy, tak s barmanem, a odnesla svou krásu do kulis.
„To je všechno?" zeptal se Exner. „Budu s ní moci mluvit?"
„Jestli dovolíte, ještě ne. Ještě má jeden výstup v jiném kostýmu ve finále. Samozřejmě, mohl bych vám to umožnit, ale chápejte, toto představení je drahé, divadlo téměř vyprodáno, a kdyby náhodou slečna Lautererová byla po rozhovoru s vámi indisponována, mohly by nastat nepředvídané problémy. Jistě mě pochopíte."
„Jistě," souhlasil Exner.
Dole si zase něco na jevišti povídali, žertovali o čemsi, co se odehrálo zřejmě v předchozích dvou dějstvích, obecenstvo se pochechtávalo, Exner si pohladil nos. „Počkal bych dole," řekl. „Všiml jsem si, že naproti vrátnici je kuřárna. Vyřiďte, prosím, slečně Lautererové, že na ni čekám."
„Ovšem. Velice rád, soudruhu kapitáne."

112.
Dveře klubu pro účinkující a do kuřárny byly naproti vrátnici. Umělecký šéf se Exnerovi omluvil a odkvačil za svými povinnostmi.
Kapitán Exner si koupil od barmanky džus, sedl si do křesla proti dveřím a trpělivě čekal. Z reproduktoru nad jeho hlavou se linul text a hudba muzikálu přerušovaná inspicientovými pokyny a výzvami.
Představení skončilo veselým rejem v orchestru a potleskem z hlediště.
První prchali z divadla hráči orchestru. Odepínali motýlky, a pláště přehozené přes fraky za nimi vlály. Trousili se další, nejdřív pánská část souboru (někteří z nich si dali kapku pití u barmanky v klubu), pak dámská, tanečnice, zpěvačky, mnohé jen v mírně upraveném nalíčení z jeviště.
Exnera si koneckonců nikdo nevšímal. V tomto prostředí a v obleku, co měl na sobě, se podobal zapomenutému operetnímu tenoru z třicátých let. Vlastně jako by sem patřil.
To všechno bylo v pořádku, až na maličkost, že Renátě Lautererové to trvalo jaksi dlouho.
Dopil džus, šel na vrátnici. Požádal nevrlou paní, aby byla tak laskava a zavolala do šatny.
Dověděl se, že slečna Lautererová odešla.
Požádal tu paní, aby zavolala Arna Borovičku.
Nebral telefon.
Požádal ji posléze, ačkoliv začínala soptit, aby se pozeptala kolegyň slečny Lautererové – pokud jsou ještě v šatnách –, zdali opravdu opustila divadlo.
Jedna kolegyně se našla.
Procházela zrovna kolem vrátnice, a když slyšela, o čem je řeč, zastavila se. Odhrnula s úsměvem plavé vlasy, mávla na Exnera předlouhými řasami: „Ale Renáta," pravila, , je už dávno pryč. Vy jste ji neviděl?" podivila se a drobným a plavným krokem opouštěla své pracoviště.
Chvilku počkal, aby to nevypadalo, že ji pronásleduje.
Vyšel na chodník před budovu. Zůstal stát pod přístřeškem a rozhlížel se. Ta dívka, co ho tak hezky informovala, kráčela pomalu kamsi ke stanici metra.
Parkovací místa podél chodníku byla skoro prázdná. Jeho vůz stál opuštěný daleko u křižovatky. Odlesk lampy na přední masce byl matný a podobal se úsměšku.
Přes ulici stál u chodníku bílý mercedes. Starší, ale zdálo se, že zachovalý.
Za volantem seděl mladý muž, měl otevřené okénko a kouřil. Občas pohlédl ke vchodu pro účinkující. Podíval se na hodinky.
Exner zamířil k němu. Když došel k okénku, mladý muž na něho pohlédl a zavrtěl hlavou: „No taxi."

„Vidím," pravil kapitán Exner. „Pan Linhart? Myslím, pan Zdeněk Linhart."
„No, to jsem já. Co je?"
„Čekáte patrně na slečnu Lautererovou."
„Možná," připustil Zdeněk Linhart.
„Já taky," přiznal Exner. „Jenže mám takovou obavu, že nepřijde."
„Něco mi vzkazuje?"
„Jo," řekl Exner drze. „Jela domů taxíkem. Máte mě zavézt za ní."
„K ní?"
„Ovšem."
„To je ovšem habaďůra," nedal se Linhart zmást. „Takovejch by bylo, pane."
„Takovej jako já," řekl kapitán Exner a sáhl do kapsy pro služební průkaz, „je pouze jeden. Čtěte. Přečteno? Jedem!"

113.
„Popel," ukázal Michal Exner na cigaretu v Linhartových rukou. „Ať vám nespadne na kalhoty."
Linhart vysunul ruku z okénka a cigareta mu z ní vypadla na asfalt.
Rozjeli se a sešlý starý motor klapal vykotlanými ventily.
„Nemusíte spěchat," řekl Exner a pohodlně se uvelebil. „Budeme si povídat."
Zdeněk Linhart by rád věděl, o čem, ale raději se nezeptal. „Budeme si povídat," pokračoval kapitán Exner, „nejdříve o tom, co jste dělal v pondělí odpoledne."
„To jsem byl v práci až do sedmi."
„A kdepak?"
„V Kovošrotu v Běchovicích."
„A za celé odpoledne jste neopustil svoje pracoviště."
„Ovšem. Je tam vrátnej pes."
„To je," souhlasil Exner. „Ale abysme neplácali jen tak zbytečně: předně jsem mluvil s panem Brožkem. To za prvé. Za druhé jsem si prohlédl trošku tu fabriku a poznal vrátného psa. Taky jsem očíhnul ploty. Hlavně směrem k trati."
„No a?"
„To je právě to. Abysme jen tak zbytečně neplácali. Jestli jste to pochopil, tak kohosi nebo cosi hledám."
„No, asi…"
„Bylo by pro vás a pro náš vzájemný poměr výhodné, kdybyste věděl co."
„To bych rád, pane… soudruhu."
„Hledám loupežného vraha, pane Linhart," řekl kapitán Exner prostince. „Je to taková moje profese. Pozor! Bude zelená. Jedem!"
Když projeli křižovatkou, pravil Zdeněk Linhart: „Dobrá. Nebyl jsem tam. Celý odpoledne. Přijel jsem před sedmou. Asi o půl sedmé."
„A kdy jste odjel?"
„Po druhý hodině. To nevím přesně."
„A kdepak jste byl?"
„Nakupoval jsem. V potravinách. Pak jsem…"
„Pak jste?"
„Mám známou sestru ve špitále. Byl jsem u ní pro diazepam."
„Pro sebe?"
„Pro slečnu Lautererovou. Špatně usíná."
„Dál?"
„Jel jsem ke slečně Lautererové a tam jsem byl až do pěti hodin. Asi do pěti hodin."
„S ní?"
„Sám."
„To jste jen tak seděl, četl si."
„Uklízel jsem."
„Cože?!"
„Uklízel jsem. Slečně Lautererové totiž pomáhám Nakupuju pro ni, uklízím, když potřebuje, odvezu ji z divadla nebo do divadla."
„Za úplatu?"
„Ano."
„A kolik vám platí?"
„Různě. Podle toho, co a jak. Vlasta Brožek mi občas vypomůže."
„Jako kamarád, zdarma."
„Jo."
„Malej plat, co?"
„Jako můj?"
„Jako váš."
„Ujde to. Ale každej si rád přivydělá. Já mám topenařiny po krk ze zaměstnání. A tohle mě baví."
„No jo, no jo," přitakal Exner hloupoučce. „To by mě taky bavilo s Lautererovou." Položil Linhartovi ruku na rameno. „Jenže, můj vzácný příteli, žvaníte. Tomu, že děláte poskoka, bych věřil. Jen ta forma úplaty je mi divná. Uvědomte si,

můj milý, chytrý a protřelý řemeslníku, po čem jdu. Nebo to mám opakovat?“
„Nemám v ničem prsty.“
„Neříkal jsem, že máte. Ani slovíčkem jsem se nezmínil. Ani slovíčkem. Ale takhle víc pravdy, to by bodlo. Stejně se k ní dopídím. Je to můj smutnej osud.“
„Heleďte, soudruhu kapitáne…“
„No tak.“
„Heleďte – to vy přece víte, co chodí po světě krásnejch holek.“
„Občas si všimnu,“ připustil kapitán Exner. „Sem tam, když mám čas.“
„Kluk jako já nemá u krásný ženský, která se mu líbí, až mu huba trne, naději.“
„Ale to snad ne?“
„Nemá,“ řekl s přesvědčením Zdeněk Linhart. „U skutečně krásný ženský ne. To vám říkám rovnou. Kluky jako já nevidějí. To neříkám se smutkem. To jako konstatuju. Dobrá. Ponižuju se. Zkusil jsem to už třikrát. Pokaždý to vyšlo. Namouduši, pokaždý.“
„A co?“
„Služby.“
„Nerozumím.“
„Vykonávám služby. Ferda mravenec. Služby všeho druhu. Vidím takovou ženskou, co není k přehlídnutí. Nemůžu za ní jít a pozvat ji na kafe. To by o mě klopejtla, aniž by si povšimla. A na to pozvání by zapomněla za tři vteřiny. Za dvě. Nabídnu takový ženský služby. Je to třeba štětka. Na tom nezáleží. Jste krásná, řeknu rovnou. Zasluhujete si, aby vám lidi sloužili. Udělám pro vás všechno, co budete potřebovat. Zdarma. Spravím televizor, uklidím v bytě, zavezu vás zdarma, kam budete potřebovat. Seženu vám kteréhokoliv řemeslníka. Vyperu. Nakoupím. Zdarma. Jen proto, že jste krásná a že si to zasloužíte.“
„Jinou podmínku si nekladete?“
„Ne.“
Kapitán Exner se zadumal. A pak řekl: „Tu jinou podmínku… S tou přijdete později?“
„Jo. Říkám, zkusil jsem to třikrát. Jen naposled jsem si o to musel říct sám. Jedna byla vdaná. Pro ni jsem dělal dva roky. Dva roky. Pak se rozvedla a provdala se do Německa.“
„Vida.“
„Krásný holky to mají v životě lehký. Zvlášť,“ zafilozofoval Zdeněk Linhart, „když jsou studený. A to bejvaj, soudruhu kapitáne.“
Exner pokýval hlavou. „Jak jsem řekl, nemám tolik zkušeností. A se službou u slečny Lautererové jste spokojen?“
„Celkem.“
„Klaplo to?“
„No… Klaplo. Jenže…“
„Jenže?“
„Má moc práce. Tím pádem já taky. A to je jistý, že jsem na posledním místě. Zapletla se do něčeho?“
„Ale snad ne,“ odpověděl Michal Exner lehkomyslně. „Zatím se mi to nejeví. Ale rád bych si s ní popovídal.“
„Ona vám z divadla utek…“ zarazil se a opravil: „Ona se vám v divadle vyhnula?“
„Tak nějak.“
Zastavili před dlouhým domem. „Je to tamhle,“ ukázal Linhart na jedno z osvětlených oken. „Je doma. Ale musíte blok obejít. Jel jsem zadem, abych viděl, jestli svítí.“
„Za ochotu děkuju, ale budete tak laskav a objedete mi zase ten blok?“
„Prosím.“
Byli před vchodem. Ztlumil světla a nechal běžet motor.
„Tady. Pátý patro.“
Exner nastavil dlaň. „Klíče.“
„Kde bych je vzal?“
„V kapse,“ poučil ho Exner. „Nebo v kastlíku,“ ukázal. „Kde jinde?“
„Slečna Lautererová…“
„…vám zakázala je používat bez jejího svolení. Ale jistě je máte. Pořád zapomínáte, o jaký případ vlastně jde. Mimochodem – copak jste dělal v pondělí večer a v úterý?“
„V pondělí jsem byl doma. V úterý v práci.“
„Jen v práci.“
„Uklízel jsem na chatě u slečny Lautererové.“
„Ale?“ podivil se Exner. „Ona má chatu?“
„Jo. V Klínci. To je za Cukrákem, když…“
„Znám. Je to její chata? Opravdu její?“
„Říká to. Byl jsem tam několikrát. Uklidit, přivézt nějakou drobnost, naštípat dříví.“
„Jezdí tam často?“
„Ne.“
„Byl jste sám?“
„Pomáhal mi Vlasta. Vlasta Brožek.“
„A že jste se na to vypravili dva?“
„Pomáhá mi. Já jemu. Stěhoval nějakou skříňku pro pana Sadílka. Takovej starej pán z jejich domu. Já mu pomohl se

skříňkou, on mně přišel píchnout s úklidem.“
Exner otevřel dveře. „Prima. Tak zatím pěkně čekejte,“ pravil s lehkomyslným pokrčením ramen, srovnal si kravatu a vystoupil z vozu.

114.
V tuto hodinu bylo už mezi bloky nového sídliště pusto. Okna temná. Jen sem tam ponocoval bláhový básník, opilec, osamělý čtenář, nebo milenci, kteří zapomněli, že jsou pracující a ráno v pět musí být na nohou.
Kolem popelnic se mihla kočka. Nebo to byl potkan. Potkanům a krysám civilizace plná kanálů, zdá se, svědčí.
Pouličních lamp svítilo málo.
Prosklený vchod domu byl černý jak lesklý jícen věčných zmizení. Výtah osvětlený matnou žárovkou pomalu stoupal a v každém patře si povzdechl. Jeho stěny byly ze studeného umakartu, nicméně touha po tvorbě a výtvarném projevu těch, co se v něm vozili, zdolala i tento obtížný materiál. Byly to především, jak už to bývá, výkřiky osamělosti a sexuální nejistoty.
V pátém patře povzdechl výtah naposled a zastavil. Blikátko doutnavky u vypínače mrkalo červeně a stejně marně, protože žárovka v tomto patře nesvítila.
Šel od dveří ke dveřím a blikal si zapalovačem.
Nepotrpěla si na obřadnosti. V rámečku pro jmenovku byl nedbale zasunutý papírek a na něm tiskacím písmem napsáno:
LAUTERER OVÁ
Zazvonil. Totiž: stiskl tlačítko zvonku. Ozvalo se tiché cvaknutí a nic. Zvonek byl vypnut nebo nefungoval.
Kapitán Exner se podrbal zamyšleně v zátylku. Už si přichystal ohnutý ukazováček, aby zaklepal.
Dolehlo k němu slabé šumění vody. Zarazil se. Chvíli si hrál se svazkem klíčů, než našel ten pravý. Tiše otevřel.
V předsíni bylo světlo.
Světlo bylo i za sklem dveří do pokoje.
Šumění vody se ozývalo z otevřených dveří koupelny.
Vytáhl tiše klíč ze zámku, vstoupil do bytu a opatrně za sebou zavřel.
Bílé dveře skříně v předsíni byly rovněž otevřené, na jejich křídle visely šaty.
Mnul si nos. Neboť šumění vody bylo sprchou. Pokrčil bezděčně rameny jako člověk, který se rozhodl, že pokud jde o povinnost, nemůže se zastavit před ničím.
Udělal dva kroky ke dveřím koupelny a nahlédl dovnitř.
Stála proti němu ve vaně. Vlasy stažené do turbanu z bílého ručníku. Byl to – vyjímaje drobný zlatý řetízek na krku – její jediný oděv. Samozřejmě, Arno Borovička měl pravdu. Její exteriér byl, včetně mateřského znamínka umístěného od pupečního důlku vpravo dole, znamenitý, snad až příliš dokonalý. Z toho znamínka, napadlo Exnera, bohužel publikum nic nemůže mít.
Dosprchovala obličej a otevřela čokoládové oči.
Její řasy a půvab nebyly teď uplatněny nejvýhodněji. Ale pro celkový zážitek to nemělo význam.
Sprcha jí vypadla z ruky.
Zaječela.
Sprcha poskakovala po vaně a stříkala na všechny strany. Trochu ustoupil a schoval se za dveře, aby nebyl pokropen.
„Promiňte,“ řekl. „Netušil jsem, že vás najdu zrovna takhle. Ale mám z toho radost. Moje pomsta za váš útěk z divadla.“
Vystrčil ze skrýše ruku a ukázal na sprchu. „Můžete zatím pokračovat. Za krkem máte ještě mýdlo. A potom tadyhle na boku. Možná i na zádech. Ale to jsem neviděl. Teď půjdu do pokoje a počkám tam na vás.“ Naklonil se, otevřel dveře do toho pokoje a nasál vzduch. „Výborně,“ řekl. „Zde je byt kuřáka. Pardon,“ vrátil se a bezděčně se usmál, neboť právě v té chvíli lovila na dně vany poskakující hadici a vrhla na něj zlobný pohled. Její nebeská krása zůstala v pozadí. Na dně vany, na bobku, šmátrajíc rukama, byla vzteklou holkou. „Ještě jsem se nepředstavil. Kapitán Exner. Kriminálka.“

115.
Dřív než vstoupil do pokoje, nahlédl do ložnice. Stiskl vypínač u dveří. Kromě rozestlaného letiště, bílého toaletního stolku a modrého chlupatého koberce, po němž se nechodí, ale brodí se jím po kotníky, tam nebylo nic. Vlastně ne: na zdi tři reklamní plakáty Dermacolu. S decentními portréty Renáty Lautererové.
V obýváku zářil křišťálový lustr. Visel nad peršanem a vybranými kousky nábytku ze starožitnictví. A svítil na pár obrazů, které rozhodně nebyly mazanicemi. Prohlížel si jeden po druhém. Uznale pokýval hlavou. Výtvarný poradce slečny Lautererové nebyl pitomec.
Posadil se do křesla v koutě. Na stolku otevřel krabičku s cigaretami. Vzal jednu, podíval se na značku, byl opět spokojen a cigaretu vrátil.
Vytáhl z kapsy svou téže značky a zapálil si, i když nepochyboval, že zapalovač ležící na stolku nejen funguje, ale je patrně i z opravdového zlata.
Objevila se nejdřív za zdrsněným sklem dveří. Pořád ještě nahá. Bylo vidět, jak otvírá skříň a vytahuje něco červeného. Pak shodila bílý turban a zmizela na delší dobu v té části předsíně, kam z křesla v koutě nedohlédl.
Vstoupila jako ďábel připravený ho svést a svrhnout do pekel. Vlasy jí zářily odleskem křišťálu z toho lustru, rudý dlouhý župan byl samozřejmě sepnut páskem, ale trochu nedbale. Takže když kráčela, nebyla nouze o pohledy na její stehna. Věděla, že taková věc nemůže uškodit její pověsti před jakýmkoliv mužem.
Zamířila rovnou k telefonu. „Kampak chcete volat?“ zeptal se.

Telefonní seznam ji zajímal třikrát víc než kapitán Exner. „Na Bezpečnost," řekla. „Tohle se přece nesmí dělat. Vniknout do bytu bez dovolení. Třeba se pokusit o znásilnění." Zvedla sluchátko. Sáhla po ciferníku. Okamžik zaváhala.
„Tak točte," pobídl ji. Diktoval číslo. „Tohle je nejlepší. Dostanete hned spojení. Za deset minut tady budou jako na koni. Raz, dva, tři."
„Proč jste mi ještě neukázal váš služební průkaz?" pořád ji ještě zajímal číselník telefonu, protože z něj neodvrátila oči.
„Protože jsem se bál."
„Bál?"
„Abyste mi ho nezmáčela." Sáhl do kapsy. „Hleďte. To je on." Rozevřel knížečku. „Zatím si to sluchátko odložte a přistupte a pohleďte."
Sluchátko položila, ale jinak ho neposlechla. Skousla na chvíli spodní ret, nepochybně se na chvíli zamyslela. A s tímtéž výrazem se odebrala k lenošce, jež stála proti Exnerovi. „Dobrá,"řekla. „Oč jde, pane… pane…"
„Kapitán Exner."
„Co mi chcete, pane kapitáne?" zeptala se a naklonila se k němu. „Podal byste mi laskavě cigaretu?"
„Rád. Jednu, nebo celou tuhle krásnou krabičku?"
„Jak se sluší, pane."
Nabídl jí tedy z otevřené krabičky, a dokonce jí zapálil jejím vlastním zapalovačem. „Bodlo by kafe," řekl drze.
„Cože?!?"
„Pravil jsem," opakoval kapitán Exner mírně, „že by bodlo kafe. Jsem od rána na nohou a v noci jsem moc nespal. Mám v rukách a v očích desítky kilometrů a hlavu mám jako štoudev, co přetejká. Pár věcí jsem vyslechl a z pár věcí jsem zcela zmaten."
„Opravdu?"
„Jo. A pak se mi navíc stane, že mi lidi provádějí rošťárny. Jako pan Arno Borovička a slečna Lautererová."
„Nevím o ničem. O žádné rošťárně."
„Třeba nepovažujete za rošťárnu fouknout z divadla jiným východem, když víte, že u toho, kterým obyčejně odcházíte, čeká jeden už mírně vyčerpaný doktor obojího práva."
„Nerozumím, pane kapitáne."
„Někdo má holt slabší hlavu," prohlásil Exner s porozuměním. „Takže to kafe by bodlo."
„Co když mi došlo?"
„Dáme si silný čaj."
„Když ani ten nemám?"
„Napijem se vody z vodovodu. Nebo ta taky neteče? Závada v potrubí? Noční dodávka omezena?"
Nepatrně povzdechla, jako někdo, kdo je nucen celý život trpitelsky snášet surovosti nejen bez možnosti odplaty, ale bez niterné subjektivní možnosti se pomstít. Naklonila hlavu, podobajíc se v té chvíli Matce boží sedmibolestné.
V stala, jako by nesla na ramenou tíhu celé Velké operety, navrch obložené starostmi jejího uměleckého šéfa.
A dlouhými kroky odkráčela do přilehlého kuchyňského koutu.
Plyn tiše bouchl a začal syčet.
„Nes? Obyč? Espreso?"
„Smím-li si vybrat: silnější espreso."
Dostal je ve zlaceném karlovarském porcelánu.
„Je oslazeno," poznamenala.
Ochutnal, polkl, spokojeně se usmál, napil se ještě jednou. „Prima," řekl. „Smím si zapálit?"
„Možná. Asi ano. Co když v něm je utrejch?"
„V kafi ho poznám bezpečně," ujistil ji. Pohodlně se opřel v křesle a rozhlédl se pokojem. „Nežijete si špatně, děvče."
„Promiňte, pane kapitáne," pravila a hrála to na zlatou tichou ovečku, „neřekl vám už někdo, že jste… že jste trochu přehnaně…?"
„Všude jako doma?" zeptal se prostoduše. „Ale ano. Mnoho lidí. To je osud. Vám také ještě nikdo neřekl, že pokud jde o tanec, jste trošku… neohrabaná?"
„To se nikdo neodvážil."
„Patrně ani pomyslet."
„Ani pomyslet."
„To je dobře," usmál se Michal Exner. „Tak přece jen se mi podařilo být první a jediný. To se mi nestává často."
Ztuhla jí šíje.
„Přišel jste nepozván, abyste mi říkal roztomilosti?"
„Mýlíte se. Přišel jsem vyšetřovat loupežnou vraždu," řekl suše a sáhl po šálku s kávou.

116.
Bylo jisto, že dost zřetelně pobledla. A dým z cigarety, kterou držela v ruce, se zachvěl.
„Nerozumím," řekla.
„Rozumíte dobře," ujistil ji. „Jenže zrovna teď přemýšlíte velice usilovně, o jakou asi jde vraždu a jaké jsou cesty, co od ní vedou k vám."
„Máte pravdu," pravila po chvíli. „Je to tak. Kdybyste mi naznačil…"
„Co například?"
„Aspoň oč tu jde, kdy se to stalo, koho podezíráte…"
„To můžu," řekl prostomyslně. „Vím už toho habaděj. Jen o vás zhola nic. Zhola," opakoval, libuje si zřejmě v tomto

slově. „Zhola nic.“
„A co byste rád věděl?“
„Co jste například dělala v pondělí odpoledne a večer, kde jste byla a kdo vám to může dosvědčit.“
Zamrkala dlouhými řasami. Zavřela oči. „V pondělí odpoledne…“ Chtěla přesvědčit sebe i svět, že přemýšlí.
Nechal ji při tom a mlčel, aby ji nerušil.
„Byla jsem doma, například. Tady. Sama, jistě. Pak na zkoušce v kabaretu, tam mě viděla spousta lidí.“
„Od kolika do kolika?“
„Zkouška začala ve tři, byla jsem tam do šesti. Pak na večeři.“
„Sama?“
„Na. S přítelem. Pak nemám alibi. Do rána nemám alibi.“
„Sama?“
„Ano.“
„Lžete.“
„Dovolte, pane kapitáne!“
„Kdo je ten pán?“
„Náhodná známost. Nepředstavil se mi.“
Zavrtěl smutně hlavou. „Strašně kecáte, slečno Lautererová. Kafe vaříte prima, ale strašně kecáte. Nějak vám nedošlo, proč tady sedím.“
„Nemohu se bránit vašim drzostem,“ prohlásila stroze. „Ale ujišťuji vás, že s nějakou loupežnou vraždou nemám naprosto nic společného, že jsem o žádné ani neslyšela, tedy v posledních dnech, ani nečetla nic v novinách, vaše chování je neúměrné okolnostem a mohu si najít cestu, jak vám způsobit nepříjemnosti, pane kapitáne.“
„O vašich cestách nepochybuju,“ řekl upřímně. „Ani na vteřinu, drahá. Tak kdo to byl, ten chlap.“
„Který?“
„Pondělí večer a noc.“
„Byla jsem sama.“
„Dobrá. A v úterý. Ráno, dopoledne.“
„Byla jsem samozřejmě sama až…“
„Strašně žvaníte. Dopoledne jste už byla na své chatě v Klínci.“
Zaťala zuby. „Ale,“ ujelo jí mezi pootevřenými rty. „Ten hajzl Linhart!“
„Přesně.“
Zamáčkla cigaretu, vstala a začala přecházet po místnosti. Tentokrát zcela věřil, že ne proto, aby mu ukazovala stehna.
„To byl pitomý nápad.“
„Který?“
„Cože?“
„Který nápad byl pitomý?“
„Přijmout jeho nabídku.“
„Jakou?“
„Nabídl se jako posluha. Jako služka. Že si potřebuje přivydělat peníze. Používala jsem jeho vozu jako taxíku, uklízel tady i na chatě. Věci do čistírny a tak.“
„Co za to?“
„Peníze, samozřejmě.“
Vážně přikývl. „Takže sama na chatě.“
„Jistě.“
„Blbost. Mám práci a zdržujete.“
„Přece se musejí věci dokazovat, pane kapitáne. Svědecky. Mohu se přece bránit. Mám na to právo.“
„Nikdo vás z ničeho neobviňuje,“ řekl unaveně. „Ani mě to nenapadlo. Tím spíš po tomhle večírku s vámi. Jste příliš prohnaná a krásná, než abyste si musela přivydělávat krádežemi. Nebo dokonce loupežnými vraždami. Vraždou sedmnáctiletého děvčete. To už je mi jasný, milá Renáto, oč tu s vámi běží. Takže teď, drahá: jen malinko kdybyste mi pomohla. Sbírám drby, ale nešířím je. Nevěry mě nezajímají, potřebuju někdy o nich vědět, ale nekecám o nich nikdy a nikde. Drby sbírám, jen aby mi pomáhaly, ale nešířím je dál. Nikdy se ještě neocitly v protokolu. Nemám magnetofon.“
Rozepnul kabát a rozevřel ho. „Ani pistoli. Můžete si mě prohledat. Chci jen kapánek informací. Mimochodem: s panem Linhartem jste se na chatě potkala?“
„Ne. Dala jsem mu příkaz, aby zmizel dřív, než přijedu.“
„Učinil tak.“
„Jistě.“
„Sloužil vám pouze pan Linhart?“
„Ovšem. Nevím, jak si to představujete.“
„Ovšem. Představuju si to přesně tak,“ ujistil ji. „Přesně, jak říkáte. Tedy jen on?“
Krátce se zamyslela. „Ano. Ovšem. Někdy… Někdy ho zastoupil jeho přítel. Aspoň o něm hovořil jako o kamarádovi. Nevím, jak se jmenuje. Je mladší než Linhart. Takový puberťák s rozplácnutým obličejem. A vyvalenýma vodovýma očima.“ Zachvěla se. „Když Linhart nemohl, nebo měl v nepořádku vůz, poslal jeho. Asi dvakrát nebo třikrát.“
„Byl někdy ten druhý u vás v bytě?“
„Ne. Ačkoliv… To nemůžu najisto tvrdit. Sice jsem zakázala, aby sem kohokoliv Linhart vodil, ale jestli mě opravdu poslechl, tím si nejsem jista.“

„Čímpak jsme si jisti," prohlásil kapitán Exner lehkomyslně. „Čím a kým," plácal. „Jo, jo," dopil kávu.
Nechala pochodování a vrátila se do lenošky. „Je už dost pozdě," poznamenala.
„Dost," souhlasil. Pokýval hlavou. „Abych šel," uvažoval nahlas. „Jenže bych si ještě potřeboval zatelefonovat."
„Doma telefon asi máte," řekla a vstala. „Doprovázet vás nemusím. Zřejmě trefíte."
„Jenže," uvažoval dál nahlas, „dost to spěchá. S dovolením." Zamířil k telefonu. Vytočil číslo. „Nadporučíka Vlčka," řekl. „Jé," pokračoval, „málem jsem myslel, že tě nezastihnu. Aha. Už si vzpomínám. Měl jsi čekat. Chtěl bys spát? Já taky. Jsem na návštěvě," řekl kapitán Exner. „Povídám si o všem možném. Představ si, že jsou lidé, co mají ještě tajemství." Na chvíli se odmlčel. Díval se na Renátu Lautererovou, která stála před záclonou u okna, rudý župan jí splýval až k prstům nohou. Ruce měla zabořeny v hlubokých kapsách a dlouhé vlasy jí padaly na ramena a dál, jako tíže svědomí. „Jenže," dodal, „člověk nemá ani moc čas přemýšlet. Počkej… ne, ještě ti něco chci…" a Michal Exner se najednou usmál, položil ruku na mikrofon a zeptal se Renáty Lautererové: „Pojedem na tajnej vejlet, jo?" Aniž čekal na odpověď, nechal dlaň sklouznout ze sluchátka a položil si ji na zátylek. „Už jsem na to přišel, co chci. Heleď, seber auťák, pár mládenců, tedy: víc auťáků, nějaký světla, protože je ještě pořád noc. Cože? Že právě začala?" Podíval se na hodinky. „Jo, hodina duchů skončila. Tak to začala noc. Pojedeme pár kilometrů za Prahu. Směr Zbraslav a tak. Heleď, nejdřív: mám auto před Velkou operetou. Stavte se mi pro ně. Pak přijedete sem. Na sídliště Pankrác. Je to třetí blok od metra dolů. Když se podívám z okna, vidím na střechu samoobsluhy. Před tím blokem stojí bílý starší mercedes. Ale zachovanej. V něm sedí jistý pan Linhart. Mezitím co si povídám nahoře v pátým patře toho domu se slečnou Lautererovou, napsal sis to, jo? Lautererovou. El jako Lukáš, dobrý. Nechte mi auto a jeďte s ním napřed. Do Klínce. On ví kam. Ještě si tady něco musím vyřídit. Ale ne. Kdepak. To je velice krásná mladá dáma." A Michal Exner pokýval hlavou. „Až hříšně moc. A studená a chytrá. Tak tak. Přijedu za vámi co by dup." Podíval se na hodinky. „Za dvacet minut byste odsud mohli vyrazit. Moment, nezapomeň: detektor. Jo. Detektor!"
Položil sluchátko a trochu roztržitě se rozhlédl. „Zapomněl jsem na jednu maličkost…" pravil zamyšleně.
„Já taky," řekla Renáta Lautererová. „Zatímco vy, pane kapitáne, nemáte, jak jste říkal, čas přemýšlet, tak zatímco jste mluvil, jsem trochu přemýšlela já. Sova."
„Kde?" podivil se. „Tady? Sova?"
„Ne. Architekt Sova. S ním jsem byla v pondělí večer a v úterý ráno. A ještě ve středu ráno. Pořád."
Přikývl. „Známý architekt Sova?"
„Ten."
„Samá funkce, pocta, cena a tak."
„A tak."
„On je rozvedený?"
„Ještě ne. Ale chystá se k tomu. „Trochu ustoupila a ukázala na křeslo. „Posaďte se ještě."
Poslechl. Nahlédl bezděčně do šálku po kávě. Byl prázdný. „Ještě kávu?"
„Ano, obyčejnou. Chystá se, aby si vzal vás?"
„Doufám," řekla suše a šla vařit kávu.
Když ji přinesla, překryla na okamžik vůně kávy vůni lancomu.
Opět usedla proti němu a nyní téměř cudně. Dost se jí to podařilo. Opět jí nabídl cigaretu a zapálil. „To by byl skok, co?"
„Byl by," přiznala.
„Nic proti němu. Za pár minut budou tady a pojedou. Nemají povolení k prohlídce vaší chaty. Souhlasíte s tím? Než bych si opatřil povolení…"
„Souhlasím. Nechci vám dělat potíže. Jestli ovšem dovolíte, abych tam byla."
„Nepadnete-li únavou…"
„Nepadnu," řekla klidně. „Možná že jste podvodník. Asi jste. Podle toho, jak vypadáte. Ale jsem ve vašich rukou. Sama jsem se vám na ně položila."
Vztáhl ruce před sebe dlaněmi vzhůru a pohlédl na ně. „Ani bý.:h ne
řek," pravil s úsměvem. A dodal: „Podržím vás a nepustím. Když sama nespadnete."
Poprvé se za ten večer usmála. Odkryla zářící zuby a křišťálový lustr smutně zablikal a zamihotal se jako svíčka v rukou františkána.

117.
Udělali z okraje řídkého lesa a z té loučky před ní lunapark.
Reflektory na stojanech osvětlily chatu a její okolí, ostré stíny, které vrhaly stromy a tráva, zdály se být černočerné navěky.
Na terase, přidržuje se levou rukou zábradlíčka z tyčoviny a druhou své dýmky, tentokráte hořící, stál nadporučík Vlček a jeho vysoké čelo svítilo jak půlměsíc. Vlastně se zdálo, že ten jas je záře kolem hlavy. Občas pohlédl do otevřeného okna. „Jen opatrně, mládenci," říkal. „A všechno pěkně ukládat na místo. Ať majitelka vidí, že nejsme vandalové, ale slušný lidi. Jako džentlmeni, soudruzi."
Majitelka stála na okraji ozářeného prostoru, kterým bloudili dva psi se svými psovody (Vlček důvěřoval detektorům, ale přece jen myslel, že pes je lepší) a muž se sluchátky na uších a se skříňkou na břichu, v rukou hůl podobnou sací rouře vysavače.
Oči majitelky byly temnější než stíny stromů. Noční vítr jí cuchal vlasy. V manšestrákách, polobotkách a ve starém jelenicovém tříčtvrťáku, do jehož kapes měla zabořené ruce, vypadala drobnější. Tím spíš se zdála být přeludem, satanem, jenž se proměnil v obecnou krásu, aby svůdnost k hříchu byla najisto zabezpečena.

Aspoň to napadlo kapitána Exnera, který stál vedle ní s rukama v kapsách a co chvíli se na ni podíval. V tmavomodrém a v lesknoucích se černých botách se jevil zde, na okraji lesíku kousek za Trnovou, jako přízrak z dívčích snů těch pohnutých nocí, v nichž se střídá spánek a bdění a snění.
Mnul si ret o ret, takže se Renátě Lautererové mohlo zdát – když i ona na něho občas pohlédla koutkem oka, že přemýšlí.
Za jejich zády matně zářil bílý mercedes. Co chvíli se za sklem rozsvěcoval červený ohýnek cigarety. Ozářil vždycky na okamžik řidičovu tvář. A třebaže to byl ohýnek červený, zdálo se, že tvář toho člověka je bledší než měsíc v zenitu.
Z chaty se vybatolil poručík Beránek. Mhouřil oči před světly reflektorů. „Řekněte Frantovi, ať jde sem…“
Franta byl muž se sluchátky na uších. Prošmátral svým vysavačem verandu a pak vstoupil do chaty. Poručík Beránek za ním.
„Jak ji máte dlouho?“ zeptal se Exner Lautererové.
„Co?“
„Chatu, samozřejmě.“
„Čtyři roky.“
„Dědictví?“
„Ne. Koupila jsem ji.“
„Dostala a jako koupila?“
„Musíte všechno vědět, pane kapitáne?“
„Ne, ale jsem zvědavý.“
„Musíte všechno vědět přesně?“
„Ne. Ledacos si můžu domyslet. Mám v tomhle případě zůstat u toho domejšlení?“
Přikývla. Poručík Beránek se opět vynořil z chaty. „Hele, Michale,“ zavolal. „Něco je ve stropě. Myslíš, že máme trhat prkna?“
„Copak tam není nějaká půdička?“ obrátil se na Lautererovou: „Je?“
Pokrčila rameny. „Nevím. Asi ne.“
Chata měla pultovou střechu, téměř rovnou, na okrajích oplechovanou. Vzadu byl žlab a voda sváděna krátkou rourou do plechového sudu.
Vlček obhlížel římsu. „Tamhle je něco jeko vlez. Není tady nějaký žebřík?“
Našli ho pod verandou a nadporučík Vlček s dýmkou v zubech se na ten vikýřek lezl podívat. „No jo. Je to na dva vohnutý hřebíky. Hoďte mi kladívko. Prstem je neotočím.“
Chvíli tam na žebříku něco kutil a pak podal dolů dřevěnou desku, tak padesát na šedesát centimetrů. Pod římsou pod ní zůstala černá díra. „Na to je potřeba baterka,“ mínil Vlček a lezl dolů. Pokynul jednomu z mládenců.
Vyšplhal nahoru s reflektorem. Kabel se mu bimbal kolem nohou. „Kde to má bejt?“ volal.
„Od tebe vpravo,“ ozvalo se z chaty. „Tak metr a půl a půl metru dozadu.“
„Tam nedošáhnu. Je tady naházená skelná vata. Podejte mi někdo rukavici. A nějakou tyč. Nebo hůl.“
Renáta Lautererová hleděla na to divadlo, jak se zdálo, naprosto bez zaujetí. „Co je to skelná vata?“ zeptala se.
„Tepelná izolace,“ poučil ji Exner.
Muž na žebříku se vsoukal až po pás do nízkého podkroví. Měl světlo uvnitř a jeho záře prosvítala kolem něho, podobal se černému, vrtícímu se pavoukovi. „Fujtajxl,“ klel. „Půl metru, říkáš,“ huhlal.
„Asi,“ volal Franta z chaty. „Neměřil jsem to.“
„Už to mám,“ hekl černý pavouk a štrachal se pozpátku z díry.
Na chvíli se zastavil, asi mu to nedalo, aby si neprohlédl, co našel. „Už to tam není?“ zeptal se.
„Ne,“ volal Franta. „Teď je to přesně u tebe.“
„Jo,“ řekl ten mládenec a podal nadporučíku Vlčkovi balíček. „Hoďte mi sem ten poklop, ať to zavřu. Co to je? Kilo hřebíků. Zapomněli je tam tesaři.“
„Co vlastně hledáte?“ zeptala se Renáta Lautererová. „Hřebíky?“
„Poklad,“ odpověděl Exner suše.
Mládenec s detektorem vyšel z chaty. „To bysme měli,“ řekl. „Co nám zbejvá?“
„Kůlnička a záchodek,“ pravil nadporučík Vlček. „A pak zřejmě les v širokým okolí. Nemáte někdo cigaretu?“
Odkudsi ji dostal.
Renáta Lautererová se podruhé toho dne usmála. „Vážně,“ řekla tiše, „co hledáte, pane kapitáne?“
„Vážně poklad,“ odpověděl.

118.

„Hele,“ volal František s detektorem od záchodku, „tady je asi druhej zapomenutej pytlík s hřebíkama…“
Nadporučík Vlček konečně sestoupil z verandy. Šel se tam podívat.
Beránek stál ve dveřích chaty a volal dovnitř: „Ukliďte, chlapci, ať je slečna Lautererová spokojená!“
Vlček si vzal sluchátka na uši a zkoušel to sám. Pokýval hlavou. „Odhrň ten kobereček, To je, pane, přepych. Kobereček na suchým hajzlíku… Jsou tam prkýnka, vid? Podejte mi světlo!“ Přiklekl a zřejmě si svítil škvírami mezi prkénky. „Není nic vidět.“ Natáhl ruce po sluchátkách. „Půjč mi to ještě.“ Znova poslouchal. „No jo. Beránku!“
„Copak?“
„Pojď si taky poslechnout.“
„Proč?“ hrabal se opatrně ze schodů verandy. „Už ti uši neslouží?“
„Ne, jak za mlada.“

Beránek si přidržel sluchátko u ucha. František jezdil s tím luxem sem a tam na podlaze a kolem prahu záchodku. „No jo," řekl Beránek. „Je to tak. To bude chtít trochu vybourat. Abysme se zeptali…"
Exner se podíval na Lautererovou.
Přikývla.
„Vybourat," řekl a šel mezi borovice k nim.
Následovala ho.
Mládenci si přinesli páčidlo a další světlo. „Koukej," řekl jeden z nich. „Tyhle hřebíky jsou čerstvě zatlučený. Mají omlácený rez z hlaviček."
Kapitán Exner přiklekl k podlaze záchodku. „Máš pravdu. Tak dělej."
Prkénko povolilo a hřebíky zaúpěly.
Beránek rozhrnul klacíkem hlínu, která tam byla jen načechraná spolu s mechem, co ještě neměl čas zvadnout.
Zaleskl se igelit.
„Je tady nějakej pytlík," řekl Beránek.
„Tak ho vytáhni," velel Exner.
Ve světle reflektorů zvedl Beránek ruku s igelitovým pytlíkem, z něhož opadávalo jehličí a hlína a mech. Pak se zvedal sám. „Byly by v tom," řekl, „nějaké plíšky. Kulatý." A podal tu věc Exnerovi.
Exner je podchytil dlaněmi zespodu. „Pozor, sakra," řekl, „ať se to neprotrhne. Nemáte někdo aktovku? Trochu to tam ještě prošťourejte."
Stála za ním. „Ježíš," řekla tiše. „Co to je?"
„Říkal jsem," pravil Exner, „poklad. Mince biskupovy a jiné. Civitas Libín."
„Nerozumím vám."
Nevšímal si jí příliš. „Nic? Podívejte se pod celou podlahu. Vlčku, ty tady zůstaneš, dáte to dohromady, uklidíte a tak. Beránku, pojď. Toho Linharta vezmeš s sebou a sepíšeš to s ním. Zavezeš zde slečnu Lautererovou domů. S ní to můžeš sepsat až zítra."
„Moment," zarazil ho Beránek. „Co s tou krabicí?"
„S jakou krabicí?"
„Já jsem ti o ní neříkal?" podivil se poručík Beránek. „Asi jsem neměl čas. V chatě jsem našel dost objemnou krabici, tuším od vysokých dámských bot. Je plná různých léků:"
„Drogy?"
„Ani tomu tak nerozumím," přiznal Beránek. „To by ti řekl spíš Buble. Jak jsem to probíral, jsou to hlavně sedativa. Různých druhů a stupňů."
Exner se obrátil na Lautererovou: „To užíváte vy?"
„Ne. Anebo: zřídkakdy."
„Nač tedy zásoby?"
„Pro mé přátele."
„Přátele," zašeptal Exner, „nebo přítelkyně?"
„Přátele," odpověděla tiše, „samozřejmě. Muži, jestli to nevíte, pane kapitáne jsou méně odolní než ženy."
„Vaši přátelé," odpověděl stejně potichu, „sedativa nepochybně potřebují." A dodal nahlas: „Tu krabici vezmi s sebou, pak ji slečně vrátíme. Jo: ať Linhart zavolá ráno Brožka. Vlastimila Brožka. Bydlí ve stejném domě jako pan Sadílek. Anebo ať zavolá do podniku, že se někde zdrží, že musí k lékaři nebo tak. Ať pan Brožek jede na pracoviště do Běchovic sám. Tohle si napiš. Pracoviště v Běchovicích, Kovošrot. Abys to nezmát."
„Všechno, můj kapitáne?"
„Ne." Exner vzal od jednoho z mládenců černou kufříkovou aktovku a položil ji na verandu. Otevřel ji a pomalu do ní položil igelitový pytlík s denáry. Trochu ho poklepal, aby se dala aktovka zavřít. „Až dopravíš domů slečnu Lautererovou, obejdeš členy té archeologické komise, co měli být při vyzvednutí tohodle depotu v Libíně. Slánského, Melíška, Radimského a tak dále. Pošleš je do Bylavsi."
„Teď v noci?"
„To už bude svítat. Kdyby byli zvědaví, tak ať jsou dál."
„V komisi byl taky pan doktor Sultán a paní doktorka Janovská."
„Paní doktorku nechte spát. Doufejme, že spí klidně. Pana doktora sežeň až ráno a pošli ho do Libína. Jestli je v Praze. Jestli je v Libíně, tak ať tam zůstane. A počká na mě. Do Bylavsi ho tahat nebudeme."
„Co mu mám vyřídit?"
„Nic. Nebo ho zase budeme mít ve špitále." Vzal aktovku a potěžkal ji. „Nashle…"
Renáta Lautererová ho následovala, ačkoliv nemusela. Upozornil ji na to.
„Dejme tomu, že se s vámi chci rozloučit, pane kapitáne."
Zvolnil krok.
„A taky jsem zvědavá," pravila za chvíli.
„I když děláte, co můžete, abyste se udržela a neztratila lesk chladné krásy?"
„Jste," řekla polohlasně a opatrně se rozhlédla, aby ji nikdo neslyšel, „asi opravdu podvodník. Oč tu šlo, proboha?"
„Viděla jste. O poklad."
„Ale proč tady? U mě?"
„To ví jen bůh a svatý Václav," prohlásil lehkomyslně. Zastavil se u vozu a otevřel dvířka. Položil aktovku na zem před zadní sedadlo. „Ještě něco, Renáto?"
Zamnula ret o ret. „Ani ne. Maličkost, možná. Kdybyste mi prozradil aspoň jedno tajemství. Já vás za to ujistím…"

„O čem?“
„Že jsem o tomhle pokladu opravdu nic netušila.“
„To vím,“ řekl. „Máte jiné. Poklady.“
„Tohle je vaše práce,“ pohnula hlavou a ukázala na ten lunapark kolem své chaty. „Nevím, jestli ji děláte dobře nebo špatně. Ale vysvětlete mi: proč tak lehce, s takovou jistotou?“
„Vy,“ tiše se zasmál, „potřebujete rady do života?“
„Třeba, pane kapitáne.“
„Kdo umí své řemeslo, pracuje – z pohledu těch druhých, lehce a jaksi bezděčně. Břídilové a nešikové se lopotí v potu tváře. Ale to přece znáte. Mnoho štěstí při tom skoku. Na větev. K sově.“
„Dík, pane kapitáne.“
Zvedla k němu tvář.
A tak mu nezbylo, než políbit tu krásu, nasednout, nastartovat motor, vycouvat na polní cestu, nezbylo mu, než té kráse zamávat prsty a odjet do noci, jež byla dosud temná, odjet ke Klínci a pak dál, přes Prahu na východ.
Vůně lancomu kolem rtů a nosu mu vydržela víc než padesát kilometru.

119.
Svítalo. Tam před ním, na bránou v plotu, který obklopoval domky archeologické expedice v Bylavsi, obloha bledla.
Jako by se na okamžik vrátil uplynulý čas, dávný či nedávný, jak se to vezme.
Když vypnul motor a poslouchal ticho, zůstal chvíli sedět ve voze. Pak sáhl pro aktovku, tiše zavřel dvířka a šel k brance. Zlověstně na něho svítila bílá tabulka s nápisem
POZOR ZLÝ PES
Vzal za kliku.
Bylo zavřeno.
Chvíli se rozmýšlel. Pověsil aktovku na sloupek u branky, prohlédl si svůj tmavomodrý oblek, vzdychl a přelezl branku.
Udělal to rychle a svižně, překážku koneckonců znal.
Vyvěsil ze sloupku aktovku a vykročil.
Kolem vzdálené zdi domku se kmitl černý stín. A hnal se, ten zlověstný černý stín, k němu.
„Mindo,“ šeptl Exner.
Pes mu vyskočil ke krku a olízl mu bradu.
Kapitán Exner se honem sehnul pro kamínek.
Pes chvíli rejdil, ale kamínek nenašel. A tak následoval Exnera, šel mu těsně v patách. Za rohem se zastavili u posledního okna zadního domku.
Exner na ně zaťukal.
Uvnitř se ozvalo zaklení. Odhrnula se záclona a za sklem se ve tmě zjevila tvář spíš opičí než lidská, jakýsi hrozivý obličej orámovaný rozcuchanými vlasy a rozježenými vousy. Vztáhla se ruka a otevřela větrací okénko. „Koho hledáte?“
„Pana doktora Soudka,“ řekl poslušně kapitán Exner. Jako tenkrát.
„Odcestoval.“
„Kam?“ zeptal se Exner.
„Do Kurdistanu,“ pravil vousatec a přibouchl okénko.
„Počkám,“ řekl klidně kapitán Exner a šel si sednout na lavičku, která tam pořád ještě stála.
V domku se rozsvítilo v místnosti, na jejíž okno zaťukal, pak ještě kdesi v předsíni, a světlo ozářilo prosklenou verandu, přes jejíž okna byl spuštěn rákos, jak tomu bývá na bungalovech v tropech.
Doktor Soudek vyšel ze zápraží v pyžamu. „Psa,“ řekl, , jste mi úplně zkazil. Jednoho i druhýho. Antiochu!“ vykřikl potichu.
Z domku přikráčel pes a postavil se mu k noze. Soudek ukázal na Exnera: „Běž! Sežer ho! Nikdy mě nenechá vyspat!“
Na Exnera se rozběhl druhý vlčák.
Nechal se podrbat pod krkem a poplácat.
Doktor Soudek ustoupil ze dveří. „Pojďte.“
Kapitán Exner vykročil, ale jakmile se ocitl ve světle, které vrhala na chodníček lampa z verandy, napřáhl doktor Soudek proti němu ruku. „Stát!“ velel.
Uposlechl.
Doktor Soudek si ho prohlížel. Dlouho.
„Copak?“ zajímal se Exner a díval se na svůj oblek. „Jsem trošku od chlupů. Co se dá dělat, když tady máte samýho zlýho psa, pane doktore.“
„Tak tohle,“ pravil doktor Soudek, „jsem zde ještě neviděl.“
Kapitán Exner se nechápavě otočil. Ale za ním nikdo a nic nebylo.
Zavrtěl hlavou.
„Ne,“ zvedl doktor Soudek ukazovák. „Ne. Já věděl, že tomu něco chybí.“
„Nerozumím, pane doktore.“
„Vážený kolego,“ řekl doktor Soudek, „když jsem vyšel z tohoto domu, myslel jsem nejdřív, že jsem se stal obětí blbého snu. Zdálo se mi totiž, že jsem zcela zcvoknul, neboť vidět tady uprostřed noci úředníka z londýnské City jdoucího do práce, je nezměrná pitomost. Je to v pořádku. Chybí vám buřinka a deštník. Pojďte dál, vy vždycky umíte člověka překvapit. Chcete kafe?“

„Chci," řekl Michal Exner důstojně a vstoupil.

120.
Položil aktovku vedle křesla a usedl. Ochutnával kávu. „Je prima," řekl.
„Čekám," řekl doktor Soudek zahalený do županu.
„Nač?" zeptal se Michal Exner prostince.
„Dobrá. Navykl jste si konat u mě návštěvy v nejnemožnější dobu. Zvláště když spím. Ale mám, proboha, snad právo vědět, proč to děláte."
„Měl byste se ustrojit," řekl Michal Exner pokojně. „Přijedou," podíval se na hodinky, „soudím za necelou hodinu."
„Kdo?!? Každýho vyhodím! Poštvu na ně psy!"
„Pan doktor Slánský s komisí určenou pro Libín."
„Co tady budou v noci dělat?"
„To už vyjde slunce," zasmál se Michal Exner. „A rozzáří to tady."
Doktor Soudek vzdychl. „Strašně žvaníte. Opravdu někdy strašně žvaníte. Hele!" ukázal na černý kufřík. „Aktovka."
„No," přisvědčil Michal Exner. „Aktovka."
„Jednou, tuším, jste mi tvrdil, že jste pouhý úředník. To byla samozřejmě pitomost. Ale s aktovkou jsem vás ještě neviděl. Copak v ní máte?"
„Dohromady nic. Kdyby tady byla mísa. Ošatka nebo menší lavór…"
„Hrnec?"
„Lepší by byl lavór. Menší lavór," snil kapitán Exner.
Soudek odešel. Bylo slyšet dvakrát nebo třikrát bouchnutí dveří, tiché zaklení, a pak se vrátil. Nesl plechovou, bíle a modře smaltovanou mísu, v jaké se zadělávají knedlíky. „Tohle jsem našel v kuchyni. Stačí? Do depozitářů nepolezu. Jednak bych si musel vzít lampu, a za druhé vám nesvěřím slepený neolitický hrnec."
„Ovšem," přitakal Exner. „Tohle úplně stačí." Dal mísu před sebe na kulatý konferenční stolek. Vzal aktovku na klín. Otevřel ji tak, aby doktor Soudek nemohl nic vidět. Igelitový pytlík byl stažený gumičkou. Svlékl ji. Podebral pytlík oběma rukama a rázně vysypal jeho obsah do mísy.
Doktor Soudek vykřikl: „Ježišmarjá! On to našel! On to opravdu našel! Stal se konečně zázrak a já jsem, díky bohu, při tom! Jednou květináč! Podruhý zetlelý hadry! Teď konečně poklad! Kde byl?"
„V Klínci na záchodku," odpověděl Michal Exner skromně. „Pod prkýnkama v podlaze."
„A je to všechno?"
„Nemůžu zaručit. To vám nezaručí nikdo. Jo," vzpomněl si. „Zapomněl bych na tyhle dva." Sáhl do kapsy, otevřel dámskou peněženku a přihodil do mísy dva denáry. „Tak," oddechl si. Sklapl aktovku. Hodil ji za sebe ke zdi. Vstal, svlékl sako a pověsil je na křeslo. Povolil si kravatu a položil ji na sako. Zul boty. Začal si rozepínat kalhoty.
„Co to děláte?" vyjevil se doktor Soudek. „Ne já, ale vy jste cvok!"
„Nejsem," ujistil ho Michal Exner. „Ale zatímco vy se oblečete a budete s panem doktorem Radimským a dalšími počítat a třídit mince," svlékl kalhoty a pečlivě je překládal na sako a rozepínal košili, „nemáte pyžamo?" zeptal se mimochodem. „Nuže, zatímco vy budete počítat a třídit mince," svlékl košili a chytil kabátek od pyžama, který doktor Soudek vytáhl ze skříně a hodil mu, „já budu tady spát. A až budete hotovi a budete to mít sečtený a spočítaný…" mlel, „tak mě laskavě probudíte a já se obleču…" lehl si na holý gauč a přitáhl si přikrývku doktora Soudka, „a pojedu s vámi do Libína a tam to slavnostně odevzdáme. Vlastně ne," zamumlal. „Vlastně to dřív…"
„Co dřív," zatřásl mu Soudek ramenem. „Co dřív, pane kolego?"
„Dřív si pojedu pro vraha," zablábolil Michal Exner a usnul.

121.
Doktoru Radimskému se chvěly ruce, i když je měl položené na stole a podepřené lokty. Před ním ležely malé hromádky načernalých plíšků. Občas z některé hromádky plíšek vzal, prohlédl si ho a zase vrátil zpátky.
Václav Slánský si občas přejel po krku, jako by ho tlačil límeček u košile. Ale to bylo nemožné, protože měl modré tričko.
„Tak kolik?" šeptal doktor Melíšek. „Tak kolik, proboha?" Už pošesté sundal brýle a čistil je o vytažený cíp košile. Byl bledý a na čele měl krůpěje potu. „Otevřte někdo dveře. Je tady vedro…"
Ranní slunce pralo skleněnou stěnou do haly v bylavské expedici.
Kateřina Reinerová, která seděla poblíž dveří, se pootočila, natáhla dlouhou ruku a vyhověla Melíškovi.
Její manžel právě dopočítal hromádky a nyní přepočítával zbytek plíšků před sebou. Pohyby jeho prstů doktoru Soudkovi zřetelně připomínaly vycvičené pohyby hráče mariáše. Díval se zvědavě, zřejmě čekal, kdy doktor Reiner zbytek mincí shrábne se stolu a strčí do kapsy.
Neudělal to.
Odsunul hromádku od sebe a napsal číslo na papírek. Podíval se na Radimského.
Ten přikývl.
„Tři tisíce sto padesát jedna," řekl Reiner.
Doktor Radimský se podíval do svých záznamů. „Souhlasí," řekl přiškrceným hlasem. „Tři tisíce sto padesát jedna denárů. Jak se zatím, ze zcela předběžného a povrchního pozorování během počítání zdá, převážně místní libínské a malínské ražby, dále jiné denáry, jak boleslavské, tak i mělnické ražby královny Emmy, jiné neidentifikovatelné denáry ethelredského typu, je tam Řezno i Sasko," otřel čelo. „Je to," obrátil se na doktora Soudka, „nález století, pane doktore, snad je dobře, že jste nepozval pana doktora Sultána. Rovněž bych měl obavy o jeho zdraví. Nebylo by tady trochu

vody?“
„Nebo piva?“ zeptala se doktorka Reinerová.
„Pivo by bodlo,“ vzdychl Václav Slánský. „Neskočil by pan Karlík do hospody?“ zeptal se doktora Soudka.
Doktor Soudek přikývl a přinesl z kuchyňky starý, kameninový, poněkud otlučený džbán, podle odhadu obsahu sedmi až deseti litrů. Vyšel na dvorek a za chvíli se vrátil.
V hale expedice bylo ticho.
Posedmé začal doktor Melíšek čistit brýle. „Pane kolego,“ řekl Soudkovi, „měli bychom vám poděkovat. My, badatelé slovanského pravděku, za vaši pomoc.“
„Připojuji se,“ skočil mu do řeči doktor Radimský. „Pane kolego! Toto je zázrak!“ vykřikl a v té euforii zazněla jeho řeč moravskou intonací. „Toto je zázrak!“
Doktor Soudek si zamyšleně prohrábl své námořnické vousy. Projel rukou vlasy, čímž je, už tak dost ježaté a rozcuchané, rozcuchal a zježil ještě víc. „Jak víte, vážení kolegové,“ řekl. „Nejsem nijak skromný, a zásluhy, které mám, nepopírám a hlásím se k nim hlučně. Nenáviděje lež a jsa zgruntu spravedlivý, musím přiznat, že moje zásluha na znovuobjevení depotu je nepatrná.“
„Kde je kapitán Exner?“ vykřikla Kateřina Reinerová. „Sem s ním!“
„Je v mé posteli,“ pravil doktor Soudek skoro smutně. A pak řekl chtivě: „Jdu ho vzbudit. Konečně mám příležitost vyburcovat ho z nejlepšího spaní!“

122.
Kapitán Exner se bos potácel do umývárny. Vrazil do dvou veřejí a do jednoho vyčnívajícího kohoutku. Z umývárny bylo slyšet nejdřív šumění vody a dále několik výkřiků.
Doktor Soudek seděl za svým psacím stolem pod pestrými malůvkami na stropě, jež představovaly část jeho výzkumu, a spokojeně se usmíval. Za chvíli se Exner vpotácel zpět. Byl naprosto nahý a kolem krku měl ručník. „Prokristapána,“ zaúpěl, „to vám neteče teplá voda?“
„Teče,“ pravil doktor Soudek. „Jistěže teče. Ale než jsem vás probudil, tak jsem zavřel kohout u bojleru. Abyste se dřív vzpamatoval. Kde je moje pyžamo?“
„Jak jsem se lek v tý ledový tříšti,“ řekl Exner a šátravě shledával po židlích a po zemi své svršky, „tak mně z věšáku sklouzlo na zem. Tím se trošku vymáchalo. Až se obleču,“ ujistil doktora Soudka, „tak je vyždímu a pověsím na bidlo. Tak kolik toho je?“ zeptal se.
„Tři tisíce sto padesát jedna. Nebo jeden, chcete-li. Kolega Radimský prožívá největší chvíle svého života a kolega Melíšek nám brzy omdlí.“
Exner si přejel dlaní strniště vousů.
Doktor Soudek mlčky otevřel zásuvku a podal mu holicí strojek. „Myslel jsem, že vždycky všechno nosíte s sebou,“ konstatoval suše.
„Většinou,“ pravil Exner. „Jen sem tam někdy něco zapomenu.“ Holil se. „Je tady ještě poručík Beránek?“
„Není. Půl hodiny mi kazil psa a pak odjel. Vzkázal vám, že jede do Běchovic. Do Kovošrotu.“
Kapitán Exner dokončil holení, otevřel okno a čistil strojek. Vrátil ho. „Tak pojedu taky,“ řekl. „Mějte se tady hezky.“
Soudek přibouchl zásuvku. „To pyžamo,“ řekl suše.
„Jaký pyžamo?“
„Vyždímat a pověsit na bidlo.“

123.
Doktor Soudek vstoupil do haly. „Pojďte,“ vyzval přítomnou komisi. „Kapitán Exner spěchá a chtěl by se s vámi rozloučit.“
Vyšli na dvorek a Soudek je vedl za roh, kde byla lavička a trávník. Kapitán Exner právě pověsil na šňůru kalhoty a ždímal kabátek pyžama. Stál rozkročen a v hlubokém předklonu, aby si nepocákal kalhoty.
Nechali ho v klidu dokončit dílo. Vytáhnout z náprsní kapsy bílý kapesník a utřít ruce.
Teprve když se k nim obrátil, vykročil proti němu doktor Radimský s napřaženou paží. „Milý příteli,“ řekl chvějícím se hlasem. „Numizmatikové a archeologická obec, celá naše věda je vám zavázána za naprosto fantastický nález století.“
Exner mu chtěl podat ruku, ale zarazil se. „Pozor,“ řekl tiše. „Pane doktore Reinere! Kolega Melíšek!“
Obrátili se. Reiner stál Melíškovi nejblíž. Takže se mu podařilo zachytit ho, než spadl na zem.
Jen brýle sklouzly ze skloněné hlavy doktora Melíška a skutálely se do trávy.
Kateřina Reinerová je zvedla. „Dobrý,“ řekla. „Jsou v pořádku.“
A lemem své sukně je očistila poosmé.
Doktor Soudek se tiše a zlověstně zasmál. „Vidíte,“ pravil spokojeně. „Měl jsem pravdu.“ Obrátil se na Exnera: „Patrně odjíždíte. Kdy se zas uvidíme, pane kolego?“
„Přijel bych odpoledne do Libína,“ řekl Exner. „Na shledanou, pánové.“

124.
Kráčel od vrátnice přes prašný dvůr ke staré budově továrny. Přes dřevěnou ohradu plotu viděl na násep trati, na splet drátů mezi stožáry elektrického vedení, na část rampy, kam byl shrnován z vagónů šrot.
V těch místech seděl na sudě obtloustlý povaleč.
Povaleč měl sako pověšené na kolejnici, která trčela z náspu.
Povaleč, jak se zdálo, se opaloval.

Exnerovi věnoval jen letmý pohled. Nepřehlédl ho, protože spokojeně pokýval hlavou.
Koneckonců se kapitán Exner na tom pustém a špinavém dvoře přehlédnout nedal.
Stavil se doma, pořádně se umyl, ještě jednou se oholil a převlékl se. Pod béžovými kalhotami svítily červené boty, podobné těm, co nosil hastrmánek Konopásek. Rukávy košile čokoládové barvy si vyhrnul do poloviny předloktí.
Zašel do stínu fabriky a zmizel v černé dítě pootevřených železných vrat.
V tichu továrny bylo slyšet, jak v prachu chodeb a hal ťapkají duchové čtyř generací zámečníků a soustružníků. Jen ze sklepa se ozývalo nepravidelné ťukání, které roury přenášely do teplovodního potrubí budovy.
Zvolil stejnou cestu jako posledně, po špinavých betonových schodech mezi nesmírně špinavými stěnami.
Ze dveří do kotelny viděl na ponk pod oknem. Byly na něm rozloženy papíry, sešit a svačina.
Židle byla prázdná.
Kapitán Exner nesestoupil po železných schodech dolů, ale opatrně našlapuje kráčel po silném plechu, který tvořil násypnou podlahu nad kotly do míst, odkud se cvakání ozývalo.
Dole stál Vlastimil Brožek a utahoval šrouby dvou velkých přírub. Byl bez košile, bokem si přidržoval klíč, kterým držel matku, a oběma rukama druhým klíčkem šroub dotahoval.
Exner se přidržel železného zábradlí a trochu se předklonil. „Dobrý den," řekl přívětivě. „Pročpak dneska nepíšete verše?"
„Ještě jsem nesvačil," odpověděl Vlastimil Brožek, aniž vzhlédl. Teprve pak se zarazil a pomalu se obrátil nahoru. „To jste vy…" řekl. Napřímil se. „Copak mi chcete?" A obrátil k Exnerovi obličej, který se tak nelíbil Renátě Lautererové.
„Našel jsem ty denáry," řekl Exner. „To nebyl, pane Brožek, špatný nápad, mě trochu zmást. Poslat mě za Linhartem."
„Když já vám nerozumím."
„Našel jsem pytel denárů, igelitový pytlík s denáry pod prkénky záchodu u chaty slečny Lautererové. Je jich přes tři tisíce. To je víc, než jste odhadovali v Libíně. Vy, pan Sadílek, pan Maizl. Našel jsem i auto. Trabanta. Za hospodou Na soutoku. Dost jsme si ho prohlédli. Nemyslím, že jste měl rukavice. Přece jste to děvče nechtěl opravdu zabít. Tři tisíce denárů. To je hodně. To je moc peněz, když počítáte jen dva až deset tisíc korun za jeden."
„A to jste přišel sám…"
„Jo," řekl Exner, pustil se zábradlí a pootočil se, snad chtěl jít k železným schodům a sestoupit.
V té chvíli po něm Vlastimil Brožek hodil klíč. Těch třicet čtyřicet centimetrů dlouho železo prolétlo vzduchem s obdivuhodnou přesností. A rotovalo jako vrtule.
Zahlédl to koutkem oka.
Stačil uhnout hlavou. Ale dostal ránu do ramene, až zařval. Stiskl zuby. Zkroutil se.
Vlastimil Brožek se rozběhl přes kotelnu k druhému schodišti.
Kapitán Exner se otočil, a dupaje po železných plátech, utíkal zpátky mezi těmi špinavými zdmi do haly.
Bylo mu jasné – jestli si dobře pamatoval situaci, jak se zde potuloval posledně – kudy Brožek musí vyběhnout.
Dokonce měl ještě čas zastavit se na okamžik u zadního východu z haly, aby si aspoň promnul rameno.
Brožek vběhl do jeho zorného pole.
Chvíle zdržení, kdy si sáhl na rameno, stačila, aby měl ten chlapec náskok. A utíkat uměl.
Rozběhl se za ním. Je téměř jisto, že kdyby ho měl pronásledovat delší dobu, ve svých nepříhodných botách a oblečení, byl by se tento handicap projevil, neboť Brožek měl na sobě volné montérky a na nohou tenisky.
Kapitánu Exnerovi nezbylo než zatnout zuby a vsadit to na sprint. A nezbylo mu, jakmile byl Brožkovi blíž, natáhnout nohu co nejvíc i za cenu zdržení, a ťuknout mu špičkou boty do paty.
Brožek klopýtl nohou o nohu, zasakroval, zamotal se, ale ještě neupadl. Nicméně ztratil tempo. A pak mu Exner stejně lehce, tentokrát už promyšleněji, znovu podrazil nohu.
Vlastimil Brožek se složil do prachu.
Od náspu utíkal poručík Beránek a kupodivu držel v ruce pistoli.
Brožek se hrabal, aby vstal co nejrychleji.
A jak vstával, uviděl před sebou poručíka Beránka.
Ta věc v jeho ruce vypadala příliš skutečně. A kulatý otvor v ní opravdu temně.
Exner se rozhlédl, protože zaslechl supění.
Běželi k nim dva Beránkovi mládenci, kteří se odkudsi vynořili.
Brožkovi ochably svaly. Vrátil se na zem a zůstal sedět. Sklonil hlavu.
Exner si mnul rameno. „To byla ale blbost s tím klíčem," řekl. „Dyť jsi mě moh zabít! Jako tu holku."
„Nechtěl jsem ji zabít," řekl Brožek a pořád seděl na zemi, jako by se bál vzhlédnout, aby znova neviděl tu pistoli. „Jen jsem jí dal na obličej polštář nebo kus deky, už nevím, co to bylo. A myslel jsem, že jen omdlela. Já jsem jen chtěl, aby omdlela."
„A proč potřebovals ten poklad?"
„To pan Sadílek."
„Naved tě?"
„Ne. Jen mi řek, co bych za to moh dostat. Tisíce."
„Nač ty potřebuješ tisíce," řekl kapitán Exner. „Na auťák? Auťák máš. A docela slušnej. Mimochodem, auťák. Svůj jsi nechal v Brodech a ukradnuls toho šedivýho trabanta. Nechals ho za hospodou Na soutoku, vrátil ses do Brodu lodí…"
Vlastimil Brožek začal prstem malovat do prachu země mezi svýma nohama jakési klikyháky a pozoroval, jak prach pod prstem uhýbá a jak tvoří kolem bříška prstu sunoucího se po zemi dva pravidelné drobné valy. „Holku nemám."
„No a co? Tak sis ji moh najít. Jako každej."

„Jenže já chtěl krásnou. Jako Zdeněk.“
„Kterej Zdeněk?“
„Linhart přece. Ten má krásnou holku. Mě by žádná nechtěla, protože jsem nemehlo a mám blbej ksicht. Úplně blbej ksicht. Ale nejsem tak úplně pitomej, když píšu básně. A Zdeněk mi povídal…“
„Co?“ zeptal se Exner.
„Žádnou blbost,“ zavrtěl hlavou Vlastimil Brožek. „To nebyla blbost. Řekl mi, že za prachy je možný mít i tu nejkrásnější holku. A to je pravda. Já ho viděl.“
„Koho zas?“ mnul si Exner rameno.
Mládenci i Beránek stáli tiše. Beránek sklonil pistoli a zastrčil ji do pouzdra za košili.
„Toho starýho chlapa, co si ho přivezla Lautererová na chatu. Kdyby neměl prachy, tak si ho tam nepřivezla. Je to tak?“
A Michalu Exnerovi nezbylo než přikývnout. „Jo. To je tak.“

125.
Vlastimil Brožek odcházel mezi dvěma mládenci. K jednomu z nich byl připoután. Záda se mu hrbila do oblouku.
Exner rozepnul košili a prohlížel si podlitinu na pravém rameni. „Podívej, trouba. Hodil po mně klíčem.“
„Hm…“ pravil poručík Beránek a dotkl se toho místa prsty. „To se ti pěkně podleje do fialova.“
„Au,“ zasyčel Exner. „Sakra. Musíš to mačkat?“
„Dyť jsem něžnej jako víla. Vysvětli mi ale, můj kapitáne, jak to ten kluk moh stihnout nepozorovaně?“ Zavrtěl hlavou a odpověděl si sám: „Náhoda. Taková náhoda. Vsadím se s tebou: i kdyby ho někdo viděl, jak nese to děvče, myslel by, že dělají legrácky. Možná že ho někdo viděl. Tak vida. Chlapec se utrh z práce, ukrad si v Brodech auťák, ve svým zase jel zpátky.“ Podíval se znovu na Exnerovo rameno. „No, bude to pěkný. Měl by sis koupit nějaký mazání nebo obkládek.“
Kapitán Exner zapnul košili. „Měl. Ve sklepě jsou jeho věci. Nezapomeňte je tam. Taky papíry s jeho básněmi. To bude zajímat doktora Drmotu v Kateřinkách. Musím ještě na jeden vejlet.“
„Ale?“ podivil se Beránek. „Ani jsem nepostřeh…“
„Co?“
Poručík zavrtěl nevinně hlavou. „Nic. Do Libína?“
„Přesně tam.“

126.
Bylo krátce po poledni a slunce pralo do věže brodského zámku, na střechy města Brody, na vlnící se hladinu řeky, do korun stromů aleje, z níž vyjel na most přes tu řeku kapitán Exner.
Řídil levou rukou a pravou si držel v klíně. Jel pomalu. Přejel most, náměstí, nad nímž kráčel měděnkou zelený kůň nesoucí známého krále, jel dál těsnou ulicí a kolem parku ven z města, přibrzdil, zahnul na úzkou cestu, která začínala za parkem a vedla, všelijak se kroutíc, lužním lesem a končila u restaurace Na soutoku.
Zaparkoval v místech, kde předtím stál trabant.
Při vystupování sykl bolestí, protože se bezděčně opřel pravou paží o volant.
Promnul si oči a vykročil, aby si dal pstruha, dřív než mu bude setkat se s komisí Archeologického institutu a s doktorem Sultánem a doktorkou Janovskou.
Nebylo mu to dopřáno.
Na plácku pod kaštany si jmenovaní srazili tři stoly k sobě a bylo zřetelné, že skončili nejen všechna jednání, ale že jsou i po obědě.
U kmene posledního kaštanu stál služební vůz Veřejné bezpečnosti. Nadstrážmistr Hašák a Šibink besedovali s vědeckými pracovníky.
Doktorka Janovská se k němu rozběhla, aby mu stiskla ruku. Učinila tak a kapitán Exner sykl bolestí.
Zarazila se. „Copak?“
„Upad jsem,“ vysvětlil. „Hlavně že to máte doma. Škoda že se vám to nepodařilo vyzvednout in situ.“
Doktor Sultán seděl v čele stolu. Byl zcela rudý v obličeji. Až byl strach, že se opět ocitne v nemocnici. „Můj statečný příteli,“ řekl. „Čeho si žádáte za svůj velký čin?“
„Pstruha, pane doktore,“ řekl kapitán Exner. Pootočil obličej k okénku do výčepu. Stála u něho paní vedoucí a opírala se lokty o pultík. Měla výstřih zas trochu hlubší.
„Hned,“ zavolala.
„Okamžik,“ zarazil ji. „Můžete mi slíbit, že to bude pstruh z horního toku, tak asi,“ mávl rukou směrem k Libínu, „od mostu?“
„Jistě, soudruhu kapitáne.“
Přikývl a šel si sednout vedle doktora Sultána.
Skromně, trochu odsunut od stolu, seděl nadstrážmistr Šibink. Upíjel z velké sklenice limonádu.
Doktor Sultán se k Exnerovi naklonil: „Je to všechno v pořádku, samozřejmě. Jste mým vynikajícím přítelem, jestli dovolíte, avšak, kdybyste byl tak laskav, pane… pane kolego.“
„Prosím, pane doktore.“
„Můžeme si být prosím jisti, že je pachatel dopaden a depot kompletní?“
„Tím prvním ano, pane doktore, a tím druhým,“ na chvíli se odmlčel. „Tím si už nikdo nemůže být jist.“
Zdálo se, že doktor Sultán posmutněl. Napil se vína a povzdechl. „A to si představte, že ten darebák zase začal.“

„A kdo?“ zajímal se Exner.
„Darebák, co ničí náš památník. Paní doktorka musela ráno koupit celou lahvičku acetonu.“
„Když se těmi daty,“ pravil Michal Exner, „to je složitý, pane doktore. Je to problém, jak jistě víte, výkladu narážkového a kontextového. Kdybyste nevěřil Kosmovi, kdyby vůbec Kosmova kronika nebyla, pak by nikoho nenapadlo uvažovat o tom, že panující rod byl vyvražděn roku 995. Všechny současné legendy, včetně Bruna z Querfurthu, velice jasně, jak lze ze souvislostí vystopovat, jak lze zjistit z jejich kontextu a ze souvislostí dějů, míní rok 996. Přece v Římě, když se na synodě jednalo o návrat pražského biskupa, nikoho ani nenapadlo, že by se v Čechách něco stalo. Biskup potom jde do Německa, je v Mohuči, je ve Francii, pak znovu v Mohuči, kde jedná s arcibiskupem, Willigis to byl, tuším, a teprve potom se vydá na cestu do své diecéze, avšak teprve cestou se zřejmě dozví o katastrově svého rodu a zamíří k polskému vévodovi.“
„Ano. Ten výklad je také možný. Ovšem Bruno je současník a výslovně uvádí datum!“
„Vím,“ řekl Exner. „Den v týdnu a svátek svatého Václava. Jenže ten Bruno byl dobrý spisovatel a hlavně uměl dramatizovat věci. Příliš asi věříte spisovatelům, pane doktore. Věřte spíš bezděčným narážkám v jejich textu než tomu, co se vám snaží napovídat.“
Doktor Sultán vyvalil oči. „Teď mi to došlo. Teď mi to všechno došlo! Přiznejte se: odkud máte tyhle vědomosti! Jste přece doktorem práv, ne, pane kolego?“
„Zajisté,“ pravil Michal Exner skromně. „Ale něco jsem si přečetl a něco mně pověděli lidi. Mimochodem, víte, že jsem dokonce slyšel o tom, že není vůbec Libín bezpečně prokázán jako jediné a jedině možné místo vyvraždění biskupových bratří? Ve veršované legendě o něm, myslím v Quatuor immensi…“
„Dost!“ vykřikl doktor Sultán. „To už je moc. Tu legendu přece napsal Kosmas. Soudí tak i doktor Dřeštík.“
„Když já nevím,“ řekl Michal Exner. „Je to na mě všechno moc složitý. Ostatně, toho, který přepisuje letopočet, vám mohou vypátrat zde místní soudruzi. Šibink a Hašák,“ dodal a spiklenecky mrkl na Šibinka. „Stejně myslím, že pachatel toho brzy nechá. Nemůže se přece v tomhle kraji zdržovat věčně.“
„Jak to myslíte?“
„Zločinci putují od místa k místu,“ zabásnil Exner a sledoval paní vedoucí. Nesla mu osobně talíř a na něm pstruha velkého, mírně stočeného do oblouku, aby se na talíř vešel, pstruha vysokého a s kusem citrónu ve vypečené tlamě.
„Málokdy vydrží na jednom místě. Děkuji, paní vedoucí. Příbor? Aha. Tady. Víno? Ne, vracím se odpoledne do Prahy. Bohužel.“

127.
Zastavil před poliklinikou ve staré městské čtvrti. Vypnul motor, trochu vzdychl a vystoupil z vozu, tentokrát už opatrněji. Byl ožehlý sluncem a ofoukaný větrem. A na suchém obličeji měl sem tam nějakou vrásku, do níž se mu usadil prach.
Zamkl vůz, vstoupil do budovy a ubíral se na zubní oddělení. Bylo mu stoupat dvě patra, což proti jiným stezkám života je maličkost.
V e velké čekárně sedělo smutně pár lidí. Zírali na zem, nebo na výkřiky zdravotnické osvěty rozvěšené po stěnách. Zastavil se u dveří, na nichž kromě jména lékařky MUDr. Gabriely Steinové byly vyvěšeny i její ordinační hodiny. Podíval se na své hodinky a zaklepal třikrát. Otevřela mu sestra.
„Pojďte dál, pane doktore,“ řekla mu, dřív než pozdravil. „Přišel jste včas. Paní doktorka se chystá domů. Zavolám ji.“
Posadil se do ordinačního křesla.
Bílá záclona povívala před otevřeným oknem. Napadlo ho, jak se může takhle hýbat, když zde není žádný průvan. Patrně místností dosud vanuly vzdechy úpících.
Naproti přes ulici stála stará škola. Ve výklenku, který byl ve výši okna ordinace, stála busta, pod níž se skvěl zlatý nápis: František Palacký, otec národa.
Zdálo se mu, že František Palacký hledí mimořádně přísně právě na něho, a pomyslel si, že zrovna dnes by se mohl právě na něj dívat přívětivěji. Když už pro nic, tak aspoň kvůli depotu v Libíně.
Ženské ruce, trochu drsné neustálým mytím, mu přikryly oči. „A hele,“ řekla nad ním ta paní doktorka výsměšně, „Michálek se nám vrátil.“
„Milá Gabrielo,“ pravil a položil své ruce na její. „Nedělám už dny nic jiného, než že spěchám k tobě.“
Zasmála se a šla si k němu sednout na svou vysokou stoličku jako k pacientovi. V podvečerním letním světle měla zlatavou pleť a vlasy jí rudě hořely. „To je řečí, můj kapitáne.“
„Ne ne, milá Gabrielo,“ pravil pokorně. „Nepřeháním ani slůvkem. Ostatně, drahá, tys odjela z Opolné. Nechalas mě tam samotě a vrahům.“
„Něco jsem zaslechla. Telefonovala mi tetička z Meziboří.“
„Ta ví jistě všechno.“
„Ujišťuji tě, že úplně všechno. Takže ta rodina v tom zas byla zapletená.“
„Která rodina a v čem?“ podivil se. „Z Meziboří? Ale ne. Přece…“
Přikryla mu dlaní ústa. A tak se k němu naklonila, že mu nezbylo než tu ruku ze svých úst sejmout, a jak tak byla k němu příhodně skloněna, tu paní doktorku políbit. „Heleď,“ řekl, „mám pořád v Opolné auto. V hotelu. Vezmi svoje a pojedem.“
„Hned?“
„Samozřejmě.“
„Bez večeře?“
„Najíme se cestou.“

„Bez zavazadel?“
„Je teplo. Vůbec žádný šaty nepotřebuješ.“
Zamyslela se.
František Palacký hleděl přísněji než kdykoliv předtím. Snad pro ty řeči o letopočtu, které Exner vedl s doktorem Sultánem.
„Snad by to šlo,“ řekla pomalu. „Možná že bych se koneckonců mohla obětovat.“
Zazvonil telefon.
V stala a šla zvednout sluchátko. Chvíli poslouchala a pak se zasmála. „Jistě. Je tady. Je. Mává sice rukou, že tady není, ale je. Hned vám ho předám.“
Lezl pomalu z křesla.
„Zmije zelenooká,“ pravil a vzal sluchátko levou rukou. Do pravé se mu zavěsila. „Au,“ zařval. „Ne, nic. Moment.“
Přikryl mikrofon dlaní, rozepnul košili a obnažil rameno. „No,“ řekl ublíženě. Pak opět promluvil do telefonu.
Místo aby ho politovala, tiše se zasmála. Svýma drobnýma doktorskýma rukama oťukávala tu krásnou podlitinu.
„Ano,“ řekl, „zde kapitán Exner.“
„Tady je Taussigová, pane kapitáne.“ „Kdo prosím?“
„Taussigová, vedoucí antikvariátu v Kamenné ulici. Víte, kde to je.“
„Jistě. Ale proč vlastně voláte, paní Taussigová. Zde je poliklinika.“
„Volala jsem k vám. Do úřadu. Tam mi řekli tohle číslo, ať prý to zkusím. Asi o vás vědí, viďte?“
„Asi,“ souhlasil. „Copak byste si přála, paní Taussigová?“
„Volám vám z našeho antikvariátu.“
„Ano. Ztratila se nějaká knížka?“
„Ne, to ne.“
„Tak proč vlastně voláte mě?“
„Už jsem o vás ledacos slyšela. A tak když jsem volala k vám, chtěla jsem nejdřív právě vás. Podívejte, to, že se v antikvariátech krade, je, pane Exner, docela běžné. Docela. Pracuju v branži celá léta. Ale vražda! To se ještě v antikvariátě nestalo. Rozumíte?“
„Jistě. Sám si nevzpomínám,“ blábolil. „Na takový případ.“
„Jenže ten se právě stal.“
„Cože?!?“
„U mě v antikvariátě,“ řekla paní Taussigová. „Zavraždili asi před půl hodinou, ani ne před půl hodinou, Mistra Matemu. Hned asi potom, co nám tady zhaslo světlo. Pan Ertl říká, že ty pojistky vyrazil někdo schválně.“
„Pan Ertl? Kdo to je?“
„Elektrikář. Je tady s panem Marouškem a už to spravili. Chodí sem kupovat knížky. Ale Mistra…“
„Mistra? Čeho mistra?“
„Ale přece Mistra Maternu. Toho herce, rozumíte.“
„Ale jste si jista, paní Taussigová, že ho opravdu zavraždili?“
„Ovšem,“ řekla. „Věra ho našla pod regálem. Tady vzadu. Mistr sem často chodí. Totiž chodil. Je to hrozný.“
„Asi se mu udělalo nevolno,“ zaúpěl Exner. „Asi se něčeho napil, to se Mistrům stává. Jen klid, paní Taussigová, oni ho vzkřísí.“
„Těžko, pane doktore. Pan doktor Čebický, který zde náhodou je, Mistra ohledal.“
„Kdo?“
„Pan doktor Čebický. Gynekolog. On sem taky chodívá. Léta. Tak ten ho ohledal. Říkal, že je to naprosto odborně zasazená bodná rána do ledviny.“
„Tak…“ řekl pomalu Michal Exner. „Zavolejte Bezpečnost.“
„Tam jsem volala. Všechno jsem jim řekla. Povídali, že už jedou. Počkejte. Ano. Už jsou tady. Teď zastavují právě před krámem. Jenže já jsem chtěla vás. A oni mi dali tohle číslo a říkali…“
„Kdo?“
„Ten soudruh se představil jako nadporučík Vlček.“
„Aha. Tak dál.“
„No nic… Moment. Pánové, totiž, soudruzi, mluvím právě s kapitánem Exnerem. Že přijede. Ano. Že jste na místě. Kdo prosím? Ano, doktor UBLE? Ne. Buble. Pane kapitáne, je zde pan doktor Buble. Prý máte přijet.“
„Ano,“ kapitán Exner pomalu pokládal sluchátko. „Děkuji.“
Sluchátko cvaklo ve vidlici.
„No,“ řekl. „A to je právě ten osud. Co s tím, Gabrielo?“
„Octan,“ řekla. „Na noc obklady s octanem, můj kapitáne.“
A trochu se nadzvedla na špičky, moc nemusela, protože byla dlouhá, a políbila ho.
Lehce a letmo.
Vánek, co se vytrácí.
Jako ty vzdechy pacientů Gabriely Steinové.

KONEC
Vyšetřování loupežné vraždy mladé dívky přivede kapitána Michala Exnera, bílou vránu mezi policejními důstojníky své doby nejen vizáží, ale i životním stylem, opět mezi archeology. Znovu se můžeme těšit na spletitý a napínavý příběh, jehož kořeny sahají do minulosti, na Exnerův nevšední způsob uvažování i jiné jeho extravagance, zkrátka na

znamenitý detektivní román.

Vydalo nakladatelství MOBA
Brno 2003
Vydání třetí, v nakladatelství MOBA první
© Václav Erben, 1980, 1992, 2003
ISBN 80-243-1171-2